

Kaina 10 Litų.

BAUDŽIAMASIS STATUTAS

K. Jekienė

Reoficialusis leidimas

BAUDŽIAMASIS
STATUTAS
SU PAPILDYMAIS

II-asis leidinys

„LITERATŪROS“ KNYGYNŲ LEIDINYS
KAUNAS ❖ ❖ ❖ ❖ 1931

1933. VII. 3
Gm. Tabolovskas

Neoficialinis leidimas

BAUDŽIAMASIS STATUTAS

LITERATŪROS“ KNYGYNO LEIDINYS
KAUNAS 1930

BAUDŽIAMASIS STATUTAS

**Spaustuvė „MENAS“
Kaune, Laisv. al. 70.
Telefonas 28-00.**

Šis Baudžiamojo Statuto leidimas nėra vien tik originalinio rusiško teksto vertimas. Jame išleista tai, kas panaikinta tam tikru įstatymo nurodymu arba einant Baudžiamojo Kodekso įstatymo § 1 p. c., kaj tai galima buvo padaryti nekeičiant įstatymo teksto, šitie išleidimai pažymėti ženklų (—). Taip pat išleista, pažymint tokiu pat būdu, daug kas to, kas nors nėra tiesiog panaikinta įstatymu, bet Lietuvai netaikoma. Į tekstą įtraukti Baudžiamojo Statuto straipsnių pakeitimai ir papildymai, paskelbti ligi 1930 (-) XII-31 d., pažymint Vyriaus. Zinių numerius, iš kurių jie paimti. Tekste žodžiai „Rusija“ ir „Rusijos valdiny“ pakeisti, einant Baudžiamojo Kodekso įstatymo § 4, žodžiais „Lietuva“ ir „Lietuvos pilietis“. Rublių pažymėjimai pakeisti litų pažymėjimais, laikant rusų rublį lygų penkiems litams, einant veikusių Lietuvoje piniginių vienetų pakeitimo litais įstatymo § 1 (V. Ž. Nr. 197). Auksiniai pakeisti litais įstatymo išleidimo dienos kursu, išlyginus litų skaičius dešimtėmis (V. Ž. Nr. 197). Kadangi Lietuvoje yra įvesta metrinė matų sistema (L. V. Ž. Nr. 34), praktikos patogumui rusiškosios sistemos matai pakeisti metriniais šiuo būdu: varsto vietoje — kilometras, sieksnio — du metru, — pūdo — 16 kilogramų ir t. t. Nors Baudžiamojo Kodekso įstatymo § 2 ir 3 bausmių sistema yra pakeista, bet tekste visur paliktas senųjų bausmių nurodymas. Naujų išleistų Lietuvos įstatymų išrašai su baudžiamąja sankcija ir Baudžiamojo Statuto pa-

pildymai, neįtraukti į tekstą, pridėti gali. Iš Vyriausybės Žinių parinkti įstatymai, kuriais bausmes skiria teismo organai, ir tie įstatymai su administracijos organų skiriamomis bausmėmis, kur pasmerktieji gali skųstis teismui. Papildymus sutvarkė p. J. Byla. Rodyklę sudarė p. Viskanta.

K. Jablonskis.

Kaunas, 1930 metų gruodžio mėn. 31 d.

Baudžiamojo Statuto (Kodekso) įvedamasis įstatymas.

§ 1. Įteisėtu baudžiamuoju kodeksu yra laikomas Rusijos 1903 metais patvirtintas kodeksas, kuris turėjo galios ir vokiečių okupacijos valdžiai esant, išskyrus: a) §§ 82—84, 88—96, 98 ir 134, b) visą trečiąją dalį (§§ 99—107) ir c) visa tai, kas priešinga Lainajai Lietuvos Valstybės Konstitucijai.

(L. V. Ž. Nr. 2—3).

Baudžiamasis statutas

Pirmasis skyrius

Apie nusikalstamuosius darbus ir bausmes apskritai.

Pirmoji skirtis.

Bendrieji nuostatai.

1. Nusikalstamu yra laikomas toksai darbas, kurį įstatymai, grėsdami bausme, draudžia jo daromu metu.

2. Už nusikalstamuosius darbus baudžiama šiomis bausmėmis:

- 1) mirties bausme;
- 2) sunkiuoju kalėjimu;
- 3) **nutrėmimu;**
- 4) **grasos kalėjimu;**
- 5) **tvirtovės kalėjimu;**

6) paprastuoju kalėjimu;

7) areštu;

8) bauda.

(2¹). (Kodekso) § 2 nurodytų bausmių vieton skiriamos šios bausmės:

a) sunkių darbų kalėjimas,

b) paprastas kalėjimas,

c) areštas,

ir d) pinigų bauda.

(2²). Sunkiųjų darbų kalėjimo bausmė skiriama vieton: mirties bausmės, nutrėmimo ir grasos kalėjimo, o tvirtovės kalėjimas pakeičiamas paprastu kalėjimu.

(L. V. Ž. Nr. 2—3)

3. Nusikalstamieji darbai, už kuriuos įstatymai didžiausia bausme nuskiria nužudyti, kalėti sunkiajame kalėjime arba nutremti, vadinasi didieji nusikaltimai.

Nusikalstamieji darbai, už kuriuos įstatymai didžiausia bausme nuskiria kalėti grasos, tvirtovės arba paprastajame kalėjime, vadinasi nusikaltimais.

Nusikalstamieji darbai, už kuriuos įstatymai didžiausia bausme nuskiria areštą arba baudą, vadinasi nusikaltimais.

Antroji skirtis.

Apie Baudžiamojo Statuto galios sritį.

4. Šis Statutas turi galios tiek Lietuvos, kitų valstybių piliečių Lietuvoje padarytiems nusikalstamiesiems darbams, išskyrus nurodytus 5 straipsnyje atsitikimus.

5. Šis Statutas neturi galios:

1) nusikalstamiems darbams, kurie yra baudžiami iš bažnytinių, baudžiamųjų kariuomenės bei karo jūrininkų, drausmės (—) ir izdo bei administracijos valdybų įstatymų, taip pat ir iš tam tikrų nuostatų tose apybrėžose, kurios yra nustatytos šiais įstatymais ir nuostatais;

2 ir 3 (—);

4) nusikalstamiesiems darbams svetimšalių, kurie turi Lietuvoje eksteritorialumo teisę.

6. Šis Statutas turi galios nusikalstamiesiems darbams, kuriuos yra padarę svetimose valstybėse Lietuvos piliečiai, turį tose valstybėse eksteritorialumo teisę.

7 ir 8 (—).

9. Einant nustatytomis 10—12 straipsniuose taisyklėmis, šis Statutas turi galios Lietuvos piliečių nusikalstamiesiems darbams, padarytiems užsieniuose:

1) jei padarytasis nusikalstamasis darbas yra didysis arba šiaip nusikaltimas, ir

2) jei padarytas kurioje svetimoje valstybėje arba šiaip ne Lietuvoje nusikalstamasis darbas yra toks nusizengimas, kurio baudimas yra numatytas Lietuvos padarytos su ta valstybe sandoros.

Einant nustatytomis 10 ir 11 straipsniuose taisyklėmis, šis Statutas turi galios taip pat nusikalstamiesiems darbams, svetimšalių padarytiems ne Lietuvoje (—):

1) jei padarytas nusikalstamasis darbas yra didysis nusikaltimas arba toksai nusikaltimas, kuriuo kaltinamasis smerkėsi pakenkti Lietuvos piliečių teisėms arba Lietuvos valstybės izdo turtui arba pelnui, ir

2) jei nusikalstamojo darbo baudimas, padaryto kurioje svetimoje valstybėje arba šiaip ne Lietuvo-

je, yra numatytas Lietuvos padarytos su ta valstybe sandoros.

10. Padariusis nusikalstamąjį darbą svetimoje valstybėje 9 straipsnyje pažymėtais atsitikimais nėra iš šio Statuto baudžiamas:

1) jei tos valstybės įstatymai tokio darbo nedraudžia;

2) jei kaltinamasis įsiteisėjusiu svetimšalių teismo sprendimu buvo išteisintas arba paliktas nebaustas;

3) jei nusmerktasis atliko visą svetimašalių teismo paskirtą bausmę, ir

4) jei padarytasis nusikalstamas svetimai valstybei darbas yra toks, kurio kaltininkas negali būti išduotas.

Padariusiam Lietuvoje nusikalstamąjį darbą, kuris yra baudžiamas, 9 straipsniu einant, iš šio Statuto, bausmė lengvinama nustatytomis 53 straipsnyje taisyklėmis, jei nusmerktasis yra atlikęs dalį svetimašalių teismo paskirtos jam bausmės, arba jei tos vietos įstatymais, kurioje nusikalstamasis darbas yra padarytas, baudžiama lengvesne bausme, negu šiame Statute nustatytoji.

11. Nuostatai, išdėstyti 10 straipsnio pirmosios dalies 1 ir 2 punkte ir to straipsnio antroje dalyje, neturi galios nusikalstamiems darbams, kurie yra numatyti (—) 126 straipsniu, o kai kaltininkas yra Lietuvos pilietis, tai ir (—) 108 — 111, 114 — 118, 643 (2 ir 3 d.), 645 (4 d.) ir 668 straipsniais.

12. Lietuvos pilietis, kuris ne Lietuvoje atliko visą bausmę (10 str. 1 d. 3 p.) už nusikalstamąjį darbą, už kurį šiame Statute arba tam tikruose įstatymuose yra nustatyta ne mažesnė bausmė, kaip kalėti sunkiajame kalėjime, grįžęs Lietuvon atimamas teis-

mo sprendimu teisių, kaip tatai parodyta 25, 28—31, 34 ir 35 straipsniuose (—).

13. Svetimšalis, kuris yra padaręs ne Lietuvoje didįjį arba šiaip nusikaltimą, jei už tą nusikalstamąjį darbą nebuvo Lietuvoje nustatyta tvarka nusmerktas, išteisintas arba paliktas nebaustas, turi būti išduotas iš sandoros, padarytos su valstybe, kuri reikalauja išduoti kaltinamąjį, arba jei abidvi valstybi viena antrai paprastai taip daro.

14. Teismas eina naujai išleistu baudžiamuoju įstatymu ir tuos nusikalstamuosius darbus teisdamas, kurie padaryti ligi tam įstatymui neįsiteisėjus, jeigu jie buvo draudžiami bausme padarymo laiku.

Bausmė, skiriama naujai išleistu įstatymu, lengvinama iš taisyklių, nustatytų 53 straipsnyje, jei įstatymu, kuris turėjo galios nusikalstamąjį darbą padarant, už šitą darbą buvo nustatyta lengvesnė bausmė, kaip naujuoju įstatymu.

Nusikalstamojo darbo pasenėjamasis terminas, dėl kurio tas darbas tampa nebebaudžiamas, yra skaitomas iš įstatymo, kuris turėjo galios tą nusikalstamąjį darbą darant (68 str. 1 ir 2 p.) arba tuo metu, kada dėl jo buvo padarytas sprendimas (68 str. 3 p.), jei tuo įstatymu yra nustatytas trumpesnis terminas, kaip naujuoju

Trečioji skirtis

Apie bausmes.

15. Baudžiant mirties bausme pakariama neviešai.

16. Kalėti sunkiajame kalėjime skiriama arba ligi gyvos galvos arba nuo ketverių ligi penkiolikos metų laiko.

Nusmerktieji yra laikomi sunkiuosiuose kalėjimuose, bendrosiose kalimosiose, ir varu verčiami sunkiai dirbti tiek tų kalėjimų būstuose tiek kitur.

Išskalėję sunkųjų kalėjimą nusikaltėliai **keliama** gyventi į paskirtas tam vietas.

17. Nutremiama ligi gyvos galvos (—).

18. Kalėti grasos kalėjime skiriama nuo metų šešių mėnesių ligi šešerių metų laiko.

Nusmerktieji iš pradžių laikomi vienutiniame kalėjime nuo trijų ligi šešių mėnesių, o paskui eina bendrai kalėti.

Nusmerktieji būtinai turi dirbti įvestus grasos kalėjime darbus pačiame kalėjimo būste, o vyrai gali būti skiriami į darbus ir kitur.

19. Kalėti tvirtovės kalėjime skiriama nuo dviejų savaitių ligi šešerių metų laiko.

Nusmerktieji laikomi bendrajame kalėjime.

20. Kalėti paprastajame kalėjime skiriama nuo dviejų savaitių ligi metų laiko.

Nusmerktieji laikomi vienutiniame kalėjime. Nesant arba trūkstant kalėjime vienutinių kambarių, nusmerktieji yra laikomi drauge su kitais kaliniais.

(Toliau panaikinta V. Ž. Nr. 59).

Nusmerktieji būtinai turi dirbti įvestus kalėjime darbus

21. Areštas skiriamas nuo vienos dienos ligi šešių mėnesių laiko.

Nusmerktieji laikomi bendruosiuose būstuose areštui atlikti, bet jiems prašant, jei yra atliekamų kambarių, atlieka bausmę kalėdami vieni.

Tie, kurie yra nusmerkti daugiau kaip septynioms dienoms, turi pasirinkti kokį darbą iš tų, kurie leidžiami dirbti areštinėje.

Kas yra nusmerktas arešto ne daugiau kaip sep-

tynioms dienoms, gali, teismui nutarus, atlikti areštą savo gyvenamoje vietoje.

(21^a). Už nusikalstamus darbus, už kuriuos Baudžiamajame Statutute yra paskirtas areštas arba kalėjimas, gali būti paskirta dar piniginė bausmė: taikos teisėjo — ligi 2.500 litų, apygardos teismo — ligi 25.000 litų. (V. Ž. 159).

22. Kalimasis laikas: sunkiajame kalėjime skaitomas metais ir pusmečiais, grasos kalėjime — metais ir mėnesiais, tvirtovės ir paprastajame kalėjime — metais, mėnesiais ir savaitėmis, o arešto laikas — mėnesiais, savaitėmis ir dienomis.

Įstatymu numatyti pridėdamųjų bausmių laikai yra skaitomi metais ir mėnesiais. Tos bausmės yra šios: atėmimas teisės verstis, bausmę atlikus, nurodytomis įstatymuose tam tikromis prekybos arba verslų rūšimis arba kitu kuriuo įstatymuose nurodytu darbu, taip pat draudimas tarnautojams ir (—) dvasininkams, atstatytiems, užimti tokią pat ir aukštesnę vietą.

Laikams skaičiuoti mėnuo imamas trijų dešimtų dienų, o diena — dvidešimt keturių valandų.

23. Nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos, kai yra išskalėję penkiolika metų, o nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko, kai yra išskalėję du trečdaliu paskirto jiems laiko, jei buvo gero elgesio, gal būti perkelti į paskirtas jiems gyventi vietas.

Atkelti paskirtojon vieton iš sunkiojo kalėjimo (—), subuvę dešimtį metų paskirtoje vietoje, jei buvo gero elgesio, gali būti paleisti iš paskirtosios vietos (—).

24. Bausmė skaitoma litais po penkis litus ir po pustrečio lito, išskyrus tuos atsitikimus, kai įstatymais yra nurodytas tam tikras jos skaičiavimo būdas.

Kai įstatyme didžiausia baudos nustatyta ne mažiau kaip penki šimtai litų, tai baudos skiriama ne mažiau kaip penkiasdešimt litų.

Baudos mokėjimą teismas gali atidėti arba išskaidyti ne ilgiau kaip vieniems metams nuo tos dienos, kada sprendimas įsiteisėjo.

Baudos pinigai, kai įstatymu nenustatyta, kam jie yra suvartotini, eina kalimųjų namų įtaisymui.

25. Nusmerkus nužudyti, kalėti sunkiajame kalėjime arba nutremti, atimamos luomo padėties teisės.

Teisės atimamos tokios: (—) kunigai, vienuoliai ir iš viso dvasininkai netenka dvasininko padėties ir prievardės (—).

26. Nusmerkti kalėti grasos kalėjime (—) kunigai, vienuoliai ir iš viso dvasininkai (—) atimami luomo padėties teisių (25 str.).

27. Nusmerkti kalėti paprastajame kalėjime (—) kunigai, vienuoliai ir iš viso dvasininkai (—) atimami luomo padėties teisių (25 str.), jei yra padarę nusikaltamųjų darbų, numatytų 158 (2 d. 1 p.), 168 (2 d. 2 p.), 274 (2 d.), 279, 344 (4 d.), 351, 352, 427, 428, 431, 432, 434, 435 (2 d.), 440, 441, 442 (3 d.), 443 (3 d.), 516, 524—527, 574 (1 ir 2 d.), 575—578, 579 (2 d.), 580, 581 (1—3 d.), 582, 583, 586, 588, 590, 591, (1 ir 2 d.), 592—596, 598, 599, 607 — 609, 611—616, 619 (2 d.), 626, 656 (3 d.), 657—659, 661, 664, 665 ir 673—675 straipsniais.

Atsargos kareiviai (—), jei yra padarę nusikaltimų, numatytų surašytuose šio straipsnio pirmojoje dalyje straipsniuose, nusmerkti kalėti paprastajame kalėjime, netenka drauge puskarininkio ir kitų jam tolygių prievardžių.

28. Nusmerktas nužudyti, kalėti sunkiajame kalėjime, nutremti arba kalėti grasos kalėjime, taip

pat ir kalėti paprastajame kalėjime sujungtame su atėmimu luomo padėties teisių (27 str.), netenka pagarbos titulu, laipsnių ordinų ir kitų, vyrausybės teikiamų, pasižymėtinių ženklų, pagarbos prievardžių ir pensijų, ir yra atstatomas nuo valstybės, bažnyčios, (—) savivaldybių ir visuomenės pareigų ėjimo.

29. Panaikintas — V. Ž. Nr. 332 eil. 2277.

29¹. Asmuo, nusmerktas mirti arba kalėti sunkių darbų kalėjime, jei tas kalėjimas atstoja mirties bausmę, katorgą arba nutrėmimą, netenka teisės palikimui asmens, prieš kurį yra padaręs nusikaltimą, vistiek, ar tas palikimas yra iškilęs prieš sprendimui įsiteisėjant arba jam įsiteisėjus.

Asmens, netekę teisių, nurodytų Baudžiamojo Statuto 29 str. 1 d. 2 p., atgauna teisę paveldėti įstatymu tuos palikimus, kurie iškils, ėmus šiam įstatymui veikti, išskyrus palikimus, nurodytus Baudžiamojo Statuto 29¹ str. (V. Ž. Nr. 332 eil. 2277).

30. Nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime, nutremti arba kalėti grasos kalėjime, taip pat ir kalėti paprastajame kalėjime atimant luomo padėties teises (27 str.), netenka teisių:

1) (—) būti rinkėjais arba renkamaisiais savivaldybių arba visuomenės susirinkimuose;

2) eiti valstybės, (—) savivaldybių arba visuomenės tarnybą;

3) eiti tarnybą kariuomenėje arba laivyne;

4) eiti bažnyčios pareigumus;

5) imti verslų žyminius prekybos įmonėms pirmųjų dviejų, o pramonės įminėms pirmųjų penkių rūšių ir atatinkamoms garlaivių įmonėms (—);

6) būti rūpintoju arba globėju;

7) būti viršininku, auklėtoju arba mokytoju visuomenės arba šiaip kiemo mokykloje, taip pat naudotis namų mokytojo teisėmis;

8) būti trečiųjų teisėju, taip pat konkurso valdybos arba administracijos nariu, prisiekusiuoju globėju, prisiekusiuoju sprendėju, prisiekusiuoju advokatu arba įgalotiniu byloms, kurios eina valstybės, (—) savivaldybių arba visuomenės įstaigose;

9) būti liudytoju sandorams arba aktams, kurie reikalingi liudytojų sutvirtinimo.

31. Teisės, kurių nustojama iš pirmesnio (30) straipsnio, atgauna: nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime arba nutremti, kai paleidus iš paskirtos gyventi vietos išeina dešimtis metų laiko, nusmerkti kalėti grąsos kalėjime, — kai išeina dešimtis, ir paprastajame — penkeri metai laiko paleidus iš kalėjimo, išskyrus tuos atsitikimus, kad tų teisių gražinimas bet kuriems laikams išėjus nesutiktų su ypatingais nuostatais.

Jei šie nusmerktieji gerai elgiasi, tai nurodytieji laikai galima, nusmerktiesiems prašant, sutrumpinti, jeigu jau jie yra išėję pusę tų laikų, ir jeigu, be to, yra išgyvenę paskutinėje savo gyvenamoje vietoje ne mažiau kaip dvejus metus.

32. Nusmerktas kalėti paprastajame kalėjime, jei teismas išras jį padarius nusikalstamąjį darbą dėl dykinėjimo arba tinginiavimo, gali būti ligi tik baigęs kalėti kalėjime, teismo sprendimu paimtas į darbo namą nuo šešių mėnesių ligi dviejų metų laikui.

33. Numatytais įstatymu atsitikimais yra skiria-

ma pridedamoji, tam tikrai nurodyta įstatyme, bausmė, einant šiomis taisyklėmis:

1) laikai atėmimo teisės verstis nustatytomis įstatyme prekybos arba verslų rūšimis arba kitu nurodytu įstatyme darbu skaitomi nuo bausmės atlikimo dienos;

2) baudos pinigai, kurios nuteisimą įstatymas skurium pažymi, eina kalėjimo būstu įtaisymui, jei įstatymu nėra nustatyta kitokio tų pinigų suvartojimo;

3) teismo sprendimas, kai įstatymas sako jį skelbtiną, spausdinamas kaltininko lėšomis viename kuriame vyriausybės ir viename privatiname teismo paskirtame laikraštyje;

4) tarnautojams ir (—) dvasininkams, atstatytiems nuo tarnybos įstatymo nurodymu, išskyrus 65 straipsnio antrąją dalimi numatytą atsitikimą, kartu yra draudžiama eiti tokios pat ir aukštesnės pareigos nustatyta įstatymu laiką arba visą amžių.

34. Nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime, nutremti, kalėti grąsos kalėjime arba paprastajame kalėjime, kur nusikaltėlis atimamas luomo padėties teisių (27 str.), paleisti iš paskirtos gyventi vietos arba iš kalėjimo, taip dar esti varžomi:

1) jiems draudžiama gyventi ir būti įstatymais nurodytose apskrityse, miestuose arba kitose vietose;

2) jei, atlikę bausmę, jie neapsirenka gyvenamosios vietos, ją paskiria jiems vietinė apskrities vyresnybė;

3) jiems draudžiama be tam tikro vietinės policijos leidimo išsikelti iš apsirinktos arba paskirtos gyventi vietos ligi nesuėjus pusei metų po įsikūrimo joje, ir

4) suėjus pusmečiui po įsikūrimo apsirinktoje ar

ba paskirtoje gyventi vietoje, jiems leidžiama ji pakeisti, bet tik su vietinės policijos žinia.

35. Laikai varžymų teisės rinktis ir keisti gyvenamoji vieta, paleidus iš kalėjimo, kaip išdėstyta pirmesniame (34) straipsnyje, skiriami šie: nusmerktiems kalėti sunkiajame kalėjime arba nutremti — penkerių metų, paleidus iš paskirtos gyventi vietos; nusmerktiems kalėti grasos kalėjime — trejų metų, ir paprastajame kalėjime — vienu metų, paleidus iš kalėjimo.

Jei nusmerktieji gerai elgiasi, tie laikai galima sutrumpinti: penkerių metų laikas — ligi trjų metų, trejų metų — ligi vienu, o vienu metų — visiškai panaikinti.

Nusmerkti kalėti sunkiajame kalėjime, ir išėjus nurodytam šiame straipsnyje laikui, per kurį teisė rinktis ir keisti gyvenamoji vieta yra varžoma, neturi teisės nuolat gyventi: sostinėse, sostinių apskrityse ir toje apskrityje, kurioje yra padarę nusikalstamą darbą.

Svetimšaliams varžymas teisės rinktis ir keisti gyvenamoji vieta (34 str.) galima pakeisti ištrėmimu į užsienius, uždraudus grįžti Lietuvon.

36. Daiktai, kurie draudžiama gaminti, pardavinėti, platinti, turėti arba laikyti, — atimami, ir, jei įstatyme nėra nurodytas tam tikras jų suvartojimo būdas, naikinami arba eina išdo naudai. Pinigai, kuriuos išdas išrenka už parduotus daiktus, eina kalėjimo būstams įtaisyti.

Taip pat atimami ir sunaikinami arba atiduodami valstybės išdui:

1) daiktai, kurie buvo skiriami arba vartojami nusikalstamiesiems darbams daryti, tais atsitikimais kada jų atėmimas įstatymais yra tam tikrai numatytas, ir

2) kiti įstatymais tam tikrai nurodyti daiktai.

37. Kas yra įsteigta arba įtaisyta be tam tikro leidimo, turi būti uždaryta, ligi tatai leidus.

Kas yra netaisyklingai pastatyta, įkurta, perstatyta, pataisyta arba atnaujinta, turi būti teismo nustatytu laiku kaltininko lėšomis sugriauta, uždaryta, atitaisyta, perkelta į kitą vietą arba padaryta, kaip anksčiau buvo:

1) jei yra išrasta, kad kaltininko padaryta kenkia visuomenės nepavojumui arba žmonių sveikatai;

2) jei yra padaryti numatyti 223 (3 p.), 224, 310 (2 d.), 311, 312, 316 (3 p.), 318, 380 (2 d.), 384, 388, 398 ir 407 straipsniais nusikalstamieji darbai.

38. Nustatymus, išdėstytus 36 ir 37 straipsniuose, teismas vartoja ir kaltinamąjį išteisinant arba paliekant nebausta, taip pat ir baudžiamąjį tardymą nutraukiant arba sustabdant.

Ketvirtoji skirtis.

Apie darbų pakaltinimą ir jų kaltingumą.

39. Žmogus, kuris, ką nusikalstama darydamas, negalėjo numanyti savo darbo savumo ir reikšmės arba valdyti savo elgesio dėl nesveiko savo dvasios suirimo, arba nenuovokos, arba proto nesubrendimo nuo kūno ydos ar ligos, nepakaltinamas tuo darbu.

Teismas, rasdamas tokį žmogų pavojingą be tam tikros priežiūros, atiduoda jį tėvams arba kitiems žmonėms, kurie panorėtų juo rūpintis, atsakomai priežiūrai, arba atiduoda jį į gydyklą. Jeigu toks žmogus būtų ką nužudęs, labai sunkiai kam kūną sužeidęs, ką išžaginęs, padegęs arba kėsinęsis šių nusikaltimų kurį padaryti, tai jis būtinai atiduodamas į gydyklą.

40. Mažametis, kuriam nėra sukakę, dešimt metų amžiaus, nepakaltinamas nusikalstamuoju darbu.

41. Nepilnametis nuo dešimties ligi septyniolikos metų amžiaus, kuris negalėjo numanyti savo darbo savumo ir reikšmės arba valdyti savo elgesio, nepakaltinamas nusikalstamuoju darbu.

Šitie nepilnamečiai galima atiduoti tėvams arba rūpintojams arba kitiems tikimiems žmonėms, pareiskusiems, kad sutinka priimti, atsakomi priežiūrai; jei yra padarę didįjį arba šiaip nusikaltimą, tad jie galima atiduoti ir į auklėjamasias drausmės įstaigas.

Nepilnamečiai nuo keturiolikos ligi septyniolikos metų amžiaus, didįjį nusikaltimą padarę, atiduodami, pirmiausia, į auklėjamasias drausmės įstaigas, o jei ten jų atiduoti negalima, — į tam tikrus, nepilnamečiams įtaisytus, būstus prie kalėjimų arba areštinių.

Nepilnametės, jei jų negalima atiduoti į auklėjamasias drausmės įstaigas, galima atiduoti į jų tikybos moterų vienuolynus, jei tų vienuolynų įstatais juose neginama gyventi pašalietėms.

Nepilnamečių, atiduotų į auklėjamasias drausmės įstaigas, arba į tam tikrus įtaisytus jiems būstus prie kalėjimų arba areštinių, arba į vienuolynus, nebegalima ten laikyti, kai jiems sukanka dvidešimt vieni metai.

42. Nusikalstamasis darbas, kurio žmogus negalėjo numatyti arba išpėti, nėra laikomas jam kaltyste.

43. Nežinojimas aplinkybės, dėl kurios darbas randasi nusikalstamas, arba kuri didina atsakomybę, daro žmogų nepakaltinamą arba pačiu tuo darbu arba atsakomybę didinamą aplinkybę.

Neatsargiems darbams ši taisyklė nedera, jei patys nežinojimas buvo kaltininko apsileidimo pasėka,

44. Nelaikomas nusikalstamu darbas, padirbtas įvykdyti įstatymui arba atlikti tarnybos prisakymui, kurį davė tikroji valdžia, neperžengdama savo srities ir žiūrėdama nustatytųjų taisyklių, jei prisakymu tuo nėra liepta kas aiškiai nusikalstama padaryti.

45. Nelaikomas nusikalstamu darbas, kurį žmogus padarė priverstas gintis nuo neteisėto kėsिनimosi pažeisti jo paties arba kurio kito žmogaus asmens arba turto gėrius.

Gynimosi apybrėžų peržengimas besiginant pernėlig smarkiai arba ne laiku yra baudžiamas tik tam tikrai įstatyme nurodytais atsitikimais.

46. Nelaikomas nusikalstamu darbas, kurį žmogus yra padaręs savo paties ar kito žmogaus gyvastį gelbėdamas nuo pavojaus, kilusio dėl grasymo, neteisios prievartos arba dėl kitos priežasties, kurios negalima buvo tuo pačiu metu kitokiu būdu pašalinti.

Nelaikomas taip pat nusikalstamu darbas, kurį žmogus yra padaręs, gelbėdamas savo paties arba kito žmogaus sveikatą, laisvę, merginos neliečiamybę arba kurį kitą asmens arba turto gėrį nuo pavojaus, kilusio dėl grasymo, neteisios prievartos arba dėl kitos priežasties, kurios negalima buvo tuo pačiu metu kitokiu būdu pašalinti, jei padaręs tai žmogus turėjo pakankamo pagrindo laikyti jo daromą žalą menką, palyginus su ginamuoju gėriu.

Išdėstytosios taisyklės nevartojamos tais atsitikimais, kur jau pats pavojaus vengimas yra nusikalstamas darbas.

47. Nelaikomas nusikalstamu darbas, kurio dalykas yra koks nebūtas daiktas arba aiškiai netinkamas daryti tokiems nusikalstamiems darbams, kaip sumanytasis.

Penktoji skirtis.

Apie kaltumo rūšis.

48. Nusikalstamasis darbas laikomas tyčios darbu ne tik tada, kai kaltininkas norėjo jį padaryti, bet ir, kai jis sąmoningai leido įvykti tokiai pasėkai, kuri šį darbą daro nusikalstama.

Nusikalstamasis darbas laikomas neatsargiu ne tik tada, kai kaltininkas jo nenumatė, nors galėjo arba turėjo jį numatyti, bet ir tada, kai jis numatydamas įvyksiant tokią pasėką, kuri daro šį darbą nusikalstama, nepagalvojęs tarėsi tokią pasėką pašalinsias.

Didieji nusikaltimai tėra baudžiami tik tyčios kaltybei esant.

Nusikaltimai yra baudžiami tyčios kaltybei esant; neatsargumo kaltybei esant jie baudžiami tikrai tam tikrai įstatymais nužymėtais atsitikimais.

Nusizengimai baudžiami ne tik tyčios, bet ir neatsargumo kaltybei esant, išskyrus atsitikimus, kurie yra tam tikrai nurodyti įstatymais.

49. Veiksmas, kuriuo pradedama vykdyti nusikalstamasis darbas, kaltininko norėtas padaryti ir nepabaigtas dėl aplinkybės, kuri neparėjo nuo kaltininko valios, laikomas pasikėsiniu.

Pasikėsinimas padaryti didįjį nusikaltimą, o tais atsitikimais, kurie yra tam tikrai nurodyti įstatymais, ir šiaip nusikaltimą — baudžiamas, bet bausmės, kurios įstatyme yra nustatytos už šiuos nusikalstamuosius darbus, lengvinamos iš nustatytų 53 straipsnyje taisyklių.

Pasikėsinimas padaryti nusizengimą nebaudžiamas.

Pasikėsinimas padaryti nusikalstamąjį darbą aiš-

kiai netinkama priemonė, kuri buvo pasirinkta dėl visiško neišmanymo arba prietaro, nebaudžiamas.

50. Įsigijimas arba tikinimas priemonės nusikalstamajam tyčios darbui vykdyti yra laikomas rengimu.

Rengimas yra baudžiamas tais atsitikimais, kurie įstatymu yra tam tikrai nurodyti, ir jei be to dar jis buvo sustabdytas dėl aplinkybės, kuri neparėjo nuo kaltininko valios.

51. Nusikalstamajame darbe, kelių žmonių padarytame, kurie susitarė jį dirbti arba žinodami dirbo drauge, bendrininkais laikomi tie, kurie:

1) patys įvykdė nusikalstamąjį darbą arba dalyvavo jį vykdamas;

2) pakurstė ką kitą būti nusikalstamojo darbo bendrininku;

3) buvo padėjėjais, kurie statė priemones, arba šalino kliūtis, arba padėjo nusikalstamąjį darbą įvykdyti patardami, nurodydami arba pasižadėdami nedaryti kliūčių jam vykdyti arba paslėpti jį.

Didžiojo arba šiaip nusikaltimo bendrininkai yra baustini nurodyta įstatymu už padarytą nusikalstamąjį darbą bausme, bet padėjėjui, kurio pagalba buvo nesvarbi, bausmė lengvinama iš nustatytų 53 straipsniu taisyklių.

Nusizengimo bendrininkų tėra baudžiamas tas, kuris pats jį padarė arba dalyvavo jį darant: kurstytojas ir padėjėjas tėra baustini tik tais atsitikimais, kurie tam tikrai nurodyti įstatymu.

Ypatingi asmens santykiai ir sąlygos, kurios sprendžia, didina arba mažina bendrininkų kurio baudimą, kitų atsakomybės neliečia.

Bendrininkas, atsisakęs dalyvauti dirbant nusikalstamąjį darbą ir laiku ėmėsis visų galimų priemonių jam neleisti, paliekamas nebaustas.

52. Kas sutiko dalyvauti sąjungoje didžiajam arba šiaip nusikaltimui padaryti ir neatsisakė toliau dalyvauti joje, bet nebuvo to nusikaltimo bendrininku, atsako tikrai už dalyvavimą sąjungoje.

Dalyvavimas sąjungoje didžiajam arba šiaip nusikaltimui padaryti arba gaujoje, susidariusioje keikiams didesniems arba šiaip nusikaltimams padaryti, yra baudžiamas tam tikrai nurodytais įstatymuose atsitikimais.

Šeštoji skirtis.

Apie bausmių lengvinimą ir keitimą.

53. Kaltininkui, kuris, kaltybės mažinamos aplinkybėms esant, yra išrastas vertas malonės, bausmė lengvinama einant šiomis taisyklėmis:

1) negalima skirti aukščiausio bausmės laipsnio, kuris įstatyme yra nustatytas už padarytą nusikalstamąjį darbą;

2) jei įstatyme yra nustatytas už padarytą nusikalstamąjį darbą žemiausias bausmės laipsnis, tai teisminiam leidžiama pamažinti bausmę ligi mažiausio tos rūšies bausmės didumo įstatymu, ir

3) jei įstatyme nėra tam tikro nustatymo dėl žemiausio bausmės laipsnio už nusikalstamąjį darbą, teismas gali tą bausmę numažinti ligi mažiausio tos rūšies bausmės didumo, nustatyto įstatymu, arba, išskyrus toliau nurodytus atsitikimus, pereiti ir prie kitokios, bausmės, tokia eile: nuo mirties bausmės — prie sunkiojo kalėjimo ligi gyvos galvos arba nuo dešimties ligi penkiolikos metų laiko, nuo sunkiojo kalėjimo ligi gyvos galvos — prie sunkiojo kalėjimo ligi laiko; nuo to — prie grąsos kalėjimo; nuo nutrėmimo — prie tvirtovės kalėjimo ne trumpiau kaip

vieniems metams; nuo grąsos kalėjimo — prie paprastojo kalėjimo, ir nuo to kalėjimo — prie arešto.

Lengvinant bausmes už didžiuosius nusikaltimus, numatytus (—) 108, 110, 126, 129, 130, 163 (—) ir 643 straipsniais, sunkusis kalėjimas tegali būti pakeistas nutrėmimu (—).

54. Teismas, sprendžias bylą, gali paskaityti į bausmę, ištisai arba iš dalies, atsargos iškalėjimą, jei kaltininkas nusmerkiamas kalėti grąsos, tvirtovės arba paprastajame kalėjime arba arešto.

55. Nepilnamečiai nuo dešimties ligi septyniolikos metų amžiaus, pakaltinti padarytu nusikalstamuoju darbu, yra baudžiami:

1) nepilnamečiai nuo keturiolikos ligi septyniolikos metų amžiaus, mirties bausmės arba sunkiojo kalėjimo ligi gyvos galvos vietoje — kalėti paprastajame kalėjime nuo aštuonerių ligi dvylikos metų, o sunkiojo kalėjimo ligi laiko vietoje — kalėti paprastajame kalėjime nuo trejų ligi aštuonerių metų;

2) nepilnamečiai nuo dešimties ligi keturiolikos metų amžiaus, mirties bausmės, sunkiojo kalėjimo, nutrėmimo, grąsos, tvirtovės arba paprastojo kalėjimo, ir nepilnamečiai nuo keturiolikos ligi septyniolikos metų amžiaus, nutrėmimo arba grąsos, tvirtovės arba paprastojo kalėjimo vietoje — atiduodami į auklėjamąsias drausmės įstaigas;

3) nepilnamečiai nuo dešimties ligi septyniolikos metų amžiaus arešto arba baudos vietoje baudžiami teismo pabarimu; jeigu teismas išrastų, kad nepilnametis verčiasi nusizengiamais darbais, arba kad jie rodo jį pajunkus nusikalstamai elgtis, — atiduodamas į auklėjamąją drausmės įstaigą.

Jei nepilnamečio negalima atiduoti į auklėjamąją drausmės įstaigą, tai:

1) tą, kuris yra nukaltintas padaręs didįjį nusikaltimą arba tokį nusikaltimą, už kurį įstatymu didžiausia bausmė nustatyta kalėti grasos kalėjime, galima atiduoti į tam tikrai įtaisytą nepilnamečiams būstą prie kalėjimo arba areštinės;

2) tą, kuris yra nukaltintas padaręs mažesnę nusikalstamą darbą, galima atiduoti tėvams arba globėjams, arba kitiems tikimiems žmonėms, pareiškusiems, kad sutinka priimti, atsakomai priežiūrai;

3) nepilnametę galima atiduoti į jos tikybos moterų vienuolyną, jei to vienuolyno įstatais jame neginama gyventi pašalietėms.

Nepilnamečių, atiduotų į auklėjamasias drausmės įstaigas, arba į tam tikrai įtaisytus jiems būstus prie kalėjimo arba areštinės, arba į vienuolynus, nebegalima šiose įstaigose, būstuose arba vienuolynuose laikyti, kai jiems sukanka dvidešimt vieni metai amžiaus.

Nepilnametis, kuris iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkto yra išrastas atiduotinas į auklėjamąją drausmės įstaigą, jeigu jam jau yra sukakę, ėmus nusmerkimą vykdyti, aštuoniolika metų amžiaus, uždaromas kalėjime: kai jam pakeičiama nutrėmimas arba kita didesnė bausmė — ne ilgesniam laikui kaip penkeriems metams, o kitais atsitikimais — sutrumpinus pakeičiamos bausmės laiką ne mažiau kaip pusiau.

56. Nepilnamečiams nuo dešimties ligi septyniolikos metų amžiaus teisės neatimamos ir neaprežiamos; išskyrus nepilnamečius nuo keturiolikos ligi septyniolikos metų amžiaus, kuriems mirties bausmė arba sunkusis kalėjimas ligi gyvos galvos už jų padarytą didįjį nusikaltimą yra pakeistas, iš 65 straipsnio pirmosios dalies 1 punkto, paprastuoju kalėjimu. Šiems nepilnamečiams turi galios nusmerkimo nužudyti ir

kalėti sunkiajame kalėjime pasėkos, išdėstytos 25, 28, 30, 31, 34 ir 35 strapisniuose.

57. Nepilnamečiui nuo septyniolikos ligi dvidešimt metų amžiaus:

1) mirties bausmė pakeičiama sunkiuoju kalėjimu ligi gyvos galvos;

2) sunkusis kalėjimas ligi gyvos galvos pakeičiamas sunkiuoju kalėjimu penkiolikai metų;

3) kalimasis laikas sunkiajame, grasos, tvirtovės arba paprastajame kalėjime trumpinamas viena trečiaja dalimi;

4) teisės atimamos ir aprežiamos tėra tiktai nusmerkus kalėti sunkiajame kalėjime arba nutremti.

58. Vyriui arba moteriškai, sukakusiems septyniasdešimt metų amžiaus, mirties bausmė ir sunkusis kalėjimas pakeičiami nutrėmimu. Nesukakusiai septyniasdešimt metų moteriškai mirties bausmė pakeičiama sunkiuoju kalėjimu ligi gyvos galvos (—).

59. Bauda, nesumokėta per mėnesį laiko nuo dienų, kurią nusmerkimas įsiteisėjo, arba kai mokėjimas atidėtas arba išskaidytas, — termino sueinamąją dieną, įsitikinus nustatytuoju būdu, kad nusmerkėtasis neturi lėšų jai mokėti, pakeičiama areštu tam laikui, kurį teismas paskiria sprendime, taip: bauda ligi šimto dvidešimt penkių litų — areštu ligi savaitės; nuo šimto dvidešimt penkių ligi penkių šimtų litų — areštu nuo savaitės ligi mėnesio; nuo penkių šimtų ligi dviejų tūkstančių penkių šimtų litų — areštu nuo vieno ligi trijų mėnesių; nuo dviejų tūkstančių penkių šimtų ligi penkių tūkstančių litų — areštu nuo trijų ligi šešių mėnesių; nuo penkių tūkstančių litų — areštu nuo šešių mėnesių ligi metų.

Sumokėjus baudą arba dalį jos atliekant areštą, kuriuo bauda pakeista, suimtas paleidžiamas, arba

arešto laikas trumpinamas sulig sumokėjata baudos dalimi. Taip betrumpinant, areštas įskaitomas einant teismo sprendimu.

Septintoji skirtis.

Apie aplinkybes, kurios didina atsakomybę.

60. Padaręs ligi paskelbiant sprendimą, rezoluciją arba kaltumo nutarimą du ar daugiau nusikalstamųjų darbų yra baudžiamas visų bausmių, teismo paskirtų už šituos darbus, skaudžiausiąja. Teismas gali pakelti savo paskirtą skaudžiausiąją bausmę ligi aukščiausio nustatyto įstatymu už šį darbą bausmės laipsnio, neperžengdamas betgi visų kaltininkui paskirtų bausmių sumos ir laikydamas 22 straipsnio taisyklės; čia sunkusis kalėjimas galima skaidyti ketvirčiais metų. Jeigu, betgi, skaudžiausia bausmė bus kalėti sunkiajame arba graso kalėjime, o už kitą darbą, teisiama iš sudėties, teismas paskyrė: baudos, arešto, arba kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip metus, — tai teismas negali didinti savo paskirtos skaudžiausiosios bausmės.

Prie spaudžiausiosios bausmės prikeriami: teisių atėmimas ir aprėžimas, taip pat nurodytos įstatyme pridedamosios bausmės, kurios neseka skaudžiausiosios bausmės, bet kurios teismo paskirtos už kitus nusikalstamuosius darbus, teisiamus iš sudėties.

61. Jei už vieną nusikalstamųjų darbų, kurie iš sudėties taisyklių, nustatytų 60 straipsnyje, baudžiami laisvės atėmimu ligi laiko arba bauda, kaltininkas yra atlikęs visą bausmę arba jos dalį, tai atliktoji bausmė įskaitoma jam į paskirtąją iš sudėties bausmę.

62. Skiriant bausmę iš sudėties, vienodų bausmių skaudumas nustatomas iš jų laiko ir dydžio, o įvairių

— iš jų eilės, išdėstytomis 2 ir 63 straipsnyje taisyklėmis.

63. Sudedant ir įskaitant bausmes, šeši mėnesiai sunkiojo kalėjimo laikomi tolygūs metams graso kalėjimo, metams ir šešioms mėnesiams paprastojo kalėjimo, dvejiems metams tvirtovės kalėjimo ir ketveriems metams arešto.

Sudedant tvirtovės kalėjimą su paprastuoju kalėjimu, visada skiriamas paparstasis, atatinamai pailginus jo laiką.

Bauda lyginama su areštu taisyklėmis, nustatytomis 59 straipsniu.

64. Padaręs ligi paskelbiant sprendimą, rezoluciją arba kaltumo nutarimą du arba daugiau tolygiu, arba vienodu nusikalstamųjų darbų dėl to, kad yra pajunkęs nusikalstamai elgtis, arba dėl to, kad šiais darbais vertėsi, jei įstatyme už tokius darbus nėra nustatyta tam tikros bausmės, yra baudžiamas iš sudėties taisyklių, nustatytų 60—63 straipsniuose.

Be to, teismas gali, skirdamas skaudžiausia bausme:

1) kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos, — uždrausti kelti į tremiamąją vietą ligi nesubus dvidešimt metų;

2) atimti laisvę ligi laiko, — pailginti: jei įstatyme yra paskirtas baigiamas ilgiausias laikas, — ligi aukščiausiojo laipsnio tos rūšies bausmės, o jei baigiamasis ilgiausias laikas nepaskirtas, tai: iškalėjimą sunkiajame kalėjime — ligi dvidešimt metų, iškalėjimą graso ir tvirtovės kalėjime — ligi aštuonerių metų, iškalėjimą paprastajame kalėjime ligi dviejų metų, ir areštą — ligi vienu metų;

3) baudą — paskirti, dar be to, arešto ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

65. Iš tų taisyklių, kurios pirmesniu (64) straips-

niu yra nustatytos, teismas gali padidinti bausmę valdžios tarnautojui, kuris nusikalto padaręs arba dalyvavęs darant bendrą nusikalstamąjį darbą: ar peržengdamas tarnautojų priklausymo santykius, ar neteisiai naudodamasis savo pareiga arba įgaliojimu, ar grasydamas spausti arba kaip kitaip neteisiai naudotis valdžia, ar peržengdamas tarnybos prievolę šiaipjau žmonėms, — jei už tokį peržengimą, naudojamąsi arba grasymą tam tikrų bausmių įstatyme nenustatyta.

Jei tarnautojas yra nusmerktas areštu už nusikalstamąjį darbą, padarytą valstybės arba visuomenės tarnybą beeinant, teismui leidžiama: ar pakeisti areštas atstatymu iš tarnybos, arba, be arešto, dar atstatyti iš tarnybos.

Jei tarnautojas už nusikaltimą, padarytą valstybės arba visuomenės tarnybą beeinant, bus nusmerktas kalėti paprastajame kalėjime neatimamas luomo padėties teisių (27 str.), teismui nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

66. Padaręs nusikalstamąjį darbą paskelbus sprendimą, rezoliuciją arba kaltumo nutarimą, arba padaręs jį atlikdamas bausmę, yra baustinas, kaip paprastai visi, atliekant betgi šias sąlygas:

1) sudedant sunkųjį kalėjimą ligi gyvos galvos su tokia pat bausme, laikas perkelti gyventi į tremiamąją vietą (23 str.) atidedamas ligi trijų dešimtų metų;

2) sudedant sunkųjį kalėjimą ligi gyvos galvos su sunkiuoju kalėjimu ligi laiko, laikas perkelti gyventi į tremiamąją vietą (23 str.) pailginamas puse būvamo sunkiajame kalėjime laiko, paskirto tuo sprendimu, kuriuo buvo paskirta kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko;

3) sudedant sunkųjį kalėjimą ligi gyvos galvos arba ligi laiko su nutrėmimu gyventi, taip pat ir nu-

trėmimą gyventi su abiem sunkiojo kalėjimo rūšim, terminas perkelti iš sunkiojo kalėjimo gyventi į tremiamąją vietą (23 str.) padidinamas nuo 6 mėnesių ligi dvejų metų laikui;

4) sudedant sunkųjį kalėjimą ligi gyvos galvos su kitomis, išskyrus tą kalėjimą, ligi laiko laisvės atimamomis bausmėmis, terminas perkelti iš sunkiojo kalėjimo į tremiamąją vietą (23 str.) ilginamas šias bausmes atatinkamais, iš 63 straipsnyje išdėstytų įskaitymo taisyklių, sunkiojo kalėjimo laikais, bet ne ilgiau kaip dvejiems metams;

5) sudedant nutrėmimą su tokia pat bausme, paleisti iš nutremtos gyventi vietos negalima anksčiau, negu subus joje penkioliką metų;

6) sudedant nutrėmimą su grąšos, tvirtovės arba paprastuoju kalėjimu arba su areštu, ligi laiko laisvės atėmimo bausmė atliekama tuoj nusmerkimui įsiteisėjus ir kalimasis laikas neįskaitomas čia į laiką, nustatytą 23 straipsnyje paleisti iš tremiamosios vietos;

7) sudedant ligi laiko laisvės atimamas bausmes, jų terminai sudedami, ir jei kaltinamas yra baustinas tūliaropomis bausmėmis, tad lengvesniosios rūšies bausmė pridedama prie skaudesniosios, sutrumpinus laiką iš pažymėto 63 straipsnyje išskaitymo, ir visas baudimo laikas neturi būti ilgesnis, kaip 64 straipsnio atrosios dalies 1 punkte nustatyti terminai.

Atsakomybė nusmerktų kalėti sunkiajame kalėjime už nusikalstamuosius darbus, kuriuos jie padarė atlikdami tą bausmę, nustatoma iš Tremtinių Įstatymų.

67. Padaręs nusikalstamąjį darbą po to, kaip atliko bausmę, yra baudžiamas, kaip paprastai. O jeigu nusmerktasis padarė nusikalstamąjį darbą tolygų pirmajam arba tos pačios rūšies, tai naujai skiriamoji

bausmė, išskyrus tuos atsitikimus, kur įstatymu yra nustatytos tam tikros bausmės už nusikalstamųjų darbų pakartojimą, yra didinama nustatytomis 64 straipsnyje taisyklėmis, jei ligi padarius naują tolygų arba vienodą nusikalstamąjį darbą perėjo nuo to laiko, kaip atliko bausmę už pirmesnę: didijį nusikaltimą — ne daugiau kaip penkeri metai, šiaip nusikaltimą — ne daugiau kaip treji metai, ir nusižengimą — ne daugiau kaip vieni metai.

Aštuntoji skirtis.

Apie baudimo pašalinamas aplinkybes.

68. Nebaudžiama dėl pasenėjimo:

1) jei nuo tos dienos, kurią buvo padarytas nusikalstamasis darbas, ligi tos dienos, kurią prieš kaltinamąjį iškeltas nustatytąja tvarka baudžiamasis tardymas, perėjo: padarius didijį nusikaltimą, už kurį įstatyme aukščiausia bausmė yra nustatyta nužudyti, — penkiolika metų; kitokį didijį nusikaltimą — dešimtis metų; nusikaltimą, už kurį įstatyme aukščiausia bausmė nustatyta kalėti graso kalėjime, — aštuoneri metai; kitokį nusikaltimą — treji metai, ir nusižengimą — vieni metai;

2) jei nuo tos dienos, kurią buvo padarytas didysis arba šiaip nusikaltimas, ligi tos dienos, kurią kaltininkas yra nusmerktas, perėjo dveja tiek, o nuo tos dienos, kurią buvo padarytas nusižengimas, ligi tos dienos, kurią buvo nusmerktas, — treja tiek laiko, kiek yra nurodyta šio straipsnio pirmajame punkte;

3) jei nuo tos dienos, kurią buvo padarytas sprendimas, ligi tos dienos, kurią jis imta vykdyti, išėjo šio straipsnio 2 punkte nustatyti terminai, kurie šiais

atsitikimais yra skaitomi pagal bausmę, paskirtą teismo sprendimu (—).

69. Pasenėjimas nenaikina teisių atėmimo arba aprėžimo, kuriuo yra baustinas nusmerktas įsiteisėjusiu, bet nevykdomu dėl pasenėjimo sprendimu. Teisių atėmimo arba aprėžimo laikai skaitomi nuo tos dienos, kada pasenėjo sprendimo paskirta bausmė.

70. Pasenėjimo laikai nusikalstamajam darbui, kuris susidaro iš kelių veiksmų, skaitomi yra nuo tos dienos, kai buvo padarytas paskutinis veiksmas, o nusikalstamajam darbui, kuris tolydžio tęsiasi, — nuo tos dienos, kai jis pabaigtas.

71. Jei įstatymu baudžiamojo tardymo negalima iškelti prieš bylos nubylojimą civiliniame arba bažnytiniame teisme, arba jei iškeltosios bylos darymas arba nusmerkimo vykdymas buvo sustabdytas dėl nurodytų įstatyme priežasčių, tai bylos darymo šiuose teismuose arba teisėto sustabdymo laikas neįskaitomas į pasenėjimo laiką.

72. Pasigailėti ir dovanoti nuo teismo nepareina. Tatai eina tiesiog iš Vyriausios Savagališkos Valdžios ir Valdovo gailestingumo darbas tegali būti. Galia ir galios sritis šio gailestingumo, kuris yra išimtis iš paprastųjų įstatymų, nustatomos tame pačiame Aukščiausiam paliepime, arba įsakyme, arba bendrajame malonės Manifeste, kuriuo palengvinamas kaltininkų likimas arba jiems visiškai atleidžiama.

Antrasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama tikyba.

73. Kas nusikalto: niekniekinęs garbinamąjį Švenčiausios Trejybės Dievą, Švenčiausiąjį Dievą

Gimdytoją ir Mergelę Mariją, Neregimąsias Dangaus Galybes arba Dievo Šventuosius; niekniekinamai pasielgęs arba biauriojęs Šventuosius Sakramentus, Šventąjį Kryžių, Šventųjų atlaikus, Šventuosius paveikslus arba kitus dalykus, kuriuos šventenybėmis laiko (—) krikščionių Bažnyčia (1 priedėlis); biauriojęs Šventąjį Raštą arba (—) krikščionių tikybą, už tą Dievo niekniekinimą arba šventenybės įžeidimą yra baudžiamas,

jei tai padarė:

- 1) beeinant viešąjį šventimą arba bažnyčioje, — kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko arba nutremti,
- 2) koplyčioje arba krikščionių maldos namuose, arba viešai, arba išplatintame arba viešai rodomame spaudinyje, rašte arba paveiksle, — nutremti;
- 3) norėdamas sugundyti esančius ten žmones, — kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu niekniekino Dievą arba įžeidė šventenybę, nors ir šiuo straipsniu nurodytomis aplinkybėmis, bet dėl neišmanymo arba būdamas girtas, tai yra baudžiamas

areštu.

74. Kas nusikalto:

- 1) biauriojęs (—) krikščionybės nustatymus arba apeigas;
- 2) niekniekinamai pasielgęs arba biauriojęs daiktus, kurie yra pašventinti bevartojant (—) krikščionių pamaldose (II priedėlis);
- 3) nepadoriai pašiepęs šventus daiktus arba tikėjimo dalykus, paminėtus 73 straipsnyje,

už šį tikybės dalykų išniekinimą yra baudžiamas, jei tai padarė:

- 1) beeinant viešąjį šventimą arba bažnyčioje, — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius;
- 2) koplyčioje arba krikščionių maldos namuose, arba viešai, arba išplatintame arba viešai rodomame spaudinyje, rašte arba paveiksle, — kalėti paprastajame kalėjime;
- 3) norėdamas sugundyti esančius ten žmones, — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu tikybės dalykus išniekino, nors ir nurodytomis šiame straipsnyje apsinkybėmis, bet dėl neišmanymo arba girtas būdamas, tai kaltininkas yra baidžiamas areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

75. Kas nusižengė nepadoriai šūkavęs, kėlęs triukšmą arba kitą netvarką, kuri kliudo viešąjį krikščionių šventimą eiti, arba daręs tai bažnyčioje, koplyčioje arba krikščionių maldos namuose

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams,

Jei dėl tokios netvarkos buvo pertrauktas viešasis šventimas arba jei tokią netvarką padarė minia, tai nusižengėlis yra baudžiamas

areštu.

Jei šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytą netvarką pakėlė, norėdamas sukliudyti šventimą eiti, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu dėl netvarkos, kuri buvo iškelta kliudyti šventimą eiti, buvo pertrauktas šventimas, arba jei tokią netvarką padarė minia, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

76. Kas nusizengė biauriojės pripažintą Lietuvoje nekrikščionių tikyba arba niekinamai pasielgęs arba biauriojės tos tikybos garbinamąjį dalyką, jei taip biauriojo arba niekinamai pasielgė nekrikščionių tikybos maldykloje arba viešai einant tos tikybos nustatytas viešas pamaldas, tas yra baudžiamas areštu.

Jeigu taip biauriojo arba niekinamai pasielgė dėl neišmanymo arba būdamas girtas, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

77. Kas nusizengė pakėlęs nepadorų riksmą, trukšmą arba kitą netvarką, dėl ko buvo pertrauktos viešos pamaldos, pripažintos Lietuvoje nekrikščionių tikybos, jei tokią netvarką pakėlė viešumoje arba tos tikybos maldykloje, tas yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

78. Kas nusizengė palaidojęs krikščionių be krikščioniškų apeigų, jei nebuvo didelio sunkumo pakviesti jo tikybos dvasininkas, kad atliktų tas apeigas, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

79. Kas nusikalto pagrobęs palaidotą arba nepalaidotą numirėlį arba išniekinęs jį koku veiksmu, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei, be to, nusikaltėlis padarė numirėliui doros įžeidžiamą veiksmą, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jeigu tai padarė dėl prietaro, neišmanymo arba būdamas girtas, tai yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne daugiau kaip šešis mėnesius

80. Kas nusikalto:

1) vertęs asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu atlikti šventimą arba apeigą, ginamą arba neleidžiamą tos tikybos taisyklėmis, kurios yra verčiamas, arba vertęs dalyvauti tokiam šventime arba apeigoje;

2) kliudęs asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu atlikti šventimą arba apeigą pripažintos Lietuvoje tikybos, kurios yra kliudomasis, arba kliudęs dalyvauti tokiam šventime arba apeigoje,

tai yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei taip vertė arba kliudė krikščionių tikybos kunigui arba ne krikščionių tikybos dvasininkui, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti ne trumpiau kaip tris mėnesius.

81. Nekrikščionių tikybos žmogus, kuris nusizengė neleidęs, kad ir be asmens smurto arba baudžiamąjo grasymo, savo tarnui, darbininkui arba mokiniui krikščioniui atlikti savo tikiškinę prievolę arba dalyvauti šios tikybos nustatytame sekmadienio arba kitos šventos dienos šventime, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimtis litų.

82—84 p a n a i k i n t i.

85 ir 86 (—).

87. Kas nusikalto pervertęs asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu iš vienos tikybos į kitą, (—) baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

88—96 panaikinti.

97. Žmogus, kuris, dėdamasis kurios krikščionių tikybos kunigu, nusikalto atlikęs apeigas arba šventimą, kurį tos tikybos kunigas tegali atlikti, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas pakrištijo arba sutuokė, tai jis yra baudžiamas

kalėti graso kalėjime.

98. panaikintas.

Trečiasis skyrius

panaikintas.

Ketvirtasis skyrius.

Apie valstybės išdavimą.

108. Lietuvos pilietis, kuris nusikalto pagelbėjęs arba palengvinęs priešininkui eiti karo arba kitus Lietuvai priešingus žygius, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Jeį:

1) tokia pagalba arba palengvinimas didžiai padėjo priešininkui;

2) išdavimo tikslu buvo kas nužudytas, tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

Jeį tokia pagalba arba palengvinimas priešininkui buvo padarytas:

1) išduodant jam arba kėsinantis išduoti jam armiją arba laivyną, kariuomenės dalį arba komandą, sutvirtintą vietą, karo uostą arba karo laivą arba atimant jiems galėjimą gintis nuo priešininko;

2) gundant arba kalbinant kariuomenės dalį arba komandą arba vadovaujantį jiems žmogų pereiti į priešininko šoną;

3) smurtu priešintis Lietuvos kariuomenei arba puolant ją;

4) nužudant armijos, štabo, kariuomenės dalies arba komandos, sutvirtintos vietos, karo uosto, eskadros arba karo laivo viršininką arba žmogų, kuris žinomai vykdo svarbų karo įsakymą, arba pareigą, arba išduodant šių žmonių kurį į priešininko rankas;

5) sunaikinant puolimo arba gynimosi nuo priešininkų priemonių arba kariuomenės reikmenų sandėlį arba sugadinant žemės arba vandenų kelius, telegrafus arba telefonus, arba įvairių armijos dalių kitas susižinomas priemones taip, kad jomis nebe-galima naudotis;

6) šnipaujant, tai kaltininkas yra baudžiamas nužudyti,

Šitomis pat bausmėmis ir tais pačiais pagrindais baudžiamas yra Lietuvos pilietis, padaręs numatytą šiuo straipsniu didįjį nusikaltimą prieš ginklo sąjunginę Lietuvai svetimą valstybę.

109. Lietuvos pilietis, kuris nusikalto įstojęs, į kariuomenę arba neišstojęs iš jos, žinodamas ją esant priešininkų, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

110. Lietuvos pilietis, kuris nusikalto:

1) kurstęs svetimą vyriausybę kariauti su Lietuva arba kitus priešingus jai žygius eiti, arba nu-

traukti karo sąjungą su ja, arba nedaryti su ja tokios sąjungos;

2) žadėjęs svetimos šalies vyriausybei, prieš apskelbiant karą, savo paties arba kitų vardu padėti jos karo žygiams prieš Lietuvą,

yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Jei kaltininkas dėl savo tarnybos padėties valstybėje galėjo žinoti Lietuvos karo pajėgų galybę arba didžiai padėti svetimos šalies vyriausybei, kariaujančiai su Lietuva, tai jis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

111. Kas nusikalto paskelbęs arba pranešęs nekariaujančios su Lietuva svetimos valstybės vyriausybei arba agentui planą, piešinį, dokumentą, nutrauktą nuo jų kopiją arba žinią, kurios žinomai privalu buvo laikyti paslėptos nuo svetimos valstybės dėl Lietuvos nepavojumo iš šalies, tas baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Jei šis planas, piešinys, dokumentas, nutraukta nuo jų kopija arba žinia buvo įtikėti kaltininkui tarnybą einant, arba jei jis juos išgavo arba susipažino su jais dėl savo tarnybos padėties, arba jei jam buvo paskelbtas uždraudimas jie skelbti arba pranešti, tai jis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

112. Kas nusikalto nubrėžęs planą arba nupiešęs piešinį arba surašęs aprašą, reikiamai neleidžiamas, Lietuvos sutvirtintas vietos arba jos nustatytos srities arba padėjimo, karo laivo arba kitų karo statymų, skiriamų kraštui ginti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei tai padarė, norėdamas planą, piešinį arba aprašą duoti nekariaujančios su Lietuva svetimos valstybės vyriausybei arba agentui, tai kaltininkas yra baudžiamas.

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Šitomis pat bausmėmis ir dėl tos pačios priežasties yra baudžiamas tas, kuris nusikalto:

1) nutraukęs kopiją nuo plano, piešinio, aprašo arba dokumento arba rankiojęs ar dėstęs raštu žinias;

2) gavęs planą, piešinį, aprašą, dokumentą arba nutrauktas nuo jų kopijas,

jei tai padarė reikiamai neleistas ir žinodamas, kad planas, piešinys, aprašas, dokumentas, nutraukta nuo jų kopija arba žinia turėjo būti laikomi paslėpti nuo svetimos valstybės dėl Lietuvos nepavojumo iš šalies.

113. Kas nusikalto įsismerkęs, reikiamo leidimo neturėdamas, paslėpęs savo prievardę, vardą, pilietybę arba tautybę arba kitomis klastomis naudodamasis, į Lietuvos sutvirtintą vietą, karo laivą arba kitus kuriuos karo statymus, skiriamus kraštui ginti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

114. Vykdamas sandorą arba vyriausybės pavedimą pagaminti priemonių pulti arba gintis nuo priešininko arba jų gaminimo prižiūrėtojas, kuris nusikalto žinomai gaminęs jas netinkamas vartoti, jei tos priemonės buvo pristatytos priimti arba baigtos gaminti, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jeigu tos pagamintos priemonės pulti arba gintis nuo priešininko buvo atiduotos ir, be to, susikalbėjus su priėmėju, arba tam tikrais įtaisymais paslė-

pus šių priemonių netikumą, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pačiu pagrindu yra baudžiamas tarnautojas, kuris nusikalto leidęs gaminti minėtąsias priemones arba priėmęs jas žinomai netinkamas vartoti.

115. Vykdęs sandorą arba vyriausybės pavedimą statyti maisto ar pašaro kariaujančiai armijai arba jos ligoninėms, arba kariaujančiam laivynui ir jo ligoninėms, arba tokio statytojo įsakytinis, kuris nusikalto karo metu žinomai davęs žalingo arba netinkamo vartoti maisto ar pašaro, yra baudžiamas

kalėti graso kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

Šita pat bausme baustinas yra tarnautojas, kuris nusikalto leidęs pristatyti tokio maisto ar pašaro arba priėmęs jį žinomai žalingą sveikatai arba netinkamą vartoti.

116. Lietuvos įgaliotinis, kuris nusikalto žinomai daręs ką padaryti sandorai su svetimos šalies vyriausybe žinomai Lietuvos nenaudai, arba turėjęs su svetimos šalies vyriausybe diplomatinių pasitarimų, kuriais žinomai siekiama pakenkti Lietuvai, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Šita pat bausme baudžiamas yra esąs prie įgaliotinio tarnautojas, kuris nusikalto pranešęs jam žinomai melagingą žinią arba kaip kitaip peržengęs tarnybos pareigas, norėdamas sukurstyti įgaliotinį, kad padirbtų ką sandorai padaryti su svetimos šalies vyriausybe žinomai Lietuvos nenaudai, arba darytų su ta vyriausybe diplomatinių pasitarimų, ku-

riais žinomai būtų siekiama pakenkti Lietuvai, jei tokie darbai arba pasitarimai įvyko.

117. Kas nusikalto:

1) pagadinęs, paslėpęs, pagriebęs arba klastingai pamainęs dokumentą, kuris žinomai yra įrodymas Lietuvos teisės svetimai valstybei;

2) pagadinęs arba perkėlęs pasienio pažymį arba kitaip iškreipęs valstybės sienos ruožą, norėdamas išduoti svetimai valstybei Lietuvos dalį,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

118. Lietuvos pilietis, kuris nusikalto dalyvavęs sąjungoje, susidariusioje padaryti išdavimui, numatytam 108 straipsniu, yra baudžiamas

nutremti.

119. Svetimšalis, padaręs Lietuvoje bebūdamas nusikalstamąjį darbą, numatytą 108 arba 118 straipsniu, arba karo imtinis, tuo nusikaltęs, jeigu jie neatsako karo įstatymais, yra baudžiami iš tų straipsnių, kaip Lietuvos piliečiai.

Žmogus, metęs Lietuvos pilietybę, bet neįstojęs į kitos valstybės pilietybę arba įstojęs į priešininkės valstybės pilietybę, po to, kai buvo paskelbtas karas, arba tuoj prieš tai, kai buvo rengiamasi sutraukti taikos santykiai, už padarytą nusikalstamąjį darbą, numatytą 108 — 110 straipsniais, yra baudžiamas iš tų straipsnių, kaip Lietuvos pilietis.

Penktasis skyrius.

Apie sąmyšį.

120. Kas nusižengė neapleidęs viešojo sambūrio, kuriam policijos žinomai buvo liepta išsiskirstyti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

Jei tokiam sambūriui išvaikyti, dėl jo dalyvių atkaklaus neklausymo buvusios sambūrio vietoje policijos valdžios, radosi reikalo pašaukti pagalbon kita policijos valdžia, tai tas, kuris neapleido sambūrio iš naujo pareikalavus išsiskirstyti, yra baudžiamas

areštu.

Jei tokiam sambūriui išvaikyti buvo pašaukta kariuomenės akivaizdoje buvo pareikalauta išsiskirstyti, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Tokio sambūrio dalyvis, kuris kurstė neklausyti pareikalavus išsiskirstyti, yra baudžiamas

šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu atsitikimu — areštu;

šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti paprastajame kalėjime;

šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

121. Kas nusikalto dalyvavęs viešame sambūryje, kuris žinomai buvo susibūręs (—) papeikti nustatytam Pagrindiniais Įstatymais valdymui (—) arba užuojautai pareikšti maištui arba išdavimui, arba žmogui, kuris padarė maišto arba išdavimo darbą, arba mokslui, kuris moko smurtu sugriauti esamąjį Valstybėje visuomenės sutvarkymą, arba tokio mokslo sekėjui, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba kalėti paprastajame kalėjime.

Sudaręs arba įkalbinęs sudaryti tokį sambūrį, taip pat ir jo dalyvis, kuris jam vadovavo, yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime arba kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu tokiam sambūriui išvaikyti buvo pašaukta kariuomenės akivaizdoje buvo pareikalauta išsiskirstyti, yra baudžiamas

nutremti arba kalėti grąsos kalėjime.

122. Kas nusikalto dalyvavęs viešame sambūryje, kuris dalyviams susitelkus padarė:

1) asmens smurtą, arba pagrobė arba pagadino svetimą turta, arba įsigriovė į svetimą gyvenamąjį trobesį arba kitą būstą, arba kėsinosi tai padaryti, dėl tikybų arba tautų (—) neapykantos arba dėl ekonominių santykių sukeltų jausmų, arba dėl paskalų, kurie trikdo visuomenės rimtį;

2) pasipriešinimą arba prievartą, numatytą 142 arba 145 straipsniu,

tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Sudaręs arba įkalbėjęs sudaryti tokį sambūrį, taip pat ir jo dalyvis, kuris jam vadovavo, bedarant šiuo straipsniu numatytus darbus, arba kurstęs juos daryti arba toliau tęsti, arba pavartojęs juos bedarant ginklą, yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

123. Kas nusikalto dalyvavęs sambūryje, kuris susitelkus dalyviams:

1) smurtu pasipriešino kariuomenei, pašauktai sambūriui išvaikyti arba smurtiniai užpuolė kariuomenės sargybą arba jos sargybinių;

2) pagriebė savo žinion, išplėšė arba sugriovė: ginklų arba karo reikmenų sandėlių, ginklų arba armotų gamyklą, sutvirtintą vietą, karo laivą, geležin-

kelį, telegrafą arba telefoną, paskirtus visiems arba vyriausybei naudotis, pinigų kalyklą, valstybės išda arba valstybės arba vyriausybės leidimu įsteigtą visuomenės arba akcininkų kredito įstaigą;

3) paleido sergimus kalinius, padaręs asmens smurtą sargybai arba išlaužęs kalimąjį būstą;

4) pavartojo smurto darbams daryti sprogstamąjį dalyką arba sproginį,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Sudaręs arba įkalbėjęs sudaryti tokį sambūrį, taip pat ir jo dalyvis, kuris jam vadovavo, šiuo straipsniu numatytus darbus bedarant, arba kurstęs juos daryti arba toliau tęsti, arba pavartojęs, juos bedarant, sprogstamąjį dalyką arba sproginį arba ginklą, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

124. Kas nusikalto dalyvavęs sąjungoje, žinomai uždraustoje nustatytoje tvarka, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus arba areštu.

125. Kas nusikalto dalyvavęs sąjungoje, kurios, kaip jis žinojo, darbo tikslas yra:

1) kurstyti neklausyti arba priešdarbauti įstatymui, arba priverčiamajam įsakui, arba teisėtam valdžios įsakymui;

2) sukiršinti atskiras gyventojų dalis arba klases, (—) arba šeiminkus su darbininkais;

3) kurstyti darbininkus sukelti arba toliau tęsti sambaudą, numatytą 367 straipsniu,

tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime arba tvirtovės kalėjime.

126. Kas nusikalto dalyvavęs sąjungoje, kurios, kaip jis žinojo, tikslas yra nuversti esamas valsty-

bėje visuomenės sutvarkymas arba daryti didieji nusikaltimai sprogstamais dalykais arba sproginiais, tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus arba nutremti.

Jei tokia sąjunga žinomai turėjo sprogstamų priemonių arba ginklų sandėlį, tad tas, kuris dalyvavo tokioje sąjungoje, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

127. Kas nusikalto žinomai leidęs susirinkti einančiai prieš įstatymus sąjungai, numatyta 124—126 straipsniais, savame arba jo valdomame arba prižiūrimame būste arba vietoje, yra baudžiamas, kaip kad būtų sąjungos dalyvis.

124—126 straipsniais numatytos einančios prieš įstatymus sąjungos dalyviui, kuris pranešė apie tokia sąjungą ligi nesusekus jos buvimo, bausmė yra mažinama 53 straipsniu nustatytais dėsniais, arba jis galima visiškai palikti nebaustas.

128. Kas nusikalto (—) peikęs Pagrindiniais Valstybės Įstatymais nustatyta valdymą (—), kalbėdamas arba skaitydamas viešai prakalbą arba rašinį ar platindamas arba viešai rodydamas rašinį arba paveikslą, tas yra baudžiamas

nutremti.

129. Kas nusikalto sakęs arba skaitęs viešai prakalbą arba rašinį arba platinęs arba viešai rodęs rašinį arba paveikslą, kuriais kurstoma:

1) padaryti maišto arba išdavimo darbas;

2) nugriauti esamas valstybėje visuomenės sutvarkymas;

3) neklausyti arba priešdarbauti įstatymui, arba priverčiamajam įsakui, arba teisėtam valdžios įsakymui;

4) padaryti kuris kitas didysis nusikaltimas, betų, kurie yra anksčiau paminėti, tas yra baudžiamas už šio straipsnio pirmuoju arba antruoju punktu numatytą kurstymą — nutremti; už šio straipsnio trečiuoju arba ketvirtuoju punktu numatytą kurstymą — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu:

1) kaltininkas kurstė naudotis priemone, kuri daro pavojaus daugelio žmonių gyvybei;

2) dėl kurstymo buvo padarytas didysis nusikaltimas,

tai kaltininkas, jei nėra skaudžiau baudžiamas už tai, kad buvo padaryto nusikalstamojo darbo bendrininkas, yra baudžiamas:

už šio straipsnio pirmosios dalies pirmuoju arba antruoju punktu numatytą kurstymą — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

už šio straipsnio pirmosios dalies trečiuoju arba ketvirtuoju punktu numatytą kurstymą — kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

130. Kas nusikalto platinęs neviešai mokslus arba nuomones, kuriomis kurstoma:

1) padaryti maišto arba išdavimo darbas;

2) nugriauti esamas valstybėje visuomenės sutvarkymas;

3) neklausyti arba priešdarbauti įstatymui, arba priverčiamajam įsakui, arba teisėtam valdžios įsakymui;

4) padaryti kuris kitas didysis nusikaltimas, betų, kurie anksčiau yra paminėti,

jei tuos nusikalstamus mokslus arba nuomones platino kaimiečiuose, kariuomenėje, darbininkuose, arba, apskritai, tokių žmonių tarpe, kuriuose tie mokslai arba nuomonės negalėtų sukelti tinkamo pasipriešinimo, ir kurių kurstymas darytų pavojaus valstybės rimčiai, yra baudžiamas:

už šio straipsnio pirmuoju arba antruoju punktu numatytą mokslų platinimą — nutremti;

už šio straipsnio trečiuoju arba ketvirtuoju punktu numatytą mokslų platinimą — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu platindamas mokslus arba nuomones, šiame straipsnyje nurodytas:

1) kaltininkas kurstė naudotis priemone, kuri daro pavojaus daugelio žmonių gyvybei;

2) dėl kurstymo buvo padarytas didysis nusikaltimas,

tai kaltininkas, jei nėra skaudžiau baudžiamas už tai, kad buvo padaryto nusikalstamojo darbo bendrininkas, yra baudžiamas:

už šio straipsnio pirmosios dalies pirmuoju arba antruoju punktu numatytą mokslų platinimą — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

už šio straipsnio pirmosios dalies trečiuoju arba ketvirtuoju punktu numatytą mokslų platinimą — kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

131. Kas nusikalto platinęs neviešai kariuomenėje mokslų arba nuomonių, kuriomis kareiviai yra krustomi peržengti karinės tarnybos pareigas, tas yra baudžiamas

nutremti.

Jeigu beplatindamas tokius mokslus arba nuomones:

1) kaltininkas kurstė naudotis priemone, kuri daro pavojaus daugelio žmonių gyvybei;

2) padarė tai, kad kurstymo vaisiumi buvo padarytas didysis nusikaltimas,

tai kaltininkas, jei nėra skaudžiau baudžiamas už tai, kad buvo padaryto nusikalstamojo darbo bendrininkas, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

132. Kas nusikalto:

1) surašęs rašinį arba padirbęs paveikslą, nurodytus 128 arba 129 straipsniuose, norėdamas juos išplatinti arba viešai rodyti, jei jie nebuvo išplatinti arba viešai rodomi;

2) dauginęs, laikęs arba vežęs iš užsienių šio straipsnio pirmajame punkte nurodytus rašinį arba paveikslą, žinodamas jų turinį, paaiškintu tame pačiame punkte tikslu, jei šie rašiniai arba paveikslai nebuvo išplatinti arba viešai rodomi,

tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

133. Kas nusizengė gyres didįjį arba šiaip nusikaltimą viešai pasakytoje prakalboje arba viešai paskaitytame rašinyje, arba platinęs ar viešai rodęs rašinį arba paveikslą, kuriuose žinomai yra tokio gyrimo, tas yra baudžiamas

areštu.

134. p a n a i k i n t a s.

135. Kas nusikalto pasikėsinęs, Lietuvoje bebūdamas, smurtu nuversti Lietuvos bičiulinės valstybės vyriausybę arba smurtu pakeisti esamą joje valdymą, arba daręs rengiamų tiems tikslams pasiekti veiksmų, arba dalyvavęs susidariusioje tais pačiais tiks-

lais sąjungoje, jei tokie darbai yra sutariamai baustini, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime.

136. Kas nusizengė tyčia iškoneveikęs viešai išstatytą valstybės žymėženklį arba kitą valstingumo ženklą Lietuvos bičiulinės valstybės, tas yra baudžiamas

areštu.

Jeigu taip iškoneveikė minia, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

137. Kas nusikalto peržengęs neutralumo taisykles, kurios buvo paskelbtos nustatyta tvarka, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime.

Šeštasis skyrius.

Apie valdžios neklausymą.

138. Kas nusizengė nelaikęs priverčiamojo įsakko, jei už jo nelaikymą tam tikros bausmės įstatymu nepaskirta, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

139. Kas nusizengė nepaklausęs teisėto įsakymo arba reikalavimo tarnautojo, arba traukinio vadyvo, arba garlaivio ar jurių laivo kapitono, arba, apskritai, to žmogaus, nuo kurio tarnybos pareigų atlikimo pareina nepavojumas traukiniui eiti arba laivui plaukti, jei už tokį neklausymą tam tikros bausmės įstatymu nepaskirta, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Jei taip nepaklausė:

1) drauge keli žmonės, kurie vienok nedarė piktadarių sambūrio;

2) tuo metu ir toje vietoje, kur daug žmonių buvo suėję, ir dėl to sutriko tvarkingas žmonių judėjimas arba radosi jam pavojaus;

3) ir dėl to sustojo traukinys, garlaivis ar jūrių laivas, arba radosi jų kelionei pavojaus;

4) kariuomenės sargybos arba jos sargybinio;

5) tarnautojo garlaivio arba jūrių laivo, kurie plaukia ne uoste, šio garlaivio arba laivo kapitono, tas kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

140. Pašalietis, kuris, būdamas (—) visuomenės susirinkime, nusižengė neklausęs teisėto šio susirinkimo pirmininko reikalavimo, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Jei dėl tokio neklausymo teko posėdis pertraukti, tai kaltininkas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

141. (—) Visuomenės susirinkimo narys, kuris nusižengė tęsęs toliau ginčus arba dalyvavęs susirinkimo sprendimą tariant po to, kai pirmininkas paskelbė susirinkimą uždarytą, arba savo valia atidaręs paleisto susirinkimo posėdį, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei ginčai ar nutarimas peržengė teises, kurias įstatymas yra šiam susirinkimui davęs, tai kaltininkas, jei dėl ginčų arba nutarimo turinio jis nėra skaudžiau baustinas, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

Be to, teismui leidžiama uždrausti kaltininkui, kuris vadovavo ginčams arba buvo savo valia pasisavinęs susirinkimo pirmininko valdžią dalyvauti susirinkime nuo vieno ligi trijų renkamųjų tarpų laiką.

142. Kas nusikalto priešinęsis, asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu, tarnautojui arba padėjusiam jam šiokiam žmogui, norėdamas daryti kliūčių paskelbti ar įvykdyti įstatymą, priverčiamąjį įsaką arba teisėtą valdžios įsakymą ar teisėtą tarnybos veiksmą padaryti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei taip pasipriešinta buvo kelių žmonių, kurie vienok nedarė piktadarių sambūrio, tai kaltininkų taisy, kuris čia besipriešindamas pavartojo ginklą arba padarė kam kūno žalą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Šitomis bausmėmis ir einant šitais pagrindais baudžiamas, kuris taip priešinosi traukinio vartotojui, arba garlaivio ar jūrių laivo kapitoniui, arba apskritai žmogui, nuo kurio tarnybos pareigų atlikimo pareina nepavojumas traukiniams eiti arba laivams plaukti.

143. Kas nusižengė tyčia kliudęs valdininkui įeiti į trobesį, būstą arba kitą vietą, į kuriuos šis žmogus įstatymu turėjo teisės įeiti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Šita pat bausme yra baudžiamas — kuris nusižengė tyčia neleidęs prekybos prižiūrimajam valdininkui atlikti valstybinio verslų mokesnio įstatymais pavestų jam pareigų žiūrėti, kad prekyba ir kiti verslai būtų teisingai apdėti šiuo mokesniu.

144. Kas nusikalto sugadinęs antspaudą ar kitą kurį ženklą, prispausta valdininko įsakymu, įstatymo nurodytais atsitikimais, prie būsto, sandėlio arba daikto, jiems sergėti, arba padaręs tokį antspauduotą būstą arba sandėlį įeinamą, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

Jei antspaudą ar kitą kurį ženklą sugadino arba antspauduotą būstą arba sandėlį padarė įeinamą pat-sai to būsto, sandėlio arba daikto šeimininkas po to, kaip buvo padarytas vykdytinas nutarimas arba duot-as įsakymas, įstatymu einant, nuimti antspaudą arba ženklą, arba po to, kaip buvo atlyginta žmogui, kurio reikalui buvo prispaustas antspaudas, — tatai nelai-koma nusikaltimu.

145. Kas nusikalto vertęs tarnautoją, asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu, neiti savo pareigos arba neteisiai naudotis tarnybos įgaliojimais, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei prievarta buvo kelių žmonių padaryta, kurie vienok nesudarė piktadarių sambūrio, tai kaltininkų tas, kuris čia pavartojo ginklą arba padarė kam kūno žalą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

146. Kas nusikalto kėsinęsis priversti, asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu, tarnautoją, kad neidamas savo pareigą arba neteisiai naudodamasis tarnybos įgaliojimais, padarytų didįjį arba šiaip nusi-kaltimą, tas yra baudžiamas:

jei yra vertęs šiaip nusikaltimą padaryti, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus me-tus; jei yra vertęs didįjį nusikaltimą padaryti,

— kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jei priverstasis padarė didįjį arba šiaip nusikal-timą arba baustinę pasikėsinimą tai padaryti, ir pri-vertėjas nėra už juos skaudžiau baustinas, būdamas nusikalstamojo darbo bendrininkas, tai šis yra bau-džiamas:

už vertimą padaryti šiaip nusikaltimą — kalėti grasos kalėjime;

už vertimą padaryti didįjį nusikaltimą — ka-lėt sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuo-nerius metus.

147. Kas nusikalto atėmęs tarnautojui be jo noro nuovoką, norėdamas, kad jis nebegalėtų savo parei-gos eiti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

148. Kas nusikalto vertęs, asmens smurtu arba baudžiamuoju grasymu, neiti savo pareigos traukinio varymo vadovautoją, arba garlaivio ar jurių laivo kapi-toną, arba kitą žmogų, nuo kurio tarnybos pareigų atlikimo pareina nepavojumas traukiniams eiti arba laivams plaukti, arba atėmęs, prieš jų valią, šiems žmonėms nuovoką, norėdamas, kad jie nebegalėtų at-likti savo pareigą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl to galėjo susikulti geležinkelio traukinys arba paskęsti garlaivis ar jurių laivas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei dėl to susikūlė geležinkelio traukinys arba paskendo garlaivis ar jurių laivas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Jei vertė arba nuovoką atėmė tam, kad susikultų geležinkelio traukinys arba paskęstų garlaivis ar jūrių laivas, tai kaltininkas yra baudžiamas:

šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti grasos kalėjime;

šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko;

šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

Pasikėsinimas baudžiamas.

149. Kas nusikalto kyši duodamas kėsinėsis įgundyti tarnautoją, kad neidamas savo pareigos arba neteisiai pasinaudodamas tarnybos įgaliojimais, padarytų didįjį arba šiaip nusikaltimą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei papirkėtasis padarė didįjį arba šiaip nusikaltimą arba baudžiamai kėsinosi juos padaryti ir papirkėjas nėra už juos baustinas, kaip nusikalstamojo darbo bendrininkas, skaudesne bausme, tai jis yra baudžiamas:

už papirkimą šiaip nusikaltimą daryti — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius;

už papirkimą didįjį nusikaltimą daryti — kalėti grasos kalėjime.

150. Kas nusizengė kėsinėsis įgundyti, duodamas kyši arba baustinai grasodamas, (—) visuomenės susirinkimo narį, kad balsuotų jo arba kito kurio žmogaus naudai, arba prieš kurį kitą žmogų, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Be to, teismui leidžiama uždrausti kaltininkui dalyvauti šiame susirinkime nuo vieno ligi trijų renkamųjų tarpų laikui.

151. Kas nusizengė pasisavinęs valdžią:

1) savo valia pasiimdamas tarnautojo prievardę, norėdamas padaryti veiksmą, kurį tarnautojas tegali padaryti;

2) savo valia padarydamas veiksmą, kurį tarnautojas tegali padaryti,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei pasisavinęs valdžią žmogus, neteisiai pasisavinta valdžia naudodamasis, padarė didįjį arba šiaip nusikaltimą, tai jis yra baudžiamas sudėties taisyklėmis.

Jei pasisavinęs valdžią žmogus padarė tokį darbą, kuris atatinka didįjį arba šiaip nusikaltimą valstybės arba visuomenės tarnyboje, jis yra baudžiamas taip pat, kaip būtų už šį darbą nubaustas tarnautojas.

152. Kas nusikalto savo valia ėjęs pareigas, įstatymu pavestas vyriausybiniam rabinams arba jų padėjėjams, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

153. (—).

154. Kas nusizengė reiškęs valdžiai nepagėrbimo aiškiai nepadoriu elgesiu valstybės arba visuomenės įstaigoje tuo metu, kai joje buvo einama tarnyba, tas yra baudžiamas

areštu.

Jei valdžios nepagėrbimas buvo išreikštas tuo, kad vyriausybės arba visuomenės įstaiga buvo įžeista rašte, paduotame šiai įstaigai, arba viešai pasaky-

toje kalboje ar paskaitytame rašinyje, arba paskleis-
tame ar viešai rodomajame spaudinyje, laiške ar pa-
veiksle, tai kaltininkas yra baudžiamas
kalėti paprastajame kalėjime.

Jei valdžios nepagėrbimas buvo išreikštas įžeid-
žiant vyriausybės arba visuomenės įstaigą arba jos
narių kurį, tuo metu, kai joje ėjo tarnybos darbai,
tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus me-
tus,

Jeigu valdžios nepagėrbimas išreikštas asmens
smurtą padarant kuriam nors vyriausybės ar visuo-
menės įstaigos žmogui, tuo metu, kai joje buvo eina-
ma tarnyba, tai, jei už tą savo nusikalstamą darbą
nėra skaudžiau baustas, kaltininkas yra baudžiamas
kalėti grasos kalėjime.

155. Kas nusizengė tyčia nuplėšęs, pagadinęs
arba iškraipęs viešai išstatytus tam tikros valdžios iša-
kymu skelbimą arba kurį kitą vyriausybės arba visuo-
menės dokumentą, antrašą, žymėženklį arba kurį ki-
tą valdžios ženklą, arba kariuomenės vėliavą, arba
jūrinę karo gairę, jei už padarytą dokumento pagadi-
nimą nėra baustinas skaudesne bausme, tai yra bau-
džiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūk-
stančiais penkiais šimtais litų.

Jei:

1) šis nusizengimas buvo padarytas valdžios ne-
pagėrbimui išreikšti;

2) buvo niekinta viešai kariuomenės vėliava arba
jūrinė karo gairė,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime (—).

Septintasis skyrius.

Apie teismo darbo kliudymus.

156. Kas nusizengė žinomai melagingai pranešęs
valdžiai, nuo kurios pareina iškelti baudžiamasis tar-
dymas, apie nebūtą didįjį arba šiaip nusikaltimą, tas
yra baudžiamas
areštu.

157. Kas nusikalto žinomai melagingai įskundęs
kurį žmogų valdžiai, nuo kurios pareina iškelti bau-
džiamasis tardymas arba pašaukti drausmės atsako-
mybėn, padarius nusikalstamąjį darbą arba tarnybos
nusizengimą, nurodydamas šio skundimo pagrindus,
tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei melagingai įskundė ką padarius didįjį nusikal-
timą, tai skundikas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

158. Kas nusikalto, betardant arba beteisiant,
kenkdamas tiesos darbui žinomai meluodamas parei-
škęs, būdamas liudytojas, nusimanėlis arba vertėjas,
arba bekvočiant aplinkinius žmones, tas yra baudžia-
mas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei melagingai yra pareiškęs;

1) papirktas;

2) klausiamas prisaikintas arba primintas arba
davęs pasižadėjimą, kuris atstoja priesaiką,
tai nusikaltėlis yra baudžiamas
kalėti grasos kalėjime.

Melagingas parodymas, kurį padarė kaltinamojo
naudai žmogus, turįs įstatymu teisės atsisakyti duoti

liudytojo parodymą, nelaikomas nusikalstamu, jei apie tą teisę liudytojas nebuvo išpėtas tos valdžios, kuri klausė parodymą.

159. Kas nusikalto:

1) padirbęs arba perdirbęs įrodomąjį raštą arba daiktą norėdamas ką įtardinti padarius nusikalstamąjį darbą arba tarnybos nusižengimą, jei tasai meluojamas įrodymas tapo kvotos dalyku arba jei dėl jo buvo iškeltas baudžiamasis tardymas arba įtartasis buvo pašauktas drausmės tieson;

2) pristatęs teismui arba tai valdžiai, kuri yra įgaliota daryti kvotą, kelti baudžiamąjį tardymą arba šaukti drausmės tieson, žinomai melagingą rašto arba daikto įrodymą, norėdamas kuri žmogų įtardinti padarius nusikalstamąjį darbą arba tarnybos nusižengimą,

tas yra baudžiamas
kalėti grasos kalėjime.

Jei buvo padirbtas arba perdirbtas rašto arba daikto įrodymas didžiojo nusikaltimo bylai arba duotas melagingas įrodymas tokiai bylai, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

160. Ieškovas arba atsakovas, kuris, prisiekęs civilinėje byloje, nusikalto davęs žinomai melagingą parodymą, žalingą tiesos darbui, yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

161. Kas nusižengė;

1) žinomai meluodamas pareiškęs, betardant arba beteisiant, apie aplinkybę, kuri yra teisėta vada pašalinti arba nušalinti kaltininkui nuo parody-

mo prisiekus arba neprisiekus arba nuo dalyvavimo byloje nusimanėliu arba vertėju;

2) žinomai melagingai patikrinęs prašyme duoti kaltininkui žyminį teisę kitų reikalais byloti, jog nesą teisėtų kliūčių tokiam žyminiui gauti;

3) žinomai meluodamas pareiškęs teismui apie savo išteklių, norėdamas, kad jam atleistų teismo mokesnio arba civilinių bylų mokesnio mokėjimą, arba norėdamas gauti neišgalėjimo teisės žyminį, arba naudojėsis neišgalėjimo teise, nors ir žinojo apkitus aplinkybes, dėl kurių kaltininkas buvo atleistas mokėti mokesnį,

tas yra baudžiamas
areštu.

Šita pat bausme baustinas yra žmogus, neturįs nustatyto žyminio kitų reikalais byloti, kuris nusižengė žinomai meluodamas teismui pareiškęs, kiek jis yra bylojęs per metus kitų reikalais šio teismo apygardoje.

162. Kas nusikalto nepranešęs, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, tam tikrai valdžiai arba grasomajam žmogui apie tikrai žinomą jam, sumanytą arba imtą daryti didįjį nusikaltimą, jei dar tebebuvo galima imtis priemonių jam išpėti arba sustabdyti, ir jei, be to, sumanytas didysis nusikaltimas arba pasikėsinimas jį padaryti iš tikrųjų įvyko, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

163. Kas nusikalto nepranešęs, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, tam tikrai valdžiai apie tikrai jam žinomą, sumanytą arba imtą daryti didįjį nusikaltimą, numatytą (—) 108 arba 118

straipsniais, jei sumanytasis didysis nusikaltimas iš tikrųjų padarytas, tas yra baudžiamas:

(—) jei nepranešė apie didįjį nusikaltimą, numatytą (—) 108 straipsniu, —

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

(—) jei nepranešė apie didįjį nusikaltimą, numatytą 118 straipsniu, —

kalėti tvirtovės kalėjime.

164. Kas nusikalto nepranešęs, neturėdamas pareisinamos priežasties tai daryti, tam tikrai valdžiai apie tikrai jam žinomą dalyvį didžiojo nusikaltimo, numatyto (—) 108 arba 118 straipsniais, tas yra baudžiamas:

(—) jei nepranešė apie numatyto (—) 108 straipsniu didžiojo nusikaltimo dalyvį, —

nutremti;

jei nepranešė apie numatyto 118 straipsniu didžiojo nusikaltimo dalyvį, —

kalėti tvirtovės kalėjime.

165. Kas nusizengė tyčia nepaklausęs tam tikros valdžios teisaus reikalavimo iš jo pristatyti jo žinioje esamą įrodomąjį daiktą arba raštą baudžiamajai bylai, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei įrodymas buvo iš kaltininko pareikalautas didžiojo nusikaltimo bylai, kas buvo jam žinoma, tai jis yra baudžiamas.

kalėti paprastajame kalėjime.

166. Kas nusikalto:

1) pagadinęs, paslėpęs arba pagriebęs įrodomąjį daiktą arba raštą, tam tikros valdžios sergstimą, kaip

jam buvo žinoma, kuris reikėjo prikergti arba kuris buvo prikergtas prie baudžiamosios arba civilinės bylos;

2) pagadinęs, paslėpęs arba pagriebęs didžiojo arba šiaip nusikaltimo daikto arba rašto įrodymą, kuris dar yra neprikergtas prie baudžiamosios bylos, norėdamas paslėpti nuo tiesos šį nusikalstamąjį darbą arba žmogų, kuris jį yra padaręs,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei įrodymas buvo didžiajam nusikaltimui, numatytam (—) 108 arba 118 straipsniu, tai kaltininkas yra baudžiamas:

(—) jei įrodymas buvo numatytam (—) 108 straipsniu didžiajam nusikaltimui, —

nutremti;

jei įrodymas buvo numatytam 118 straipsniu didžiajam nusikaltimui, —

kalėti tvirtovės kalėjime.

167. Kas nusizengė slėpęs arba padėjęs slėpti žmogų, kuris žinomai yra nusmerktas arešto arba pašauktas tardyman arba tieson dėl kaltinimo nusizengimą padarius, jei taip slapstė norėdamas tą žmogų paslėpti nuo tiesos arba baudimo, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

168. Kas nusikalto slėpęs arba padėjęs slėpti žmogų, kuris žinomai:

1) yra nusmerktas kalėti paprastajame kalėjime arba skaudesne bausme;

2) pašauktas yra tardyman arba tieson, kaltinant jį padarius didįjį arba šiaip nusikaltimą arba valdžios yra ieškomas įtariant jais;

3) padarė didįjį nusikaltimą, bet dar nėra vaizdžios ieškomas;

jei taip slapstė, norėdamas paslėpti slepiamąjį žmogų nuo tiesos arba baudimo.

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei:

1) slėpė žmogų, žinomai nusmerktą kalėti suniajame kalėjime;

2) slapstymu vertėsi,

tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grastos kalėjime.

Jeigu slėpė žmogų, žinomai padariusį numatytą (—) 108 arba 118 straipsniu didįjį nusikaltimą, arba žmogų, kuris yra kaltinamas tokį nusikaltimą padaręs arba už jį nusmerktas, tai kaltininkas yra baudžiamas:

(—) jei slėpė žmogų, kuris padarė (—) 108 straipsniu numatytą didįjį nusikaltimą, —

nutremti;

jei slėpė žmogų, kuris padarė 118 straipsniu numatytą didįjį nusikaltimą, —

kalėti tvirtovės kalėjime.

169. Kas nusizengė:

1) atvykęs pasisakyti esąs kaltas padaręs didįjį arba šiaip nusikaltimą, kurį žinomai yra padaręs kitas žmogus;

2) žinomai meluodamas pasisakęs, betardomas arba beteisiamas, esąs kitas žmogus, pašauktas tieson kaltinamuoju padarius didįjį arba šiaip nusikaltimą;

3) žinomai atlikdamas kalėjimo bausmę už kitą žmogų, kuris yra šita bausme nusmerktas, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau, kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

170. Padaręs nusikalstamąjį darbą, numatytą 162—169 straipsniais, nebaudžiamas:

1) jeigu pranešimas būtų buvęs drauge ir nepranešusiojo arba jo šeimos žmogaus kaltinimas padarius didįjį arba šiaip nusikaltimą;

2) jei buvo slepiamas nusikalstamasis darbas, kurio dalyviu buvo pats slėpėjas arba jo šeimos žmogus;

3) jei buvo slepiamas slėpėjo šeimos žmogus.

171. Kas nusizengė palaidojęs arba paslėpęs nepalaidotą numirėlį, žinomai apžiūrėtiną, dar nežiūrėjęs jo teismo gydytojams, jei čia nebuvo tikslo paslėpti didžiojo arba šiaip nusikaltimo pėdsakų, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trimis mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

172. Kas, atvykęs į tardymą arba teismą liudytoju, kviestiniu, nusimanėliu arba vertėju, atsisakė be pateisinamos priežasties atlikti savo pareigą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

173. Kas nusikalto paleidęs kalinį, kurs buvo sergimas arba uždarytas kalimuosiuose namuose, arba padėjęs kaliniui bėgti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei paleido kalinį padarydamas asmens smurto sargybai arba sugadindamas kalėjimo būstą, tai yra baudžiamas

kalėti grastos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu yra paleistas žmogus, žinomai nusmerktas

kalėti sunkiajame kalėjime arba tą bausmę beinaš, tai nusikaltėlis yra baudžiamas:

šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus;

šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytu atsitikimu — kalėti grąsos kalėjime.

Jeigu yra paleistas žmogus, žinomai pašauktas tardyti dėl didžio nusikaltimo, numatyto (—) 108 arba 118 straipsniu, arba žinomai nusmerktas už jį, tai kaltininkas yra baudžiamas:

šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytomis aplinkybėmis, jei paleido pašauktą tardyti arba nusmerktą:

(—) už didįjį nusikaltimą, numatytą (—) 108 straipsniu, — nutremti,

o už didįjį nusikaltimą, numatytą 118 straipsniu, — kalėti tvirtovės kalėjime;

šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytomis aplinkybėmis, jei paleido pašauktą tardyti arba nusmerktą:

(—) už didįjį nusikaltimą, numatytą (—) 108 straipsniu, —

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus,

o už didįjį nusikaltimą, numatytą 118 straipsniu, — kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsınimas baudžiamas.

174. Suimtinis, kuris nusikalto pabėgęs būdamas sergimas arba iš kalimųjų namų, padarydamas asmens smurto sargybai arba sugadindamas kalimuosius na-

mus, jei nusikaltėlio nėra padaryta didesnis nusikaltamas darbas, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas taip pabėgo susitaręs su kitais sumintiniais, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

175. Kas nusikalto pabėgęs iš nutremtosios vietos, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba nuteisti nuo vienu ligi dvejų metų paleidžiamą iš trėmimo laiką, nustatytą 23 straipsniu.

176. Kas nusikalto pabėgęs iš sunkiojo kalėjimo, tas yra baudžiamas

pratėsti sunkiojo kalėjimo būvamą laiką nuo vienu ligi dvejų metų.

Jei kaltininkas iš sunkiojo kalėjimo pabėgo tomis aplinkybėmis, kurios yra nurodytos 174 straipsnio pirmojoje dalyje, tai jis yra baudžiamas.

pratėsti sunkiojo kalėjimo būvamą laiką nuo dvejų ligi ketverių metų.

Jeigu kaltininkas iš sunkiojo kalėjimo pabėgo tomis aplinkybėmis, kurios yra nurodytos 174 straipsnio antrojoje dalyje, tai jis yra baudžiamas

pratėsti sunkiojo kalėjimo būvamą laiką nuo ketverių ligi aštuonerių metų.

177. Kas nusizengė:

1) Savo valia apleidęs jam paskirtą, teisėtu valdžios įsakymu, privalomą gyvenli vietą;

2) savo valia buvęs toje vietoje, kur, teisėtu valdžios įsakymu, jam yra draudžiama būti;

3) savo valia naudojėsis teise, kurią jis yra atimtas įsiteisėjusiu teismo sprendimu,

tas yra baudžiamas,
areštu.

Jei kaltininkas jau buvo baustas už numatytą šiuo straipsniu darbą, ir nuo to laiko, kai atliko bausmę, išėjo ne daugiau kaip vieni metai, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šia bausme yra baudžiamas ištremtas į užsienius teisėtu valdžios įsakymu svetimašalis, kuris nusikalto savo valia sugrįžęs Lietuvon.

178. Skolininkas, kuris nusizengė peržengęs teismo įsakymą arba teismui duotą, Civilinio Proceso Įstatymų numatytais atsitikimais, pasirašymą, kad neišvažiuos iš gyvenamosios arba tuo tarpu būvamos vietos, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Aštuntasis skyrius.

Apie peržengimą kareiviavimo ir savivaldybinių pareigų įstatymų.

179. Turis prisirašyti prie šaukiamos nuovados kareiviavimo pareigai eiti ir nusizengęs neprisirašęs ligi pasibaigiant tiems metams, kuriais jam sukako dvidešimt metų amžiaus, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

180. Žmogus, kuris, sulaukęs šaukiamojo amžiaus, yra šauktinas eiti kareiviavimo pareigos, bet dėl jo paties kaltybės neįrašytas į šaukiamųjų sąrašą, ir kuris nepranešė apie tai tam tikrai kareiviavimo pareigos įstaigai ligi tos dienos, kada kaltininko am-

žininkai traukė burtas, jei, būdamas netikęs karinei tarnybai, nebuvo paimtas jos eiti, yra baudžiamas areštu.

181. (—).

182. Turis, ištrauktu burtos numeriu, stoti į nuolatinę kariuomenę, kuris nusizengė neatvykęs be pateisinamos priežasties tam laikui, kada buvo apžiūrimi ar peržiūrimi pašaukti kareiviavimo pareigas eiti, jei, būdamas netikęs karinei tarnybai, nebuvo paimtas jos eiti, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui.

Šita pat bausme baustinas yra nepriimtas į nuolatinę kariuomenę, bet turis atvykti į apžiūrėjimą, kuris nusizengė neatvykęs be pateisinamos priežasties apžiūrimuoju metu.

183. Armijos arba laivyno atsargos karininkas arba valdininkas, kuris nusizengė:

1) nepranešęs ar ne laiku pranešęs apie save žinių, kurių reikia atsargai surašyti;

2) kaip reikiant nepasirūpinęs, atsitikus pasišalinti kuriam laikui iš nuolat gyvenamos vietos, kad laiku gautų tuo tarpu esamoje vietoje vyriausybės įsakymus dėl šaukimo karinėn tarnybon,

yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

184. Armijos arba laivyno atsargos kareivis, kuris nusizengė nepranešęs nustatytu laiku kariuomenės viršininkui, pas kurį jis yra įrašytas, apie jo paskyrimą tarnybon, kuri paleidžia nuo šaukimo eiti tikrąją karinę tarnybą, arba apie apleidimą tokios tarnybos, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

185. Armijos arba laivyno atsargos kareivis, ku-

ris nusizengė nepranešęs tam tikrai įstaigai apie savo nuolat gyvenamos vietos pakeitimą, apie apleidimą tam laikui Lietuvos arba apie pasišalinimą, tam tarpui, ilgiau kaip keturiolikai dienų, iš savo apskrities į vietą, kuri yra toliau kaip per penkias dešimtis kilometrų nuo nuolat gyvenamos vietos, yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip septyniasdešimt penkis litus.

186. Armijos arba laivyno atsargos kareivis, turįs atvykti šaukiamas į patikrinamą, sąranką, kuris nusizengė neatvykęs, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, į tokią sąranką paskirtą jam dieną, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip septynioms dienoms.

187. Paimtas į nuolatinę kariuomenę arba turįs, ištrauktas burtos numeriu, stoti į ją, kuris nusikalto neatvykęs, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, į tarnybą paskirtuoju laiku, jei nėra įskaitytinas į karinę tarnybą, būdamas jai netikęs arba suėjęs trisdešimt ketverius metus, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šita pat bausme baustinas yra turįs atvykti, šaukiamas, tarnauti apsaugos kariuomenėje, kuris nusikalto neatvykęs paskirtu laiku tarnybon, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, jei bus susektas paleidus apsaugos kariuomenę, kurion buvo šauktas.

188. Turįs eiti kareiviavimo pareigą armijoje arba laivyne (—) arba esąs armijos arba laivyno atsargoje arba apsaugoje, kuris nusikalto:

1) pasidaręs sau pats arba per kitą žmogų kūno žalą, kuri kliudo priimti jį į karinę tarnybą arba ją eiti, norėdamas išvengti kareiviavimo pareigos;

2) padaręs apgaulę, norėdamas, kad jį paleistų

nuo kareiviavimo pareigos, arba pasisavindamas neduotą įstatymu palengvinimą šiai pareigai eiti, arba gaudamas atodėtį ją atlikti, neturėdamas tikros teisės jo gauti;

3) savo valia apleidęs tėvynę arba negrižęs į ją, norėdamas išvengti eiti kareiviavimo pareigą, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Turinčiam eiti kareiviavimo pareigą armijoje arba laivyne (—), kuris nusikalto padaręs nusikalstamąjį darbą, numatytą šio straipsnio pirmuoju punktu, arba padaręs nusikalstamųjų darbų, numatytų šio straipsnio antruoju arba trečiuoju punktu, ir kuris tin-ka karinei tarnybai ir yra susektas prieš sueinant trisdešimt ketverius metus amžiaus, bausmė, nustatyta šiame straipsnyje, paėmus kaltininką į karinę tarnybą, pakeičiama jam kalėti vienam kariuomenės kalėjime nuo trijų ligi keturių mėnesių.

189. Kas nusikalto dalyvavęs bendrininku nusikalstamajame darbe, numatytame 188 straipsniu, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto bendrininkavęs tikrąją karinę tarnybą beeinančiam darant apgaulę tam, kad jį paleistų nuo pareigos eiti šią tarnybą, arba tikrąją karinę tarnybą beeinančiam pačiam darant sau arba per kitą žmogų kūno žalą, kuri kliudo tarnybos pareigas eiti, kad išvengtų karinės tarnybos, taip pat ir tas, kuris nusikalto daręs apgaulę, norėdamas paleisti nuo kareiviavimo turintį šią pareigą eiti žmogų, arba norėdamas duoti jai palengvinimo, neleisto įstatymu, arba norėdamas gauti atodėtį jai atlikti be tikros teisės jos gauti.

190. Kas nusižengė kurstęs neatvykti į tarnybą nustatytu laiku žmogų, kuris turi atlikti kareiviavimo pareigą armijoje arba laivyne (—), arba kuris yra armijos arba laivyno atsargoje arba apsaugoje, jei šis žmogus paskui neatvyko, dėl ko baustinas yra karo baudžiamaisiais įstatymais, kaip pabėgęs iš kariuomenės, tas yra baudžiamas

areštu.

Jei taip kurstė karo metu, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

191. Kas nusikalto kurstęs žmogų, kuris eina tikrąją karinę tarnybą, pabėgti iš kariuomenės arba padėjęs tam žmogui padaryti tą nusikalstamąjį darbą, jei tatau iš tikrųjų yra padaryta, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei tai buvo padaryta karo metu, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

192. Kas nusikalto slapstęs nuo teismo arba padėjęs slėpti žmogų, žinomai pabėgusį iš kariuomenės, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei tokiu slapstymu vertėsi, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

192¹). Karo metu arba karo stoviui esant, visi tie, kurie slepia nestojusius per mobilizac. į kariuomenę ir pabėgusius iš kariuomenės karius, baudžiami pinigine bauda nuo 1000 ligi 4000 litų arba nuo šešių mėnesių ligi dvejų metų paprasto kalėjimo,

o patys nestojusieji —

nuo dvejų ligi šešerių metų grasos kalėjimo.

(V. Ž. Nr. 159).

193. Kas nusižengė nepristatęs į renkamąją vietą, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, pristatytiną kariuomenei arklį arba vežimą su pakinktais, surenkant visą armiją arba karo metu, tas yra baudžiamas

baudos mokėti: už kiekvieną paslėptą arklį — ne daugiau kaip dvigubą kainą, nustatytą už geriausią arklių rūšį, o už kiekvieną paslėptą vežimą su pakinktais — ne daugiau kaip dvigubą kainą, nustatytą už brangiausią rūšį vežimo su pakinktais (—).

194. Turis eiti įstatymu nustatytą savivaldybinę darbo pareigą, kuris nusižengė neklausęs teisėto įsakymo arba reikalavimo valdininko atlikti šią pareigą, jei taip nepaklausė keli žmonės drauge, kurie vienok nedarė piktadarių sambūrio, yra baudžiamas

areštu,

o kuris kurstė taip neklausyti, —

kalėti paprastajame kalėjime.

Devintasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama žmogaus sveikata.

195. Kas, neturėdamas teisės verstis gydytojo praktika arba tą teisę būdamas atimtas, yra gydęs —

1) atlyginamas, bet ne smarkiai veikiančiais vaistais ar bet kuria priemone, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip tris mėnesius arba bauda ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų;

2) nors ir neatlyginamas, bet nuodingais ar smarkiai veikiančiais vaistais, ar daręs kruvinas operacijas, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime. (V. Ž. Nr. 196).

Medicinos felčeriai gali būti teismo baudžiami iš šio straipsnio. (V. Ž. Nr. 225).

196. Priėmėja, kuri nusizengė neatlikusi savo pareigos šaukti gimdyvei gydytoją nustatytais įstatymu atsitikimais, neturėdama pateisinamosios priežasties taip pasielgti, yra baudžiama

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiais arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei dėl priėmėjos kaltybės neščioji moteriškė nesuėjus rakui pagimdė, tai nusikaltėlė yra baudžiama kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

197. Kas nusizengė dirbęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs ne vaistinėse, ne fabrikuose, ne laboratorijose arba ne tam tikruose cheminių gamyklų skyriuose, įtaisytuose sudėtiniams vaistiniams preparatams dirbti, vaistą, kuris dirbti įstatymu arba priverčiamuoju įsakymu leista yra ne kitur, tik vaistinėse arba minėtuose fabrikuose, laboratorijose arba cheminių gamyklų skyriuose, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

Šita pat bausmė baustinas yra tas, kuris nusizengė dirbęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs ne vaistinėse vaistą, kuris duoti iš vaistinės teleidžiama gydytojo receptu.

198. Prekijas vaistinių dalykų didmenomis arba mažmenomis, kuris nusizengė:

1) nelaikęs įstatymu arba priverčiamuoju įsaku nustatytų taisyklių apie sudėtinių vaistinių preparatų pardavinėjimą;

2) dirbęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs vaistinius dalykus supiaustytus, sukapotus, sugrūstus arba sumaišytus, išskyrus tuos, kurie tokio pavidalo

yra gaunami iš fabriku, laboratorijų arba tam tikrų cheminių gamyklų skyrių, įtaisytų sudėtiniams vaistiniams preparatams dirbti, arba kurie taip yra parduodami;

3) padirbęs arba sudėjęs vaistą iš gydytojo recepto, yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

Be to, teismui leidžiama atimti nusizengusiam vaistinių dalykų prekybai teisę pirkliauti šiais dalykais nuo vieno ligi penkerių metų laikui.

199. Vaistas, kuris yra dirbamas, laikomas arba parduodamas, peržengiant minimas 197 ir 198 straipsnyje taisykles, atimamas.

200. Vaistinės prižiūrėtojas arba tarnaujantis vaistinėje vaistininkas arba mokinys, kuris nusizengė:

1) davęs iš vaistinės be gydytojo recepto vaisto, teleidžiamo duoti gydytojo receptu;

2) davęs iš vaistinės vaisto, padaryto nesutinkamai su receptu;

3) davęs iš vaistinės vaisto, padaryto iš medžiagos netinkamo gerumo, arba nešvariuose arba žalinguose sveikatai induose, arba netinkamai įvokuoto;

4) dirbęs arba davęs slaptojo vaisto, gydytojų tarybos neleidžiamo vartoti;

5) apsirikęs davęs vieno vaisto vietoje kito;

6) peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles apie receptų sąskaitavimą ir laikymą arba apie receptų knygų laikymą ir rašymą, yra baudžiamas

baudos mokėti: vaistinės prižiūrėtojas arba vaistininkas — ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų, o mokinys — ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

201. Vaistinės arba fabriko, laboratorijos arba cheminės gamyklos tam tikro skyriaus, įtaisytų sudėtiniais vaistiniams preparatams dirbti, prižiūrėtojas taip pat tarnaujas juose vaistininkas, chemikas arba mokinys, kuris nusizengė nelaikęs taisyklių, kaip laikyti, duoti arba vartoti nuodingi arba smarkūs dalykai, arba taisyklių, kaip privalu dirbti arba duoti vaistas, kuriame yra tokių dalykų, yra baudžiamas

baudos mokėti: prižiūrėtojas, chemikas arba vaistininkas — ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų, o mokinys — ne daugiau kaip tūkstantį litų.

202. Kaltininkas, pakartojęs 200 arba 201 straipsniu numatytą nusikalstamąjį darbą, arba kad ir pirmą kartą jį padaręs, bet jei iš to galėjo kilti, destis kokios buvo darbo aplinkybės, itin žalingų pasėkų, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė verstis vaistininko darbu nuo šešių mėnesių ligi dvejų metų laikui.

Jei kaltininkas prižiūrėjo vaistinę arba fabriką, laboratoriją arba cheminės gamyklos tam tikrą skyrių, kurie yra įtaisyti sudėtiniais vaistiniams preparatams dirbti, tai teismui leidžiama atimti jam teisė prižiūrėti šios įstaigos nuo vienu ligi penkerių metų laikui, o jei jis pats laikė tokią įstaigą, tai ir teisė laikyti ji per tą laiką.

203. Įtaisytų sudėtiniais vaistiniams preparatams dirbti vaistinės arba fabriko, laboratorijos arba cheminės gamyklos tam tikro skyriaus prižiūrėtojas, kuris nusizengė leidęs eiti vaistininko, chemiko arba mokinio pareigas žmogui, neturinčiam tam teisės, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

204. Kas nusizengė laikęs parduoti arba parduvinėjęs nuodingo arba smarkaus dalyko, neturėdamas tam tikro leidimo, arba, kad ir leistas, bet peržengdamas taisykles, nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiais arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Be to, teismui leidžiama atimti nusizengėliui teisė pirkliauti minėtaisiais dalykais nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

205. Žmogus leidžiamas dėl savo darbo rūšies, laikyti arba vartoti dirbant nuodingus arba smarkius dalykus, kuris nusizengė nelaikęs įstatymu arba priverčiamuoju įsaku nustatytų taisyklių apie šių dalykų laikymą arba vartojimą, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė laikyti arba vartoti dirbant minėtieji dalykai nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

206. Turis, dėl įstatymo arba priverčiamo įsako, laiku duoti žinią apie susirgusius limpamomis ligomis žmones, jei nusizengė šios pareigos neatlikęs, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem mėnesiam arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu litų.

207. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie priemones žmonių sveikatai apsaugoti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei nelaikė taisyklių apie priemones žmonių sveikatai apsaugoti nuo limpamųjų ligų, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei įsakytųjų taisyklių nelaikė toje vietoje, kur įstatymu nustatyta būdu yra apskelbtas įsiteisėjimas ypatingųjų taisyklių, išleistų, jeigu kartais kiltų arba kilus limpamosioms ligoms, kurios įstatymu laikomos itin pavojingos, tai nusikaltęs peržengęs minėtas taisykles, jeigu jose nėra nustatyta kitokio atsakymo už jų nelaikymą, yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime arba paprastajame kalėjime.

208. Moteriškė, parsisamdžiusi žindyve arba apsiėmusi žiūrėti kūdikį, kuri nusizengė nuslėpusi arba nutylėjusi samdytojui, kad ji serga limpamąja liga, ištikusią ją prieš parsisamdant arba parsisamdžius, yra baudžiama

areštu.

209. Prekijas arba verteiva, kuris nusizengė nežiūrėjęs reikiamo tyrumo ir švarumo gamindamas parduoti, laikydamas parduoti arba parduodamas maisto gaminius arba gėrimus, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau, kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

210. Prekijas arba verteiva, kuris nusizengė:

1) peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles netikrųjų maisto dalykų arba gėrimų dirbimui pašalinti;

2) dirbdamas arba laikydamas parduoti tokius dalykus, kuriems dirbti, laikyti arba parduoti yra nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku tam

tikros taisyklės žmonių sveikatai apsaugoti, peržengęs taisykles,

yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

211. Prekijas arba verteiva, kuris nusizengė gaminęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs:

1) žalingų sveikatai arba pagedusių maisto dalykų arba gėrimų;

2) indų, padirbtų iš žalingos sveikatai medžiagos;

3) vartojimo reikmenų arba namų apyvokos daiktų (nuodingais dažais nudažytų audimų, apmušalų, popieriaus, popierluobių, žvakių, žaislų ir t. t.), kurie yra draudžiami vartoti prekyboje;

4) gydytojų tarybos išrastų nuodingais dažų arba esencijų, kurios vartojamos dažyti arba paspalvinti vartojimo reikmenims, maisto gaminiams arba gėrimams, taip pat ir visokių, gydytojų tarybos išrastų žalingais dalykų arba materiolių, kurie vartojami priemaišoms prie maisto gaminių arba gėrimų arba jiems dirbti netikriesiems,

yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

212. Prekijas arba verteiva, kuris nusizengė keptą duoną, primaišytą netinkamų maistui dalykų, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei tokia priemaiša buvo žinomai žalinga sveikatai, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

213. Prekijas arba verteiva, kuris nusizengė peržengęs įstatymu arba priverčiamuoju įsaku nustatytas taisykles išvengti javų arba miltų gadinimui netinkamų maistui dalykų priemaiša, yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei įsakytašias taisykles peržengė didmenų prekijas, tai jis yra baudžiamas areštu.

Jei įsakytašias taisykles peržengė tuo metu, kai žmonėms trūko duonos, arba jei priemaiša buvo žinomai žalinga sveikatai, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

214. Kas nusizengė peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles margarinui, dirbtiniam sviestui, aliejui arba kitiems riebalams gaminti, laikyti arba pardavinėti, yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei be to, margarinas, dirbtinis sviestas, aliejus arba kiti riebalai pasirodė esą sumaišyti su karvės pienu tokių mišinių pardavimui, arba jei tie mišiniai pasirodė esą laikomi tose vietose, kur yra gaminamas arba parduodamas karvės pienas, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

215. Kas nusizengė peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles dirbtiniams saldėsiams gaminti, vežti iš užsienių, laikyti arba gabenti, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei peržengė nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles dirbtiniams saldėsiams pardavinėti, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei nusizengėlis pagamino arba laikė parduoti arba pardavinėjo maisto gaminių arba gėrimų, kurių sudėtyje yra dirbtinių saldėsių, tai jis yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Saldėsiai, gaminiai ir gėrimai atimami.

216. (—).

217. Kas nusizengė laikęs parduoti dirbtinės netikros arbatos arba panašių į arbatą iš pavidalo arba ją atstojamų gaminių vokuose, kurie yra vartojami tikrajai arbatai, arba su jos etikete, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Minėtieji gaminiai atimami.

218. Jei prekijas arba verteiva bus nukaltintas už nusikalstamuosius darbus, numatytus 209—217 straipsniais, teismui leidžiama paskelbti sprendimas ar atimti kaltininkui teisė verstis ta prekyba nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

219. Prekijas, kuris nusizengė skiedęs alų vandeniui arba kitais nežalingsais sveikatai dalykais, arba sumaišęs įvairių gamyklų alų, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

220. Kas nusizengė teršęs vandenį, vartojamą gerti arba gyvuliams girdyti, mesdamas, versdamas, pildamas, nuleisdamas į jį arba mirkydamas dalykus, kurie vandenį padaro netinkamą gerti arba girdyti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei taip suterštas vanduo tapo žalingas žmonių sveikatai, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

221. Kas nusizengė:

1) palaidojęs ne kapuose numirėlį, neturėdamas reikiamo leidimo;

2) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių numirėliams laidoti, iškasti iš kapų, vežti iš užsienių arba į kitą vietą;

3) paslėpęs numirėlį nepalaidotą;

4) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių esamiems kapams įtaisyti arba apsaugoti arba senkapiams apsaugoti,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Dešimtas skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojamas visuomenės ir asmens nepavojumas.

222. Kas nusikalto dirbęs, įgijęs, laikęs arba išleidęs sprogstamąjį dalyką arba sproginį tokiomis aplinkybėmis, kurios rodo, kad tasai dalykas arba spro-

gins žinomai buvo skiriamas didžiajam nusikaltimui padaryti, tas yra baudžiamas kalėti grąsos kalėjime.

223. Kas nusikalto:

1) dirbęs, neturėdamas nustatyto įstatymu arba priverčiamuoju įsaku leidimo, šaunamąjį arba sprogstamąjį dalyką, šovinį arba sproginį, arba jų dalis;

2) įtaisęs, neturėdamas reikiamo leidimo, gamyklą arba kitokią įstaigą šaunamiesiems arba sprogstamiesiems dalykams, šoviniams arba sproginiams, arba jų dalims dirbti;

3) dirbęs šiaipjau žmonėms ginamą dirbti ginklą arba įtaisęs gamyklą arba kitokią įstaigą tokiems ginklams dirbti,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Padirbtieji dalykai, šoviniai, sproginiai, ginklai ir jų dalys, taip pat rasti gamykloje arba kitokioje įstaigoje darbo įrankiai ir medžiaga atimami.

224. Kas nusizengė:

1) dirbęs darbus gamykloje arba kitokioje įstaigoje šaunamiesiems arba sprogstamiesiems dalykams, šoviniams arba sproginiams, arba jų dalims dirbti, įtaisytoje reikiamu leidimu, bet ligi neapžiūrėjus gamyklą arba įstaigą, kaip yra nustatyta;

2) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių šio straipsnio pirmajame punkte paminėtoms įstaigoms įtaisyti, arba taisyklių apie darbų sutvarkymą jose,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei dėl to, kad kaltininkas nelaikė įsakytų tai-

syklių, buvo sprogimo pavojaus, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šiuo atsitikimu teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė laikyti tokią įstaigą nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

225. Kas nusikalto:

1) laikęs, reikiamo leidimo neturėdamas, šaunamąjį dalyką, išskyrus paraką, arba laikęs sprogstamąjį dalyką arba sproginį, arba kas ir gavęs leidimą jiems įgyti, bet laikęs juos ne įtaisytame šiems dalykams arba sproginiams sandėlyje, arba kad ir sandėlyje, bet daugiau, kaip yra leista laikyti;

2) įtaisęs parako arba kito kurio šaunamojo arba sprogstamojo dalyko sandėlį, neturėdamas reikiamo leidimo;

3) įgijęs sprogstamųjų dalykų arba sproginį, kad ir leistam sandėliui, bet neturėdamas tam tikro leidimo jiems įgyti;

4) pardavęs arba kaip kitaip išleidęs sprogstamojo dalyko arba sproginį žmogui, kuris neturi leidimo jiems įgyti;

5) pirkliaavęs paraku arba kitais šaunamaisiais arba sprogstamaisiais dalykais arba šoviniais ar sproginiiais, neturėdamas reikiamo leidimo,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Bė to, jei taip nusikaltęs yra prekijas, tai teismui leidžiama atimti jam teisė pirkliauti šaunamais arba sprogstamaisiais dalykais arba turėti jų sandėlis nuo vienu ligi penkerių metų laikui arba visam amžiui.

Neteisėtai laikomi arba įgyti parakas arba kitokie šaunamieji arba sprogstamieji dalykai arba šoviniai arba sproginiai atimami.

Sita pat bausme ir tuo pat pagrindu einant baudžiamas yra sprogstamųjų dalykų arba sproginių sandėlio laikytojas, jei šiame sandėlyje bus rasta trūkstant šių dalykų, palyginus su tuo, kas yra įrašyta rištinėse knygose.

226. Kas nusikalto laikęs ne sandėlyje parako daugiau kaip dvylika kilogramų, arba kad ir sandėlyje, bet daugiau, negu yra leista laikyti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Neteisėtai laikomas parakas atimamas.

227. Kas nusizengė:

1) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie įtaisymą arba laikymą sprogstamųjų dalykų sandėlių kasinių įtaisų arba druskos verslų reikalui arba apie laikymą sandėlyje arba kitur, pervežimą, davimą, pardavimą, įgijimą, išleidimą arba vartojimą sprogstamųjų dalykų arba sproginių;

2) laikęs paraką arba kitokius šaunamuosius arba sprogstamuosius dalykus sandėlyje, kad ir įtaisytame reikiamai leidus, bet prieš apžiūrint tokį sandėlį,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei dėl kaltininko įsakytų taisyklių nelaikymo buvo sprogimo pavojaus, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta bausme baudžiamas yra tas, kuris nusizengė taip neatsargiai, kad ir neperžengdamas nustatytų taisyklių, elgęsis su paraku arba kitu šaunamuoju arba sprogstamuoju da-

lyku arba šoviniu arba sproginiu, kad dėl to radosi sprogimo pavojaus.

Jeigu sprogstamųjų dalykų arba sproginių sandėlio laikytojas yra antru kartu padaręs šio straipsnio antrąją dalimi numatytų nusikalstamųjų darbų, tai teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė laikyti minėtųjų dalykų arba sproginių sandėlis nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

228. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių acetilenui vartoti ir kalcijaus karbidui laikyti, bei pardavinėti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Be to, jei antru kartu buvo taip nusizengęs, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė laikyti kalcijaus karbido sandėlis arba pirkliauti juo nuo vienu ligi penkerių metų laikui arba visam amžiui.

229. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių garo katilams vartoti, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

230. Kas nusizengė:

1) laikęs arba nešiojęs uždraustą ginklą;
2) laikęs arba nešiojęs ginklą tose vietose, kur jis laikyti arba nešioti draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku;

3) šaudęs šaunamuoju arba kitu pavojingu ginklu tose vietose, kur taip šaudyti draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku;

4) nežiūrėjęs reikiamo atsargumo: vartodamas primuštą šaunamąjį arba kitą pavojingą ginklą; išsta-

tydamas, iškabindamas, mėtydamas, sudėdamas arba veždamas kietus dalykus; pildamas skystimus; keldamas vandeniui žmones; laikydamas žinomai pavojingą naminių gyvulių;

5) neturėjęs išpėjamo ženklo arba apsaugojamo įtaiso statydamas arba kitus darbus dirbdamas, arba prie duobės, šulinio, arba, apskritai, tose vietose, kur šio ženklo arba įtaiso reikia asmens nepavojumui apsaugoti,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiasdešimt litų.

Nusikaltusieji Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių §§ 1—10-am baudžiami iš šio straipsnio. (V. Ž. Nr. 12).

230¹. Kas nusikalto laikęs be tam tikro leidimo karinius ginklus, sprogstamąją medžiagą, amuniciją ar didelį skaičių paprastų ginklų, tas baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus. (V. Ž. Nr. 196).

231. Kas nusizengė:

1) neatsargiai arba pernelyg greitai važinėjęs mieste arba kaime;

2) pavedęs valdyti arklį žmogui, žinomai netinkamam arba girtam,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiasdešimt litų.

232. Kas nusizengė nežiūrėjęs reikiamo atsargumo laikydamas laukinių žvėrį, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba

bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

233. Kas nusizengė tyčia apsiundęs žmogų šuniu arba kitu gyvuliu, tas yra baudžiamas areštu.

234. Pardavėjas tos įstaigos, kurioje pirkliuojama išgertinai svaigstamaisiais gėrimais, kuris nusizengė nesiėmęs priemonių apsaugoti esantį jo įstaigoje arba išeinantį iš jos girtą žmogų, kurį negalima buvo be prikišamai aiškaus pavojaus palikti žinotis patį, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiasdešimt litų.

235. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie žibinamųjų žemės aliejų laikymą arba pardavinėjimą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

236. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių:

1) apie priemones, kuriomis saugojama nuo gaisro namuose, laive, kelte arba kitame būste, arba turėdamas reikalo su ugnimi arba su ūmai degamų dalyku ne trobesiuose;

2) apie padėjimą gesinti gaisrą;

3) apie gaminimą, laikymą, pervežimą, iškrovimą arba pardavimą ūmai degamų dalykų, išskyrus žemės aliejų,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiasdešimt litų.

237. Kas nusizengė nelaikęs taisyklių apie priemones, kad neištiktų gaisras sandėlyje arba ūmai degamų dalykų iškraunamoje vietoje, arba laive arba vagonė, kurie yra prikrauti šių dalykų, arba toje vietoje, kur stovi toks laivas arba vagonas, tās yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

238. Kas nusizengė:

1) rūkęs tabaką tokioje vietoje, kur jis rūkyti draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku;

2) rūkęs tabaką darydamas gaisro arba sprogo pavojaus, prieš išpėjimą, jog rūkyti tabakas uždrausta, tas yra baudžiamas

bauda mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų.

Jei dėl tabako rūkymo tokioje vietoje, kur jis rūkyti draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, radosi gaisro arba sprogo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

239. Žmogus, turįs įstatymu arba priverčiamuoju įsaku duoti žinią policijai apie įvykusį gaisrą, kuris nusizengė ne laiku tą pareigą atlikęs, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų.

Vienuoliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama žmogaus gerovė.

240. (—).

241. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu

arba priverčiamuoju įsaku taisyklių aprūpinti kaimo gyventojams maistu arba sėkla, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

242. Prekijas arba verteiva, kuris nusikalto pernelyg pakėles maisto dalykų arba kitų būtino reikalo dalykų kainas, susikalbėjęs su kitais šių dalykų prekijais arba vertėivomis, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei nusikaltėlis pasinaudojo tam kilusiu iš šių dalykų stokos vietos gyventojų baigiamuoju reikalu, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta bausme baudžiamas yra tas prekijas arba verteiva, kuris nusikalto pernelyg kėles maisto arba kitų būtino reikalo dalykų kainas, jei nusikaltėlis pasinaudojo kilusiu iš šių dalykų stokos baigiamuoju vietos žmonių reikalu.

243. Kas nusizengė neatlikęs nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku pareigos laiku pranešti apie susirgusius limpamosiomis arba maro ligomis naminius gyvulius arba apie atsiradusius vabzdžius arba gyvulius, kurie kenkia ūkio augalams arba pasodintiems vaismedžiams arba kitokiems medžiams, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

244. Kas nusizengė neatlikęs nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku pareigos laiku duoti žinią apie apkrėstus limpamosiomis ligomis ūkio augalus arba sodintus vaismedžius arba kitokius medžius, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

245. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie apsaugojamas priemones:

1) nuo naminių gyvulių, ūkio augalų arba vaismedžių arba kitokių medžių apkrėtimo;

2) nuo išsiplatinimo vabzdžių arba gyvulių, kurie kenkia ūkio augalams arba vaismedžiams arba kitokiems medžiams,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem mėnesiam arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu litų.

246. Kas nusizengė gaudęs žuvis arba ką kita: neleistuoju metu, neleistose vietose, ginamomis priemonėmis arba nelaikydamas įsakytų taisyklių, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

Jei nusizengėlis vertėsi ginamu gaudymu arba žvejojimo nuodingais arba sprogstamais dalykais, tai jis yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Draudžiamieji gaudymo įrankiai atimami.

247. Kas nusizengė medžiojęs:

1) neturėdamas nustatyto medžioklės žyminio;

2) svetimu medžioklės žyminiu;

3) ne tos rūšies gyvulius, kuri medžioti tuo metu yra leista;

4) draudžiamuoju būdu,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti: šio straipsnio pirmajame punkte nurodytu atsitikimu — ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus, o kitais atsitikimais — ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Draudžiamieji medžioklės įrankiai atimami.

248. Kas nusizengė neleidžiamai draskęs paukščių lizdus arba ėmęs iš jų kiaušinius arba paukščius, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

249. Kas nusizengė neparodęs medžiodamas medžioklės žyminio, pareikalavus žmogui, kuris žiūri, kad būtų laikomos medžioklės taisyklės, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip dvidešimt penkis litus.

250. Kas nusizengė nudobęs bemedžiodamas stumbrą arba briedę, elnę arba stirną, arba šių gyvulių veršiuką, tas yra baudžiamas

baudos mokėti: po du tūkstančiu penkis šimtus litų už kiekvieną nudobtą stumbrą; po du šimtu penkiasdešimt litų už kiekvieną briedę arba elnę, ir po šimtą dvidešimt penkis litus už kiekvieną stirną ir už kiekvieną briedžio, elnio arba stirnos veršiuką.

251. Kas nusizengė nešiojęs, vežiojęs, pardavinėjęs arba pirkęs parduoti draudžiamuoju metu sumedžiotus gyvulius, tas yra baudžiamas

baudos mokėti: po šimtą dvidešimt penkis litus už kiekvieną atrastą pas kaltininką briedį arba elnią, (—) ir po penkis litus už kiekvieną kitokį medžioklinį gyvulį.

252. Baudos pinigai, nustatyti 247—251 straipsniais, taip pat ir pinigai, gauti pardavus už atimtus iš kaltininko medžioklės įrankius ir gyvulius, eina į Vidaus Reikalų Ministerijos tam tikras lėšas padidinti medžioklės taisyklių laikymo priežiūrai.

253 ir 254 (—).

255. Miško savininkas arba žmogus, kuriam jis yra davęs teisę valdyti mišką, kuris nusizengė kir-

tes beaugantį mišką arba vertęs kelmus arba šaknis tais atsitikimais, kai taip kirsti arba versti draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, arba kirtęs beaugantį mišką arba vertęs kelmus arba šaknis, peržengdamas nustatytąsias taisykles, yra baudžiamas baudos mokėti tiek, kiek vertas iškirstas arba išverstas miškas, skaitant vietine Žemės Ūkio Ministerijos miško taksa menkesnei apskrityje miško rūšiai (—).

Be to, nukirstieji medžiai arba išverstieji kelmai arba šaknys atimami arba išreikalaujama jų kaina.

256. Miško savininkas arba žmogus, kuriam jis yra davęs teisę valdyti mišką, kuris nusizengė skynęs miško plotą arba vertęs jį kita dirva tais atsitikimais, kai toksai miško plotas skinti arba versti jis kita dirva draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip po dvidešimt penkis litus už kiekvienus keturis šimtus ketvirtainių metrų miško ploto, išskinto arba neteisėtai paversto kita dirva.

Išskintas arba perverstas kita dirva miško plotas, mažesnis kaip keturių šimtų ketvirtainių metrų, laikomas yra pilnais keturiais šimtais ketvirtainių metrų.

Už numatytą šiuo straipsniu nusizengimą baudžiama, be nustatytos 255 straipsniu bausmės už patį miško kirtimą.

257. Miško savininkas arba žmogus, kuriam jis yra davęs teisę valdyti mišką, kurie nusizengė:

1) ganę miške gyvulius, arba rinkę miško pakratus, arba kitaip pašaliniu būdu naudojęsi mišku tais atsitikimais, kai toks gyvulių ganymas, pakratų rinkimas arba pašalinis miško naudojimas uždraustas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku;

2) savo valia pratęsęs to tarpo miško naudojimą žemės ūkio reikalams po to laiko, kuris tokiam naudojimui yra nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku,

tas yra baudžiamas

už numatytus šio straipsnio pirmajame punkte darbus — baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų;

už numatytus šio straipsnio antrajame punkte darbus — baudos mokėti ne daugiau kaip po penkis litus už kiekvienus keturis šimtus ketvirtainių metrų miško ploto, kuris buvo po laiko naudojamas ūkio reikalams.

Mažesnis kaip keturių šimtų ketvirtainių metrų miško plotas, buvęs po laiko naudojamas ūkio reikalams, laikomas pilnais keturiais šimtais ketvirtainių metrų.

258. Nustatytomis 255—257 straipsniuose bausmėmis ir nurodytais juose pagrindais einant baudžiamas yra tas, kuris nusižengė padaręs numatytą šiais straipsniais nusižengimą be sutikimo miško savininko arba žmogaus, kuriam jis yra davęs teisę valdyti mišką, bet žinodamas, jog yra draudžiama kirsti medžiai, arba versti jis kita dirva, arba naudotis mišku.

Nukirsti medžiai ir išversti kelmai arba šaknys ne atimami, bet iš kaltininko išreikalaujama jų kaina.

Taip baudžiama be baudimo už medžių kirtimą savo valia.

259 (—).

260. Nustatytų 255—258 straipsniais baudų pinigai, taip pat ir išrinkti už parduotą atimtąją miško medžiagą, pinigai eina į tam tikras miško vadybos lėšas. (—).

261. Kas nusižengė savo valia ir nelaikydamas taisyklių apie griovių kasimą ir kitokių įvodos įtaisų

dirbimą svetimoje žemėje sausinti, drėkinti ir vandentinti, naudojėsis tiek šiais pačiais įtaisais, tiek paskirta jiems žeme arba esamu juose vandeniu ten, kur tos taisyklės yra įsiteisėjusios, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų. (—).

261¹. Kas nusižengė:

1) tyčiomis neatlikęs jam uždėtos prievolės laikyti žemės ūkio melioracijos įstatymu padarytus melioracijos įtaisymus,

2) gadinęs tokios melioracijos įtaisymus,

3) sutrikdę tokių melioracijos įtaisymų veikimą, tas, jei nėra už tai skaudžiau baustinas, yra baudžiamas bauda ligi 250 litų.

(V. Ž. Nr. 324).

Dvyliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama visuomenės rintis.

262. Kas nusižengė pakėlęs trukšmą, riksmą arba kitą netvarką viešoje vietoje, arba visuomenės susirinkime, arba kad ir ne tose vietose, bet jei tuo sutrikdyta buvo visuomenės rintis arba tvarka, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba baudos ne daugiau kaip dviem šimtais penkiomis dešimtimis litų.

Jei minėtais atsitikimais buvo susimušta, susiremta kumščiomis arba kitaip peštasi, tai nusižengėlis yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei dėl tokios netvarkos arba peštynių buvo pertrauktas visuomenės susirinkimo posėdis arba viešoji paskaita arba vaidinimas, arba sutrikdyta buvo tvarka einant iškilmes arba laidotuves, per žmonių pramonėles arba teatro ir kitų tokių dalykų rodymus arba jei suirutėje arba peštynėse dalyvavo minia, neišsiskirsčiusi pareikalavus policijai, tai nusizengėlis baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trimis mėnesiais arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei muštynės, kurias buvo sukėlusį minia, baigėsi sunkiaja arba labai sunkia kūno žala arba kieno mirtimi, tada žmonės, iškėlę muštynes, kurie nėra skaudžiau baudžiami už minėtąją žalą arba galo padarymą, yra baudžiami:

minios dalyvis, jai vadovavęs, arba kurstęs sukelti arba toliau traukti muštynes, arba pavartojęs muštynėse ginklą, — kalėti paprastajame kalėjime,

o kiti minios dalyviai — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip tris mėnesius.

263. Kas nusizengė:

1) leidęs paskalą, žinomai melagingą, kuris gali sukelti visuomenės trukšmą, apie vyriausybės įsakymą, visuomenės negandą arba kitą nutikimą;

2) sukėlęs visuomenės trukšmą be jokio tam pagrindo pavojaus šauksmu arba kitu kuriuo būdu, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trimis mėnesiais arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei iš tokio melagingo paskalo platinimo arba iš trukšmo kėlimo kilo minioje sąmyšis, arba ėmė priešintis minia valdžiai, arba sutriko tvarka kariuomenėje, tai nusikaltėlis baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime,

263'. Kas nusikalto viešai tvirtinęs arba platinęs pramanytų ar iškraipytų žinių, kad tuo kenktų valstybės įstaigoms arba niekintų vyriausybės veikimą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime arba bauda ne daugiau kaip 2.500 litų. (V.Ž. Nr.159).

264. Kas nusizengė paleidęs biržėje arba žmonėse, kurie verčiasi biržės dalykais, melagingą paskalą, žinomai galėjusį nusverti biržės sutartims, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei toks melagingas paskalas buvo paleistas tam, kad jis nusvertų biržės sutartyse, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ir, be to, bauda ne daugiau kaip penkiais tūkstančiais litų.

265. Kas nusikalto:

1) prikalbinėjęs Lietuvos piliečius, kad neleidžiami keltųsi iš vietos į vietą Lietuvoje arba į užsienius;

2) leidęs žmonėse žinomai melagingą paskalą apie naudingumą keltis į kurią norint vietą Lietuvos žemėje arba į jos užsienius, kad miestų gyvenamąją savo vietą,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl tokio prikalbinėjimo arba melagingo paskalo leidimo buvo vienos kurios arba kelių išsikėlusių šeimų ūkis sunaikintas, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu keltis į užsienius buvo prikalbinėjami kariai, tai nusikaltėlis baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

266. Turis įstatymu arba priverčiamuoju įsaku pranešti policijai apie žmones, kurie keliasi iš namų arba atsikelia į juos gyventi, kurs nusizengė neatlikęs šios pareigos, baudžiamas

bauda ne daugiau kaip dviem litais penkiomis dešimtimis centų už kiekvieną prailgintą dieną, bet iš viso ne daugiau kaip septyniasdešimt penkiais litais.

Jei šitaip nusizengta yra viešbučio arba kitos tokios pakeleivių įstaigos prievaizdo, tai nusizengėlis baudžiamas

baudos mokėti: sostinėse — ne daugiau kaip dvidešimt penkis litus už kiekvieną prailgintą dieną, bet iš viso ne daugiau kaip septynis šimtus penkiasdešimt litų, o kitose vietose — ne daugiau kaip penkis litus už kiekvieną prailgintą dieną, bet iš viso ne daugiau, kaip šimtą penkiasdešimt litų.

Viešbučio arba kitos pakeleivių įstaigos prievaizda, nubaustas daugiau kaip aštuonis kartus vienais metais, gali būti amžinai atimtas teisė būti tokių įstaigų prievaizdu.

267. Kas nusizengė įsteigęs mebliuotus kambarius, reikiamai neleidžiamas, kur tat yra reikalinga, ir jų laikytojas, nusizengęs tuo, kad neturėjo nustatytos iškabos arba lentos, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

268. Kas nusizengė nepranešęs arba neteisingai pranešęs namų šeiminkui arba prievaizdai apie savo gyvenamos vietos pakeitimą ten, kur tai pranešti įstatymu arba priverčiamuoju įsaku yra nustatyta, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų. (—).

269. Kas nusizengė gyvenęs arba iškeliavęs be nustatyto paso arba pasenėjusiu pasu, kai įstatymu jie yra privalomi, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du litu penkiasdešimt centų už kiekvieną dieną, bet iš viso ne daugiau kaip septyniasdešimt penkis litus.

Šita pat bausme yra baudžiamas tas, kurs nusizengė laikęs sau darbininku arba tarnu arba tarnaitę žmogų, privalanti įstatymu turėti pasą, bet jo neturinti arba gyvenanti pasenėjusiu pasu.

270. Kas nusizengė iškeliavęs į užsienį be nustatyto paso, tas, be išieškojimo iš jo paso mokėsniu, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

271. Kas nusizengė žinomai melagingai pareiškęs pasų duodamajai įstaigai, gaudamąs pasą, kad neturįs paso, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

272. Kas nusizengė:

1) nuslėpęs nuo reikiamos valdžios savo vardą, savo tėvo vardą arba savo pavardę;

2) savo valia pasisavinęs nesavo pavardę, (—) laipsnį, žymėženklį arba titulą;

3) viešai segėjęs žinomai ne savo ordinu arba pažymėtiniu ženklų,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų (—).

273. Kas nusizengė pristatęs reikiamai valdžiai pasą, žinomai svetimą, arba netinkamai jam duotą, norėdamas melagingai savo asmenį patikrinti, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Šita pat bausme baudžiamas tas, kuris nusizengė įdavęs kitam žmogui savo arba svetimą pasą, kad melagingai savo asmenį patikrintų reikiamai valdžiai, jei šis tą pasą pristatė.

274. Kas nusikalto gyvenęs be nustatyto paso, neturėdamas, be to, nei tam tikros gyvenamos vietos, nei amato, nei verslo, nei tam tikro darbo, nei lėšų gyventi, už tokį dykinėjimą yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Jei, be to, kaltininkas turėjo su savimi pritinkintą raktą, vitraktį, įrankį, kuriuo gali išilaužti, arba ginklą, arba jei naktį buvo pastebėtas esąs svetimame gyvename trobesyje arba kitame būste, arba aptvertame gyvenamo namo kieme, arba gyvenamoje sodyboje be šeimininko arba jo vietininko žinios, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

275. Kas nusikalto dykinėjęs, jei atsisakė savo asmenį patikrinti, arba suteikė melagingų žinių apie jį, už tą valkatavimą yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus (—).

276. Kas nusikalto prašęs išmaldos:

1) Iš pajunkimo dykaduoniauti;

2) apgaulėmis arba žinomai melagingai skųsdamasis nelemtu nuotykiu arba liga;

3) atšakiai arba įžuliai,

už tokį elgetavimą baudžiamas yra

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip tris mėnesius.

Jei nusikaltęs elgetavęs turėjo su savimi pritin-

kintą raktą, vitraktį, įrankį, kuriuo galima išilaužti, arba ginklą, tai jis yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

277. Kas nusizengė vaikščiojęs be tam tikro leidimo knygomis arba šventuoju paveikslu nešinas mezliavos rinkti bažnyčiai, vienuolynui arba kitai Dievo dalykų įstaigai, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiais dešimtėmis litų.

Jei tikslą, kuriam renka, nurodė prasimanyta, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Kaltininko surinktos aukos atimamos ir eina tos bažnyčios, vienuolyno arba įstaigos naudai, kuriai buvo rinkta mezliava, o jei mezliavos tikslas buvo nurodytas prasimanytas, tai jos eina vietinių Dievo dalykų įstaigų naudai.

278. (—).

279. Kas nusikalto dalyvavęs gaujoje, susidariusioje:

1) pinigams, bilietams arba popieriams, surašytiems 427 ir 428 straipsniuose, netikriesiems dirbti, perdirbti arba netikriesiems ar perdirbtiesiems į žmones leisti;

2) svetimam turtui, 564 straipsnyje nurodytais atsitikimais, žalos daryti;

3) vogti, plėšikauti, prievartauti arba suktybėms daryti;

4) svetimam turtui, žinomai nusikalstamu darbu gautam, įgyti, imti, laikyti, paslėpti, imti įkaitu arba leisti;

5) kantrabandai padėti,

jei nėra skaudžiau baustinas už nusikalstamąjį darbą, gaujos padarytą, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kurs nusikalto davęs pastogės tokios gaujos žinomam dalyviui arba pristatydavęs įrankių nusikalstamiesiems darbams dirbti.

Tryliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrima visuomenės dorovė.

280. Kas nusizengė viešai prieš padorumą pasielgęs, sakydamas begėdiškus žodžius arba begėdiškai elgdamasis, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei ši begėdišką pasielgimą darė gašlingas arba kitas nedorovės veiksmas, kuris ir kitiems pagundos daro, tai nusikaltėlis, jei nėra skaudžiau baustinas už paleistuvystę, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

281. Kas nusizengė laikęs parduoti, pardavinėjęs, rodęs viešai arba kaip kitaip platinęs žinomai begėdiškus rašinius arba paveikslus, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Be to, jei nusizengęs yra prekijas arba laikraščio redaktorius, tai teismui leidžiama atimti jam teisę pirkliauti arba redaktoriauti nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

282. Kas nusikalto žiauriai elgęsis su nesveikapročiu žmogumi, pavestu jo priežiūrai ir globai, jei jis nepadarė sunkiosios arba labai sunkios kūno žalos, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme yra baustinas meistras, kuris nusikalto žiauriai elgęsis su mokiniu arba pusmeistriu, kuris pas jį mokosi.

283. Kas nusikalto priėmęs nesukakusį septyniolikos metų, kad padarytų iš jo elgetą arba kitu nedoru darbu besiverčiantį žmogų, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

284. Kas nusizengė pasirodęs viešoje vietoje aiškiai girtas, dėl ko gresė sutrikdyti nepavojumą, rimtį arba padorumą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims dienoms arba bauda ne daugiau kaip penkiomis dešimtimis litų.

Jei tokį nusizengimą pakartojo, tai yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiomis dešimtimis litų.

285. Kas nusizengė dalyvavęs būryje, kuris susirinko svaigstamiesiems gėrimams viešai gerti gatvėse, arba aikštėse, arba kiemuose, arba prievartėse, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims dienoms arba bauda ne daugiau kaip penkiomis dešimtimis litų.

Jei tokį nusizengimą pakartojo, tai yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiomis dešimtimis litų.

286. Kas nusizengė viešai gėres svaigstamuosius gėrimus mieste, toje vietoje, kur taip gerti priverčiamuoju įsaku yra uždrausta, tas yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip trims dienoms arba bauda ne daugiau kaip penkiomis dešimtimis litų.

287. Kas nusizengė be reikalo kankinęs naminius gyvulius, tas yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip septynioms dienoms arba bauda ne daugiau kaip šimtu dvidešimt penkiais litais.

288. Kas nusizengė įtaisęs viešą pramogą be leidimo, nustatyto įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, arba neleistuoju metu, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

289. Kas nusizengė įtaisęs uždraustą įstatymu arba priverčiamuoju įsaku kortų, kaulelių ir t. t. lošimą arba pavedęs šiam lošimui savo būstą, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei kaltininkas atidarė uždrausto lošimo lošyklą, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ir, be to, bauda ne daugiau kaip penkiolika tūkstančių litų.

Keturioliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrimas jaunuomenės auklėjimas.

290. Kas nusizengė:

- 1) įsteigęs mokyklą be reikiamo leidimo;
- 2) apsiėmęs eiti mokytojo arba auklėtojo parei-

gas mokykloje arba privatiuose namuose, jei šis darbas dirbti nusizengėliui yra uždrausta tam tikros valdžios įsakymu, ir jei jis nėra atsakomingas 177 straipsniui,

tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Šitie baudos pinigai eina į tam tikras Švietimo Ministerijos lėšas, į kapitalą slaugyti žmonėms, kurie turi išigiję teisę mokyti jaunuomenę privatiuose namuose.

291. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių žydų jaunuomei mokyti arba jos mokymui prižiūrėti, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei melamedas arba kitas kuris privatių arba visuomeninių žydų mokyklų mokytojas pakartoją šį nusizengimą, tai jis yra baudžiamas areštu.

Penkioliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrima spauda.

292. Kas nusizengė įsteigęs arba laikęs spaustu- vę, nors ir vienais spaustuvais, be nustatyto įstaty- mo leidimo, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jeigu ši spaustuvė yra įtaisyta arba buvo laiko- ma taip, kad liktų paslėpta nuo nustatytos priežiū-

ros, tai tas, kurs nusikalto ją įtaisęs arba laikęs, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta bausme yra baudžiamas tas, kuris nusizengė vartojęs spaustuvus savo reikalui, neturėdamas įstatymu nustatyto leidimo.

293. Spaustuvės prižiūrėtojas, kuris nusizengė:

1) nepranešęs, nustatyta įstatymu arba priverčiamuoju įsaku tvarka, apie spaustuvų arba mažmeninių skaičiaus arba didumo pakeitimą;

2) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie vedimą rištinių knygų įrašyti skiriamiesiems spausdinti raštams;

3) pradėjęs spausdinti laikraštį prieš gaudamas žyminį, kad laikraštis yra leistas (—);

4) paleidęs iš spaustuvės į žmones laikraštį arba kitą spaudinį, nelaikydamas įstatymu nustatytų šiuo reikalu taisyklių,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

294. Kas nusikalto paleidęs iš spaustuvės į žmones leidinį: (—)

2) žinomai melagingu pažymėjimu įstaigos, kurioje jis esąs išspausdintas;

3) žinomai melagingu pažymėjimu leidėjo arba atsakamojo redaktoriaus vardo, jei laikraštis yra išleistas be reikiamo leidimo,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

295. Užsiimęs dirbimu arba pardavinėjimu spausdinimo reikmenų, kurs nusizengė:

1) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčia-

muoju įsaku taisyklių apie vedimą rištinių knygų parduotiems spausdinimo reikmenims įrašyti;

2) pardavęs spaustuvus arba spaudmenų žmogui, kuris įstatymu neturi teisės jų įsigyti,

yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

296. Kas nusizengė atidaręs knygų krautuve arba skaityklą arba pirkliavęs spaudiniais, neturėdamas nustatyto įstatymu arba priverčiamuoju įsaku leidimo, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

297. Kas nusizengė pirkliavęs spaudiniais gatvėse arba nešiodamas, neturėdamas nustatyto įstatymu arba priverčiamuoju įsaku leidimo, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

298. Spaudinių prekijas arba skaityklos laikytojas, kuris nusizengė laikęs parduoti, pardavinėjęs arba kitaip platinęs leidinį, įrašytą į draudžiamųjų leidinių sąrašą, arba kurio uždraudimas yra apskelbtas nustatyta tvarka (—), yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

299. Kas nusizengė (—) išspausdinęs rašinį, žinomai uždraustą teismo sprendimu arba įrašytą į draudžiamųjų knygų sąrašą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trimis mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

300 ir 301 (—).

302. Kas nusizengė viešai regykleje iškėlęs arba suvaidinęs žinomai užgintą vaidinį (—) literatūros

arba muzikos kūrinį su žodžiais, tas yra baudžiamas areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų (—).

303. Laikraščio leidėjas, kuris nusižengė:

1) išleidęs į žmones laikraštį ligi negavęs nustatyto įstatymu leidimo;

2) nepranešęs, nustatyta įstatymu tvarka, apie laikraščio perdavimą kitam žmogui;

3) (—);

4) išspausdinęs laikraštyje straipsnį, kurs išeina iš patvirtintosios laikraščio programos apybrėžų, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

304. Ligi laiko sustabdyto laikraščio leidėjas, peržengęs uždraudimą leisti tą laikraštį arba duoti savo ėmėjams jo vietoje kitą tos pačios redakcijos vardu, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

305. Kas nusižengė:

1) pagarsinęs spaudoje prieš teismo posėdį arba prieš baigiant bylą dalyką, iškeltą aikštėn kvota arba rengiamuoju tardymu;

2) nelaikęs nustatytų įstatymu taisyklių apie spausdinimą teismo sprendimų ir teismo bylų apyskaitų;

3) paskelbęs spaudoje žinią, kurią įstatymu galima buvo skelbti tik gavus tam tikrą šiam dalykui leidimą, arba paskelbęs spaudoje žinią, žinomai uždraustą skelbti,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

306. Laikraščio leidėjas, kuris nusižengė neidėjęs dienraštyje per tris dienas po to, kaip gavo, o ilgesnių leidimo tarpų laikraštyje — artimiausiame numeryje, kuris turi išeiti perėjus trims dienoms po to, kaip gavo:

1) teismo sprendimą arba nutarimą, vyriausybės įspėjimą arba atšaukimą arba atitaisymą to, kas buvo šiame laikraštyje išspausdinta;

2) šio žmogaus įteiktą atšaukimą arba atitaisymą to, kas buvo laikraštyje išspausdinta, jeigu spausdinimas tokio atšaukimo arba atitaisymo įstatymu yra privalomas

yra baudžiamas

baudos mokėti: dienraščių — ne daugiau kaip po šimtą dvidešimt penkis litus, o ilgesnių leidimo tarpų laikraščių — ne daugiau kaip po penkis šimtus litų už kiekvieną numerį, išėjusį po to, kaip sukako privalomasis terminas spausdinti, ir ligi tos dienos, kada leidinyje tapo išspausdintas sprendimas, nutarimas, įspėjimas, atšaukimas arba atitaisymas.

Jei sprendimas, nutarimas, įspėjimas, atšaukimas arba atitaisymas nebuvo išspausdintas per tris mėnesius, tai, be išreikalavimo iš nusižengėlio baudos pinigų, laikraštis uždaromas.

307. Rašytojas, leidėjas, spaustuvės prižiūrėtojas arba knygų pardavėjas, o laikraščiams atsakomasis redaktorius, — kurie nusižengė leidę dėl neapsižiūrėjimo išeiti į žmones tokiam spaudiniui, kurio turinyje yra nusikalstamojo darbo pažymių, jei nėra atsakomingi iš taisyklių apie bendrininkavimą nusikalstamajame darbe, yra baudžiami

baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

Šiuo atsitikimu šaukiami tieson: laikraščių — atsakomasis redaktorius, o kitų leidinių — rašytojas, leidėjas, spaustuvės prižiūrėtojas arba knygų pardavėjas, taip iš eilės:

1) rašytojas, kai jis neįrodo, kad rašinys buvo išspausdintas be jo žinios;

2) leidėjas, kai rašytojas arba jo būstinė nėra žinomi, arba kai jis yra užsieniuose;

3) spaustuvės prižiūrėtojas, kai nėra žinomas rašytojas arba leidėjas arba jų būstinė, arba kai jie yra užsieniuose;

4) knygų pardavėjas, kai leidinyje neparodyta įstaiga, kurioje jis išspausdintas.

308 (—).

309. Bylomis apie gaminimą arba leidimą į žmones nusikalstamo turinio spaudinių, neatsižvelgiant į 36 str. taikinimą, teismas turi teisės nutarti:

1) sustabdyti laikraštį arba uždrausti jį visiškai;

2) įdėti teismo sprendimą artimiausiame laikraščio numeryje.

Šešioliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų, kuriais peržiūrimi verslai ir prekyba.

310. Kas nusižengė įsteigęs arba ėmęs steigti gamyklą, fabriką, vaistinę arba kurią kitą verslo arba prekybos įstaigą, negavęs reikiamo leidimo, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jeigu gamykla, fabrikas, vaistinė arba kuri kita verslo arba prekybos įstaiga yra įsteigta arba pradėta steigti, kad ir leidus tam tikrai valdžiai, bet:

1) žmogaus, kuris neturi teisės šios rūšies įstaigų laikyti;

2) toje vietoje, kur minėtos įstaigos steigti yra uždrausta įstatymu arba priverčiamuoju įsaku,

tai nusižengėlis yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

311. Gamyklos, fabriko, amato arba prekybos įstaigos šeimininkas arba jų prižiūrėtojas, kuris nusižengė neįtaises toje įstaigoje priemonės, kuri įstatymu arba priverčiamuoju įsaku reikalaujama oro, žemės arba vandens apkrėtimui išvengti, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

312. Kas nusižengė įtaises skerdyklą, nelaikydamas taisyklių, nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, arba nešvariai laikęs skerdyklą, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

313. Kas nusižengė peržengęs nustatymą skersti gyvulius ne kitais kaip skerdyklose, tose vietose, kur yra įtaisytos skerdyklos, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip septynioms dienoms arba bauda ne daugiau kaip šimtu dvidešimt penkiais litais.

314. Pardavėjas, kuris nusižengė peržengęs uždraudimą laikyti įstaigoje svaigstamiesiems gėrimams mažmenomis pardavinėti nurodytose įstatymais vie-

tose bet kokių maisto dalykų, be tų, kurie leista laikyti įstatymais, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

315. Kas nusizengė:

1) atidaręs privatinę įstaigą svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti arba karčiamą neleidžiamu šioms įstaigoms metu;

2) leidęs šioje įstaigoje kelti neleistas pramogas, lošti arba keti riaušes;

3) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie įleidimą į šias įstaigas karvių ir pardavinėjimą jiems svaigstamųjų gėrimų;

4) laikęs privatinėje įstaigoje svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti arba karčiamoje, kurioje parduodami svaigstamieji gėrimai tarnu žmogų, kuriam nesukako nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku amžius, arba leidęs gerti svaigstamuosius gėrimus mažamečiui, nesuėjusiam keturiolika metų, arba žmogui, kuris matyti girtas yra;

5) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie laikymą privatinių įstaigų svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti ir apie pirkliavimą jose;

6) pavėdęs savo butą arba kurį kitą būstą gerti svaigstamiesiems gėrimams, kurie yra nupirkti kitur, jei tuo verčiasi;

7) pardavinėjęs karčiamose maisto dalykus arba gėrimus arba išnuomojęs kambarius kainomis, brangesnėmis už paskelbtąsias,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

316. Kas nusizengė pirkliavęs svaigstamaisiais gėrimais:

1) tokioje vietoje, kurioje uždrausta pirkliauti svaigstamaisiais gėrimais;

2) neturėdamas teisės pirkliauti svaigstamaisiais gėrimais apskritai arba toje vietoje;

3) įstaigoje, kuriai atidaryti reikiamas leidimas nebuvo gautas, arba kurios vidaus įtaisymas netinka įstatymo reikalavimams,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

Be to, iš nusizengėlio atimamas leidimas svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti.

317. Laikytojas privatinės įstaigos svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti arba jos pardavinėtojas, kuris nusizengė:

1) pardavinėjęs svaigtasmuosius gėrimus, imdamas įkaitui daiktus arba į laukiamą derlių arba, apskritai, skolintai;

2) mainęs gėrimus už javus arba kitus ūkio gaminius;

3) mokėjęs, pinigų vietoje, svaigstamaisiais gėrimais iš pasižadėjimų arba už padirbtą darbą,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Be to, iš nusizengėlio atimamas leidimas svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti.

Paimti už gautus gėrimus pasižadėjimai laikomi negalingi, o daiktai, paimti įkaitui arba mainais, atimami iš nusizengėlio ir gražinami dovanai savininkams arba neatskirtiems jų šeimų nariams.

Šio straipsnio pirmosios dalies pirmojo punkto ir trečiosios dalies taisyklės neturi galios skolos pasi-

žadėjimams už pardavimą svaigstamųjų gėrimų iš gamyklų ir didmeninių sandėlių.

318. Kas nusizengė atidaręs, nelaikydamas nustatytųjų taisyklių arba neturėdamas reikiamojo leidimo:

- 1) prekybos arba verslo draugiją arba bendrovę;
- 2) privatinę arba visuomeninę kredito įstaigą, banką arba mainomąją krautuvę;
- 3) tarpininkavimų arba sužinojimų kontorą privatinių žmonių reikalams;
- 4) skolinamąją kasą,

tas yra baudžiamas areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Šita pat bausme baudžiamas yra tas, kuris nusizengė dirbęs gavusios tam tikrą leidimą draugijos arba bendrovės vardu tokias operacijas, kurių draugijai arba bendrovei neleista dirbti, arba dirbęs kad ir leistas, bet gautojo leidimo nesilaikydamas.

319. Skolinamosios kasos laikytojas arba jos tarnautojas, kuris nusizengė nelaikęs nustatytą įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių skolinamosioms kasoms laikyti, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

Be to, teismui leidžiama atimti nusizengėliui teisę laikyti skolinamoji kasa nuo vienu ligi penkerių metų laikui, o jei antru kartu taip nusizengė — amžinai.

320. Kas nusizengė:

- 1) neleidžiamai mokėjęs atrežtū nuo valstybinių arba privatinų procentinių popierių kuponų, kuriams dar nesukako mokamasis terminas;
- 2) padaręs neleidžiamą sutartį dėl kuponų, kuriais dar nepradėjo eiti palūkanos;

3) davęs duoto įkaitui arba laikyti procentinio popieriaus kuponą, kuriuo dar nepradėjo eiti palūkanos, tais atsitikimais, tai įstatymu uždrausta jie duoti,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūstantį penkis šimtus litų.

321. Banko įstaigos arba mainomosios krautuvės laikytojas arba jų prižiūrėtojas arba tarnautojas, kuris nusizengė:

1) neleidžiamai pirkęs arba pardavęs valstybinių arba privatinį procentinį popierių, neturintį visų jo kuponų, kuriais dar nepradėjo eiti palūkanos;

2) davęs neleidžiamą paskolą į popierių, šio straipsnio pirmajame punkte paminėtą, arba atidaręs einamąją sąskaitą, šiuo popierium laiduotą;

3) daręs bet kokią sutartį, kurios dalyku yra šio straipsnio pirmajame punkte minėtas popierius, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūstantį penkis šimtus litų.

322. Banko įstaigos arba mainomosios krautuvės laikytojas, arba jų prižiūrėtojas, arba tarnautojas, kuris nusizengė padaręs uždraustą įstatymu arba priverčiamuoju įsaku sutartį, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip dešimtį tūkstančių litų.

Antru kartu taip nusizengęs kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius ir, be to, baudos mokėti ne daugiau kaip penkiolika tūkstančių litų.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisę laikyti arba prižiūrėti banko įstaiga arba mainomo-

ji krautuvė nuo vienu ligi penkerių metų laikui, o jei antru kartu taip nusizengė — amžinai.

323. Banko įstaigos arba mainomosios krautuvės laikytojas, arba jų prižiūrėtojas, arba tarnautojas, kuris nusizengė daręs tas operacijas, apie kurias nėra pranešęs (—), yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį litų.

324. Kas nusikalto:

1) atidaręs pasirašymą visokeriopiems vertybiams popieriams neleistos atidaryti prekybos arba verslo draugijos arba bendrovės vardu;

2) leidęs visokeriopų vertybinių popierių visuomenės įstaigos arba prekybos arba verslo draugijos arba bendrovės vardu, negavęs reikiamo leidimo šiems popieriams leisti, arba ne tos vertybės, kuri yra šiuo leidimu nustatyta, arba išleidęs jų daugiau, negu yra leista, bet neperžengdamas visos sumos leistų išleisti popierių.

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

325. Kas nusikalto dirbęs draudimo operacijas reikiamo leidimo neturinčios draudimo draugijos vardu arba, kad ir gavusios tokį leidimą draugijos vardu, bet gautojo leidimo nesilaikydamas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

326. Prekybos arba verslo draugijos arba bendrovės steigėjas, kuris nusizengė:

1) nevedęs nustatytų įstatymu rištinių knygų įrašyti akcijoms arba dalims ir gaunamoms už jas lėšoms;

2) nepristatęs tų knygų revizuoti, pareikalavus tam tikrai įstaigai, kuri yra davusi šias knygas, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

327. Kas nusizengė idėjęs pareiškimuose, duodamuose į verslo mokesnio skirstomas įstaigas, žinomai melagingų žinių apie prekybos arba verslo įstaigų apyvartą ir pelną, kurias įrašė norėdamas, kad šis mokesnis būtų pamažintas, arba kad jis būtų nuimtas, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

328. Valdybų nariai, svetimšalinių draugijų atsakomieji agentai, knygavedžiai ir, apskritai, žmonės, pasirašę arba patvirtinę neteisingą apyskaitą, balansą arba jų pridėdamas žinias arba paaiškinimus, kurie nusikalto įrašę turinčių duoti viešą apyskaitą arba šioms prilygintų įmonių apyskaitose ir balansuose arba pridėdamuose pranešimuose arba paaiškinimuose šiems apyskaitoms žinomai melagingų žinių, kurias įrašė norėdami, kad būtų pamažintas verslo mokesnis, arba norėdami jo išvengti, yra baudžiami

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius ir, be to, baudos mokėti ne daugiau kaip penkis tūkstančius litų.

329. Kas nusikalto paleidęs į žmones bet kokio pavidalo bevardžių piniginių ženklų, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

330. Prižiūrįs arba vedęs darbus vyriausybės leidimu įsteigtoje kredito įstaigoje, savitarpio draudimosi draugijoje, dalininkų bendrovėje arba akcinin-

kų draugijoje, kurs nusizengė dirbęs neleistas šioms įstaigoms, draugijoms arba bendrovėms operacijas, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip dešimtį tūkstančių litų.

Antru kartu taip nusizengęs kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius ir, be to, baudos mokėti ne daugiau kaip penkiolika tūkstančių litų.

331. Kas nusizengė:

1) peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklės visokeriopiems vertybiniam popieriams leisti;

2) dirbęs blankus visokeriopiems vertybiniam popieriams nenustatyta tvarka,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

332. Kas nusizengė padaręs viešą loteriją, neturėdamas reikiamo leidimo, arba peržengęs nustatytas šiam dalykui taisyklės, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

333. Kas nusizengė:

1) pardavinėjęs arba kaip kitaip platinęs neleidžiamus vartoti svetimašalinių loterijų bilietus;

2) pardavinėjęs neleidžiamus įstatymu pasižadamuosius lakštelius loterijoms arba laimimiesiems paskolų bilietams,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

334. Kas nusizengė naudojėsis jo neturimomis (—) amatininko teisėmis (—), tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

335. Neturįs įstatymu teisės apskritai verstis prekyba arba verslu arba verstis visur arba vienoje kurioje vietoje tam tikra prekyba arba verslu, kuris nusizengė vertėsis tokia prekyba arba verslu, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

Jeigu nusizengėlis, norėdamas gauti leidimą verstis prekyba arba verslu, melagingai pasirašo nesąs iš tų žmonių tarpo, kuriems įstatymu draudžiama verstis prekyba arba verslu, arba paslepia priežastis, kurios įstatymu kliudo duoti minėtą leidimą, tai jis yra baudžiamas

areštu (—).

336. Kas nusizengė dirbęs, pardavinėjęs arba, apskritai, platinęs gundomuosius šventuosius paveikslus arba kitus šventenybių vaizdus, jei jis nėra baustinas už nusikalstamą darbą, numatytą 73 arba 74 straipsniu, yra baudžiamas,

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

337. Kas nusizengė pardavinėjęs mažmenomis bažnytines žvakes, jei neturi tam teisės, tas yra baudžiamas

baudos mokėti dvasinės vadybos naudai ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Rastos pas nusizengėlį bažnytinės žvakės atimos ir eina vyskupijos vyresnybės žinion.

338. Kas nusizengė dirbęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs žvakes ne gryno bičių vaško, daugiau kaip po aštuonias vienam svarui, tokio pavidalo arba dagčio spalvos, kaip bažnytinės žvakės, tas yra baudžiamas

baudos mokėti dvasinės vadybos naudai ne daugiau kaip tūstantį penkis šimtus litų.

Netaisyklingai padirbtos žvakės atimamos ir eina vyskupijos vyresnybės žinion.

339. Kas nusizengė peržengęs taisykles bažnytinėms žvakėms leisti iš gamyklų ir joms didmenomis pardavinėti, tas yra baudžiamas

baudos mokėti dvasinės vadybos naudai ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

340. Kas nusizengė peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles apie pardavinėjimą dirbtinio žibinamojo aliejaus, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Dirbtinis žibinamasis aliejus atimamas.

341. Prekijas, kuris nusizengė priėmęs perkamus javus, miltus, kruopas, selyklą, šustinį, sėlenas arba, apskritai, maltus arba grūstus javus arba aliejinius, sėjamuosius arba kitokius grūdus ne svertinai, bet kitu būdu, tose vietose, kur įstatymu arba priverčiamuoju įsaku nustatyta yra imti jie svertinai, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

342. Prekijas, kuris nusizengė peržengęs nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles linams arba kanapėms pardavinėti, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei prekijas nusizengė gaminęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs linus arba kanapes, kuriuose yra primaišyta atmatų arba kitų pašalinių dalykų, arba sušlapintas, kad pluoštas būtų dirbtinai svaresnis, tai jis yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

343. Kas nusizengė peržengęs taisykles lošiamosioms kortoms pardavinėti, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip tūstantį penkis šimtus litų.

344. Kas nusikalto dirbęs parduoti lošiamąsias kortas arba perdirbinėjęs, plovęs arba valęs tuo tikslu kortas, jau vartotas, arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs neteisėtai padirbtas, perdirbtas, išplautas arba išvalytas kortas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Be to, nusikaltėlis turi sumokėti po septyniasdešimt penkis litus už kiekvieną tuziną tokių kortų sąrankų.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto dirbęs dedamas ant lošiamųjų kortų banderoles, kurios nėra vertybių ženklai, arba vartojęs tokias banderoles arba dėjęs ant kortų tikrąsias, jau vartotas, banderoles.

Jeigu nusikaltėlis vertėsi dirbdamas kortas arba banderoles arba jas pardavinėdamas, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Darbo įrankiai ir neteisėtai padirbtos kortos arba banderolės atimamos.

345. Kas nusizengė pardavinėjęs bilietus vaidinimams, koncertams arba kitoms pramogoms, žinodamas, kad jiems neįmokėta nustatytoji rinkliava (—), tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

346. Kas nusizengė atvežęs iš užsienių, norėdamas paleisti apyvarton, arba dirbęs tuo tikslu arba

binyje arba lydinyje išpaudą į kitą dirbinį arba lydinį,

tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

352. Verteiva arba prekijas, kuris nusikalto laikęs parduoti arba pardavinėjęs aukso arba sidabro dirbinį arba lydinį, jei juose buvo padėtas netikras išpaudas, arba jei prabų žymimos įstaigos padėtas išpaudas pakeistas aukštesniuoju, arba buvo įlydintas prabų žymimos įstaigos išpaustas kitame dirbinyje arba lydinyje išpaudas, ką jis žinojo, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

353. Atsitikimais, nurodytais 348—352 straipsniuose, aukso ir sidabro dirbiniai ir lydiniai, kurie neturi nustatytų išpaudų, ženklų, plombų, vardožymių arba pažymėjimų arba kurie pasirodė esą žemesnės prabos, negu įstatymu nustatyta, atimami (—).

354 ir 355 (—).

356. Verteiva arba prekijas, kuris nusikalto:

1) savo valia padėjęs ant jo padirbtos arba jo laikomos parduoti prekės, arba ant vokų arba indo, kuriuose prekės yra laikomos, arba prekybos skelbime, kainoraštyje arba blanke, prekybos ženklą, kuris tiksliai atvaizduoja arba yra aiškiai panašus į tokį pat prekybos ženklą, kuriuo išskirtinai naudojasi pats vienas kitas verteiva arba prekijas;

2) laikęs parduoti arba pardavinėjęs prekę nurodytu pirmame punkte ženklą, kurį žinodamas savo valia buvo padėjęs, arba išleidęs apyvarton tokią prekę prekybos tikslais,

yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Neteisėtai padėti prekybos ženklai turi būti nuimti ir sunaikinti.

357. Verteiva arba prekijas, kuris nusižengė padėjęs ant prekės arba ant vokų arba ant indo, kuriuose prekės yra laikomos, arba prekybos skelbime, kainoraštyje arba blanke prekybos ženklą ginamu antrašu arba paveikslu, arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs prekę su tokiu ženklu, yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį litų.

Neteisėtai padėti prekybos ženklai turi būti nuimti ir sunaikinti.

358. Kas nusižengė vartojęs dirbinyje ženklą, kuris yra nustatytas apsaugoti teisėms naudotis piešiniu arba modeliu, nepranešęs iš anksto piešinį arba modelį įsakytąja tvarka,

tas yra baudžiamas

bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiais dešimtimis litų.

359. Kas nusižengė vartojęs, neturėdamas tam tikro leidimo, pirkliaudamas, veždamas daiktus, darydamas visokias rinkliavas, prekybos arba verslo įstaigų iškabose arba skelbimuose ženklų, kuris priklauso įsteigtai nustatytąja tvarka draugijai, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

360. Kas nusižengė vartojęs, neturėdamas tam tikro leidimo, valstybės žymėženklį atvaizdą arba kitokį atvaizdą, aiškiai panašų į šį žymėženklį, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

361. Kas nusižengė nepranešęs tam tikrai valdžiai apie tai, kad jo Lietuvos prekybos laivas, turįs

patentą kelti lietuvišką prekybos gairikę, perėjo į rankas žmogaus, kuris įstatymu neturi teisės naudotis tokia gairike, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

362. Kas nusikalto davęs progos žmogui, kuris neturi teisės kelti lietuvišką prekybos gairikę, pasinaudoti jo vardu gauti patentui arba naudotis gautu patentu laivui plaukyti lietuviška prekybos gairike, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra svetimašalis, kuris padarė su Lietuvos piliečiu neteisėtą sutartį, norėdamas pasisavinti patentą laivui plaukyti lietuviška prekybos gairike, neturėdamas tam teisės. Taip pat ir svetimos šalies laivo kapitonas, kuris nusikalto neteisėtai plaukęs iškelta lietuviška prekybos gairike.

363. Verteiva arba prekijas, kuris nusižengė laikęs parduoti arba vartojęs prekyboje arba savo versle svarus arba mąštą:

1) neteisingus;

2) apskritai uždraustus vartoti prekyboje arba tik tai prekybos rūšiai;

3) be nustatyto išpaudo,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Šita pat bausme baustinas yra gamyklos, fabriko arba amato įstaigos laikytojas, kuris verčiasi dirbdamas pardavinėjimui saikomus stiklinius indus, skiriamus akcizo privalomiems, arba tokių indų prekijas, kuris nusižengė gaminęs arba laikęs parduoti arba pardavinėjęs minėtus indus nenustatyto saiko

Septynioliktasis skyrius.

Apie samdos įstatymų peržengimą.

364. Gamyklos, fabriko, verslo arba amato įstaigos prižiūrėtojas arba jo pavaduotojas, kuris nusižengė:

1) savo valia pamažinęs darbininkui užmokesnį, pasielgdamas prieš nustatytas įstatymu taisykles;

2) verčiamai mokėjęs darbininkui ne pinigais, bet prekėmis arba kitais daiktais;

3) mokėjęs darbininkui kuponu, kurio mokamas laikas kad ir yra suėjęs, arba ženklų, kuris teturi sąlyginės vertybės,

yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei taip nusižengė trečią kartą arba nors ir pirmą kartą, bet tuo nusižengimu sukėlė darbininkų sąmyšį, dėl kurio turėjo atvykti valdžia tvarkos iš naujo padaryti, tad nusižengėlis yra baudžiamas

areštu.

Be to dar, teismui leidžiama, jei kaltininkas buvo gamyklos, fabriko, verslo arba amato įstaigos prižiūrėtojas, atimti jam teisę prižiūrėti tokią gamyklą, fabriką, verslo arba amato įstaigą nuo vienu metų ligi penkerių metų laikui.

365. Gamyklos, fabriko, verslo arba amato įstaigos prižiūrėtojas arba jų pavaduotojas, kuris nusižengė nedavęs mažamečiams darbininkams galėjimo lankyti mokyklą tais atsitikimais ir per tą laiką, kurie įstatymu yra nustatyti, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

366. Gamyklos, fabriko, verslo arba amato įstai-
gos prižiūrėtojas arba jų pavaduotojas, kuris nusi-
žengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuo-
ju įsaku taisyklių apie mažamečių, paauguolių ir mo-
terų darbą, kuriais apsaugojama jų sveikata arba ne-
pavojumas, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba
bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Baudos pinigai už nusikalstamus darbus, numa-
tytus šiuo straipsniu, taip pat ir 364 ir 365 straipsniais,
eina į kapitalą pavargėliams ir luošiams darbinin-
kams šelpti.

367. Gamyklos, fabriko, kasinių verslo, geležin-
kelio, uosto ir kitų tokių dirbtuvių arba, apskritai,
tokios įstaigos, kurios darbo sustabdymas gali pa-
kenkti vietos žmonių reikalams, darbininkai, kurie
nusikalto nustoję dirbę tarpusavyje susitarę, norėda-
mi priversti pramoninką pakelti uždarbį prieš pasi-
baigus samdomajam laikui arba pakeisti kitas sam-
dos sąlygas prieš tą laiką, už šį susibaudimą yra
baudžiami

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip
šešis mėnesius.

Jei sambaudžio dalyvis padarė sambaudžio laiku
tyčios žalos pramoninko arba tarnaujančio jam žmo-
gaus turtui ir už tą žalą darymą nėra skaudžiau
baustinas, tad yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei sambaudžio dalyvis stoji į darbą tam tikrai
valdžiai arba šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytos
įstaigos prižiūrėtojui pareikalavus, tad jis nėra bau-
džiamas už dalyvavimą sambaudyje.

368. Kas nusikalto kurstęs darbininkus sukelti
numatytą 367 straipsniu sambaudį, kad ir kaltinin-

kas nebuvo darbininku, jei sambaudis kilo, yra bau-
džiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei tokį sambaudį sukelti kurstė nedarbininkas
ir sambaudis neįvyko, tai nusikaltėlis yra baudžia-
mas

kalėti paprastajame kalėjime.

369. Gamyklos, fabriko, arba kasinių verslo dar-
bininkas, kuris nusižengė savo valia atsisakęs dirbti
nepasibaigus samdomajam laikui arba, arba jei buvo
pasamdytas nenustatytam laikui, neįspėjęs šeiminin-
ko prieš dvi savaitis, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui (—).

370. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas, kuris
nusižengė nelaikęs įstatymu nustatytų taisyklių: apie
priėmimą į garlaivį arba jūrių laivą tarnautojų, apie
atsilyginimą su jais, apie jų pašalinimą, ne Lietuvoje
esant, iš garlaivio arba jūrių laivo, yra baudžiamas
baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį pen-
kis šimtus litų.

Šita pat bausme baustinas yra garlaivio arba jū-
rių laivo šeimnininkas, kuris nusižengė nelaikęs įsta-
tymu arba priverčiamuoju įsaku nustatytų taisyklių
apie surašymą sandoros su garlaivio arba jūrių laivo
kapitonu.

371. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas, kuris
nusižengė:

1) patiekęs jiems per maža maisto atsargos arba
tokio maisto, kuris netinka valgyti;

2) pamažinęs be būtino reikalo maisto dalykus,
privalomus tarnautojams garlaivyje arba jūrių laive;

3) davęs valgyti maisto, netinkamai patiekto,
yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem
tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei šiais atsitikimais žmonės, kurie yra garlaivėje arba jūrių laive, susirgo beplaukdami dėl maisto stokos arba dėl netikusio maisto pavojinga gyvybei liga arba jiems grėsė pavojus mirti badu, tad nusikaltes garlaivio arba jūrių laivo kapitonas yra baudžiamas

kalėti paprastame kalėjime.

372. Garlaivio arba jūrių laivo tarnautojas, kuris nusizengė:

1) pasivėlinęs grįžti iš atlaidos, duotos jam iš garlaivio arba jūrių laivo, kurie rengiasi plaukti arba jau plaukia, jei pasivėlina daugiau kaip tris paras;

2) savo valia apleidęs garlaivį arba jūrių laivą, kurie rengiasi plaukti arba plaukia, neturėdamas pateisinamos priežasties taip pasielgti, ilgiau kaip tris paras;

3) neatvykęs, neturėdamas pateisinamos priežasties tai daryti, į garlaivį arba jūrių laivą ligi laiko, kuris yra paskirtas garlaiviui arba jūrių laivui išplaukti,

yra baudžiamas
areštu.

Jei šį nusikalstamą darbą padarė susitarę tarpusavyje keli žmonės, tad jie yra baudžiami kalėti paprastajame kalėjime.

373. Kas nusizengė pasamdęs į laukų darbus darbininką, kurį žinojo pasižadėjusį tam pačiam laikui terminine sandoros rašto samdos sutartimi su kitu samdytoju, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

374. Samdytojas, kuris nusizengė verčiamai mo-

kėjęs laukų darbininkui ne pinigais, bet prekėmis arba kitais daiktais, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei buvo mokėta kuponu, kurio kad ir yra suėjęs mokamas laikas, arba ženklų, kuris teturi sąlyginės vertybės, tai kaltininkas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

375 ir 376 (—).

377. Tarnas, pusmeistris, amato mokinys arba laukų darbininkas, kuris nusizengė tyčia atšakiai elgęsis su samdytoju arba su jo šeimos žmogumi arba atvirai ir atšakiai neklausęs samdytojo arba jo žmogaus, kuriam pavesta prižiūrėti darbas arba darbininkai, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Aštuonioliktasis skyrius.

Apie peržengimą įstatymų apie statymo darbus ir apie naudojimąsi keliais ir susižinomomis priemonėmis.

378. Kas nusizengė pastatęs arba perstatęs trobesį arba statymą, neturėdamas tam tikro leidimo, kai jis įstatymu yra reikalaujamas, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

379. Kas nusizengė:

1) pastatęs, tinkamo leidimo neturėdamas, bažnyčią arba krikščionių maldos namus arba įtaisęs

juos, leidimo neturėdamas, savajame name arba, jo užimame būste;

2) pastatęs nekrikščionių tikybos maldyklą arba įtaisęs, apskritai, būstą eiti jame tos tikybos viešoms pamaldoms arba apeigoms, tinkamai neleidžiamas, arba arčiau prie krikščionių bažnyčių arba kitų trobesių, kaip yra nustatyta arba leista,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

380 (—).

381. Pastatyta be tinkamo leidimo bažnyčia arba maldos namai, numatytais 379 (—) straipsniu atsitikimais, gali būti palikti, gavus tam dalykui tinkamą leidimą.

382. Kas, dirbdamas statymo darbus arba įtaisdamas kelius arba susižinomas priemonės, nusižengė nelaikęs technikos arba kitokių taisyklių apie statymus arba įtaisymą kelių arba susižinomų priemonių, nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkio-
mis dešimtimis litų.

Jeigu buvo nelaikomos taisyklės, nustatytos asmens nepavojui apsaugoti, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jeigu kaltininkas yra technikas arba rangovas, pasiėmęs dirbti statymo darbus didmenomis, tai jis yra baudžiamas

šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu atsitiki-
kimu — areštu ne daugiau kaip vienam mė-

nesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų;

šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytu atsitiki-
kimu — areštu.

Be to, teismui leidžiama uždrausti nusižengusiam technikui arba didmenų rangovui dirbti minėtieji darbai nuo vienu ligi penkerių metų laikui, o jei taip nusižengė antru kartu — amžinai.

383. Kas nusižengė neatlikęs nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku pareigos laikyti šulinius tvarkoje, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt
litų.

384. Kas nusižengė dirbęs mineralinių vandenių versmių ir gydomųjų mineralinių dumblių apsaugojimo apygardoje, reikiamo leidimo neturėdamas arba nepranešęs iš anksto nustatytuoju laiku vietos kalnų vyresnybei, tokius darbus, kuriems dirbti yra privalomas minėtasis leidimas arba pranešimas, arba iš naujo pradėjęs arba dirbęs tos valdžios uždraustus minėtus darbus, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba
bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais
šimtais litų.

385. Kas nusižengė išvedęs vamzdį srutoms į upę arba perkasą nuleisti, kur tat yra draudžiama įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, arba į nepaskirtą tam reikalui miesto vamzdį, tas yra baudžia-
mas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį litų.

386. Kas nusižengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių:

1) apie sielių leidimą;

2) apie laikymą tvarkoje paupių ir apie naudo-
jimasi jais;

3) apie tiltų išleidimą laivams praplaukti ir apie vandenų nuleidimą,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusizengė sulaikęs arba kitaip trukdęs laivams plaukti.

387. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių: apie laivų statymą, įtaisymą ir laikymą; apie laivų plaukymą vandenų keliais; apie laivų prikrovimą ir iškrovimą; apie priplaukų laikymą ir naudojimąsi jomis; apie naudojimąsi esamomis uostamiesčiuose krovinių keliomis mašinomis, sandėliais ir kitais statymais ir įtaisymais arba pavestais uosto žemės sklypais, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei minėtų taisyklių peržengimas gręsė asmens nepavojui, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu.

388. Kas nusizengė savo valia pakeitęs plaukiamos upės vagą arba sutūrėjęs jos tekėjimą pylimu, arba sumažinęs jos tekėjimą, iškasdamas perkasą arba kitokiu būdu, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų.

389. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas, kuris nusizengė pasišalinęs iš garlaivio arba tokio laivo, nepavesdamas vyresniam iš eilės būti laivo vyresniuojui, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

390. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas, kuris nusizengė išsodinęs savo valia keleivį arba garlaivio

ar jūrių laivo tarnautoją nesutartoje vietoje, yra baudžiamas

areštu.

391. Laivavedys arba kitas uosto arba pakraščio vadovas, kuris nusizengė neatlikęs savo pareigos vesti laivus, taip pat žmogus, neturįs laivavedžio pavardės, kuris nusizengė apsiėmęs tą pareigą eiti be tinkamo leidimo arba be aiškaus tam reikalo, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem savaitėm arba bauda ne daugiau kaip dviem šimtais penkiais dešimtėmis litų.

Jei dėl laivavedžio arba to, kuris apsiėmė eiti laivavedžio pareigas, kaltybės jo vedamas laivas atsisėdo seklumoje arba ant akmens, arba buvo sutūrėtas laivų plaukimas, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

392. Kas nusizengė peržengdamas įstatymą kūręs ugnį krante, pašvyturės apylinkėje, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei dėl to laivą ištiko nelaimė, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

393. Garlaivio arba jūrių laivo, tiesiančio arba taisančio jūrių telegrafo vielą, kapitonas, kuris nusizengė nelaikęs taisyklių apie ženklus, nustatytus laivų susidūrimams išvengti, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

394. Kas nusizengė nepašalinęs arba ne laiku pašalinęs laivą arba žvejos tinklus arba rykus ne mažiau kaip vienos jūros mylios atstumu nuo laivo, kuris tiesia arba taiso telegrafo vielą, nors tas laivas buvo davęs ženklą, arba ne mažiau kaip vieno ketvirčio jūros mylios atstumu nuo bakio, kuris rodo vielos esamą vietą bedirbant jos tiesiamus arba taisomus darbus, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Jeigu kaltininkas nenuvedė savo laivo arba savo žvejos rykų į nustatytus atstumus ir pareikalavus tam žmogui, kuris valdo vielos tiesimą arba taisymą, tai jis yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui.

395. Kas nusizengė metęs sunkimų paskirtoje tam vietoje, bet peržengdamas nustatytas įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisykles, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei metė sunkimų neleistoje vietoje, būtent: inkarvietėje, vagoje arba uoste, upėje arba perkase, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jeigu dėl sunkimų metimo neleistoje vietoje galėjo sustoti laivų plaukimas, tai nusizengėlis yra baudžiamas

areštu.

396. Geležinkelio arba pašto kelio ar upės kelio tarnautojas, taip pat ir viešų vežimų vadovas, kan-

troleris ar konduktorius, kuris nusizengė atšakiai elgęsis su keleiviais, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip septynioms dienoms arba bauda ne daugiau kaip šimtu dvidešimt penkiais litais.

397. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių geležinkelių keleiviams, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

398. Kas nusizengė:

1) važiavęs, ėjęs arba ką tempęs per geležinkelį tuo metu, kai tatau daryti neleidžiama;

2) nepanaikinęs arba neperkėlęs, policijos arba geležinkelio valdybos primintas, tai, kuo yra užkrovęs geležinkelio pylimą, arba ką yra, apskritai, įtaisęs, peržengdamas nustatytas įstatymu taisykles apie statymus ir darbus ant geležinkelio ruožo, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

399. Geležinkelio tarnautojas, kuris nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie žmonių ir krovinių vežimą ir apie policijos geležinkelių priežiūrą, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

400. Kas nusizengė priėmęs į geležinkelio naudojimo arba garlaivių ar laivų plaukymo tarnybą žmogų, kurį žinojo neturint tam teisės, arba pavedęs tokio naudojimo pareigas eiti žmogui, žinomai netinkamam tam, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba

baudos ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

401. Kas nusizengė:

1) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie įtaisymą miestuose gatvių, aikščių, grendimų, šaligatvių, griovelių arba tiltelių skersiniams grioveliams;

2) nelaikęs tvarkoje šaligatvių, tiltelių arba grendimo, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

402. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie gatvių laikymą ir švietimą, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

403. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie važiavimą plentais arba kitais keliais vežimų vilkstinėmis arba apie gėnimą jais gyvulių, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų.

404 ir 405 (—).

406. Kas nusizengė įtaisęs paštą siuntinėti draudžiamai be pašto valdybos, laiškam, pinigams arba daiktams, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

407. Kas nusizengė kliudęs važiuoti ar eiti viešais keliais, užkraudamas juos, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Devynioliktasis skyrius.

Apie nusikalstamus šeimos teisėms darbus.

408. Kas nusikalto susivedęs su žmogumi, žinomai priverstu asmens smurtu arba grasymu nužudyti, padaryti labai sunkią arba sunkiąją kūno žalą jam pačiam arba jo šeimos žmogui, jei toks grasymas galėjo sukelti verčiamajame baimės jį būsiant įvykdytą, tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus arba kalėti grasos kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto vertęs susivesti nurodytais šiame straipsnyje būdais abudu besivedančiu arba jų katrą.

409. Kas nusikalto susivedęs su žmogumi, kuris žinomai negali numanyti savo darbo savumo ir reikmės arba valdyti savo elgesio dėl nesveiko savo dvasios suirimo, arba nenuovokos, arba proto nesubrendimo nuo kūno ydos ar ligos, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

410. Kas nusikalto susivedęs apgavęs jaunąją arba jaunąją, melagingai apsimesdamas tuo žmogumi, kurį jie yra apsirinkę, arba paslėpęs aplinkybę, kuri vedybą daro negalingą, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

411. Kas nusikalto susivedęs žinomai tokio giminystės arba gentystės laipsnio, kurio sangūlis šiuo Statutu yra laikomas kraujomaiša, tas yra baudžiamas, kaip kad kraujomaišą padaręs.

412. Kas nusikalto susivedęs, žinomai pirmajai vedybai tebesant, jei tam dalykui nenustatytas tam tikras leidimas pripažintomis įstatymu kaltininko tikybės taisyklėmis, tas yra baudžiamas

buvęs susivedęs — kalėti grasos kalėjime;

nebuves susivedes — kalėti paprastajame kalėjime.

413. Krikščionių tikybos dvasininkas, kuris žinomai dalyvavo sutuokiant taip, kaip yra numatyta 408 — 412 straipsniais, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra: 1) nekrikščionių tikybos dvasininkas, kuris žinomai dalyvavo sutuokiant taip, kaip yra numatyta 403 — 412 straipsniais; 2) tarnautojas, kuris nusikalto padaręs metrikos įrašą, kuriuo patikrinama žinomai nusižengiamą įstatymams vedyba (408—412 str.), ir 3) liudytojas, kuris nusikalto davęs laiduotinį liudijimą žinomai tokiai vedybai (408—412 str.).

414. Vedybinių pilnų metų sulaukęs, kuris nusižengė susivedęs su žmogumi, žinomai nesulaukusių vedybinių pilnų metų, yra baudžiamas areštu.

415. Krikščionių tikybos žmogus, kuris nusižengė susivedęs, peržengdamas įstatymą, su žinomai nekrikščionimi, yra baudžiamas areštu.

Nusižengėlis paliekamas nebaustas, jei susivedęs su juo nekrikščionis vedybai besant priėmė krikštą.

416. Kas nusižengė susivedęs, žinomai esąs tokio giminystės arba gentystės laipsnio, kurio vedyba laikoma įstatymu negalinga, jei kaltininkas nėra baustinas 411 straipsniu einant, tai yra baudžiamas areštu.

417. Kas nusižengė išvežęs netekėjusią merginą, kuriai sukako tekybos pilni metai, bet kuri jaunesnė, kaip dvidešimt vienu metų, tam, kad su ja susivestų

sutinkant jai, bet be jos tėvų sutikimo, tas yra baudžiamas

areštu.

418. Susivedęs žmogus, kuris nusižengė svetimavęs, taip pat ir tas, kuris nusižengė žinomai svetimavęs su susivedusiu žmogumi, yra baudžiamas areštu.

419. Kas nusižengė:

1) atsisakęs maitinti ir karšinti savo motiną arba teisės tėvą, žinomai to reikalingus, jei kaltininkas turėjo tam dalykui pakankamų lėšų;

2) atkakliai neklausęs tėvų valdžios arba atšakiai elgęsis su motina arba su teisės tėvu;

3) susivedęs, griežtai draudžiamas motinos arba teisės tėvo, jei kaltininkui nesukako dvidešimt vieni metai amžiaus

tas yra baudžiamas

areštu.

420. Tėvų katras, globėjas, rūpintojas arba prižiūrįs nepilnamečių žmogus, kuris nusikalto:

1) žiauriai elgęsis su nepilnamečiu, kuriam nesukako septyniolika metų amžiaus, jei kaltininko nėra padaryta labai sunki arba sunkioji kūno žala;

2) vertęs septyniolikos metų nesukakusį elgetauti arba kitu nedoru darbu užsiimti, arba atidavęs jį kam tuo tikslu;

3) vertęs susivesti dvidešimt vienu metų amžiaus nesukakusį, naudodamasis piktam tėvų arba globėjų valdžia, jei vedyba įvyko,

yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti nusikaltėliui nepilnamečių valdymas.

421. Tėvų katras, globėjas, rūpintojas, arba prižiūrįs mažametį žmogus, kuris nusižengė atidavęs

į gamyklą, fabriką, kasinių verslą arba į amato įstai-
gą mažametį, kuriam nesukako nustatytas tam am-
zius, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba
bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

422. Globėjas arba rūpintojas, kuris nusikalto
vertęs, naudodamas piktam savo valdžią, žmogų,
kuriam nesukako dvidešimt vieni metai amžiaus, su-
sivesti su juo, jei vedyba įvyko, yra baudžiamas
kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus
metus.

423. Turis atsakomai prižiūrėti mažametį arba
kitą pavestą jam nustatytą tvarka žmogų, kuris nu-
sižengė palikęs tą žmogų be reikiamos priežiūros,
jei dėl to prižiūrimasis padarė didįjį arba šiaip nusi-
kaltimą, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba
bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

424. Turis įstatymu pranešti ką gimus arba mi-
rus žmogui, įgaliotam rašyti metrikų knygas, arba
gimimo ir mirimo įrašus, kuris nusižengė šios parei-
gos neatlikęs, yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu pen-
kiasdešimt litų.

425. (—). Dvasininkas arba tarnautojas, turis
rašyti metrikų knygas arba gimimo, mirimo ar susi-
tuokimo įrašus, kuris nusikalto neįrašęs į juos žinių,
nuo kurių pareina šių nutikimų civilinės pasėkos,
yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama pašalinti nusikaltęs
dvasininkas nuo bažnyčios pareigumo nuo šešių mė-
nesių ligi trejų metų laikui.

426. (—). Dvasininkas arba tarnautojas, turis

rašyti metrikų knygas arba gimimo, mirimo ar susi-
tuokimo įrašus, kuris nusižengė:

1) neįrašęs dėl apsileidimo į šias knygas arba
įrašą reikiamų žinių;

2) įrašęs dėl apsileidimo į šias knygas arba į įra-
šą netikrų žinių;

3) nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčia-
muoju įsaku taisyklių apie tų knygų arba įrašų rašy-
mo arba laikymo tvarką, ir apie jų pristatymą laiku
į tam tikras įstaigas,

yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstantį pen-
kis šimtus litų.

Dvidešimtas skyrius.

Apie netikrųjų pinigų, vertybės popierių ir ženklų
padirbimą.

427. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį:

1) lietuvišką pinigą nors ir iš nustatytos jam
įstatymu metalo prabos, arba valstybės kredito bi-
lietą;

2) lietuvišką valstybės procentinį popierių arba
tokio popieriaus kuponą ar taloną, arba valstybės
kredito įstaigos bilietą, arba kitoki valstybinį verty-
bės popierių,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip dvy-
lika metų.

Jei padirbo netikruosius lietuviškus pinigą, bi-
lietą, popierių, kuponą arba taloną tuo būdu, kuris
nedaro pavojaus, kad padirbta gali didžiai išsipla-
tinti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aš-
tuonerius metus.

Jei padirbo netikruosius svetimos šalies pinigus, arba valstybės kredito bilieta, arba valstybės procentinį popierių, arba tokio popieriaus kuponą ar taloną, arba valstybės kredito įstaigos bilieta arba kitokį valstybinį vertybės popierių, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajam kalėjime ne ilgiau kaip dešimtį metų.

Jeigu padirbo netikruosius:

1) svetimos šalies pinigą, bilieta, popierių, kuponą arba taloną tuo būdu, kuris nedaro pavojaus, kad padirbta gali didžiai išsiplatinti;

2) svetimos šalies nepilnavertį pinigą (biloną), tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti graso kalėjime.

Pasikėsiniamas baudžiamas.

428. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį lietuvišką arba svetimos šalies visuomenės arba privatių kredito įstaigų bilieta, arba draugijų ar bendrovių, kurioms nustatytą tvarka yra leista išleisti bilietai, akcijos arba obligacijos, akcija arba obligacija arba kitą leistą apyvartoje procentinį arba vertybės popierių, arba jų kuponą arba taloną, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Jei padirbo netikruosius popierius tuo būdu, kuris nedaro pavojaus, kad padirbta gali didžiai išsiplatinti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti graso kalėjime.

Pasikėsiniamas baudžiamas.

429. Kas nusikalto perdirbęs pinigą, bilieta, popierių, kuponą arba taloną, surašytus 427 arba 428 straipsniuose, kad jie būtų laikomi didesnės vertybės, arba panaikinęs tokiam biliete, popieriuje, kupone arba talone išmokėjimo arba kitokio suvartoji-

mo žymę, tas yra baudžiamas, kaip juos netikruosius būtų padirbęs.

430. Kas nusikalto paleidęs apyvarton, arba davęs išmokėti, arba perdavęs, priėmęs, laikęs, vežęs arba įleidęs iš užsienių, norėdamas taip paleisti arba duoti išmokėti, žinomai padirbtus netikruosius arba perdirbtus pinigą, bilieta, popierių, kuponą arba taloną, surašytus 427 arba 428 straipsniuose, tas yra baudžiamas, kaip juos netikruosius būtų padirbęs.

Jei išleidęs žinomai padirbtus netikruosius arba perdirbtus pinigą, bilieta, popierių, kuponą arba taloną, yra juos gavęs per tikruosius arba iš žmogaus, kuris juos yra gavęs per tikruosius, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

431. Kas nusikalto:

1) rengęs padirbti netikruosius pinigus, bilietus, popierius, kuponus arba talonus, surašytus 427 arba 428 straipsniuose;

2) dalyvavęs sąjungoje, kuri susidarė pinigams, bilietams, popieriams, kuponams arba talonams, surašytiems 427 arba 428 straipsniuose, netikriesiems padirbti, perdirbti arba netikriesiems arba perdirbtiems išleisti,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

432. Kas nusikalto keitęs lietuviško arba svetimos šalies pinigą arba svorį, atrėždamas jo dalį, kad, išleidęs tokį pinigą per pilnasvorišką, pasisavintų atrėžtąsias metalo dalis, jei jis buvo išleistas, arba jei kaltininkas vertėsi tokiais darbais, tas yra baudžiamas

kalėti graso kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto supirkinėjęs metalą, žinomai gautą nurodytu šiame straipsnyje būdu.

433. Kas nusizengė:

1) ėmęs nuo popierių, aktų arba dokumentų, esamų vyriausybės įstaių arba valdininkų bylose, žymines markes, kuriomis buvo apmokėti tie popieriai, aktai arba dokumentai;

2) dirbęs arba naikinęs tokiose žyminėse markėse suvartojimo žymę;

3) dildęs arba naikinęs raštą, surašytą žyminiam popieriuje, kuris yra paimtas iš vyriausybės įstaių arba valdininkų bylų.

Jei tai padarė norėdamas paleisti tokias žymines markes arba popierių per tikruosius arba išleisti juos apyvarton, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei kaltininkas vertėsi nusikalstamaisiais darbais, numatytais šio straipsnio pirmoje dalyje, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

434. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį arba perdirbęs, pakeldamas jų vertybę, lietuvišką arba svetimos šalies žyminį popierių, markę, banderolę arba kitą vertybės ženklą, kuriuo pažymimas sumokėtas vyriausybės arba visuomenės mokesnis arba rinkliava, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsینimas baudžiamas.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto vartojęs per tikrąjį žinomai padirbtą netikrąjį arba perdirbtą vertybės ženklą arba išleidęs jį.

Jeigu kaltininkas vertėsi padirbimu netikrųjų perdirbimu arba išleidimu padirbtų netikrųjų arba perdirbtų vertybės ženklų, tai jis yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

435. Kas nusikalto vartojęs per tikruosius arba išleidęs per nevirtotus žyminius popierių, markę, banderolę arba kitą vertybės ženklą, kuriuo yra pažymimas sumokėtas vyriausybės arba visuomenės mokesnis arba rinkliava, kuriuose žinomai panaikinti jų suvartojimo pažymėjimai, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto panaikinęs suvartojimo žymę vartotuose žyminiuose popieriuje, markėje, banderolėje arba kitame tokiam vertybės ženkle, norėdamas juos išleisti per tikruosius arba paleisti juos apyvarton, jei kaltininkas vertėsi jų pardavinėjimu arba leidimu apyvarton.

436. Įrankiai ir materioliai, kurie buvo vartojami pinigams, bilietams, popieriams, kuponams, talonams arba vertybės ženklams netikriesiems dirbti arba perdirbti, taip pat ir padirbti netikrieji arba perdirbti pinigai, bilietai, popieriai, kuponai, talonai arba vertybės ženklai, atimami.

Kas nusikalto padirbęs netikruosius, perdirbęs arba išleidęs padirbtus netikruosius arba perdirbtus pinigus, bilietus, popierius, kuponus arba talonus, surašytus 427 straipsnio pirmoje arba antroje dalyje, be bausmės, yra nuskiriamas baudos mokėti tiek, kiek išneša paleistų apyvarton pinigų, bilietų, popierių, kuponų arba talonų parašytoji vertybė.

Dvidešimt pirmasis skyrius.

Apie raštų suklastojimą.

437. (—).

438. Kas nusikalto pagadinęs, paslėpęs, pagriebę, padirbęs netikruosius arba perdirbęs kito žmogaus asmenybės padėties įrodymus, norėdamas paslėpti arba pakeisti jo padėtį arba žinodamas, kad tatai yra skiriama tam tikslui, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

439. Kas nusikalto vartojęs žinomai ne savo asmenybės aktus, norėdamas pasisavinti svetimą asmenybės padėtį, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

440. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį arba perdirbęs dokumentą, kuris gali būti žyminiu teisės arba pareigos nustatymo, pakeitimo arba pasibaigimo, norėdamas jį varuoti per tikrąjį arba žinodamas, kad tatai yra skiriama tam tikslui, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

441. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį arba perdirbęs dokumentą, duotą vyriausybės arba visuomenės įstaigos arba tarnautojo, kuriuo patikrinamas jų veiksmas, nutarimas arba įsakymas, norėdamas jį varuoti per tikrąjį arba žinodamas, kad tatai yra skiriama tam tikslui, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime arba paprastajame kalėjime.

442. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį arba perdirbęs pasą arba leidimą važiuoti arba atlaida, norėdamas juos varuoti per tikruosius arba žinodamas, kad tatai yra skiriama tam tikslui, jei šis dokumentas

yra varuotas per tikrąjį arba išleistas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei:

1) yra perdirbęs tik nurodytus šiuose dokumentuose termino arba esamosios vietos pažymėjimą;

2) Tas dokumentas nebuvo pavartotas per tikrąjį ir nebuvo išleistas,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu kaltininkas vertėsi tuo, kad dirbo netikruosius arba perdirbinėjo numatytus šiuo straipsniu dokumentus, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

443. Kas nusikalto padirbęs netikruosius arba perdirbęs, norėdamas varuoti per tikruosius arba žinodamas, kad tatai yra skiriama tam tikslui:

1) sveikatos, elgesio arba neturto žyminį;

2) žyminį palengvinimui gauti mokant mokesnį arba kitokią rinkliavą arba atleisti mokesniui arba kitokiai rinkliavai, arba vyriausybės ar visuomenės pašalpai gauti;

3) daiktą, kuris gali būti žyminiu teisės arba pareigos nustatymo, pakeitimo arba pasibaigimo;

4) nustatytą įstatymu arba priverčiamuoju įsaku skardelę, žetoną arba kitą pažymimąjį ženklą, kuriuo žymimas mokesnio arba rinkliavos įmokėjimas, arba padarymas veiksmo, kurio privalu tam tikros valdžios laidimui gauti, arba tokio leidimo davimas;

5) sandoros raštą arba sandos knygeles;

6) dokumentą, kuris yra pasiteirauti arba patirti raštų gavimui arba ėjimui arba raštų rašymo pavidalams ir apeigoms laikyti;

7) žyminį, bilieta arba ženklą, kuriuo pažymima teisė medžioti, gaudyti žuvis arba ką kita tokia, krembliauti arba kitaip naudotis turtu;

8) žyminį, bilieta arba ženklą, kuriuo pažymima teisė važiuoti geležinkeliais arba kitokiais keliais arba teisė eiti į rodymus arba į būstus, į kuriuos įeiti legalima tam tikrais patikrinamais žymimais, bilietais arba ženklais;

9) bilieta vyriausybės leisti loterijai, jei šis dokumentas yra vartotas per tikrąjį arba išleistas, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jei:

1) dalykas, pažymėtas tuo dokumentu, yra tikras;

2) tas dokumentas nebuvo pavartotas per tikrąjį ir nebuvo išleistas, tai kaltininkas yra baudžiamas areštu.

Jei kaltininkas vertėsi tuo, kad dirbo netikruosius arba perdirbinėjo numatytus šiuo straipsniu dokumentus, tai jis yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

444. Gydytojas, neinas valstybės arba visuomenės tarnybos, kuris nusikalto davęs žinomai melagingą sveikatos žyminį, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

445. Kas nusikalto:

1) žinomai meluodamas pareiškęs tam tikrai valdžiai apie dalyką, kuris turi būti įrašytas į asmenybės aktus, arba į ipotekos aktus, arba į notaro surašytus arba patikrintus raštus, arba į ipotekos kny-

gas, jei dėl šio pareiškimo tie raštai yra surašyti arba patikrinti, arba įrašas yra įrašytas knygoje;

2) padėjęs liudytojo sutvirtinimą dokumentui, kuris tokio sutvirtinimo privalo įstatymu, jei šiame dokumente arba pareiškime buvo žinomai melagingai išdėstytas dalykas, kurį patikrina sutvirtinimas;

3) žinomai melagingai išdėstęs nustatytose įstatymu prekybos knygoje, arba išrašytose iš jų prekybos sąskaitose dalyką, kurį šios knygos patikrina, jei tos knygos arba sąskaitos yra pristatytos į tam tikrą įstaigą patikrinti tam dalykui, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

446 ir 447 (—).

448. Kas nusikalto vartojęs per tikrąjį dokumentą, žinomai padirbtą netikrąjį, perdirbtą arba turintį melagingo pažymėjimo, arba išleidęs tokį dokumentą, jei už tą darbą tam tikro baudimo nenustatyta, yra baudžiamas, kaip padaręs netikrąjį, perdirbęs arba surašęs tokį dokumentą.

449. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį didįjį Valstybės (—) antspaudą, norėdamas jį vartoti per tikrąjį arba žinodamas, kad tatai skiriama tam tikslui, tas yra baudžiamas kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto vartojęs bet kuriuo tikslu žinomai padirbtą netikrąjį didįjį Valstybės (—) antspaudą.

450. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį antspaudą spaustuva arba kitą įrankį išpaudui arba kitam pažymimajam ženklui dėti vyriausybės arba visuomenės įstaigos arba tarnautojo vardu, norėdamas juos var-

toti per tikruosius, arba žinodamas, kad tatai skiriama tam tikslui, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

451. Kas nusikalto padirbęs netikrąjį svetimą žymėženklį arba vardo antspaudo spaustuvą arba kitą įrankį spausti ženklui, kuris antspaudą atstoja, jei tai padirbo, norėdamas spaustuvą arba įrankį vartoti per tikruosius arba žinodamas, kad tatai skiriama tam tikslui ir daryti žalai šiaipjau žmogaus arba šiaipjau įstaigos turtui, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip tris mėnesius.

452. Kas nusikalto vartojęs pažymimajam ženklui dėti:

1) žinomai netikrąjį spaustuvą arba kurį kitą įrankį, skiriamą dėti įspaudui arba kitam pažymimam ženklui vyriausybės arba visuomenės įstaigos arba tarnautojo vardu;

2) žinomai netikrąjį svetimą žymėženklį arba vardo antspaudo spaustuvą arba kitą įrankį dėti ženklui, kuris atnspaudą atstoja;

3) tikrąjį spaustuvą arba kitą įrankį, apie kuriuos buvo kalbama šio straipsnio 1 arba 2 punkte, žinomai neturėdamas teisės tai daryti, arba darydamas tai prieš valią to žmogaus, kurio vardu yra dedamas pažymimasis ženklas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei tie spaustuvai arba įrankiai yra pavartoti patikrinti dokumentui, tai kaltininkas yra baudžiamas, kaip padirbęs netikrąjį dokumentą.

Dvidešimt antrasis skyrius.

Apie gyvybės atėmimą.

453. Kas nusikalto nužudęs, tas yra baudžiamas kalėti sunkiame kalėjime ne trumpiau kaip aštuonerius metus.

454. Kas nusikalto nužudęs motiną arba teisės tėvą, tas yra baudžiamas kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

455. Kas nusikalto nužudęs:

1) aukštutinį arba žemutinį giminietį, vyrą arba žmoną, brolių arba seserį;

2) kunigą, mišias laikant arba kitas kunigo pareigas einant;

3) valdininką, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo;

4) (—) karinės sargybos sargybinį;

5) viršininką arba poną, arba pono šeimos žmogų, kuris gyvena drauge su ponu, arba šeimininką, kuriam nusikaltėlis tarnauja, arba meistrą, pas kurį jis dirba arba mokosi, arba žmogų, kuris žudytoją auklėjo ir laikė;

6) gaują;

7) per penkerius metus po to, kaip atliko bausmę už nužudymą, numatytą 453—456 straipsniais;

8) tuo būdu, kuris yra pavojingas daugelio žmonių gyvybei;

9) tuo būdu, kuris nužudytajam buvo itin kančiamas;

10) nunuodijęs;

11) iš pasalų;

12) norėdamas pasipelnyti;

13) norėdamas kad būtų lengviau padaryti kitas didysis nusikaltimas,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos arba ne trumpiau kaip dešimtį metų.

456. Kas nusikalto nužudęs svetimos vyriausybės vyriausijį galvą, tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

457. Kas nusikalto rengęs numatytą 453 — 456 straipsniais nužudymą arba dalyvavęs sąjungoje, kuri susidarė kam nužudyti, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei nužudymui padaryti yra prirengtas sprogtamasis dalykas arba sproginys, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

458. Kas nusikalto nužudęs, kai tatai sumanė ir padarė būdamas didžiai susijaudinęs, tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Jei tą susijaudinimą sukėlė neteisybūs asmens smurtas arba skaudus įžeidimas, nužudytojo padarytas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime arba tvirtovės kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

459. Kas nusikalto nužudęs, peržengdamas reikalingo apsigynimo apybrėžas, jei nužudė ne tam, kad apsigintų nuo smerkimosi padaryti galą arba išžaginti, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus arba kalėti paprastajame kalėjime.

460. Kas nusikalto nužudęs, nužudytojo įprašytas ir jo pasigailėjęs, tas yra baudžiamas kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

461. Motina, kuri nusikalto nužudžiusi begimdymą savo pavainikį kūdikį, yra baudžiama kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

462. Kas nusikalto pristatęs kam priemonių nušizudyti, jei šis dėl to nušizudė, tas yra baudžiamas kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

463. Kas nusikalto kalbinęs nušizudyti žmogų, kuriam nesukako dvidešimt vieni metai amžiaus, arba žmogų, kuris žinomai negali numanyti savo darbo savumo ir reikšmės arba valdyti savo elgesio, arba padėjęs tokiems žmonėms žudyti patardamas arba nurodydamas, statydamas priemonių arba šalindamas kliūtis, jei dėl to kas nušizudė arba kėsinosi nušizudyti, tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

464. Kas nusikalto padaręs kam galą dėl neat-sargumo, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kas galą gavo dėl to, kad kaltininkas nelaikė nustatytų jo darbui įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių asmens nepavojumui apsaugoti, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus, arba kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Be to, teismui leidžiama uždrausti kaltininkui

dirbti tas darbas, kurį bedirbdamas jis kam galą padarė, nuo šešių mėnesių ligi trejų metų laikui ir paskelbti sprendimas.

465. Motina, kuri nusikalto padariusi galą savo gemalui, yra baudžiama

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

466. Kas nusikalto padaręs galą neščios moteriškės gemalui, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei gemalui galą padarė gydytojas arba priėmėja, tai teismui leidžiama uždrausti kaltininkui praktikuoti nuo vienu ligi penkerių metų laikui ir paskelbti sprendimas.

Jei gemalui galas yra padarytas be neščios moteriškės pačios sutikimo, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Dvidešimt trečiasis skyrius.

Apie kūno sužalojimą ir smurtą asmeniui.

467. Kas nusikalto suardęs sveikatą su pavojumi gyvybei; įvaręs proto ligą; apakinęs, apkurtinęs, atėmęs liežuvį, ranką, koją arba veisiamąją galią; nepagydomai išbiaurinęs veidą, — už tą labai sunkų kūno sužalojimą yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Jei dėl to kūno sužalojimo žmogus mirė, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip dešimtį metų.

468. Kas nusikalto suardęs sveikatą be pavojaus gyvybei, bet visam amžiui, arba, kad ir tam laikui, bet jei dėl to sutriko kūno organo darbas, už tą sunkų kūno sužalojimą yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei dėl to padarymo radosi labai sunki kūno žala arba mirtis, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

469. Kas nusikalto suardęs sveikatą ne taip, kaip parodyta 467 ir 468 straipsnyje, už tą lengvąjį kūno sužalojimą yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl to padarymo radosi labai sunki kūno žala arba mirtis, arba jei tai buvo padaryta žinomai neščiai moteriškei, ir todėl ji prieš raką pagimdė ir gemalas galą gavo, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

470. Kas nusikalto sužalojęs kam kūną, kai tai sumanė ir padarė didžiai susijaudinęs, tas yra baudžiamas:

jei labai sunkiai sužalojo, — kalėti grasos kalėjime; jei sunkiai sužalojo, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus;

jei lengvai sužalojo, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jei tokį sužaduinimą sukėlė neteisingas smurtas asmeniui arba skaudus įžeidimas, kurį buvo padaręs nukentėjęs, tai kaltininkas yra baudžiamas:

jei labai sunkiai sužalojo, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus, arba kalėti

tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus;

jei sunkiai sužalojo, — kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus, arba kalėti paprastajame kalėjime;

jei lengvai sužalojo — areštu.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

471. Kas nusikalto sužalojęs kūną:

1) motinai, teisės tėvui arba kitam aukštutiniam giminiečiui;

2) kunigui, mišias laikant arba kitas kunigo pareigas einant;

3) valdininkui, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo;

4) (—) karinės sargybos sargybiniui;

5) tuo būdu, kuris nukentėjusiam buvo itin kan-kinamas,

tas yra baudžiamas

jei labai sunkiai sužalojo, — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip dešimtį metų;

jei sunkiai sužalojo, — kalėti grastos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus;

jei lengvai sužalojo, — kalėti grastos kalėjime.

Jei tokį kūno sužalojimą yra sumanęs ir padaręs didžiai susijaudinęs, tai kaltininkas yra baudžiamas:

jei labai sunkiai sužalojo, — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

jei sunkiai sužalojo, — kalėti grastos kalėjime,

jei lengvai sužalojo, — kalėti grastos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

472. Kas nusikalto sužalojęs kūną svetimos valstybės vyriausiajam galvai, tas yra baudžiamas pagrindais, išdėstytais 471 straipsnyje.

473. Kas nusižengė tyčia sunkiai arba labai sunkiai sužalojęs kūną peržengdamas reikalingo gynimo-

si apybrėžas, jei tai padarė ne gintis nuo smerkimosi padaryti galą arba išžaginti, tas yra baudžiamas areštu.

474. Kas nusižengė sužalojęs kam kūną dėl neat-sargumo, tas yra baudžiamas

jei labai sunkiai arba sunkiai sužalojo, — areštu; jei lengvai sužalojo, — areštu ne daugiau kaip vienai savaitei arba bauda ne daugiau kaip šimtu dvidešimt penkiais litais.

Jei tokia kūno žala buvo kam padaryta dėl to, kad kaltininkas nelaikė nustatytų jo darbui įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių asmens nepavojumui apsaugoti, tai jis yra baudžiamas:

jei kūno žala buvo labai sunki arba sunkioji, — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius;

jei kūno žala buvo lengvoji, — areštu.

Be to, teismui leidžiama uždrausti kaltininkui dirbti tas darbas, kurį bedirbdamas jis sužalojo kam kūną, nuo šešių mėnesių ligi dvejų metų laikui ir paskelbti sprendimas.

475. Kas nusižengė tyčia smogęs smūgį arba padaręs kitą smurto darbą, kuriuo pažeidė kūno neliečiamybę, už tą smurtą asmeniui yra baudžiamas areštu.

476. Kas nusikalto padaręs numatytą 475 straipsniu asmens smurtą žmogui, paminėtam 471 arba 472 straipsnyje, tas yra baudžiamas

kalėti grastos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei tokį asmens smurtą sumanė ir padarė didžiai susijaudinęs, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

477. Kas nusizengė padaręs asmens smurtą, numatyta 475 straipsniu, gali būti paliktas nebaudžiamas,

1) jeigu asmens smurtą sukėlė lygus arba sunkesnis asmens smurtas, ar lygus arba skaudesnis įžeidimas, nuskaustojų padarytas;

2) jeigu nuskaustasis atkeršijo jam lygiu arba sunkesniu asmens smurtu ar lygiu arba skaudesniu įžeidimu.

Šios taisyklės neturi galios, jei asmens smurtas yra padarytas policininkui arba kitam sargovui arba tarnui, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo. arba kunigui.

478. Kas nusikalto padaręs asmens smurtą, numatyta 475 straipsniu, svetimos šalies pasiuntiniui arba įgaliotiniui, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus, arba kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto padaręs nurodytą šio straipsnio pirmojoje dalyje asmens smurtą kitam diplomatijos agentui, jei tą smurtą padarė norėdamas parodyti jo vyriausybei negerbimo.

479. Garlaivio arba jurių laivo keleivis, kuris nusikalto padaręs lengvąją kūno žalą garlaivio arba jurių laivo kapitonui, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu toksai tarnautojas arba keleivis padarė numatyta 475 straipsniu asmens smurtą, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei nusikalstamąjį darbą, nurodytą šio straipsnio pirmoje arba antroje lalyje, yra sumanęs ir padaręs didžiai susijaudinęs, tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pačiais pagrindais einant baustinas yra kalinys, kuris nusikalto padaręs minėtųjų nusikalstamųjų darbų kuriam kalėjimo sargybos žmogui, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo.

480. Kas nusikalto padaręs lengvąją kūno žalą valsčiaus viršaičiui arba žmogui, kuris eina atatinamą pareigumą, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei tokį kūno sužalojimą yra sumanęs ir padaręs didžiai susijaudinęs, tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Jei padarė numatyta 475 straipsniu asmens smurtą valsčiaus viršaičiui arba žmogui, kuris eina atatinamą pareigumą, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Jei toks smurtas yra padarytas aplinkybėmis, nurodytomis šio straipsnio antroje dalyje, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime netrumpiau kaip tris mėnesius.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Dvidešimt ketvirtasis skyrius.

Apie dvikautes.

481. Kas nusikalto ėjęs dvikaučių, tas yra baudžiamas kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus.

Jei šaukęs dvikaučių ir šaukimą priėmęs atvyko į sutartąją vietą ar net ištraukė arba parengė kautuvėms ginklus, bet dvikautės neįvyko dėl aplinkybės, kuri neparėjo nuo jų valios, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

482. Kas nusikalto labai sunkiai sužalojęs, dvikaučių besikaudamas, priešininkui kūną arba padarę jam galą, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip ketverių metus.

Jei, be to, buvo susitarta kautis žūtinai, tada nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime.

483. Sekundantas, kuris nusikalto leidęs eiti dvikaučių, žinodamas, kad yra susitarta kautis žūtinai, ir žmogus, kuris žinomai padėjo tokią sutartį padaryti, jei per tokias dvikautes buvo padaryta labai sunki kūno žala arba galas, yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus.

484. Kas nusikalto ėjęs dvikaučių be sekundantų, tas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei per tokias dvikautes buvo padaryta labai

sunki kūno žala arba galas, tai tas, kuris tatai padarė, yra baudžiamas
nutremti.

485. Kas nusizengė šaukęs dvikaučių valdininką dėl jo einamų tarnybos pareigų, tas yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

Jei taip buvo šaukiamas valstybės arba visuomenės tarnybos viršininkas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus.

486. Kas nusikalto žinomai nusizengęs besikaudamas dvikaučių sąlygoms, kenkdamas tuo priešininkui, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Jei, be to, kaltininkas labai sunkiai sužalojo priešininkui kūną arba padarė jam galą, tai jis yra baudžiamas arba už labai sunkų kūno sužalojimą arba už nužudymą.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pačiu pagrindu einant baudžiamas yra: kurstęs nusizengti, kenkiant priešininkui, dvikaučių sąlygoms; sekundantas, kuris žinomai leido taip nusizengti, ir žmogus, kuris žinomai padėjo tai padaryti.

487. Kas kurstė pašaukti dvikaučių arba priimti šaukimą, arba iš naujo kautis dvikaučių, jei dvikautės įvyko, yra baudžiamas

kalėti tvirtovės kalėjime ne ilgiau kaip vienus metus.

Nebaudžiami:

1) žmonės, kurie įdavė šaukimą;

2) sekundantai ir tie žmonės, kurie padėjo eiti dvikaučių, išskyrus atsitikimus, numatytus 483 ir 486 straipsniais;

3) gydytojai, kurie teikė gydytojo pagalbos dvikautėse.

488. Kas nusikalto susitaręs su priešininku, kad vienas įdvių nusižudys, ištraukęs lemiamą burtą arba įvykus kitam sutartam dalykui, jei dėl tokios sutarties priešininkas nusižudė, tas yra baudžiamas kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Jei dėl tokios sutarties teįvyko pasikėsinimas nusižudyti, kuris liko nebaigtas dėl aplinkybės, kuri neparėjo nuo susitarusiųjų valios, tai sutarties kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pačiu pagrindu einant baustinas yra tiek kurstęs taip susitarti, tiek padėjęs tą sutartį padaryti.

Dvidešimt penktasis skyrius.

Apie palikimą pavojuje.

489. Turis einant įstatymu arba apsiimta pareiga arba šeimos santykiais rūpintis žmogumi, kuris negali pasirūpinti savimi dėl mažų metų, senumo arba dėl kūno ydos, ligos, dėl to, kad yra be nuovokos arba kitaip nustojęs vieko, kuris nusikalto palikęs tą žmogų be pagalbos tokiomis aplinkybėmis, kuriomis paliktojo gyvybei žinomai grėsė pavojus, yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei be pagalbos buvo paliktas negalįs savimi pasirūpinti žmogus, nors kaltininkas ir nebuvo jo rūpintoju, bet jei jį pastatė į tokias sąlygas, kuriomis bejėgio žmogaus gyvybei žinomai grėsė pavojus,

tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti grąsios kalėjime.

490. Turis einant įstatymu arba apsiimta pareiga arba šeimos santykiais rūpintis žmogumi, kuris negali pasirūpinti savimi dėl mažų metų, senumo arba dėl kūno ydos, ligos, dėl to, kad yra be nuovokos arba kitaip nustojęs vieko, kuris nusižengė tyčia palikęs tą žmogų be pagalbos tokiomis aplinkybėmis, kur galima buvo tikėtis, kad jį ras kiti, ir paliktojo gyvybei pavojaus nebuvo, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

491. Kas nusižengė tuo, kad matydamas pavojų kito žmogaus gyvybei, nepranešė tatau tam tikrai valdžiai arba nesuteikė arba nepristatė pagalbos, kurios galėjo suteikti arba pristatyti be tikros baimės dėl savęs arba dėl kitų, jei dėl to pagalbos reikalingas žmogus gavo galą arba labai sunkią kūno žalą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

492. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas, kuris nusikalto palikęs, savo valia arba per apgaulę, garlaivio arba jūrių laivo tarnautoją arba jų keleivį tokiose aplinkybėse, kuriose paliktojo gyvybei žinomai grėsė pavojus, yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kurs valdo kitokį, be anksčiau paminėto, laivą, taip pat vežėjas arba vadovas, kuris nusikalto palikęs, savo valia arba per apgaulę, laivo tarnautoją, keleivį arba vedamąjį žmogų tokiose aplinkybėse, kuriose paliktojo gyvybei žinomai grėsė pavojus.

493. Laivavedys arba kitas uosto arba pakraščio vadovas, kuris nusikalto nepagelbėjęs laivui, kuris

ženklais šaukėsi pagalbos, arba kuris žinomai buvo pavojuje, jei taip pagelbėti galėjo, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Jei taip nepagelbėjo garlaivio arba jūrių laivo kapitonas arba kitokio laivo valdytojas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė būti kapitonu, laivo valdytoju, laivavedžiu arba vadovu nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

494. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie pagalbos suteikimą skęstančiam laivui, tas yra baudžiamas baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei tų taisyklių peržengimas grėšė asmens nepajumui, tai kaltininkas yra baudžiamas areštu.

495. Garlaivio arba jūrių laivo kapitonas arba kitokio laivo, geležinkelio traukinio arba garvežio valdytojas, kuris nusikalto nesigriebęs, pavojui esant, reikalingų priemonių gelbėti garlaiviui, laivui, traukiniui arba garvežiui, arba garlaivio, laivo, traukinio arba garvežio keleiviui arba tarnautojui, arba apleidęs garlaivį, traukinį arba garvežį anksčiau už kitus buvusius ten žmones, yra baudžiamas

kalėti grastos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė būti garlaivio arba jūrių laivo kapitonu, kitokio laivo, geležinkelio traukinio arba garvežio valdytoju nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

496. Laivo tarnautojas, kuris nusikalto peržengęs tarnybos pareigą tuo metu, kai laivui grėšė pavojus,

yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

497. Kas nusizengė nelaikęs nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklių apie pagalbos suteikimą sergančiam arba be nuovokos esančiam žmogui, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei taip nusizengė, neturėdamas tam pateisinamos priežasties, praktikuojas gydytojas, felčeris, priėmėja arba ligoninės tarnas, kurie žinojo ligonies arba gimdyvės pavojingą būvį, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

Dvidešimt šeštasis skyrius.

Apie nusikalstamus asmens laisvei darbus.

498. Kas nusikalto atėmęs kam asmens laisvę suimdamas arba uždarytą laikydamas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei taip asmens laisvę atimtą laikė ilgiau kaip savaitę, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grastos kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

499. Kas nusikalto atėmęs asmens laisvę suimdamas arba uždarytą laikydamas:

1) motiną, teisės tėvą arba kitą aukštutinį giminietį;

2) valdininką, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jųėjimo;

3) (—) karinės sargybos sargybinių;

4) jei suėmimas arba uždarymas darė pavojaus laisvę atimtojo gyvybei arba buvo kankinamas,

tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei taip asmens laisvę atimtą laikė ilgiau kaip vieną savaitę, tai nusikaltėlis yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

500. Kas nusikalto atėmęs laisvę suimdamas arba uždarytą laikydamas:

1) pamišėlių ligoninėje — žmogų, žinomai nesergantį proto liga;

2) paleistuvaujamame name — moteriškę, neįrašytą į prastitučių sąrašą, tas yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei taip asmens laisvę atimtą laikė ilgiau kaip vieną savaitę, tai nusikaltėlis yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

501. Kas nusikalto:

1) pardavęs arba perdavęs ką vergauti arba į nelaisvę;

2) pirkliavęs negrais;

3) tiesioginiu arba kitokiu būdu dalyvavęs šioje prekyboje arba įtaisęs ar apginklavęs laivą tai prekybai,

tas yra baudžiamas

atsitikimais, nurodytais šio straipsnio pirmajame arba antrajame punkte, — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

atsitikimu, nurodytu šio straipsnio trečiajame punkte, — kalėti grasos kalėjime.

Laivas, kuris buvo vartojamas tokiai ginamai įstatymais prekybai, taip pat ir įtaisytas arba ginkluotas tam tikslui, atimamas.

502. Kas nusikalto:

1) pagrobęs arba paslėpęs svetimą vaiką, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus;

2) pamainęs vaiką, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus,

tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei vaiką pagrobė, paslėpė arba pamainė, kad elgetautų arba užsiimtų kitu nedoru darbu, arba norėdamas pasipelnyti, arba norėdamas atimti vaikui jo asmenybės teises, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

503. Kas nusižengė tyčia negražinęs savo valia paimtą arba savo pasilaikytą vaiką, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus, nežiūrėdamas teisėto reikalavimo vaiko tėvų arba žmogaus, kuris tėvus atstoja, nebent negražino arba pasilaikė vaiko pasigailėdamas, tas yra baudžiamas

areštu.

504. Kas nusižengė nepranešęs per dvi savaiti vietas policijai, tėvams arba žmogui, kuris juos atstoja, apie savo pasilaikytą primestinį arba paklydusį vaiką, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

505. Kas nusikalto:

1) pagrobęs nepilnametę merginą nuo keturioli-

kos ligi šešiolikos metų amžiaus be jos sutikimo, arba kad ir sutinkant jai, bet naudodamas piktam jos nekaltybę;

2) pagrobęs moteriškę, kuriai yra sukakę šešiolika metų amžiaus, be jos sutikimo, jei ją pagrobė paleistuvauti, tas yra baudžiamas

nurodytu šio straipsnio pirmajame punkte atsitikimu, — kalėti grasos kalėjime; nurodytu šio straipsnio antrajame punkte atsitikimu, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Šita paskutiniąja bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto pagrobęs moteriškę, nuo keturiolikos ligi dvidešimt vienu metų amžiaus, be jos sutikimo, norėdamas, kad to nutikimo pagarsėjimas pakenktų jos garbei.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

506. Kas nusikalto pagrobęs neištekėjusią moteriškę, norėdamas su ja susivesti be jos sutikimo tam, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

507. Kas nusikalto privertęs asmens smurtu, arba baustinu grasymu, arba naudodamas piktam tėvų, globėjų arba kurią kitą valdžią, padaryti arba leisti ką, kuo peržengiama verčiamojo žmogaus teisė arba pareiga, arba atsisakyti nuo teisės vykdymo arba pareigos atlikimo, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Jei privertęs žmogus turėjo pakankamo pagrindo manyti, kad versdamas jis vykdas savo teisę, tai jis yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trimis mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

508. Kas nusikalto kesinėjis priversti, asmens smurtu arba baustinu grasymu, arba neteisusiai naudodamasis tėvų, globėjų arba kuria kita valdžia, padaryti didįjį, arba šiaip nusikaltimą, tas yra baudžiamas:

jei vertė didįjį nusikaltimą padaryti, — kalėti grasos kalėjime.

jei vertė šiaip nusikaltimą padaryti, — kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl to vertimo buvo padarytas didysis arba šiaip nusikaltimas arba buvo baustinai pasikėsinta jie padaryti, ir jei privertėjas, būdamas padarytojo darbo bendrininkas, nėra skaudžiau baustinas už jį, tai jis yra baudžiamas:

jei vertė didįjį nusikaltimą padaryti, — kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus;

jei vertė šiaip nusikaltimą padaryti, — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

509. Kas nusikalto vertęs darbininkus asmens smurtu arba baustinu grasymu iškelti sambaudį numatytą 367 straipsniu, prisidėti prie tokio sambaudžio arba tokį sambaudį toliau tęsti, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Kas kurstė tą prievartą daryti, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

510. Kas nusikalto tyčia grasęs padaryti galą

arba atimti laisvę grasomajam arba jo šeimos žmogui arba smurtu smertis padaryti žalą jo asmeniui, arba padėgti, išsprogdinti arba paskandinti jų turta, jei toks grasymas galėjo sukelti grasomajam jo įvykdy-
mo baimės, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei minėtasis grasymas buvo išreikštas raštu arba jei buvo grasoma:

1) motinai, teisės tėvui arba kitam aukštutiniam giminiečiui;

2) kunigui, mišias laikant arba kitas kunigo pareigas einant;

3) valdininkui, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo;

tai kaltininkas yra baudžiamas areštu.

511. Kas nusizengė:

1) tyčia neapleidęs svetimo gyvenamojo namo arba kito būsto, nežiūrėdamas šeimininko arba atstojančio jį žmogaus reikalavimo, jei kaltininkas yra įėjęs į tą namą arba būstą slapta arba savo valia;

2) tyčia buvęs naktį svetimame gyvenamajame name arba kitame būste be šeimininko arba atstojančio jį žmogaus žinios, jei kaltininkas įėjo į tą namą arba būstą slapta arba savo valia,

tas yra baudžiamas areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

512. Kas nusizengė tyčia įsibriovęs į svetimą namą arba kitą būstą arba aptvertą vietą, padaręs asmens smurto arba baustinai grases arba sulaužęs ar pašalinęs kliūtis, kurios neleidžia įeiti į juos, tas

yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei taip įsibriovė naktį, tai yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu taip įsibriovė naktį du arba daugiau žmonių, kurie vienok nebuvo sudarę piktadarių sambūrio, arba vienas žmogus, bet ginkluotas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

Dvidešimt septintasis skyrius.

Apie paleistuvystę.

513. Kas nusikalto gašlavęs:

1) su vaiku ar mergaite, kuriems nesukako keturiolika metų amžiaus;

2) su nepilnamečiu žmogumi, nuo keturiolikos ligi šešiolikos metų amžiaus, be jo sutikimo arba, nors ir sutinkant jam, bet naudodamas piktam jo nekaltybę,

tas yra baudžiamas

kalėti grases kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba kalėti paprastajame kalėjime.

514. Kas nusikalto gašlavęs su moteriške, kuriai sukako šešiolika metų amžiaus, be jos sutikimo, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

515. Kas nusikalto gašlavęs, kaip pasakyta 513 ir 514 straipsniuose:

1) su žmogumi, kuris yra jo valdžioje arba jo yra rūpinamas;

2) su žmogumi, kuris buvo prie to priverstas as-

mens smurtu arba grasymu padaryti galą ar labai sunkią arba sunkiąją kūno žalą jam pačiam arba jo šeimos žmogui, jei toks grasymas galėjo sukelti grasomajam jo įvykdymo baimės;

3) su moteriške, jei begašlaudamas pažeidė jai mergystės vainiką, kad ir nesusimetęs:

tas yra baudžiamas

nurodytais 513 straipsnyje atsitikimais — kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus;

nurodytu 514 straipsnyje atsitikimu — kalėti grasos kalėjime.

516. Vyriškis, kuris nusikalto sangūliavęs su vyriškiu, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime netrumpiau kaip tris mėnesius.

Jei vyriškis sangūliavo:

1) su nepilnamečiu vaikinui, nuo keturiolikos ligi šešiolikos metų amžiaus, be jo sutikimo arba, nors ir sutinkant, jam bet naudodamas piktam jo nekaltybę;

2) su vyriškiu, žinomai negalinčiu numanyti savumo ir reikšmės to, kas su juo yra daroma, arba valdyti savo elgesio dėl nesveiko savo dvasios suirimo, arba nenuovokos, arba proto nesubrendimo nuo kūno ydos ar ligos;

3) su negalinčiu nusikaltėliui pasipriešinti, nesutinkančiu sangūliauti su vyriškiu,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jeigu vyriškis sangūliavo:

1) su vaikinui, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus;

2) su vyriškiu, kuris yra jo valdžioje arba jo yra rūpinamas;

3) su vyriškiu, kuris buvo prie to priverstas asmens smurtu arba grasymu padaryti galą ar labai sunkią arba sunkiąją kūno žalą jam pačiam arba jo šeimos žmogui, jei toks grasymas galėjo sukelti grasomajam jo įvykdymo baimės;

4) su paties smurtininko arba jam dalyvaujant nuovoką atimtu tam dalykui vyriškiu,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

517. Kas nusikalto sangūliavęs su jo suviliota tam dalykui mergina, nuo keturiolikos ligi dvidešimt vienu metų amžiaus, kuri yra jo valdžioje arba jo yra rūpinama, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

518. Kas nusikalto kraujomaiša su žemutiniu arba aukštutiniu giminiečiu, yra baudžiamas:

aukštutinis — nutremti;

žemutinis — kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Žemutinis giminietis, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus, paliekamas nebaustas.

519. Kas nusikalto kraujomaiša:

1) su šalutiniu antrojo laipsnio giminiečiu;

2) su vyro arba žmonos žemutiniu arba aukštutiniu giminiečiu ar su žemutinio arba aukštutinio giminiečio vyru arba žmona,

tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Žemutinis giminietis, kuriam nesukako keturiolika metų amžiaus, paliekamas nebaustas.

520. Kas nusikalto sangūliavęs:

1) su nepilnamete, nuo keturiolikos ligi šešiolikos metų amžiaus, be jos sutikimo arba, nors ir sutinkant jai, bet naudodamas piktam jos nekaltybę;

2) su moteriške, žinomai negalinčia numanyti savumo ir reikšmės to, kas su ja yra daroma, arba valdyti savo elgesio dėl nesveiko savo dvasios suirimo, arba nenuovokos, arba proto nesubrendimo nuo kūno ydos ar ligos;

3) su negalinčia nusikaltėliui pasipriešinti, nesutinkančia sangūliauti,

tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

521. Kas nusikalto sangūliavęs su nepilnamete, nuo keturiolikos ligi šešiolikos metų amžiaus, nenaudodamas piktam jos nekaltybės, bet pasinaudojęs tam dalykui jos neišsigalėjimu, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

522. Kas nusikalto sangūliavęs:

1) su mergaite ar vaiku, kuriems nesukako keturiolika metų amžiaus;

2) su moteriške, kuri buvo prie to priversta asmens smurtu arba grasymu padaryti galą ar labai sunkią arba sunkiąją kūno žalą jai pačiai arba jos šeimos žmogui, jei toks grasymas galėjo sukelti grasomajai jo įvykdymo baimės;

3) su paties smurtininko arba jam dalyvaujant nuovoką atimta tam dalykui moteriške,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip dešimtį metų.

523. Kas nusikalto sangūliavęs, kaip pasakyta 520—522 straipsniuose:

1) su žemutinių arba aukštutinių giminių;

2) su žmogumi, kuris yra jo valdžioje, arba jo yra rūpinamas,

tas yra baudžiamas

nurodytais 520 arba 521 straipsnyje atsitikimais — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

nurodytais 522 straipsnyje atsitikimais — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip dvylika metų.

524. Kas nusikalto sąvadavęs paleistuvauti:

1) merginą nuo keturiolikos ligi šešiolikos metų amžiaus, nenaudodamas piktam jos nekaltybės;

2) merginą nuo šešiolikos ligi dvidešimt vienu metų amžiaus, žinomai nelytėtą,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu kaltininkas sąvadavo žmoną, dukterį, arba moteriškę, kuri yra jo valdžioje arba jo yra rūpinama, arba su žmonėmis, su kuriais sangūlis yra baudžiamas 518 ir 519 straipsniais, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto vertęsis sąvadavimu, numatytu šio straipsnio pirmąja dalimi.

525. Tėvų katras, globėjas, rūpintojas arba žmogus, prižiūrįs nepilnametį, kuriam nesukako septyniolika metų amžiaus arba esąs prie jo patarnauti žmogus, kuris nusikalto pataikavęs tokio nepilnamečio paleistuvavimui, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

526. Kas nusikalto įgundęs moteriškę virsti prostitute asmens smurtu, arba grasymu padaryti galą ar labai sunkią arba sunkiąją kūno žalą jai pačiai arba jos šeimos žmogui, arba apgaulėmis, arba naudodamas

piktam savo valdžią jai, arba pasinaudodamas jos neišsigalėjimu arba tos moteriškės priklausymu kaltininko, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Kas nusikalto įgundęs nurodytomis šio straipsnio pirmoje dalyje priemonėmis moteriškę išvažiuoti iš Lietuvos, norėdamas paversti tą moteriškę ne Lietuvoje prostitute, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jeigu bus išrasta, kad kaltininkas verčiasi nurodytais šiame straipsnyje nusikalstamais darbais, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

527. Vyrškis, kuris nusikalto:

1) pelnęsis, tuo besiversdamas, iš prostitutės kuri yra jo įtakoje arba jo priklausos, arba pasinaudodamas jos neišsigalėjimu;

2) traukęs moteriškes, tuo besiversdamas, verstis prostitucija paleistuvaujamosiuose namuose, norėdamas gauti turto naudos, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

528. Kas nusizengė nelaikęs taisyklių, nustatytų paleistuvybei neleisti ir panaikinti jos žalingiems padariniams, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

529. Kas nusikalto priėmęs į paleistuvaujamąjį namą moteriškę, kuriai žinomai nesukako dvidešimt vieni metai, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto sulaikęs paleistuvaujamajame name prostitutę, kuri yra pareiškusi noro mesti savo verslą.

Dvidešimt aštuntasis skyrius.

Apie įžeidimą.

530. Kas nusizengė tyčia asmenį nuskaudęs pasielgimu arba atsiliėpimu, kurie žemina nuskaustąjį arba jo šeimos žmogų, kad ir mirusį, už tą įžeidimą yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

531. Kas nusikalto pažeminęs, kad ir už akių, garsindamas dalyką, kuris žemina kalbamąjį žmogų, už tą įžeidimą yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

532. Kas nusikalto įžeidęs:

1) motiną, teisės tėvą arba kitą aukštutinį giminietį;

2) kunigą, mišias laikant arba kitas kunigo pareigas einant;

3) valdininką arba valsčiaus viršaitį arba žmogų, kuris eina tolygų pareigumą, beinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo;

4) karinę sargybą arba jos sargybinių, kariuomenės dalį arba kamandą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra garlaivio arba jūrių laivo tarnautojas arba jų keleivis, kuris nusikalto įžeidęs garlaivio arba jūrių laivo kapitoną, taip pat

ir kalinys, kuris nusikalto įžeidęs kurį kalėjimo sargybos žmogų, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo.

533. Kas nusikalto įžeidęs išplatintuose arba viešai išstatytuose spaudinyje, rašte arba vaizde, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, laikraščio redaktorius arba leidėjas, kuris nusikalto įdėjęs jame įžeidžiamų rašinių, laiškų arba paveikslų, yra baudžiamas pinigais, iš to, kiek yra išleidęs parduoti egzempliorių rašinių, laiškų arba paveikslų, ne daugiau kaip po penkis litus už kiekvieną egzempliorių.

534. Kas nusikalto įžeidęs svetimos valstybės vyriausijai galvą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

535. Kas nusikalto įžeidęs svetimos šalies pasiuntinį arba įgaliotinį, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusikalto įžeidęs kitą diplomatijos agentą, jei taip įžeidė, norėdamas parodyti jo vyriausybės negerbimo.

536. Kas nusikalto įžeidęs, kaip numatyta 530 ir 531 straipsniu, gali būti paliktas nebaudžiamas:

1) jei įžeidimą sukėlė lygus arba sunkesnis asmens smurtas ar lygus arba skaudesnis įžeidimas, nuskaustojų padarytas;

2) jei nuskaustasis atkeršijo jam lygiu arba sunkesniu asmens smurtu ar lygiu arba skaudesniu įžeidimu.

Tos taisyklės neturi galios, jei yra įžeistas policininkas arba kitas sargovas arba tarnas, beeinant tarnybos pareigas arba dėl jų ėjimo, arba kunigas.

537. Garsinimas dalyko, kuris žemina garbę, ne-

laikomas baustinu pažeminimu, jei kaltininkas įrodo:

1) kad pagarsintas dalykas yra tiesa, arba

2) kad jis turėjo pakankamo pagrindo laikyti pagarsintąjį dalyką tiesa, ir kad pagarsino jį dėl valstybės arba visuomenės naudos, arba einamosios savo pareigos reikalu, arba gindamas savo asmens arba savo šeimos garbę.

538. Žmogus, kuris kaltinamas pažeminęs, negali duoti pagarsintojo dalyko tikrumo įrodymų ir negali būti paliktas nebaudžiamas 537 straipsniu, jei tas dalykas:

1) liečia svetimos valstybės vyriausijai galvą, pasiuntinį, įgaliotinį arba kitą kurį svetimos valstybės diplomatijos agentą,

2) liečia pažeminto žmogaus asmens arba šeimos gyvenimą ir, be to, tas dalykas buvo pagarsintas išplatintuose arba viešai išstatytuose spaudinyje, rašte arba vaizde arba viešojoje prakalboje.

539. Nusmerkus už įžeidimą, teismui leidžiama, nuskaustajam prašant, paskelbti sprendimas.

540. Kas nusižengė garsinęs žinomai neteisingą dalyką, kuris griauja pasitikėjimą žmogaus, draugijos arba įstaigos verslu arba prekyba arba sugebėjimu žmogaus eiti savo užsiėmimo arba darbo pareigas, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei tatai buvo pagarsinta išplatintuose arba viešai išstatytuose spaudinyje, rašte arba paveiksle, arba viešojoje kalboje, arba tikslu padaryti turtui nuostolio arba gauti turto naudos, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Dvidešimt devintasis skyrius.

Apie slėpinių paskelbimą.

541. Žmogus, turįs dėl savo užsiėmimo laikyti paslapyje įtikėtą jam dalyką, kuris nusizengė tyčia jį paskelbęs, neturėdamas pateisinamų priežasčių taip pasielgti, jei, be to, paskelbtoji žinia galėjo padaryti nustolio arba pažeminti žmogų, apie kurį buvo ta žinia, ir kaltininkas už tą paskelbimą nėra baustinas, kaip už įžeidimą, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei taip paskelbė norėdamas padaryti žalos kieno turtui arba gauti turto naudos arba pažeminti žmogų, apie kurį buvo paskelbtoji žinia, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

542. Kas nusizengė savo valia atvokavęs žinomai svetimą laišką, telegramą, pranešimą arba kitą popierių, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei kaltininkas paskelbė žinią, esančią jo atvokuotuose popieriuose, kuri gali pažeminti žmogų, apie kurį buvo ta žinia, ir jei kaltininkas nėra baustinas už įžeidimą, tai jis yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

543. Gamyklos, fabriko, arba kitos verslo įstaigos tarnautojas arba jų darbininkas, kuris nusizengė paskelbęs tam tikrus, vartojamus gamykloje, fabrike arba įstaigoje arba ketinamus vartoti, gaminimo būdus, įtikėtus nusizengėliui per laikytinus paslapyje, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei taip nusizengė, norėdamas padaryti įstaigai nuostolio arba pats gauti turto naudos, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

544. Kredito įstaigos, akcininkų draugijos arba banko įstaigos tarnautojas, kuris nusizengė tyčia paskelbęs dalyką, žinomai slepiamų šių įstaigos arba draugijos ir neskelbtinų, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei tai paskelbė, turėdamas tikslo pakenkti nurodytųjų įstaigų arba draugijos kreditui arba kreditui šiaip žmonių, kurie joms yra įtikėję savo turta arba turto reikalą, arba norėdamas pats turėti turto naudos, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

545. Prekybos įmonės tarnautojas, kuris nusikalto paskelbęs jos prekybos slėpinį, turėdamas tikslo pakenkti įmonės šeimnininko kreditui arba pats turėti turto naudos, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

546. Valstybės verslų mokesnio komisijų nariai, netarnaujantys valstybės arba visuomenės tarnyboje, taip pat pakviesti į tas komisijas nusimanėliai, kurie nusizengė pagarsinę slėptinas žinias apie valstybės verslų mokesnio mokėtojų turta, skolas, apyvartas ir pelną, yra baudžiami

bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei taip yra nusizengta, norint pažeisti garbę

arba kreditą to žmogaus, apie kurį yra paskelbtoji žinia, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Be to, kaltininkui atimama teisė palikti arba būti renkamam paminėtų komisijų nariu arba būti kviečiamam į jas nusimanėliu per trejus metus.

Trisdešimtas skyrius.

Apie turto, kelių, išpėjamųjų, sienos ir kitų tokių ženklų arba kitų daiktų žalojimą.

547. Kas nusizengė tyčia sužalojęs svetimą turtą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip vienam mėnesiui arba bauda ne daugiau kaip penkiais šimtais litų.

Jei žalos padaryta daugiau kaip už du tūkstančiu penkis šimtus litų, tas kaltininkas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jeigu sužalojimas yra menkas, tai kaltininkas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

548. Kas nusizengė teršęs upę, perkasą, šaltinį arba šulinį, mesdamas į juos daiktus, nuo kurių vanduo negali pagesti, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

549. Kas nusizengė:

1) tyčia pagadinęs žemės arba vandens viešą kelią, arba statymą arba daiktą, kurie yra visiems naudotis ir yra valstybės arba visuomenės turtas;

2) tyčia pagadinęs arba perkėlęs sienos arba matavimo, pareiškiamą arba tyrimo pažymio ženklą arba ženklą, kuris yra iškeltas dirbant vyriausybės arba vyriausybės leistus tyrimų darbus keliams įtaisyti, arba kuris yra iškeltas valdžiai kraštą nubrėžiant;

3) tyčia sužalojęs svetimą vaismedžių sodą, vynu daržą arba pasėlį, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei šis sužalojimas yra menkas, tai kaltininkas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

550. Kas nusikalto sužalojęs:

1) viešąjį paminklą, pastatytą vyriausybei leidus;

2) mokslo arba meno dalyką, kuris priklauso (—) viešiesiems knygynui arba muzėjui arba kitai valstybės arba visuomenės laikyklai;

3) statymą, kuris yra įtaisytas arba yra pritaikintas kraštui ginti;

4) valstybės arba visuomenės maisto dalykų sandėlių arba kariuomenės reikmenų, šovinių arba kitokių kariuomenės daiktų sandėlių;

5) didelės vertybės hidrotechninį įtaisą, kuris yra vartojamas susižinoti, drėkinti arba užtvitimui išpėti;

6) išpėjamą ženklą, pastatytą žinomai asmens nepavojumui apsaugoti;

7) svetimus negyvenamus trobesį arba laivą;

8) svetimus gyvulius, apnuodydamas girdomąjį vandenį arba pašarą arba apkrėsdamas ligą;

9) žuvis svetimuose vandenyse, apnuodydamas vandenį, (—) tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsınimas baudžıamas.

Šıta pat bausme baustınas yra tas, kurıs nusıkaltı perkėles ıspėjamą ženklą, žınomai pastatyą asmens nepavojumui apsaugoti.

551. Kas nusıkaltı sužalojęs vandens, dujų, naftos arba elektros įvados įtaisą, skırıamą visų nauđai, arba įtaisą, kurıs varo svetımą gamyklą arba fabriką, jei šıs sužalojımas sustabde įtaiso darbą arba grėse asmens nepavojumui arba turto sveikumui, tas yra baudžıamas

kalėti paprastajame kalėjıme.

552. Kas nusıkaltı sužalojęs:

1) svetımą dokumentą, kurıs gali būti teisės arba pareıgos nustatymo, pakeıtımo arba pasıbaıgımo žyminiu;

2) svetımą pašto arba telegrafo korespondenciją, kuri yra pašto ir telegrafo įstaıgos žınioje;

3) dokumentą iš vyriausybės arba visuomenės įstaıgos raštų,

tas yra baudžıamas

kalėti grasos kalėjıme arba kalėti paprastajame kalėjıme.

Šıta pat bausme baustınas yra tas, kurıs nusıkaltı paslėpęs arba pasısavinęs tokį dokumentą arba korespondenciją.

Pasikėsınimas baudžıamas.

Jei padarytoji žala yra menka, arba jei kaltıninkas geruoju gražino paslėptą arba pasısavintą dokumentą arba korespondenciją prieš paskelbiant sprendımą, rezoliuciją arba kaltumo nutarımą ir, be to, nepadaręs, juos paslėpdamas arba pasısavındamas, piktų pasėkų, tai kaltıninkas yra baudžıamas areštu.

553. Kas nusıkaltı sužalojęs, neturėdamas tikslo šventenybės įžeısti:

1) bažnyčią arba krikščıonıų maldos namus;

2) bažnyčios esantį Šventąjį kryžių, Šventųjų atlaikus, Šventąjį paveıslą arba kitą daiktą, kurį (—) krikščıonıų bažnyčia laiko šventenybe, jei tie daiktai buvo bažnyčioje, koplyčioje arba krikščıonıų maldos namuose;

3) Šventąjį kryžių arba Šventąjį paveıslą, pastatytus viešoje vietoje, tas yra baudžıamas

kalėti grasos kalėjıme arba kalėti paprastajame kalėjıme.

Pasikėsınimas baudžıamas.

554. Kas nusıkaltı sužalojęs kapą arba paminklą, jei tai padarė neturėdamas tikslo paniekinti numirėlio, tas yra baudžıamas

kalėti paprastajame kalėjıme.

Pasikėsınimas baudžıamas.

555. Kas nusıkaltı sužalojęs:

1) svetımus gyvenamuosius trobesį arba laivą, arba tokius negyvenamuosius trobesį, laivą arba kitą būstą, kuriuose tuo metu žınomai būta žmogaus, kurio gyvybei dėl to sužalojımo buvo pavojaus;

2) svetımą kasyklą ar rūdyną (—);

3) svetımą gesınamą arba gelbėjamą įtaisymą, norėdamas kliudyti gesinti gaisrą arba gelbėti žūstančius;

4) svetımą įtaisymą arba statymą, kurie žınomai yra apsaugoti asmens nepavojumui dirbančių gamykloje, fabrike, kasinių versle arba statymo ar kasimo darbuose žmonių;

tas yra baudžıamas

kalėti grasos kalėjıme ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsınimas baudžıamas.

556. Kas nusıkaltı sužalojęs visuomenės arba

arba leidę nelaikyti technikos taisyklių, arba nesiėmę priemonių, kurių reikia geležinkeliui arba jo važmai, garlaiviui arba jūriui laivui laikyti nepavojingame važiuoti būvyje, jei tas darbas sutrikdė geležinkelio važiavimo arba laivo plaukimo nepavojumą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime arba kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl šito nusikaltimo susikūlė geležinkelio traukinys arba paskendo garlaivis ar jūrių laivas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus arba grasos kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra geležinkelio statymų arba važmos, garlaivio arba jūrių laivo priėmėjas, kuris nusikalto priėmęs juos per tinkamus žinomai esančius tokio nepatenkinto būvio, kad dėl jo buvo pavojaus traukiniui eiti arba laivui plaukti.

561. Technikas arba didmenų rangovas, kuris nusikalto vartojęs netinkamą medžiagą arba jos nepakankamai arba nelaikęs technikos taisyklių statant arba įtaisant, jei dėl to sugriuvo statymas, įtaisymas arba jų dalis, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti nusikaltėliui teisę dirbti statymo darbai arba imtis statymo parangų didmenomis nuo vienu ligi penkerių metų laikui ir paskelbti sprendimas.

562. Kas nusikalto svetimą turtą sužalojęs padėdamas, išsprogdindamas arba paskandindamas, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei tokiais būdais yra sužaloti svetimi miškas, sodas, beaugą dirvoje javai, durpinė, (—) medžių,

malkų, prekių, žemės ūkio gaminių, maisto dalykų, sprogstamųjų arba ūmai degamų dalykų arba sproginių sandėlis, negyvenamieji trobesiai arba laivai, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei dėl šio sužalojimo, destis kokie daiktų savumai ir padėtis arba kokios padarymo aplinkybės, žinomai grėsė pavojus, kad ugnis, sprogimas arba skandinimas išsiplės ir apims triobesius, laivus, būstus arba vietas, kurios yra paminėtos 563 straipsnyje, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Nurodytu šio straipsnio trečiojoje dalyje atsitikimu kaltininkas yra baustinas nustatyta ta dalmi bausme, kad ir sužalotieji dalykai būtų jo nuosavybė.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

563. Kas nusikalto sužalojęs padėdamas, išsprogdindamas arba paskandindamas:

- 1) bažnyčią arba krikščionių maldos namus;
- 2) vyriausybės arba visuomenės įstaigos, viešojo knygyno arba muzėjaus arba kitos mokslo ar meno dalykų valstybės arba visuomenės laikyklės būstą;
- 3) gyvenamus trobesį arba laivą, rūdyną arba kasyklą, arba tokius negyvenamus trobesį, laivą, būstą arba kitą vietą, kuriuose tuo metu žinomai būta žmogaus, kurio gyvybei grėsė pavojus,

tas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Jei tat sužalojo susitarę keli žmonės ir dar įvairiose miesto arba sodybos dalyse vienu metu, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi gyvos galvos.

564. Kas nusikalto rengęs arba dalyvavęs sąjungoje, susidariusioje:

1) sužaloti geležinkeliui, jo važmai arba ženklui, nustatytam, kad nebūtų pavojaus traukiniui eiti, tuo tikslu, kad susikultų geležinkelio traukinys;

2) sužaloti garlaiviui arba jūrių laivui arba ženklui, nustatytam, kad nebūtų pavojaus laivui plaukti, tuo tikslu, kad paskęstų garlaivis arba jūrių laivas;

3) padaryti žalai, kuri yra numatyta 563 straipsniu,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

565. Kas nusizengė sužalojęs dėl neatsargumo:

1) visų arba vyriausybės naudojamą telegrafą arba telefoną, jei dėl to sužalojimo jie nustojo dirbti;

2) daiktą, paminėtą 557 straipsnyje, jei dėl to sužalojimo kilo potvynis arba liko užkirsti keliai,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

566. Kas nusizengė dėl neatsargumo sužalojęs, dėl ko sutriko geležinkelio važiavimo arba plaukimo nepavojumas:

1) geležinkelį arba jo važmą;

2) garlaivį arba jūrių laivą;

3) išpėjamą ženklą, nustatytą, kad nebūtų pavojaus traukiniui eiti arba laivui plaukti,

tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei dėl to susikulė geležinkelio traukinys ar paskendo garlaivis arba jūrių laivas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti kaltininkui teisė tarnauti geležinkelyje, vandens kelyje, garlaivyje arba jūrių laive, taip pat būti statytoju arba rangovu geležinkelių statymams arba statant garlaivius ar jūrių laivus nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

567. Tomis baudmėmis, kurios yra nustatytos 566 straipsniu, ir nurodytais jame pagrindais einant baustinas yra:

1) kas nusikalto davęs dėl neatsargumo netikrai ženklą, kuris yra vartojamas, kad nebūtų pavojaus geležinkelių važiavimui ar laivų plaukimui, dėl ko radosi pavojaus traukiniui eiti arba laivui plaukti;

2) geležinkelio, vandens kelio, garlaivio arba jūrių laivo tarnautojas, kuris nusikalto nelaikęs, dėl neatsargumo, taisyklių, nustatytų įstatymu arba priiverčiamuoju įsaku, kad nebūtų pavojaus geležinkelių važiavimui arba laivų plaukimui, dėl ko radosi pavojaus traukiniui eiti arba laivui plaukti;

3) žmogus, pažymėtas 560 straipsnyje, kuris nusikalto vartojęs arba leidęs vartoti, dėl neatsargumo, netinkamą medžiagą, arba per maža jos, statant, taisant arba naudojant geležinkelį arba jo važmą, garlaivį arba jūrių laivą, arba prižiūradamas tokių statymą, taisyką arba naudojimą arba nelaikęs ar leidęs nelaikyti technikos taisyklių, arba nesiėmęs priemonių, kurių reikia geležinkeliui arba jo važmai, garlaiviui arba jūrių laivui laikyti nepavojingam važiuoti, arba priėmęs, dėl neatsargumo, geležinkelio statymus arba jo važmą, garlaivį arba jūrių laivą nepatenkintinus, jei dėl to radosi pavojaus traukiniui eiti arba laivui plaukti.

568. Kas nusizengė sužalojęs dėl neatsargumo daiktą, minimą 562 straipsnio antroje dalyje ir 563 straipsnyje, padėgdamas, išsprogindamas arba paskandindamas, jei už nelaikymą taisyklių apie elgi-

maši su ugnimi arba su sprogstamaisiais dalykais nepaskirta skaudesnės bausmės, tas yra baudžiamas areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

569. Nelaikomi nusikastamais neatsargūs darbai, numatyti 565—568 straipsniais, jei paties nusižengėlio arba jo nurodymu yra pašalintas padarytas jo darbu pavojus, nurodytas šiuose straipsniuose, arba jei ugnis, sproginimas arba skendimas jo yra sulaikyti pačioje pradžioje.

570. Kas prasižengė nepranešęs arba ne laiku pranešęs geležinkelio sargui arba kitam žmogui, kuris žiūri kelių nepavojumo žemėje arba vandenyse, apie savo netyčia sužalotą kelią, dėl ko radosi pavojaus juo keliauti, arba įspėjimą ženklą, tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba baudos mokėti ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Trisdešimt pirmasis skyrius.

Apie radinio neskelbimą, svetimo turto pasisavinimą arba naudojimą piktam pasitikėjimo.

571. Kas nusižengė neapskelbęs nustatytą tvarką:

1) apie savo rastą, nežinia kieno esantį daiktą, kuris yra vertas daugiau kaip penkiolika litų;

2) apie prisidėjusius prie jo bandos arba atsirusius jo žemėje, nežinia kieno esančius, atklydėlius gyvulius,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų.

572. Kas nusižengė tyčia pasilaikęs, norėdamas padaryti savo nuosavybe, arba tyčia išvartojęs:

1) savo rastus arba pas jį pamirštus, nežinia kieno esančius, daiktus, kurie yra verti daugiau kaip penkiolika litų;

2) nežinia kieno esančius atklydėlius gyvulius, tas yra baudžiamas

baudos mokėti tiek, kiek yra verti pasisavintieji daiktai, bet ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

573. Kas nusižengė pasisavinęs:

1) savo rastą svetimoje žemėje išdą;

2) savo rastus arba pas jį pamirštus daiktus arba atklydėlius gyvulius, kurių šeimininką besisavindamas nusižengėlis žinojo,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip trigubą turto vertybę, bet ne daugiau kaip tūkstantį penkis šimtus litų, arba areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams.

Jeigu kaltininkas besisavindamas žinojo, kad šeimininkas ieško to turto, arba jei šeimininkas reikalavo iš kaltininko jį gražinti, tai jis yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

574. Kas nusikalto pasisavinęs pavestą jam svetimą kilnojamąjį turtą, tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei pasisavintas dalykas yra vertas daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jeigu pasisavintas dalykas nėra vertas daugiau kaip du litu penkiasdešimt centų, arba jei nusikaltėlis

geruoju gražino daiktus arba kaip kitaip atlygino nukentėjėliui prieš paskelbiant sprendimą, rezoliuciją arba kaltumo nutarimą, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu pasisavino, kaip numatyta šio straipsnio trečiajia dalimi, nepagalvojęs, tai kaltininkas yra baudžiamas

areštu.

575. Banko įstaigos arba mainomosios krautuvės laikytojas, jų prižiūrėtojas arba tarnautojas, taip pat kiekvienas, apskritai, žmogus, imąs svetimą kilnojamą turtą laikyti, įkaitui arba kurioms kitoms tam tikroms operacijoms, kuris nusikalto pasisavinęs tą įtikėtą jam turtą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

576. Vyriausybės arba visuomenės valdžios įgaliotinis šelpti nukentėjusiems nuo gaisro, žmonių maitos stokos arba kito visuomenės negando, kuris nusikalto:

1) pasisavinęs turtą, kuris turėjo būti išdalintas nukentėjėjams;

2) davęs, norėdamas gauti turto naudos, iš turto, kuris turėjo būti išdalintas nukentėjėjams, pašalpą žmogui, neturinčiam teisės jos gauti,

yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

577. Turįs įgaliojimu arba kitu teisėtu įtikėjimu rūpintis svetimu turtu arba turto reikalu, kuris nusikalto vartojęs savo įgaliojimą žinomai įtikėto jam turto arba turto reikalo nenaudai, jei dėl to piktam naudojimo radosi žalos, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei žalos buvo padaryta daugiau kaip už du tūkstančiu penkis šimtus litų, arba jei taip piktam naudojimo globėjas, kenkdamas globiamajam, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Sis paskutiniąja bausme baustinas yra globėjas, kuris nusikalto pasisavinęs savo globiamą ir prižiūrimą svetimą kilnojamąjį turtą.

578. Tarnautojas arba žmogus, einąs tarnybą labdarių arba kredito įstaigoje, savitarpio apsidraudimo draugijoje, dalininkų bendrovėje arba akcininkų draugijoje, įsteigtose vyriausybei leidus, kuris nusikalto naudojęsis savo tarnybos padėtimi žinomai kenkdamas pavestam jam rūpintis tarnybą einant turtui arba turto reikalui, jei dėl to naudojimo piktam radosi žalos, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jeigu dėl žalos didumo valstybės išdas turėjo svarbaus nuostolio, arba jei sutriko arba susmuko kredito įstaigos reikalai, arba jei daug žmonių virto neturtėliais, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Sitomis pat bausmėmis ir tais pačiais pagrindais einant baustini yra paminėti šiame straipsnyje žmonės, kurie nusikalto pasisavinę savo turimą dėl tarnybos turtą, taip pat ir tie, kurie nusikalto pavogę turtą, kuris jų yra prižiūrimas tarnybą einant.

Šiuo atsitikimu baudžiama ir už pasikėsinimą taip pavogti.

579. Vyriausybės leidimu įsteigtos kredito įstaigos, savitarpio apsidraudimo draugijos, dalininkų bendrovės arba akcininkų draugijos prižiūrėtojas arba jų darbų rikiuotojas, kuris nusikalto:

1) vartojęs tokios įstaigos, bendrovės arba draugijos turta operacijoms, kurios neleistos jų įstatais;

2) vartojęs kapitalus, gautus įmonės reikalams iš vyriausybės, ne tam reikalui, kuriam jie yra skiriami,

kad ir tatai padarė minėtos įstaigos, bendrovės arba draugijos nutarimams vykdyti, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Jei dėl to darbo minėtoji įstaiga, bendrovė arba draugija sulaukė išmokėjimą arba buvo apskelbta neišsigalinti, tai nusikaltėlis yra baudžiamas kalėti grąsios kalėjime.

Šita pat bausme ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra paminėtas šiame straipsnyje žmogus, kuris nusikalto vartojęs kapitalus, gautus įmonės reikalams iš vyriausybės, ne tik ne tam reikalui, kuriam jie yra skiriami, bet, apskritai, ne įmonės reikalams.

580. Akcininkų draugijos steigėjas arba įsteigtų vyriausybei leidus kredito įstaigos, savitarpio apsidraudimo draugijos, dalininkų bendrovės arba akcininkų draugijos prižiūrėtojas arba darbų rikiuotojas, kuris nusikalto:

1) pranešęs vyriausybei, prašydamas leidimo steigti akcininkų draugiją, žinomai melagingų žinių apie steigiamąją įmonę, jei toks pranešimas galėjo pakenkti akcininkams;

2) įdėjęs žinomai melagingų žinių apie įstaigos, bendrovės arba draugijos reikalų arba sąskaitų padėtį skelbime, apyskaitoje, balanse arba prekybos knygoje;

3) pristatęs žinomai netikrą dividendo apskaitymo ir duoto dividendo apyskaitą;

4) išleidęs obligacijų arba įkaito lapų, neapdraustų einant įstatais arba nustatytomis tam dalykui tai-

syklėmis, arba indėlių bilietų, neimdamas pačių indėlių;

5) išleidęs obligacijų arba kitų vertybės popierių sumai didesnei, negu yra leista,

kad ir tatai padarė minėtųjų įstaigos, bendrovės arba draugijos nutarimams vykdyti, yra baudžiamas kalėti grąsios kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra savivaldybės, miesto arba kitokios įstaigos tarnautojas, valdęs obligacijų arba kitų vertybės popierių leidimą, kuris nusikalto padaręs numatytų šio straipsnio ketvirtuoju arba penktuoju punktais nusikalstamųjų darbų.

Trisdešimt antrasis skyrius.

Apie vagystę, plėšikavimą ir prievartavimą.

581. Kas nusikalto pagrobęs, slapta arba atvirai, svetimą kilnojamąjį turta, norėdamas pasisavinti, už tą vagystę yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Teismui leidžiama pratęsti kalimasis laikas ligi dvejų metų, jei vagystė buvo padaryta: ypatingu įžulumu; peržengiant pasitikėjimą; sulaužant kliūtis arba užraktus, kurie neleidžia įti į kiemą, trobesį arba kitą būstą arba laikyklą; beinant geležinkelio traukiniui arba jam sustojant; nakties metu; jei pagrobtas daiktas būtina reikalingas nukentėjėliui maitintis.

Jeį pagrobtų daiktų vertybė praneša du tūkstančiu penkis šimtus litų arba pagrobtas arklys, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime. (V. Ž. Nr. 59).

Jeigu pagrobtai neverti daugiau kaip du litu penkiasdešimt centų, arba jei kaltininkas geruoju gražino pagrobtus daiktus arba kaip kitaip atlygino

nukentėjėliui prieš paskelbiant sprendimą, rezoliuciją arba kaltumo nutarimą, arba jei buvo pavogęs iš paskutinosios, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra tas, kuris nusikalto pagrobęs, slapta arba atvirai, norėdamas pasisavinti, dokumentą arba korespondenciją, nurodytus 552 straipsnyje.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

582. Kas nusikalto pavogęs:

1) turta iš kapo, kuri atkasė arba, apskritai, sužalojo, kad galėtų jį pagrobti;

2) turta, kuriam yra gaisro, potvynio, paskendimo arba kito visuomenės negando pavojaus, jei pagrobė tokiam negandui ištikus;

3) valdžios karinį ginklą, šovinių, parako arba kitų daiktų, kurie yra puolimo arba gynimo priemonės, tais daiktais versdamasis arba, kad ir nesiverdama, bet iš sandėlių arba kariuomenės laikomųjų vietų arba būstų,

yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

583. Kas nusikalto pavogęs iš gyvenamųjų trobešio, laivo arba kito būsto, arba iš tokio gyvenamojo būsto, kuriame tuo metu žinomai būta žmogaus, arba iš gyvenamojo namo aptverto kiemo:

1) jei kaltininkas turėjo prirengęs ginklą arba įrankį pulti ar gintis;

2) nakties metu, jei, be to, nusikaltėlis įsilaužė į šį būstą arba kiemą sulauždamas kliūtis arba užraktus, kurie neleidžia į juos įeiti,

yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

584. Kas nusikalto vagyste:

1) kelių žmonių, prirengusių ginklų arba įrankių pulti arba gintis, padaryta nakties metu iš gyvenamojo namo, laivo arba kito būsto, arba iš tokio gyvenamojo būsto, kuriame tuo metu žinomai būta žmogaus, arba iš gyvenamojo namo aptverto kiemo, jei, be to, kaltininkas įsilaužė į šį būstą arba kiemą sulauždamas kliūtis arba užraktus, kurie neleidžia į juos įeiti;

2) gaujos padaryta,

tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

585. Kas nusikalto pavogęs arklį, jei verčiasi arklį vogimu, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jei nusikaltėlis pavogė arklį iškalėjęs bausmę, už tokią jau arklų vagystę ir dar nesukakus penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti, tai jis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

586. Kas nusikalto numatyta 581 straipsnio pirmąja arba antrąja dalimi vagyste, kurią padarė iškalėjęs du kartu už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą, ir dar nesuėjęs penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kuri, tas yra baudžiamas.

586 Pasikėsėjimas baudžiamas. trejus me-

586. Kas nusikalto vagyste, kurią padarė iškalė-

jės ne mažiau kaip tris kartus bausmę už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą ir, be to, nesuėjus penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jeigu nusikaltėlis yra atlikęs už minėtųjų nusikalstamųjų darbų kurį ne mažesnę bausmę kaip kalėti grąsos kalėjime ir už naujai padarytą tokiam pat laikui nesuėjus vagystę yra teismo išrastas esąs baustinas taip pat ne mažiau kaip kalėti grąsos kalėjime, tai jis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

588. Kas nusikalto pavogęs bažnyčios:

1) šventąjį kryžių, šventųjų atlaikus, šventąjį paveikslą, arba daiktą, kuriuos šventenybėmis laiko (—) krikščionių bažnyčia;

2) daiktą, kuris yra pašventintas bevartojant jį mišioms,

jei nėra skaudžiau baustinas už šventenybės įžeidimą, ir jei tą daiktą pavogė iš bažnyčios, zakristijos, koplyčios arba krikščionių maldos namų, tas yra baudžiamas:

atsitikimu, nurodytu šio straipsnio pirmajame punkte, — kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus;

atsitikimu, nurodytu šio straipsnio antrajame punkte, — kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jeigu tai buvo pavogta iš bažnyčios brangumės arba iš kurios kitos vietos, bet nusikaltėlis žinojo

pavogtuosius daiktus bažnyčios esant, tai jis yra baudžiamas:

atsitikimu, nurodytu šio straipsnio pirmajame punkte, — kalėti grąsos kalėjime;

atsitikimu, nurodytu šio straipsnio antrajame punkte, — kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Šitomis pat bausmėmis baustinas yra tas, kuris nusikalto pasisavinęs nurodytą šio straipsnio pirmojoje dalyje turta, kuris jam buvo pavestas vartoti per pamaldas.

Pasikėsinimas baudžiamas.

589. Kas nusikalto pagrobęs svetimą kilnojamąjį turta, turėdamas tikslą jį pasisavinti, atimdamas kam nuovoką, sužalodamas kūną, darydamas asmens smurtą arba baustinai grąsydamas, už tą plėšikavimą yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jei plėšė:

1) labai sunkiai arba sunkiai sužalodamas kūną;

2) bažnyčioje;

3) atviroje jūroje;

4) keli žmonės, kurie tam išigriovė į gyvenamąjį namą arba gyvenamąjį būstą;

5) žmogus, kuris turėjo prirengęs ginklą arba įrankį pulti arba gintis;

6) gauja;

7) žmogus, kuris ne mažiau tris kartus yra iškalėjęs bausmę už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą, ir be to, nesuėjus penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais einant baustinas yra tas, kuris nusikalto pagrobęs, numatytomis šio straipsnio aplinkybėmis, dokumentą arba korespondenciją, nurodytus 552 straipsnyje.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

590. Kas nusikalto vertęs, norėdamas pats gauti arba kitam padaryti turto naudos, užleisti turto teisę, arba padaryti kitą nenaudingą turto sutartį, sužalodamas kūną, darydamas smurtą asmeniui arba baustinai grasodamas, už tą prievartavimą yra baudžiamas kalėti grasos kalėjime.

Jei prievartavo:

- 1) labai sunkiai arba sunkiai kūną sužalodamas;
- 2) keli žmonės, kurie tam įsigriovė į gyvenamąjį namą arba kitą gyvenamąjį būstą;
- 3) žmogus, kuris turėjo prirengęs ginklą arba įrankį pulti arba gintis;
- 4) gauja;
- 5) žmogus, kuris ne mažiau kaip tris kartus yra iškalėjęs bausmę už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą, ir be to, nesuėjęs penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį, tai kaltininkas yra baudžiamas kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Trisdešimt trečiasis skyrius

Apie sukčiavimą.

591. Kas nusikalto:

- 1) pagrobęs per apgaulės svetimą kilnojamąjį turtą, norėdamas jį pasisavinti;

2) pagrobęs svetimą kilnojamąjį turtą, norėdamas jį pasisavinti, nusukdamas bemaluodamas, besverdamas arba kitaip apgaudamas dėl daiktų kiekio arba kokio, perkant ir parduodant arba darant kitokią atsilygintinę sutartį;

3) kurstęs per apgaulės, norėdamas gauti turto naudos arba kitam jos padaryti, užleisti turto teisę arba padaryti kitą nenaudingą turto sutartį, už tą sukčiavimą yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Jei nuostolio buvo padaryta daugiau kaip už du tūkstančiu penkis šimtus litų, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jeigu nuostolio padaryta ne daugiau kaip už du litus penkiasdešimt centų, arba jei kaltininkas geruoju gražino turtą arba kaip kitaip atlygino nukentėjėliui prieš paskelbiant sprendimą, rezoliuciją arba kaltumo nutarimą, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais einant baustinas yra, tas, kuris nusikalto pagrobęs per apgaulės, norėdamas pasisavinti, dokumentą arba korespondenciją, pažymėtą 552 straipsnyje.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

592. Kas nusikalto išleidęs daiktą per ginamą apyvartoje baudžiamuoju įstatymu arba per įgytą nusikalstamu darbu, jei sukalbėta sutartyje mokesnį yra gavęs visą arba dalį, už šį sukčiavimą yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Kaltininko gauti nusikalstamąja sutartimi pinigai

arba kitas turtas atimami arba iš kaltininko išreikalaujama atatinkama pinigų suma.

593. Kas nusikalto:

1) pardavęs arba įkeitęs nekilnojamąjį turtą žinomai svetimą, jei jis neturėjo tam teisės, arba turtą prasimanytą;

2) pardavęs arba įkeitęs nekilnojamąjį turtą paslėpdamas, pirkėjo arba įkaito ėmėjo nenaudai, uždėtą turtui draudimą arba varžantį jį pasižadėjimą,

už šią suktybę yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

594. Kas nusikalto gavęs savo pareikštu reikavimu draudimo pinigus už turtą, apdraustą nuo sužalojimo, jei žalos žinomai nebūta, arba jei kaltininkas paslėpė, kad turtas yra sužalotas dėl priežasties, dėl kurios jis nustoja teisės gauti draudimo pinigus, už tą suktybę yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

595. Kas nusikalto suktybe:

1) meluodamas pasisakęs tam reikalui esąs tarnautojas arba žmogus, daras tarnautojo pavestas;

2) gaujos padaryta,

tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime,

Pasikėsinimas baudžiamas.

596. Kas nusikalto numatyta 591 straipsnio pirmąja dalimi suktybe, kurią padarė du kartu iškalėjęs už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą, ir, be to, nesuėjus penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

597. Kas nusikalto suktybe, kurią padarė iškalėjęs ne mažiau kaip tris kartus bausmę už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba sukčiavimą, ir, be to, nesuėjus penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį, tas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jeigu nusikaltėlis yra atlikęs už minėtųjų nusikalstamųjų darbų kurį ne mažesnę bausmę kaip kalėti grasos kalėjime, ir už naujai padarytą tam pačiam laikui nesuėjus suktybę bus teismo išrastas esąs taip pat baustinas ne mažiau kaip kalėti grasos kalėjime, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Pasikėsinimas baudžiamas.

598. Kas nusikalto padegęs, išsprogdinęs arba paskandinęs apdraustą turtą, norėdamas gauti draudimo pinigus, jei nėra baustinas skaudžiau už padarytą sužalojimą, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

Trisdešimt ketvirtasis skyrius

Apie bankrutavimą, lupikavimą ir kitus baustinus turto nesąžiningumus.

599. Teismo apskelbtas nusigyvenusiu skolininku, kuris nusikalto:

1) paslėpęs, skelbiant jį nusigyvenus, savo tur-

ta, nutylėdamas arba melagingai apie jį pareiškdamas tam, kad išvengtų mokėti skolas;

2) davęs konkursinio turto mažinamą skolos pasižadėjimą, kuri visa arba iš dalies yra pramanyta, arba dovanai perdavęs kam, sutvirtinęs raštais kito vardu arba kitokiu būdu paslėpęs savo turtą po to, kaip buvo apskelbtas jo nusigyvenimas ir be to, tam, kad išvengtų mokėti skolas;

3) davęs skolos pasižadėjimą, kuri visa arba iš dalies yra pramanyta, arba dovanai perdavęs kam, sutvirtinęs raštais kito vardu arba kitokiu būdu paslėpęs savo turtą, kad ir prieš apskelbiant jį nusigyvenus, bet numatydamas, kad toks apskelbimas greitai laiku bus neišvengiamas ir, be to, tam, kad išvengtų mokėti skolas,

yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

600. Teismo apskelbtas nusigyvenusiu prekybos skolininku, kuris nusikalto padaręs nusikalstamųjų darbų, numatytų 599 straipsniu, yra baudžiamas,

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jei dėl žalos didumo valstybės išdas turėjo svarbaus nuostolio, arba jei sutriko ar susmuko kredito įstaigos reikalai, arba jei daug žmonių virto neturtėliais, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

601. Visuomenės arba privatinės kredito įstaigos, dalininkų bendrovės arba akcininkų draugijos prižiūrėtojas arba darbų rikiuotojas, kuris nusikalto:

1) atsisakęs, apskelbiant teismui tą įstaigą, bendrovę arba draugiją nusigyvenus, pareikšti teismui arba tam tikrai valdžiai, tais atsitikimais ir taja tvar

ka, kure yra nustatyti įstatymu, apie tos įstaigos, bendrovės arba draugijos turtą, arba meluodamas čia pareiškęs apie jų turtą, jei taip pareikšti atsisakė arba pareiškė turėdamas tikslą padėti įstaigai, bendrovei arba draugijai išvengti savo skolas mokėti;

2) davęs tos įstaigos, bendrovės arba draugijos turto mažinamą skolos pasižadėjimą, kuri visa arba iš dalies yra pramanyta, arba dovanai davęs kam, sutvirtinęs raštais kito vardu arba kitokiu būdu paslėpęs jos turtą, turėdamas tikslą padėti įstaigai, bendrovei arba draugijai išvengti savo skolas mokėti, jei toks pasižadėjimas buvo duotas arba turtas buvo dovanai duotas, sutvirtintas raštais arba paslėptas po to, kaip ši įstaiga, bendrovė arba draugija buvo sulaukė išmokėjimą arba buvo apskelbtos nusigyvenusiomis arba kad ir anksčiau, bet numatydamas tokį sulaukymą arba apskelbimą greitai laiku neišvengiamą būsiant,

jei po to įstaiga, bendrovė arba draugija buvo apskelbta nusigyvenus arba buvo sulaukytas išmokėjimas, yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Jei dėl žalos didumo valstybės išdas turėjo svarbaus nuostolio, arba jei sutriko ar susmuko kredito įstaigos reikalai, arba jei daug žmonių neturtėliais virto, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

602. Bendrininku nusikalstamųjų darbų, numatytų 599 — 601 straipsniais, jei jie buvo padaryti, yra laikomas ir baudžiamas per bendrininką tas, kuris nusikalto:

1) kurstęs tai padaryti;

2) reikalavęs arba gavęs išmoką iš pasižadėjimo.

žinomai duoto tomis aplinkybėmis, kurios yra nurodytos tuose straipsniuose;

3) įgijęs dovanai per gaunamą atlygintinai turtą, kuris žinomai buvo perduotas nurodytomis tuose straipsniuose aplinkybėmis;

4) paslėpęs arba dalyvavęs slepiant turtą nurodytomis tuose straipsniuose aplinkybėmis.

603. Išrastas neatsargiu prekybos nusigyvenėliu (paprastuoju bankrutu), kuris nusikalto tuo, kad nerūpestingai atlikdavo prekybos reikalus arba kleidė turtą, dėl ko ir nusigyveno, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti nusikaltėliui teisė pirkliauti nuo vienu ligi penkerių metų laikui arba visam amžiui.

604. Visuomenės arba privatinės kredito įstaigos, dalininkų bendrovės arba akcininkų draugijos prižiūrėtojas arba darbų rikiuotojas, kuris nusikalto nerūpestingai atlikęs tos įstaigos, bendrovės arba draugijos reikalus arba per daug kleidęs jos reikalais, jei dėl tokio nerūpestingumo arba kleidimo įstaiga, bendrovė arba draugija nustojo mokėjusi išmokas arba tapo apskelbta nusigyvenus, yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama atimti nusikaltėliui teisė prižiūrėti arba rikiuoti įstaigos, bendrovės arba draugijos, nurodytų šiame straipsnyje, darbai nuo vienu ligi penkerių metų laikui arba visam amžiui.

605. Visuomenės arba privatinės trumpalaikio kredito įstaigos, dalininkų bendrovės arba akcininkų draugijos prižiūrėtojas arba rikiuotojas, kuris nusižengė nesiėmęs reikalaujamų įstatymais priemonių imonės reikalams baigti esant aplinkybėms, kuriomis įstatymais arba įstatais reikalaujama ji likviduoti, yra baudžiamas

areštu.

Jei įstaigos, bendrovės arba draugijos reikalai buvo žinomai tokie, kad įstatymu arba įstatais reikalaujama pareikšti apie įstaigos, bendrovės arba draugijos nusigyvenimą, tai tas, kuris nusikalto neatlikęs tos pareigos, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

606. Žinomai gališ kaip nors atlyginti savo skolintojui, kuris nusikalto:

1) nepranešęs apie tai teismui arba tam tikrai valdžiai tais atsitikimais ir taja tvarka, kur yra nustatyta įstatymu;

2) meluodamas pareiškęs, pranešdamas apie tai teismui arba tam tikrai valdžiai, kenkdamas skolintojui,

yra baudžiamas.

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šita pat bausme baustinas yra: 1) kuris nusikalto meluodamas teismui pareiškęs, kad pametęs neišmokėtą vekselį, ir 2) Pabaltijo gubernijose tas, kuris nusikalto meluodamas pareiškęs arba patikrinęs, imant iš jo nustatytais įstatymu atsitikimais pasirašymą, kai yra antspauduojamas ir surašomas palikimo turtas arba keliama įpėdinių šaukiamoji byla.

607. Kas nusikalto:

1) išnevertinęs, dovanai arba atsilygintinai nusavinęs arba įkeitęs savo nekilnojamąjį turtą, kuris yra įkeistas arba uždraustas, arba tokį turtą, kuris uždrausti kad ir yra tam tikros valdžios žinomai įsakyta, bet kuris dar nėra uždraustas, jei tai padaryta kenkiant skolintojui arba kitam žmogui, kurių teisės tuo turtu yra laiduotos;

2) pagrobęs, paslėpęs, sužalojęs, atsilygintinai arba dovanai nusavinęs arba įkeitęs savo kionojamąjį turtą, kuris yra įkeistas, arba kuris yra areštuotas

arba sekvestruotas, arba tokį, kuris areštuoti arba sekvestruoti kad ir yra tam tikros valdžios žinomai įsakyta, bet jis dar nėra areštuotas arba sekvestruotas, jei tai yra padaryta kenkiant skolintojui arba kitam žmogui, kurių teisės tuo turtu yra laiduotos, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

608. Kas nusikalto skolinę kapitalą per didelėms palūkanoms:

1) jei skolininkas dėl savo slegiamų aplinkybių, žinomų skolintojui, buvo priverstas priimti arba pratęsti skolinimo sąlygas, kurios buvo labai sunkios arba saistomos dėl savo pasėkų;

2) jei verčiąsias skolinimu nusikaltėlis paslėpė per dideles palūkanas, įdėdamas jas į ištisiną, laikydamas jas atsimitimo ar laikymo mokesniu arba kitoku būdu,

už tą lupikavimą yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, teismui leidžiama paskirti nusikaltėliui mokėti baudos ne daugiau kaip du tūkstančiu penkis šimtus litų.

Jei nusikaltėlis vertėsi tuo lupikavimu, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra tas, kuris nusikalto įgijęs ir pristatęs išieškoti žinomai lupikišką pasižadėjimą arba gavęs juo žinomai lupikišką išmoką.

Jei lupikavo skolinamosios kasos laikytojas arba jo darbadirbys, tai teismui leidžiama atimti nusikaltėliui visam amžiui teisę laikyti skolinamoji kasa arba būti darbadirbiu joje.

Lupikiškas pasižadėjimas laikomas negalingu,

bet skolintojas nenustoja teisės gauti atgal duotą iš tiesų ištisiną, atskaičius tai, kas jau yra įmokėta.

P pinigų skolinimas palūkanoms, ne daugiau kaip iš dvylikto procento per metus, nebaudžiamas.

609. Žmogus, verčiąsias skolinimu žemininkams javų arba kito sandėto arba pinigų, ta sąlyga, kad skola, visa arba jos dalis, būtų mokama javais, ūkio gaminiais arba darbu, kuris nusikalto davęs tokią paskolą pernėlig sunkiomis, nesutinkančiomis su vietos papročiais, sąlygomis, pasinaudojęs tam skolininko didžiai varginga padėtimi, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Tokia sutartis, išrandama lupikiška, laikoma negalinga, bet skolintojas nenustoja teisės atgauti javus, sandėtą arba pinigus, kuriuos jis iš tiesų yra davęs, atskaičius tai, kas jam yra gražinta.

610. Žmogus, verčiąsias supirkinėdamas javus iš žemininkų, kuris nusižengė įgijęs iš jų pamestina kaina javus beaugančius arba pėdais arba grūdais, pasinaudojęs tam žinomai labai varginga pardaviko padėtimi, yra baudžiamas

areštu.

Pirkėjas turi primokėti pardavikui skirtą tarp jau užmokėtos sumos ir tikrosios parduotųjų javų kainos.

Javų supirkimas nurodytomis šiame straipsnyje aplinkybėmis nėra baustinas, jei iš žemininkų yra nupirkti esamieji javai prekyvietėje, mugėje arba kitose prekybai paskirtoje vietoje, jeigu jo nupirkti javai čia jau yra perduoti pirkėjui.

611. Kas nusikalto:

1) raginęs žmogų, žinomai negalintį suprasti padarytos sutarties arba įsakymo savumo ir reikšmės arba valdyti savo elgesio arba pilietiškai nesubrendusį, susidėti nenaudinga jam turto sutartimi arba

kaip kitaip pasielgti su turtu savo nenaudai, pasinaudodamas jo neišmanymu arba nepratimu;

2) raginęs padaryti nenaudingą sutartį arba kitą nenaudingą turto įsakymą, melagingais prižadais arba kitomis klastomis, pasinaudojęs tam dalykui tuo, kad nuskaustasis gerai nesupranta tokios sutarties arba įsakymo savumo ir reikšmės;

3) įteikęs dokumentą visai jo sumai arba jos daliai išieškoti, jei ieškomoji skola žinomai yra užmokėta,

jei tatai padarė norėdamas gauti sau arba kitam turto naudos, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei nuostolio padaryta daugiau kaip už du tūkstančius penkis šimtus litų, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsinimas padaryti kurį numatytą šio straipsnio pirmuoju ir antruoju punktais nusikaltimų yra baudžiamas.

612. Kas nusikalto raginęs neregį pasirašyti dokumentą, kuris žinomai nesutinka su pasirašiusiojo valia, per sutinkantį su ja, pasirašiusiojo arba kito žmogaus turto arba turto reikalo nenaudai, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Šita pat bausme ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra tas, kuris nusikalto žinodamas vartojęs tokį dokumentą.

613. Kas nusikalto įrašęs į blanką, pasirašytą kito žmogaus, dokumento tekstą, kenkdamas tuo pasirašiusiojo turtui arba turto reikalui, ir, be to, žinodamas tą įrašą nesutinkant su tikrąja pasirašiusiojo valia, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Šita pat bausme ir tuo pat pagrindu einant baustinas yra tas, kuris nusikalto vartojęs žinomai tokį dokumentą.

614. Kas nusikalto įrašęs į blanką, pasirašytą kito žmogaus, dokumento tekstą, kurio netikrojo padirbimas yra numatytas 443 straipsniu, kenkdamas pasirašiusiojo turtui arba turto reikalui, ir, be to, žinodamas tą įrašą nesutinkant su tikrąja pasirašiusiojo valia, tas yra baudžiamas:

jei tasai dokumentas yra pavartotas per tikrąjį arba išleistas, — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius;

jei dalykas, kurį šis dokumentas patvirtina, yra tikras, arba jei dokumentas nėra pavartotas per tikrąjį ir nėra išleistas, — areštu;

jei nusikaltėlis vertėsi tokiais teksto įrašymais į dokumentus, — kalėti grąsos kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais einant baustinas yra tas, kuris nusikalto vartojęs žinomai tokį dokumentą.

615. Kas nusikalto raginęs perduoti turtą arba užleisti turto teisę arba susidėti kita nenaudinga turto sutartimi, norėdamas gauti sau arba kitam turto naudos, grąsydamas pagarsinsiąs pramanytas arba tikras žinias:

1) apie dalyką, kuris žemina nuskaustojo arba jo šeimos žmogaus, kad ir mirusiojo, garbę;

2) apie nuskaustojo arba jo šeimos žmogaus, kad ir mirusiojo, padarytą darbą, kuris yra baustinas, kaip didysis arba šiaip nusikaltimas;

3) apie dalyką, kuris griaua nuskaustojo prekybos kreditą,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei ši nusikalstamą darbą padarė:

1) gauja, susidariusi tokiems darbams dirbti;

2) žmogus, iškalbėjęs ne mažiau kaip du kartu bausmę už tokį pat darbą arba už vagystę, plėšikavimą, prievartavimą arba suktybę ir, be to, nesuėjęs penkeriems metams nuo tos dienos, kurią baigė kalėti už šių nusikalstamųjų darbų kurį;

3) laikraščio redaktorius, leidėjas, arba bendradarbis, kuris grėsė paskelbsias tas žinias spaudoje, tai nusikaltėlis yra baudžiamas kalėti grąsą kalėjime.

Pasikėsėnimas baudžiamas.

616. Kas nusikalto įgijęs, paėmęs laikyti arba paslėpti arba įkaitui arba išleisti arba išleidęs svetimą turtą, žinomai gautą didžiuoju arba šiaip nusikaltimu, tas yra baudžiamas:

jei turtas yra gautas didžiuoju nusikaltimu, — kalėti grąsą kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus;

jei turtas yra gautas šiaip nusikaltimu, — kalėti paprastajame kalėjime.

Jei numatytu šio straipsnio pirmąja dalimi nusikaltimu kaltininkas verčiasi, tai jis yra baudžiamas kalėti grąsą kalėjime.

617. Prekijas, kuris nusizengė įgijęs, paėmęs laikyti arba įkaitui arba išleisti arba išleidęs svetimą turtą gautą didžiuoju arba šiaip nusikaltimu, ko nežinojo, bet be reikiamo atsargumo, yra baudžiamas areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei nusizengėlis buvo laikytojas privatinės įstaigos svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti, tai, be bausmės, jam atimamas leidimas pardavinėti tie gėrimai.

618. Kas nusikalto įgijęs, paėmęs laikyti, arba

paslėpti, arba įkaitui, arba išleisti, arba išleidęs arklį, žinomai gautą didžiuoju arba šiaip nusikaltimu, jei, be to, jis verčiasi tuo darbu, tas yra baudžiamas kalėti grąsą kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

619. Kas nusikalto įgijęs arba paėmęs įkaitui iš kareivio ginklą, drabužį arba reikmens daiktą, žinomai valstybės esančius, tas yra baudžiamas kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jei nusikaltėlis verčiasi tuo nusikaltimu, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

Jei taip buvo nusikaltęs laikytojas privatinės įstaigos svaigstamiesiems gėrimams pardavinėti, tai, be bausmės, jam atimamas leidimas pardavinėti tie gėrimai.

Karo metu:

nusikaltęs dėl dalykų, numatytų 162 str.¹⁾ Karo Įstatų XXII kn., baudžiamas kalėjimu;

nusikaltęs dėl dalykų, numatytų 163 str.²⁾ Karo Įstatų XXII kn., baudžiamas kalėjimu ligi 2 metų;

nusikaltęs dėl dalykų, numatytų 163¹ str.³⁾ Karo Įstatų XXII kn., baudžiamas grąsą kalėjimu. (V. Ž. Nr. 54).

Trisdešimt penktasis skyrius

Apie nusikalstamus autoriaus teisėmis ir išradimų privilegijoms darbus.

620. Kas nusizengė savo valia naudojęs, visa arba iš dalies, svetima literatūros, muzikos arba dailės nuosavybės teise, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei taip naudojosi šita teise savo valia išleisdamas arba padaugindamas, turėdamas tikslą išparduoti, literatūros, muzikos arba dailės kūrinį, tai kaltininkas yra baudžiamas.

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu kaltininkas savo valia išleido svetimą literatūros, muzikos arba dailės kūrinį, pažymėjęs savo vardu, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

621. Kas nusizengė savo valia naudojęsis svetima, nustatyta tvarka duota, išradimo privilegija arba svetima teise atvaizduoti gamyklos, fabriko arba amato modelį arba piešinį, įrašydintus nustatyta tvarka, tas yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

622. Prekijas, kuris nusizengė laikęs parduoti arba vežęs iš užsienių parduoti arba pardavinėjęs daiktų, padirbtų žinomai peržengiant literatūros, muzikos arba dailės nuosavybės teisę arba išradimo privilegiją, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Trisdešimt šeštasis skyrius

Apie naudojimąsi savo valia svetimu turtu.

623. Kas nusizengė savo valia medžiojęs, žvejojęs arba ką kita gaudęs svetimoje žemėje, svetima-

me miške arba svetimuose vandenyse, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

Šita pat bausme baustinas yra tas, kuris nusizengė:

1) bet koku būdu išvaręs žvėris arba paukščius iš svetimos žemės;

2) buvęs svetimoje žemėje arba miške, ne kelyje, šautuvu arba kokiais nors prietaisais gyvuliams arba paukščiams gaudyti nešinas.

Jei savo valia medžiojo aptvertame medyne arba žvėryne, kurie nesusisiečia laisvai su gretimomis žemėmis, arba pievose ar laukuose, prieš nupiaunant juose žolę arba pasėlį, tai nusizengėlis yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

624. Kas nusizengė:

1) savo valia kirtęs svetimame miške, kad ir nukirsta nebuvo nei išvežta nei išnešta;

2) pagrobęs, norėdamas pasisavinti, iš svetimo miško bet ne iš gaminamų vietų arba ne iš laikomųjų sandėlių, vėtralaužos, arba kito žmogaus nukirstą medį, arba tokio medžio dalį,

tas yra baudžiamas:

jei nusizengėlis padarė tai pirmą kartą, — baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų;

jei nusizengėlis padarė tai antrą kartą ir, be to, nesukakus dvejiems metams nuo tos dienos, kai atliko bausmę už pirmesnę tokį pat darbą, — areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams;

jei nusizengėlis padarė tai trečią kartą arba daugiau kartų ir, be to, nesukakus dvejiems

metams nuo tos dienos, kai atliko bausmę už pirmesnę tokį pat darbą, — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Nusižengėlių, kuris pirmą kartą padarė šį nusižengimą, galima nubausti bausme, nustatyta už to nusižengimo padarymą antrą kartą, jei kirta arba grobė savo valia keli žmonės naktį arba draustiniame, gynamame arba sodintame arba aprėžtame grioviu ar aptvertame tvora miške, miškelyje arba sklype, arba jei nukirto sėklinį medį.

Bausmėmis už numatytus šiuo straipsniu darbus ir nurodytais jame pagrindais einant baustini yra ne tik tie žmonės, kurie patys juos yra padarę, bet taip pat kurstytojai ir padėjėjai.

625. Bausmėmis, nustatytomis 624 straipsniu, ir nurodytais jame pagrindais einant baustinas yra tas, kuris nusižengė:

1) savo valia gaminęs miško dirbinius svetimame miške;

2) savo valia skynęs svetimą miško ūkį, sienavęs aikštę, skiriamą miškui augti, arba užsodintą ar užsėtą mišku vietą;

3) savo valia per daug iškiręs arba per daug prigaminęs miško dirbinių; bet jei miškas kirsti arba medžio dirbiniai gaminti buvo leista valdžios miškuose, tai tik tuo atsitikimu, kai pervirš iškirto arba prigamino daugiau kaip dešimtą dalį to, kiek yra leista;

4) savo valia kirtęs miško medžius žinomai ne tos rūšies ir ne to kokio, kurio yra leista kirsti;

5) kirtęs miško medžius arba gaminęs medžių dirbinius žinomai ne tame sklype, kuriame yra leista tai daryti;

6) savo valia sužalojęs augantį svetimoje žemėje medį įkirtimais, žievės atplėšimu arba kitokiu būdu.

626. Kas nusižengė įgijęs, paėmęs laikyti arba paslėpti arba įkaitui arba išleisti arba išleidęs miško medžius arba miško gaminius, žinomai gautus nusikalstamaisiais darbais, numatytais 624 arba 625 straipsniais, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip penkis šimtus litų.

Jei kaltininkas vertėsi tuo nusikalstamuoju darbu, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Be to, jei kaltininkas yra miško verteiva, teismui leidžiama atimti jam teisė verstis mišku nuo vienu ligi penkerių metų laikui.

627. Be bausmių, nustatytų 624—626 straipsniais, kaltininkas, o jei nusikalstamojo darbo buvo keli žmonės dalyviai, — tai visi kaltininkai išvien yra nuteisiami mokėti miško savininko naudai pinigų pabaudos dveja tiek, kiek vertas yra savo valia iškirtas, sužalotas arba pagrobtas miškas arba miško gaminiai arba pagaminti, peržengiant įstatymą, miško dirbiniai; jeigu kaltininkai liko nesusekti arba pasirodė neišgalį užmokėti minėtosios pabaudos, tai iš slėpėjų imama dviguba vertybė jų paslėptų miško medžių arba miško gaminių. Jei ši pabauda lieka užmokėta, tai ji pakeičiama areštu taisyklėmis, išdėstytomis 59 straipsnyje.

Savo keliu, nukirsti arba pagrobti savo valia miško medžiai atimami ir gražinami miško savininkui kaltininko išlaidomis, arba miško savininko naudai išreikalaujama tų medžių vertybė.

Miško medžių ir dirbinių vertybė apskaitoma iš nustatytosios taksos.

628. Kas nusižengė:

1) pradėjęs leidžiamas kirsti valdžios miško me-

džius ligi negavęs nustatyto bilieta arba kirtęs pasibaigus pažymėtam bilietai laikui;

2) savo valia išvežęs arba išnešęs leistus kirsti valdžios miško medžius nesuėjus terminui, kuris yra paskirtas miškui apžiūrėti,

tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

629. Kas nusizengė savo valia įtaisęs svetimame miško plote plytų arba ugnies kuriamą gamyklą, arba savo valia varęs tokiam miške dervą arba degutą, arba degęs potašą, anglis arba kalkes, tas yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų.

Be to, kaltininkui skiriama mokėti miško savininko naudai pinigų pabaudos ne daugiau kaip du šimtu penkiasdešimt litų, o visa, ką jis yra pastatęs arba padirbęs savo valia, taip pat įrankiai ir medžiaga, atimama miško savininko naudai.

Jei taip nusizengė valdžios miško plote, kad ir turėdamas reikiamą leidimą, bet žinomai ne tam paskirtoje vietoje, tai nusizengėlis yra baudžiamas

baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvidešimt penkis litus.

Be to, kaltininkui skiriama mokėti pinigų pabaudos ne daugiau kaip šimtas dvidešimt penki litai, ir jis turi išardyti neteisėtai pastatytus trobesius.

630. Kas nusizengė buvęs svetimame miške be pateisinamos priežasties, ne važiuojamame kelyje, turėdamas įrankių medžiams kirsti ratus jiems vežti, tas yra baudžiamas.

baudos mokėti ne daugiau kaip penkiasdešimt litų.

631. Menki atsitikimai numatyti 624 straipsniu

naudojimosi savo valia svetimu mišku nelaikomi nusikalstamais, jei taip pasinaudota buvo tik atsiradusiam kelyje miško gaminių reikalui patenkinti.

632. Kas nusikalto savo valia kasęs svetimose žemėse (—) akmenis anglis, rūdį arba spalvotus akmenis, tas yra baudžiamas

(—) areštu.

Jei numatytiems šiuo straipsniu nusikalstamiesiems darbams dirbti kaltininkas naudojosi tam tikrais įtaisymais arba statymais, tai jis yra baudžiamas (—) kalėti paprastajame kalėjime. (—).

633. Kas nusizengė:

1) rinkęs svetimoje žemėje, žinomai šeimininko draudžiamas, savaime augančias uogas, vaisius, kremblius arba kitus dalykus, kurie gali duoti naudos žemės turėtojui;

2) savo valia rėžęs svetimoje žemėje veją, ėmęs akmenis, smėlį, molį arba kitus kasamus dalykus;

3) savo valia vežęs į svetimą žemę akmenis, sąšlavas, maitą, srutas arba mėšlą;

4) savo valia ganęs gyvulius arba paukščius svetimoje žemėje;

5) savo valia ėjęs arba važiuojęs per svetimą pievą arba lauką, ligi nenupiovus žolės arba javų;

6) savo valia ginęs gyvulius arba paukščius per svetimą pievą arba lauką;

7) savo valia nupiovęs savaime augančią žolę svetimoje pievoje arba svetimame miške;

8) savo valia išvedęs arba išginęs gyvulius arba paukščius, sulaukytus nuganant;

9) savo valia skynęs arba rinkęs svetimame sode, darže, lauke arba sėtinėje pievoje šiek tiek sodo gėlių, vaisių, daržovių arba ko kita pasėta arba pasodinta, kad tuoj juos suvartojus, kad ir ne toje pat vietoje, kur padarė nusizengimą,

tas yra baudžiamas
baudos mokėti ne daugiau kaip šimtą dvide-
šimt penkis litus.

634. Kas nusizengė savo valia važiuo-
vęs gyvulius per svetimą sodą arba daržą, arba per
svetimą pievą, lauką, miškelį arba ganyklą, kurios
yra aptvertos tvoromis arba apkastos grioviais, arba
kai važiuoti per juos žinoma yra draudžiama pasta-
tytais tam išpėjimais ženklais, tas yra baudžiamas
baudos mokėti ne daugiau kaip du šimtu pen-
kiasdešimt litų.

635. Žmogus, kuris verčiasi imdamas svetimą
kilnojamąjį turtą įkaitui arba laikyti, arba jo darba-
dirbys, kuris nusizengė savo valia naudojėsis tuo tur-
tu, kenkdamas to turto šeimininkui, arba davęs jį
naudotis, yra baudžiamas
areštu.

Trisdešimt septintasis skyrius

**Apie nusikalstamuosius darbus, padarytus valstybės
arba visuomenės tarnybą einant.**

636. Tarnautojas, kuris nusizengė beėdamas tar-
nybą padaręs ką:

1) neleista jam įstatymu arba duotu jam pave-
dimu, arba kad ir leista, bet neturėdamas teisėtų pa-
grindų tai daryti;

2) be tam tikros valdžios leidimo, jei to leidimo
įstatymu reikėjo,

už tą pasisavinimą per didelės valdžios, jei tai
padarė tyčia, arba jei tai padarė dėl neapsižiūrėjimo
ir tuo didžiai pakenkė valdymo tvarkai arba valsty-

bės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, yra
baudžiamas
areštu.

Jei per daug valdžios pasisavino tyčia ir tuo bu-
vo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės,
visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba ra-
dosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei kaltininkas
pasisavindamas per daug valdžios padarė smurtą as-
meniui arba baustinai grasė, arba jei pasisavino per
daug valdžios norėdamas pasipelnyti, tai jis yra bau-
džiamas

kalėti grasos kalėjime arba kalėti paprasta-
jame kalėjime.

Jeigu pasisavinimu per didelės valdžios, padary-
tu norint pasipelnyti, buvo didžiai pakenkta valdymo
tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio
žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pa-
vojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip tre-
jus metus.

Tarnautoju laikomas kiekvienas žmogus, kuris
eina pareigas arba atlieka laikiną pavedimą valsty-
bės arba visuomenės tarnyboje, būdamas ar valdinin-
ku, ar policininku arba kitokiu sargovu arba patarnau-
toju, arba kaimo arba miestelio valdžios žmogumi.

637. Nelaikoma pasisavinimu per didelės val-
džios, kai tarnautojas, kokioms nors nepaprastoms
aplinkyms esant, padaro tarnybą beėdamas darba,
neleistą jam įstatymu arba duotu jam pavedimu, bet
kuris reikėjo padaryti dėl valstybės naudos, arba ku-
ris negalima buvo atidėti, kadangi dalykas buvo ne-
atidedamas, ligi gaunant leidimą jam padaryti, neda-
rydamas matomo pavojaus arba žalos tarnybai.

638. Tarnautojas, kuris nusizengė tyčia kliudęs
kitiems tarnautojams eiti pareigas, yra baudžiamas
areštu.

639. Tarnautojas, turįs einant įstatymu arba duotu jam pavedimu arba dėl tarnybos savumo įspėti arba užkardyti pakenkimą, kuris gresia valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, kuris nusižengė nesiėmęs priemonių, peržengdamas savo tarnybos pareigą, arba nedaręs žygių, kuriais toks pakenkimas galima buvo įspėti arba užkardyti, už šį valdžios neveiklumą, jei tai yra daręs tyčia, arba jei tai yra padaręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkęs valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas norint pasipelninti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus arba kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu šiuo valdžios neveiklumu, padarytu norint pasipelninti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais einant baustinas yra tarnautojas, kuris nusikalto nesiėmęs priemonių arba nėjęs žygių, peržengdamas savo tarnybos pareigą, didesniems arba šiaip nusikaltimams persekioti, arba įsiteisėjusiems civilinių bylų nutarimams arba sprendimams arba baudžiamųjų bylų nutarimams arba sprendimams vykdyti.

640. Tarnautojas, kuris nusikalto nepasirūpinęs

pagarsinti, paskelbti arba įteisėti įstatymą (—), peržengdamas savo tarnybos pareigas, už šį valdžios neveiklumą, jei tai yra daręs tyčia, arba jei tai yra daręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkęs valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas norint pasipelninti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsios kalėjime.

Jeigu šiuo valdžios neveiklumu, padarytu norint pasipelninti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

641. Tarnautojas, kuris nusižengė nepasirūpinęs paskelbti arba įteisėti priverčiamąjį įsaką, peržengdamas savo tarnybos pareigą, už šį valdžios neveiklumą, jei tai daręs yra tyčia, arba jei tai yra daręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkęs valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas norint pasipelninti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu šiuo valdžios neveiklumu, padarytu norint pasipelnyti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

642. Tarnautojas, kuris nusizengė:

1) nepasirūpinęs padaryti tai, kas jam privalu, įvykdyti įsakui arba kitam įsakymui nusizengėliui vyresnės, priklausymo eilėje, valdžios įstaigos arba vyresnybės;

2) nedavęs žinios savo vyresnybei arba įstaigai, kurioje tarnauja, nusizengdamas savo pareigai, apie gaunamojo rašto gavimą,

už šį valdžios neveiklumą, jei yra daręs tyčia, arba jei tai yra daręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkė valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas norint pasipelnyti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jeigu šiuo valdžios neveiklumu, padarytu norint pasipelnyti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

643. Tarnautojas, turįs iš savo tarnybos savumo

kalėti paprastajame kalėjime

įspėti arba užkardyti nusikalstamuosius darbus, kuris nusikalto nesiėmęs reikiamų priemonių jiems įspėti arba užkardyti, nors žinomai buvo įrodymų, kad didysis arba šiaip nusikaltimas yra numatytas arba rengiamas, jei dėl nesirūpinimo didysis arba šiaip nusikaltimas buvo padarytas, yra baudžiamas:

jei yra padarytas šiaip nusikaltimas, — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius;

jei yra padarytas didysis nusikaltimas, — kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei tų priemonių nebuvo imtasi įspėti arba užkardyti numatytam (—) 108 straipsniu didžiajam nusikaltimui, tai nusikaltėlis yra baudžiamas

(—) nutremti.

Jeigu dėl to nepasirūpinimo priemonėmis liko padarytas didysis nusikaltimas, numatytas (—) 108 straipsniu, tai kaltininkas yra baudžiamas

(—) kalėti sunkiajame kalėjime ne ilgiau kaip aštuonerius metus.

Šitomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais einant baustinas yra tarnautojas, kuris nusikalto nedavęs žinios savo vyresnybei, arba tam tikrai valdžiai, arba gresiamam žmogui apie sumanytą arba imtą vykdyti didįjį arba šiaip nusikaltimą, nors žinomai buvo įrodymų jį esant, arba paslėpęs savo pranešime dalyką, kuris yra svarbus didžiajam arba šiaip nusikaltimui įspėti arba užkardyti.

644. Tarnautojas, kuris nusizengė nepranešęs peržengdamas savo pareigą, savo vyresnybei arba tam tikrai policijos arba teismo valdžiai apie padarytą didįjį arba šiaip nusikaltimą, kuris yra persekiotinas ne iš šiaip žmogaus skundo, arba apie žmogų, dalyvavusį jį darant, nors žinomai buvo įrodymų jų buvimo,

arba paslėpęs savo pranešime dalyką, kuris yra svarbus didžiajam arba šiaip nusikaltimui arba jo dalyviui susekti, už tą nepranešimą, jei tai yra padaręs tyčia, arba jei tai yra padaręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkė valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jei šis nepranešimas buvo padarytas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus arba jei nepranešta buvo norint pasipelnyti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu šiuo nepranešimu, padarytu norint pasipelnyti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jeigu nepranešta buvo apie didįjį nusikaltimą, numatytą (—) 108 straipsniu, arba apie jo dalyvį, tai kaltininkas yra baudžiamas

(—) nutremti.

645. Tarnautojas, kuris nusizengė nesiėmęs reikiamų priemonių, peržengdamas savo pareigą, suimti žinomai:

1) pabėgusiam serginam arba kalėjusiam arba nutremtam žmogui;

2) žmogui, kuris yra suimtinas: įvykdyti jam sprendimui atimti laisvę, arba dėl tam tikros valdžios nutarimo suimti jį kaip pašauktą tardyman arba tieson arba kaip ieškomą dėl kaltinimo padarius didįjį arba šiaip nusikaltimą;

3) žmogui, kuris yra suimtinas kaip užkluptas bedarąs didįjį arba šiaip nusikaltimą arba tuoj po to,

už šį valdžios neveiklumą, jei tatai yra daręs tyčia, arba jei tai yra daręs dėl neapsižiūrėjimo ir tuo didžiai pakenkė valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas tyčia ir juo buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui, arba radosi tokio pakenkimo pavojaus, arba jei šis valdžios neveiklumas buvo daromas norint pasipelnyti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei:

1) šiuo valdžios neveiklumu, padarytu norint pasipelnyti, buvo didžiai pakenkta valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus reikalui arba radosi tokio pakenkimo pavojaus;

2) nebuvo imtasi priemonių suimti žmogui, žinomai nusmerktam kalėti sunkiajame kalėjime,

tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei nebuvo imtasi priemonių suimti žmogui, žinomai padariusiam numatytą (—) 108 straipsniu didįjį nusikaltimą, arba kaltinamą juo, arba nusmerktą už jį, tai kaltininkas yra baudžiamas

(—) nutremti.

646. Tarnautojas, kuris nusizengė neatlikęs pavestos jam pareigos žiūrėti laikymo taisyklių apie priemones, kuriomis apsaugojama žmonių sveikata, nustatytų įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip trims mėnesiams arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu penkiais šimtais litų.

Jei nebuvo laikomos įsakytos taisyklės apie priemones, kuriomis žmonių sveikata apsaugojama nuo limpamųjų ligų, tai kaltininkas yra baudžiamas areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei įsakytosios taisyklės nelaikomos buvo toje vietoje, kur įstatymu nustatytu būdu yra apskelbtas įsiteisėjimas ypatingųjų taisyklių, išleistų, jeigu kartais kiltų arba kilus limpamosioms ligoms, kurios įstatymu laikomos itin pavojingos, tai nusikaltęs peržengęs tas taisykles, jeigu jose nėra nustatyta kitokio atsakymo už jų nelaikymą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime arba kalėti paprastajame kalėjime.

647. Tarnautojas, kuris nusizengė neatlikęs pavestos jam pareigos žiūrėti, kad būtų laikomos nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklės aprūpinti kaimo gyventojams maistu arba sėkla, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

648. Tarnautojas, kuris nusizengė neatlikęs pavestos jam pareigos žiūrėti, kad būtų laikomos nustatytos įstatymu arba priverčiamuoju įsaku taisyklės apie apsaugojamas priemones:

1) nuo naminių gyvulių, arba ūkio augalų, arba vaismedžių, arba kitokių medžių apkrėtimo;

2) nuo išsiplatinimo vabzdžių arba gyvulių, kurie kenkia ūkio augalams arba vaisiniams ar kitiems medžiams,

tas yra baudžiamas

areštu ne daugiau kaip dviem mėnesiam arba bauda ne daugiau kaip tūkstančiu litų.

649. Tarnautojas, kuris nusizengė neteisėtai atėmęs asmens laisvę suimdamas, laikydamas uždaryta,

pratęsdamas laisvės atimamą laiką arba variodamas nereikiamą sunkesnę rūšį laisvės atėmimo dėl to, kad nežino savo pareigų, arba dėl neapsižiūrėjimo, yra baudžiamas

areštu.

650. Tarnautojas, kuris nusizengė padaręs kratą, apžiūrą arba paimtį neleista įstatymų tvarka, yra baudžiamas

areštu.

Jei kaltininkas padarė tam dalykui asmens smurtą arba baustinai grasė, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jei kaltininkas padarė kratą, apžiūrą arba paimtį, kad ir sutikus šeimininkui arba atstojančiam jį žmogui, bet neturėdamas teisėto pagrindo, o tik prasimanyta vada tarnybos veiksmo atlikimo, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas padarė kratą, apžiūrą arba paimtį be teisėto pagrindo, prasimanyta vada tarnybos veiksmo atlikimo, ir padarė tam dalykui asmens smurtą arba baustinai grasė, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

651. Tarnautojas, kuris nusikalto padaręs moteriškės apžiūrą, kuria įžeidžiamas gėdos jausmas, be jos sutikimo ir neturėdamas reikiamo įgaliojimo tam veiksmui daryti, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas padarė tokią apžiūrą, kad ir sutikus apžiūrimajai, bet neturėdamas teisėto pagrindo, o tik prasimanyta vada tarnybos įsakymo atlikimo, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

652. Tarnautojas, kuris nusikalto nerūpestingai saugojęs pavestą jam prižiūrėti kalinį, jei dėl to nerūpestingumo pabėgo kalinys, kuris buvo sergimas, arba iš kalimųjų namų, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei ištrūkęsis kalinys žinomai yra nusmerktas bausme, nustatyta už didįjį nusikaltimą, arba buvo suimtas dėl kaltinimo padarius didįjį nusikaltimą, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei ištrūkęsis kalinys žinomai yra nukaltintas arba buvo suimtas dėl kaltinimo padarius didįjį nusikaltimą, numatyta (—) 108 straipsniu, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

653. Tarnautojas, kuris nusizėngė pagarsinęs savo sužinotą tarnybą beeinant arba naudojant piktam tarnybos įgaliojimus ir žinomai laikytiną paslapyje vyriausybės įsakymą, žinią arba dokumentą, yra baudžiamas

areštu

Šita pat bausme baustinas yra pašto telegrafo įstaigos tarnautojas, kuris nusizėngė pagarsinęs arba pranešęs telegramos arba pašto korespondencijos turinį.

Jei pagarsinta galėjo didžiai pakenkti valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininko pagarsinta buvo slėpinys, kuris liečia Lietuvos nepavojumą iš šalies, tai jis, jei nėra baustinas už išdavimą, yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime arba kalėti tvirtovės kalėjime.

654. Tarnautojas, kuris nusikalto leidęs, dėl nerūpestingumo arba dėl to, kad nelaikė nustatytųjų taisyklių, pagrobti, sunaikinti arba pamesti planą, piešinį arba dokumentą, kurie žinomai privalu laikyti paslėpti nuo svetimos valstybės, dėl Lietuvos nepavojumo iš šalies, arba iškėlęs dėl neatsargumo tą slėpinį aikštėn, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

655. Tarnautojas, kuris nusikalto pagarsinęs jo sužinotus tarnybą beeinant arba naudojant piktam tarnybos įgaliojimus ir žinomai laikytinus paslapyje:

1) būdus, kurie vartojami dirbant valstybinius kredito popierius arba slaptus tų popierių pažymius;

2) vyriausybės ar šiaip žmogaus slėpinį tam tikrų priemonių kuriems nors daiktams arba darbams dirbti;

3) valdžios arba visuomenės parangų ir priestatų derybų slėpinį, kai derimasi vokuotais pareiškimais;

4) žinia, kurios pagarsinimas galėjo pažeminti žmogų, apie kurį yra ta žinia;

5) turinį akto, kuris dalyvių noru yra sudarytas, neskelbiant jo turinio liudytojams, nustatyta notariato įstatymuose tvarka,

yra baudžiamas

tuo atsitikimu, kuris nurodytas šio straipsnio pirmajame punkte, — kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius; kitais atsitikimais — kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

656. Tarnautojas, kuris nusikalto priėmęs kyši,

duotą žinomai už jo padarytą savo tarnybos pareigos veiksmą, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Jei tarnautojas priėmė kyši, žinomai duotą jam paskatinti padaryti tokį veiksmą, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jeigu tarnautojas priėmė kyši, žinomai duotą jam paskatinti padaryti, savo pareigų apybrėžose, nusikalstamąjį darbą arba tarnybos nusižengimą, arba už jo padarytą tokį darbą arba nusižengimą, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

657. Tarnautojas, kuris nusikalto gavęs kyši, jo išreikalautą, kad padarytų veiksmą, kuris yra jo tarnybos pareigų apybrėžose, arba už jo padarytą tokį veiksmą, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jei tarnautojas gavo kyši, jo išreikalautą, kad padarytų savo pareigų apybrėžose nusikalstamąjį darbą arba tarnybos nusižengimą, arba už jo padarytą tokį darbą arba nusižengimą, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei tarnautojas gavo kyši, kuri privertė duoti spausdamas tarnybą beeinant arba grąsydamas darysias tatau, kad padarytų tarnybos veiksmą arba už jo padarytą veiksmą, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

Kyšio reikalavimas arba vertimas duoti jį — laikomas yra pasikėsėjimu jį gauti.

658. Tarnautojas, kuris nusikalto nustatęs arba rinkęs neteisėtas rinkliavas savo naudai, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Jeigu kaltininkas ėmė tokias rinkliavas prievaraudamas jų spausdamas tarnybą beeinant arba grąsydamas darysias tatau, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

659. (—).

660. Tarnautojas, kuris nusikalto žinomai padėjęs kyšiavimui, numatytam 656—659 straipsniais, perduodamas kyši, imdamas jį savo vardu arba kaip kitaip tarpininkaudamas, yra baudžiamas kaip šių nusikalčių padėjęjas.

661. Tarnautojas, kuris nusikalto:

1) pasisavinęs dovaną, duotą jam, kad atiduotų, arba jo gautą atiduoti kitam tarnautojui;

2) priėmęs, norėdamas pasisavinti, kyši, apsimešdamas esąs kitas tarnautojas, tas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

662. Nukaltinantis už numatytus 656—661 straipsniais darbus, kaltininko gauta dovana atimama iš jo, o jei jos pačios nėra, tai išreikalaujama jos vertybė. Jeigu teismas išranda, kad dovana buvo priverstinė, tai ji grąžinama šeimininkui. Jei kyšiu buvo turto teisės dovana, tai toks dovanojimas laikomas neturįs galios.

663. Tarnautojas, kuriam pavesta prižiūrėti statymo darbai, kuris nusikalto žinomai leidęs vartoti netinkamą medžiagą arba per maža jos arba nelai-

kyti technikos taisyklių dirbant statymus arba įtaisymus, jei dėl to sugriuvo statymas, įtaisymas arba jų dalis, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra statymo arba įtaisymo priėmėjas, kuris nusikalto priėmęs juos per tinkamus, žinodamas, kad jie yra pastatyti arba įtaisyti iš netinkamos arba nepakankamos medžiagos, arba peržengiant technikos taisykles, jei dėl tų netaisyklingumų sugriuvo statymas, įtaisymas arba jų dalis.

664. Tarnautojas, kuris nusikalto gavęs, norėdamas pasisavinti, žinomai neprivalomą pajamą pinigais arba daiktais, kurią yra išreikalavęs sakydamas vykdamas įstatymą arba priverčiamąjį įsaką, arba sąlygas viešųjų derybų ar sandoros su valdžia, arba per nustatytą mokesnį už tarnybos veiksmą, yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus.

Jei, be to, buvo suareštuotas, uždraustas arba parduotas turtas, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

665. Tarnautojas, kuris nusikalto vertęs atlikti, spausdamas arba grąsydamas spausias arba kitaip naudodamas piktam tarnybos įgaliojimą, duotą skyros sau arba kitam, dovanai arba už pernelig mažą atlyginimą, žinomai neprivalomą darbą arba žinomai neprivalomą darbo pareigą, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Pasikėsėjimas baudžiamas.

666. Tarnautojas, kuris nusizengė:

1) nėjęs nustatytomis taisyklėmis apie sąskai-

tybą ir apie pinigų arba kito turto ėmimo, laikymo ir davimo tvarką;

2) nelaikęs tvarkos, nustatytos pinigų knygoms laikyti ir vesti;

3) nelaikęs taisyklių vesti knygoms, nustatytoms įrašyti kuriems nors daiktams arba kitokiems įrašams, taip pat ir knygų, kurios skiriamos reiškimams apie nekilnojamojo turto nuosavybės teisės perėjimą arba aprėžimą,

jei tai darė tyčia arba, kad ir ne tyčia, bet tuo labai apleido arba suardė pavestą jam tarnybos darbą arba didžiai pakenkė valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės arba šiaip kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas

areštu.

Jeigu tai darė norėdamas pasipelnyti, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

667. Tarnautojas, kuris nusikalto:

1) sudaręs dokumentą, išdėstęs jame žinomai neteisingai dalyką, kurį šis dokumentas patikrina;

2) įrašęs žinomai melagingų žinių į knygas, nustatytas pinigams arba kitiems daiktams įrašyti, arba kitiems įrašams, kurie turi didelės reikšmės valdymo tvarkai,

yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

Jei žinomai melagingai išdėstytas yra dokumentuose, numatytuose 443 straipsniu, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

668. Tarnautojas, kuris nusikalto žinomai mela-

gingai išdėstęs savo skelbiamą Aukščiausiąjį paliepi-
mą, yra baudžiamas

kalėti sunkiajame kalėjime ligi laiko.

669. Tarnautojas, kuris nusizengė pranešęs arba patvirtinęs, tarnybą beeidamas, dėl apsileidimo, žo-
džiu arba raštu netikrų žinių, kuo didžiai pakenkė
valdymo tvarkai arba valstybės, visuomenės ar šiaip
kurio žmogaus reikalui, yra baudžiamas
areštu.

670. Tarnautojas, kuris nusikalto pranešęs arba
patvirtinęs žodžiu, tarnybą beeidamas, žinomai netik-
rų žinių, jei tas pranešimas pakenkė valdymo tvarkai
arba valstybės, visuomenės ar šiaip kurio žmogaus
reikalui, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas padarė tą nusikaltimą tuo tikslu,
kad būtų nukaltintas arba įtartas žinomai nekaltas
žmogus, tai jis yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime.

671. Tarnautojas, kuris nusizengė ne laiku įrašęs
į nustatytas knygas arba ne laiku išsiuntęs pinigų
arba daiktus, kurie įrašyti arba išsiųsti buvo jo tarny-
bos pareiga, jei tai yra padaręs tyčia, be pinigų bau-
dos, nustatytos bendruosiuose sąskaitybės įstaty-
muose, yra baudžiamas

areštu.

Jei tai padarė norėdamas pasipelnyti, tai kalti-
ninkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip
tris mėnesius.

672. Notaras arba kitas tarnautojas, įgaliotas
įstatymu daryti, tikrinti arba tvirtinti aktus, kuris
nusizengė padaręs, patikrinęs arba patvirtinęs drau-
džiamą įstatymu aktą, yra baudžiamas
areštu.

Sita pat bausme baustinas yra tarnautojas, da-
lyvavęs valdžios arba visuomenės įstaigos atstovu da-
rant, tikrinant arba tvirtinant nurodytus šiame straip-
snyje aktus.

673. Tarnautojas, kuris nusizengė padaręs savo
tarnybos pareigų veiksmą, tyčia peržengdamas tokias
taisykles, pavidalus ir apeigas, nustatytas šiam veik-
smui įstatymu arba priverčiamuoju įsaku, kurių ne-
laikymas daro patį veiksmą negalingą, yra baudžia-
mas

areštu.

Jei taip peržengė taisykles, pavidalus ir apeigas
norėdamas pasipelnyti, tai kaltininkas yra baudžia-
mas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip
tris mėnesius.

674. Vyresnysis notaras, notaras arba kitas tar-
nautojas, įgaliotas įstatymu daryti, tikrinti arba tvir-
tinti aktus, kuris nusikalto nelaikęs tokių pavidalų ir
apeigų, kurių nelaikymas daro negalingą akto sutikri-
nimą arba patį aktą arba atima jam sutvirtintojo arba
notarinio akto galią, jei taip pavidalų ir apeigų ne-
laikė norėdamas aktą padaryti negalingą arba atimti
jam sutvirtintojo arba notarinio akto galią, yra bau-
džiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip
tris mėnesius.

Jei tatau padarė norėdamas pasipelnyti, tai kal-
tininkas yra baudžiamas

kalėti grąsos kalėjime ne trumpiau kaip tre-
jus metus.

675. Teisėjas arba kitas tarnautojas, įgaliotas
įstatymu spręsti civilines bylas arba baudžiamosios
ar drausmės atsakomybės bylas, arba trečiųjų teisė-

jas, kuris nusikalto nusprendęs žinomai neteisingą sprendimą, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Jei tai padarė norėdamas pasipelnyti, arba jei šiuo sprendimu žinomai neteisingai paskirta teisiamajam bausmė, kuri įstatyme yra nustatyta už didįjį nusikaltimą, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime ne trumpiau kaip trejus metus.

676. Tarnautojas, kuris naudodamas piktam tarnybos įgaliojimus arba priemones, nesutampamomis su tiesos darbu, nusikalto vertęs kaltininką pasisakyti arba liudytoją ar nusimanėlį pareikšti darant civilines bylas arba baudžiamosios ar drausmės atsakomybės bylas, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

Jei kaltininkas padarė tai tuo tikslu, kad būtų nukaltintas arba įtartas žinomai nekaltas žmogus, tai jis yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

677 — 679 (—).

680. Pašto telegrafo įstaigos tarnautojas, kuris nusikalto:

1) sunaikinęs, paslėpęs arba pasisavinęs pašto korespondenciją arba telegramą arba sulaikęs jų leidimą arba atidavimą;

2) iškraipęs siunčiamo paštu rašto arba telegramos turinį;

3) pagarsinęs arba pranešęs telegramos arba uždaros pašto korespondencijos turinį, kad ir nustojęs tarnauti šiose įstaigose, arba įdavęs tokią telegramą arba laišką žinomai netinkamam žmogui, kad žinotų jų turinį;

4) atvokavęs pašto korespondenciją arba telegramą.

jei tai padarė norėdamas pasipelnyti ir jei kaltininkas nėra skaudžiau baustinas už padaryta, tai yra baudžiamas

atsitikimais, nurodytais šio straipsnio pirmajame ir antrajame punkte, — kalėti grasos kalėjime ne ilgiau kaip trejus metus;

kitais atsitikimais, — kalėti paprastajame kalėjime.

Pasikėsinimas baudžiamas.

Šitomis pat bausmėmis ir tuo pačiu pagrindu einant baustinas yra pašto telegrafo įstaigos tarnautojas, kuris nusikalto leidęs kitam tokios įstaigos tarnautojui arba kitokiam žmogui padaryti numatytų šiuo straipsniu nusikalstamųjų darbų.

681. Tarnautojas, pardavinėjęs viešai svetimą turtą arba prižiūrįs tą pardavinėjimą, kuris nusikalto pardavinėjęs tą turtą arba leidęs pardavinėti, žinomai peržengiant taisykles, nustatytas viešosioms varžytinėms daryti, už pernėlig mažą kainą, jei tatai darė norėdamas pasipelnyti, yra baudžiamas

kalėti grasos kalėjime.

Šita pat bausme baustinas yra viršininkas žmogaus, pardavinėjančio viešai, kuris nusikalto kurstęs padaryti minėtąjį darbą.

682. Tarnautojas, kuris nusižengė daręs turto sutarčių, kurios jam draudžiamos įstatymu dėl jo tarnybos rūšies, yra baudžiamas

areštu.

Šita pat bausme baustinas yra tarnautojas, kuris nusižengė užsiėmęs verslu, prekyba arba kitu turto reikalu ar šiaip žmogaus pavedimo darbu, kurie draudžiami įstatymu jo tarnybos rūšiai arba vyresnybės neleisti jam, jei įstatymu to leidimo reikėjo.

683. Tarnautojas, kurio pareiga yra žiūrėti tur-

to reikalų įmonės arba daryti, tvirtinti arba vykdyti parangą, priestata arba kitokio turto sandora, arba daryti derybas, arba prižiūrėti kalbamię darbai, kuris nusikalto dalyvavęs, draudžiamas įstatymu, šioje įmonėje arba sandoroje arba davęs įkaito iš sandoros savo paties arba savo žmonos vardu arba per pastatytinį žmogų, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne trumpiau kaip tris mėnesius.

Kaltininko įdėtas įkaitas paimamas.

684. Einąs kariuomenės arklių nuovados prižiūrėtojo pareigas arba jo padėjėjas, kuris nusizengė tyčia vengęs prižiūrėjimo arba nėjęs pareigų prižiūrėti šiai nuovadai surašant kariuomenei arklius arba vežimus, jei tas darbas pakenkė surašymui arba priestatai, yra baudžiamas

areštu arba bauda ne daugiau kaip dviem tūkstančiais penkiais šimtais litų.

Jei kaltininkas nėjo savo pareigos statant kariuomenei arklius arba vežimus karo metu, tai jis yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

685. Tarnautojas, kuris nusikalto:

1) išpaudavęs svarus arba mąstą, žinodamas juos neteisingus;

2) padėjęs išpauduotinam dirbiniui žinomai neteisingą prabos žymę,

tas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

686. Tarnautojas, kuriam pavesta pareiga dėti maisto dalykams arba kitokioms prekėms išpaudai arba kitokie ženklai, kuriais pažymimas jų nežalingumas sveikatai, kuris nusizengė padėjęs tokį ženklą žinomai nežiūrėtai prekei, yra baudžiamas

areštu.

Jei tokį ženklą padėjo žalingiems sveikatai maisto dalykams arba kitokiai prekei, tai kaltininkas yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime.

687. Geležinkelio tarnautojas, turįs pasilikti šioje tarnyboje nuo tos dienos, kurią paskelbta kariuomenės mobilizacija, kuris nusikalto savo valia metęs tą tarnybą arba neatvykęs be pateisinamos priežasties paskirtam terminui eiti tarnybos pareigų į tą geležinkelį, į kurį jis yra nuskirtas, yra baudžiamas

kalėti paprastajame kalėjime ne ilgiau kaip šešis mėnesius.

Šita pat bausme baustinas yra ir pažymėto šio straipsnio pirmoje dalyje geležinkelio tarnautojo viršininkas, kuris nusikalto atstatydinęs jį nuo pareigų, kad galėtų išvengti priverčiamos tarnybos, arba paleidęs jį tuo tikslu atostogų.

I priedėlis (prie 73 str.).

Šventenybėmis laikoma:

1) pravoslavų bažnyčios įstatais: altoriaus taurės, patenai, monstrancijos, ostinės, asteriskai, komunijos šaukšteliai, ietys, ripidės, kryžiai, evangelijos, šventieji paveikslai, šventųjų atlaikai, taip pat paveikslų, kryžių ir atlaikų apdarai ir papuošalai, švęstojo aliejaus indai, korporalai, dangalai ir šydai, vartojami altoriaus taurei ir patenui dengti, ir dangovės nuo altoriaus ir aukuro;

2) katalikų bažnyčios įstatais: ostijos, laikomos ostinėje; aliejus, vartojamas šv. krikštui, sutvirtinimui ir paskutiniam ligonių patepimui; altoriaus taurės ir patenai, monstrancijos; ostinės; akmenėliai altoriuose su šventųjų atlaikais, vadinami altare

portalite; šventųjų atlaikai, kryžiai ir evangelijos, vartojamos mišioms, suprantant jų tarpe ir kryžių, paveikslų, atlaikų ir evangelijų apdarus ir papuošalus, ir šv. vanduo krikštiniėje.

II priedėlis (prie 74 str.).

Pašventintais bevartojant mišioms daiktai laikomi:

1) pravoslavų bažnyčios įstatais: krikštinės ir kitos didžiosios taurės vandeniui švęsti, lėkštės, kaušai, šlakstyklės, dangovės nuo padėklų, arnotai, smylkytuvai, žvakidės, sietynai, taip pat pastatytos jau juose žvakės, šventimo knygos, be evangelijų, lemputės ir papuošalai, pakabinti ant šventųjų paveikslų;

2) katalikų bažnyčios įstatais: indai nešioti ligoniams komunijai, indai šv. aliejui laikyti, apžadai (vota), dangovės nuo altorių, altorielių ir t. t., bažnytiniai arnotai ir skalbiniai, vėliavos, varpai, varpeliai, žvakidės, sietynai ir pastatytos juose žvakės, smilkytuvai, indai smilkalams laikyti, ampulės, šventimo knygos ir apskritai visi daiktai, vartojami šventimui;

3) evangelikų protestantų bažnyčių įstatais: kryžiai, šventasis raštas, altoriaus taurės, patenai, ostinės, krikštinės ir indai laikyti vynui, kuris vartojamas komunijai.

Priedėlis prie 619 str. IV dalies.

(Karo Įstatų XXII knygos straipsnių tekste).

1) Kareiviai, kurie nusikalto praleidę įduotuosius jiems vartoti valstybinius apsišarvavimo ir apsirėdymo daiktus, išskiriant tuos atsitikimus, kurie pažymėti šio statuto 163 straipsnyje.

2) Kareiviai, kurie nusikalto praleidę įduotus

jiems vartoti valstybinius daiktus: šaltąjį ginklą, šovinius, šaudomąją medžiagą arba arklį.

3) Kariai, kurie nusikalto be svarbios priežasties pametę, praleidę, išėikvoję ir pagrobę valstybinius daiktus: šaunamąjį ginklą arba šovinius, šaudomąją medžiagą, be nurodytos jau pirmesniame 163 straipsnyje, ir sprogstamąją medžiagą, taip pat kurie nusikalto tyčia sugadinę esamuosius sandėliuose ir tam skirtose laikyklose tokius pat daiktus, šaunamąjį ginklą ir patrankas.

Priedamieji įstatymai

1. Lygtinio nuteisimo įstatymas.

(V. Ž. Nr. 284).

§ 1.

Piniginė bauda, areštas, atidavimas į drausmės auklėjamąją įstaigą ir paprastasis kalėjimas gali būti teismo sprendimu lygtinai atleisti tiems iš nuteistųjų, kurie dėl savo asmens ir būdo savybių, arba dėl paties nusikalstamo darbo rūšies ir jo motyvų bei aplinkybių, duoda vilties, kad ateityje dorai gyvens ir daugiau nebusikals.

Be to, teismas gali lygtinai netaikyti teisių atėmimo ar siaurinimo arba sujungto su lygtinai atleidiama bausme varžymo.

Lygtinai atleistas nuo bausmės asmuo nuo uždėtų jam teismo išlaidų ir nuostolių atlyginimo neatleidžiamas, taip pat neatleidžiamas nuo piniginių baudų ir įmokėjimų bylose dėl nusikalstamų darbų valstybės išdo įstatymams.

Teismas lygtinai atleidžia bausmę tuo pat sprendimu, kuriuo jis, nuteisęs kaltinamą, skiria jam bausmę.

Šis § taikomas ir karinių teismų jurisdikcijai, lygtinai atleidžiant, be nurodytų šiame § bausmių, dar ir daboklės, karo kalėjimo ir drausmės dalių bausmės.

§ 2.

Lygtinis nuteisimas (§ 1) netaikomas —

a) bylose, kurios yra keliamos tik nukentėjusių asmenų skundais, jei šie asmenys nesutinka lygtinai atleisti bausmę,

b) jei kaltinamas asmuo jau buvo kartą baustas sunkiau kaip 3 mėnesiais arešto arba kalėjimo ir nuo tos bausmės atlikimo, dovanojimo ar atleidimo dar nebus išėję 5 metai — jei buvo baustas už nusizengimą arba šiaip nusikaltimą, — ir 10 metų — jei buvo baustas už didįjį nusikaltimą,

c) bylose dėl nusikaltimų, padarytų užsienyje,

d) kariams už Karo Įstatų XXII knygos 96—196 str. str. numatytus tarnybinius nusikaltimus.

§ 3.

Lygtinai atleisdamas bausmę (§ 1), teismas kartu nustato nuteistajam asmeniui ir bandomąjį laiką nuo 1 ligi 5 metų. Nuteistajam asmeniui per visą arba nevisą bandomąjį laiką gali būti uždėta globa ir nustatyti suvaržymai dėl gyvenamos vietos ir gyvenimo būdo.

§ 4.

Bandomąjį laiką teismas nutraukia ir tuojau įsako lygtinai atleisti bausmę vykdyti, kai nuteistasis asmuo bus nubaustas sunkiau kaip 3 mėnesiais areš-

to arba kalėjimo už padarytą bandomuoju laiku nusikalstamą darbą, arba kai paaiškės, kad jis buvo baustas ne lengvesne bausme anksčiau.

Bandomąjį laiką teismas gali nutraukti ir tuojau įsakyti lygtinai atleisti bausmę vykdyti, kai nuteistasis asmuo nesilaiko § 3 nustatytų sąlygų, arba kai naujai bus nubaustas pinigine bauda ar ligi 3 mėnesių laisvės atėmimu, arba kai paaiškės, kad tokio didumo bausme jis buvo anksčiau baustas.

Bandomąjį laiką nutraukia dėl nesilaikymo § 3 nustatytų sąlygų, tą dalyką ištyręs tas teismas, kuris buvo lygtinai atleisęs bausmę.

§ 5.

Jei bandomasis laikas nebus nutrauktas (§ 4), tai jam išėjus, lygtinis sprendimas, kiek jis liečia bausmę ir sujungtą su ja teisių atėmimą ar susiaurinimą arba suvaržymą, laikomas nesamu.

§ 6.

Lygtinai nuteistasis asmuo įrašomas į nuteistųjų registrą tik tada, kai bus įsakyta sprendimas vykdyti (§ 4).

§ 7.

Globos priežiūrą lygtinai nuteistiesiems (§ 1) vykdo vietos taikos teisėjas per tam tikrus skirtus globėjus — atskirus asmenis ar įstaigas.

Globėjai vaduojasi taikos teisėjo nurodymais ir išleista jų darbo instrukcija (§ 8).

Šis straipsnis netaikomas tikrosios karo tarnybos kariams, kol jie bus iš jos išleisti.

§ 8.

Šiam įstatymui vykdyti reikalingas instrukcijas

leidžia Teisingumo Ministeris, karinių teismų bylose
— Krašto Apsaugos Ministeris.

2. Lygtinio nuteisimo įstatymui vykdyti instrukcija. (V. ž. Nr. 288).

§ 1.

Bylose, kuriose gali būti pritaikytas lygtinis nuteisimas, teismas turi iš anksto turėti žinių apie kaltinamąjį, jo gyvenimą, ankstyvesnės bausmės ar lygtinį nuteisimą. Jeigu kaltinamasis buvo baustas ar lygtinai nuteistas, teismas gali reikalauti pačios bylos.

§ 2.

Teismas lygtinai atleidžia bausmę teismo posėdyje, kaltinamajam pačiam byloje dalyvaujant.

Lygtinai bausti teismo įsakymais ir kaltinamajam byloje pačiam nedalyvaujant — neleidžiama.

§ 3.

Bandomojo laiko ilgumas įstatymo apibrėžose nustatomas, žiūrint kaltinamojo asmens, jo amžiaus, išsilavinimo, gyvenimo sąlygų, nusikalstamojo darbo pobūdžio ir paskirtos bausmės didumo.

§ 4.

Lygtinis bausmės atidėjimas motyvuojamas ir įrašomas sprendimo pabaigoje. Be to, čia pat įrašomi ir dedamieji nuteistajam suvaržymai — sumokėti nustatytais terminais teismo išlaidas ir nusikalstamuoju darbu padarytus nuostolius, taupyti lėšas, negerti svaiginamųjų gėrimų, nekortuoti, nesilankyti smerk-

tinose vietose, laiku grįžti į namus, gyventi paskirtoje vietoje ir t. t., o taip pat įrašoma, ar skiriama jam globa.

§ 5.

Teismas, skelbdamas lygtinį sprendimą, paaiškina kaltinamajam sprendimo esmę ir reikšmę ir įspėja apie naujo nusikalstamojo darbo ir apie nesilaikymo nustatytų sąlygų pasekmes.

§ 6.

Išsprendus bylą teisme, jos viršelyje įrašoma raidės „L N“ ir diena, kada baigiasi bandomasis laikas.

§ 7.

Teismai veda lygtinai nuteistųjų rejestrą su šiais skyriais — 1) eilės numeris, 2) bylos numeris, 3) lygtinai nuteistojo vardas, pavardė, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta, 4) teismo sprendimo diena, 5) nusikalstamasis darbas, einant teismo sprendimu, 6) paskirtoji bausmė, 7) bandomojo laiko pradžia, 8) bandomojo laiko pabaiga, 9) teismas, vykdamas globos priežiūrą (įst. § 3), 10) bandomojo laiko nutraukimo diena, 11) bausmės vykdymo pradžia ir pabaiga, 12) pastabos.

Be to, teismai, vykdydami lygtinai nuteistųjų priežiūrą, registre pažymi dar šiuos skyrius — 13) teismo sprendimų gavimo diena, 14) globėjo vardas, pavardė ir gyvenamoji vieta, 15) globos pabaiga.

§ 8.

Lygtinio nuteisimo sprendimui įsiteisėjus ir pažymėjus jį registre, baudžiamoji byla laikoma baigta ir gaunamųjų raštų knygos pastaboje įrašoma raidės „L N“, rejestro Nr ir įrašymo į rejestrą diena.

§ 9.

Žinios apie lygtinai nuteistuosius siunčiama nustatyta tvarka Teisingumo Ministerijai. Ta pat tvarka siunčiamos ir žinios apie bandomojo laiko nutraukimą.

§ 10.

Teisingumo Ministerija veda lygtinai nuteistųjų rejestrus.

§ 11.

Teismas seka lygtinai nuteistojo elgesį bandomoju laiku, pasiteiraudamas apie tai ne rečiau kaip kas pusmetį, iš anksto nustatytais terminais.

Bandomojo laiko pabaigoje teismas surenka galutines žinias apie jo elgesį ir apie tai, ar jis yra atlyginęs nuostolius ir sumokėjęs teismo išlaidas, o taip pat klausia Teisingumo Ministerijos, ar jis bandomoju laiku nebuvo teismo baustas.

Nuteistajam prašant, teismas išduoda liudymą apie sekmingai užbaigtą bandymą.

§ 12.

Vykdamas globos priežiūrą taikos teisėjas su nuteistojo gyvenimu ir nusikalstamojo darbo aplinkybėmis susipažinti gali išreikalauti jo baudžiamąją bylą.

Pastebėjęs blogą globojamo asmens elgesį ir nesilaikymą nustatytų jo gyvenimo taisyklių, taikos teisėjas arba įspėja jį arba praneša apie tai atatinkamam teismui, nurodydamas reikalą ir pagrindus bausmei įvykdyti.

§ 13.

Globėjais parenkami asmens, kurie turi gerą vardą ir visuomenės pasitikėjimą.

Globėjui savo pareigų nevykdant, teismas gali pakeisti jį kitu asmeniu. Esant svarbioms priežastims, lygtinai nuteistasis gali prašyti teismo pakeisti globėjo duotus nurodymus.

§ 14.

Globėjas teismo nustatytais terminais praneša apie pasvestą jo priežiūrai asmenį ir nurodo į atsirusias kliūtis tęsti bandomąjį darbą.

§ 15.

Teismas, pradėjęs baudžiamąją bylą ir sužinojęs, kad kaltinamasis anksčiau jau buvo lygtinai nuteistas, praneša apie naujai iškeltą bylą pirmajam teismui.

§ 16.

Teisingumo Ministerija gavus žinių, kad nuteistasis jau anksčiau buvo lygtinai nuo bausmės atleistas, tuojau praneša abiem teismam apie padarytus sprendimus.

§ 17.

Ši instrukcija veikia nuo 1928 metų spalio mėnesio 9 dienos.

3. Įstatymas apie palengvinimus kaliniams.

(V. Ž. Nr 8).

§ 1.

Kaliniai, kurie atlikdami teismo paskirtą jiems bausmę gerai elgiasi, gali būti tam tikros Komisijos laikinai paleisti iš kalėjimo, neilgiau kaip trims mė-

nesiams: a) ligoniai — sveikatai pataisyti ir b) sveikieji — šeimynos reikalams atlikti arba ūkės darbams dirbti. Šitoks kalinio laikinas iš kalėjimo paleidimas gali būti kartojamas.

§ 2.

Palengvinimas, § 1 nustatytas, negali būti duodamas nuteistiems už apmąstyta žmogžudystę, plėšimą, grobimą, ne pirmą kartą padaryta vagystę ir už nusi kaltimus prieš valstybę, baudžiant sunkiujų darbų kalėjimu.

§ 3.

Komisija, pirm nusprendimo laikinai paleisti kalinį iš kalėjimo, ištiria tuo būdu, kurį ji randa tiksliau, jo pasielgimą ir sveikatą, arba ir jo šeimynos ir ūkės darbams reikalingumą.

§ 4.

Laikas, kurį nuteistasis išbus paleistas iš kalėjimo, išimamas iš jo bausmės laiko, nuteistasis, sugrįžęs kalėjiman, turi atsėdėti tiek, kiek buvo likę bausmės laiko, jį iš kalėjimo laikinai išleidžiant.

§ 5.

Kalbamoji §§ 1 ir 3 Komisija susideda iš: 1) asmens, vykdančio vietoje vyresniąją kalėjimo priežiūrą, kuris ir pirmininkauja Komisijoje, 2) kalėjimo viršininko arba prievaizdos, 3) kalėjimo gydytojo, o kur jo nėra — apskrities arba miesto gydytojo ir 4) Valstybės Gynėjo arba jo padėjėjo, o kur jų nėra — teismo tardytojų.

P a s t a b a: Apygardos Teismo Pirmininkai gali pavaduoti to teismo narys.

§ 6.

Kalėjimo viršininkas arba jo prievaizda seka, kad nuteistasis būtų kalėjiman sugražintas, jo laisvės laikui, paskirtam sulig § 1, pasibaigus.

§ 7.

Kiekvienam kaliniui, kuris atlikdamas bausmę, teismo jam paskirtą, dėl darbštumo ir gero elgimosi kalėjime, bus pripažintas besitaisančiu piliečiu, bausmė trumpinama visu jos trečdaliu su sąlyga, kad nuteistasis, ir išleidus jį iš kalėjimo, gerai elgsis.

§ 8.

Klausimus, kylančius iš šio įstatymo § 7, riša tas teismas, kurio nusprendimu nuteistasis atlieka bausmę.

§ 9.

Jei asmuo, kuriam sulig įstatymo § 7 buvo sutrumpinta bausmė, tame laikotarpyje, koks liko jam iš bausmės numestas, o jei tas laikotarpis trumpesnis kaip 3 metai, tai trejų metų laiku vėl padarys tokį nusikalstamą darbą, už kurį pateks kalėjiman, tai jis privalo atlikti ir tą bausmės dalį, kuri buvo jam lygtinai numesta.

§ 10.

Klausimus apie bausmės likučio iš naujo uždėjimą (§ 9) riša tas teismas, kuris sprendžia bylą dėl nusikalstamojo darbo.

§ 11.

Teisingumo Ministeriui pavedama išleisti instrukciją vienodumui, šį įstatymą vykdančią, įvesti.

4. Malonės įstatymas.

(V. Ž. Nr. 232).

Malonės teisė.

1.

Respublikos Prezidento malonės teisė, suteikta jam Lietuvos Valstybės Konstitucijos 52 str., yra:

1) teisė dovanoti teismo sprendimu paskirtą bausmę ar jos dalį arba pakeisti ją kuria lengvesne bausme;

2) teisė gražinti nusmerktajam teises, nurodytas Baudžiamojo statuto 28 str., kiek jis liečia pensijas, 30 ir 34 str., Karo įstatymų XXII knygos 1869 m. (4 leid.) 27, 33, 40, 43, 44, 46 ir 52 str. ir veikiančių Klai-pėdos Krašte baudžiamųjų įstatymų (Strafgesetzbuch) §§ 31, 34, 38 ir 39; tačiau šitų teisių negrįžta tos, kurių grįžimas nesutinka su ypatingais įstatymų nuostatais.

2.

Gražintosios 1 str. teisės, jei malonės akte nėra nustatyta vėlesnio laiko, grįžta nusmerktajam nuo malonės akto dienos, o kai nusmerktasis malonės suteikimo metu atlieka bausmę kalėjime arba arešte, tai nuo dienos, kurią jis bus atlikęs bausmę.

Malonės prašymai.

3.

Malonės prašymas rašomas Respublikos Prezidento vardu.

4.

Malonės prašymą gali duoti pats nusmerktasis arba jo globėjai.

5.

Malonės prašymo padavimas sulaiko mirties bausmės vykdymą.

6.

Malonės prašymas turi būti paduotas teismui, sprendusiam bylą pirmoje instancijoje.

Kai malonės prašymas eina per kalėjimo arba arešto namų viršininką, tai šis prie jo prideda žinias apie tai, ar suimtasis laikė nustatytą tvarką ir kaip jį paveikė bausmė.

7.

Paduoti prašymai eina iš teismų Teisingumo Ministeriui arba Krašto Apsaugos Ministeriui tokia tvarka:

1) iš taikos teisėjų ir valsčių teisėjų (Amtsrichter) — Teisingumo Ministeriui betarpiškai, o iš kitų teismų — Teisingumo Ministeriui per valstybės gynėjus;

2) iš karinių teismų — Krašto Apsaugos Ministeriui per karo prokurorą.

8.

Malonės prašymas siunčiamas iš teismo tiktai įsiteisėjus sprendimui, kiek šis liečia prašytoją, bet ne vėliau kaip per tris dienas nuo prašymo padavimo arba nuo sprendimo įsiteisėjimo, kai prašymas yra paduotas prieš tai.

Kartu su malonės prašymu siunčiama ir baudžiamoji byla, kurią jis liečia. Jeigu tuo laiku bylos teisme nėra, tai siunčiant prašymą nurodoma, kur ji yra.

Valstybės gynėjas arba karo prokuroras, gavęs malonės prašymą, ne vėliau kaip per septynias die-

nas siunčia jį atatinkamam ministeriui, pridėdami reikalingų žinių.

9.

Ministeriai malonės prašymus pristato Respublikos Prezidentui kartu su savo nuomone.

Prašymai, parašyti neišskaitomai, nesuprantamai, nepadoriai, arba įžeidžiamai. Respublikos Prezidentui nepristatomi.

10.

Malonės aktą kontrasignuoja tas ministeris, kuris pristato malonės bylą, arba Ministeris Pirmininkas, jeigu malonė teikiama paties Respublikos Prezidento iniciatyva.

Jeigu, Respublikos Prezidentui malonės prašymą atmetus arba tiktai iš dalies patenkinus, paduodamas naujas malonės prašymas, tai šitas prašymas siunčiamas 7 ir 8 str. teisyklėmis atatinkamam ministeriui, bet ne baudžiamosios bylos. Ministeris, įžiūrėjęs tokiam prašyme naujų aplinkybių, pristato jį Respublikos Prezidentui, pridėjęs pirmesnę malonės bylą.

Malonės aktų vykdymas.

12.

Malonės aktą arba malonės atmetimo pranešimą Respublikos Prezidento kanceliarija siunčia su visa byla Teisingumo Ministeriui, o karinių teismų bylose — Krašto Apsaugos Ministeriui.

13.

Ministeris, gavęs malonės aktą arba malonės atmetimo pranešimą, įsako:

1) pasiųsti prašytojui malonės akto nuorašą arba pranešti, kad malonės prašymas atmetas;

2) grąžinti baudžiamąją bylą su malonės akto arba malonės atmetimo pranešimo nuorašais tiems organams, iš kurių tą bylą buvo gavęs.

Malonės prašymas, malonės aktas, malonės atmetimo pranešimas ir visas malonės reikalu susirašinėjimas laikomi ministerijoje.

14.

Malonės aktai vykdomi teismų sprendimų vykdymo tvarka.

Ypatingi Valstybės Apsaugos įstatai.

(V. Ž. Nr. Nr. 4, 5, 10, 23, 49, 73, 156 ir 287).

(Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 34. — V. Ž. Nr. 275).

§ 1.

Kilus karui, ginkluotam sukilimui ar kitokiems pavojingiems neramumams valstybėje, Ministerių Kabinetai pasiūlius, Respublikos Prezidentas gali visoje valstybėje arba tam tikrose jos dalyse įvesti karą arba kitą kurią nepaprastą padėtį, laikinai sustabdyti konstitucines piliečių teisių garantijas (§§ 12, 13, 15, 16, 17, 18) ir imtis priemonių pavojui atremti ar pašalinti, vartojant ir ginkluotą pajėgą.

§ 2.

Į vietas, kur yra paskelbtas karas, krašto Apsaugos Ministerio skiriamas yra karo komendantas.

§ 3.

Karo stovio įvedimas tur būti paskelbtas visuomenės žiniui viešai. Karo stovis pradeda veikti tą dieną miestuose, kur jis apskelbiamas, o miesteliuose ir sodžiuose, dviem dienom nuo apskelbimo pralinkus.

§ 4.

Kiekvienoje apskrityje karo komendantai skelbia vietos žmonėms karo stovio įvedimą, paaiškindami tos priemonės reikšmę.

Kur yra įvestas karo stovis, policija vykdo visus karo komendanto įsakymus ir kovojančiosios su priešininku kariuomenės viršininkų atskirus reikalavimus.

§ 7.

Savivaldybės organizacijos ir civilinės įstaigos turi teikti reikalingos kariuomenei ir apskrities komendantui pagalbą.

§ 8.

Kur yra paskelbtas karo stovis, karo komendantas gali: 1) pašalinti kiton vieton arba imti į koncentracijos stovyklas asmenis, kurių pasilikimas vietoje yra pavojingas visuomenės tvarkai arba kariuomenei; 2) liepti pasilikti asmenims, kurių darbas gali būti naudingas tvarkai palaikyti; 3) liepti daryti bendras arba atskiras rekvizicijas tam tikromis instrukcijomis; 4) drausti pirkti, parduoti, išvežti arba įvežti į tam tikras vietas kokios nors medžiagos, maisto

ir pašaro; 5) bausti už šaunamojo ginklo slėpimą, nusiojimą ir laikymą be tam tikro valdžios leidimo.

§ 9.

Šių įstatų §§ 8, 10, 11 ir 12 taisyklėms išvystyti karo komendantas turi teisės leisti privalomus įsakymus ir už jų nevykinimą administratyviniu keliu skirti pinigines baudas ligi 5.000 litų ar bausti kalėjimu ligi 3 mėnesių arba pavartoti abidvi baudi.

§ 10.

Vietose, kuriose yra įvestas karo stovis, visoki mitingai, susirinkimai, kaip vieši, taip ir privatiniai yra leidžiami tik karo komendantui sutikus.

§ 11.

Karo komendantas turi teisės karo stovio laikui uždaryti įvairias pramonės ir prekybos įstaigas.

§ 12.

Karo komendantas, jei ras reikalinga, gali laikinai arba visam karo stovio laikui sustabdyti laikraščių ir kitų spaudos veikalų leidimą.

§ 13.

Karo komendantas gali sustabdyti civilinių valstybės ir savivaldybės įstaigų valdininkų įsakymų įvykdymą.

§ 14.

Vietose, kur paskelbtas karo stovis, gyventojai už žemiau nurodytus nusikaltimus laikinai teisiškai apygardos teismo, kol bus įsteigti karo teismai, ir

gali būti svarbesniais atsitikimais baudžiami mirties bausme: 1) už rengimosi ir kėsinimosi ginkluotai sukilti ir už ginkluotą sukilimą prieš nepriklausomos Lietuvos Valstybę, Laikinosios Konstitucijos Pamatinių Dėsnių nustatytą; 2) už priešvalstybinį kariuomenės ir visuomenės kurstymą (Baudžiamojo Kodekso § 108 2 p. 2 d., §§ 129 — 131); 3) už susisiekimo priemonių gadinimą, kaip tai: gelžkelių, telegrafų, telefonų, tiltų, vandens įvodų ir t. t., (p. 5 d. 2 § 108, 1 p. § 549, p. 5 § 550, §§ 551 ir 556—558 B. K.); 4) už naikinimą kariškos medžiagos, maisto, pašaro ir apskritai viso to, kas yra priręgta arba rengiama kariuomenei (p. 5 d. 2 § 108, p. p. 3 ir 4 § 550 B. K.); 5) už šnipinėjimą ir teikimą priešininkui pagalbos pinigais, maistu, pašaru, ginklais, arkliais ir t. t. (1 d. § 108, 6 p. 2 d. § 108 ir §§ 109 — 119 B. K.); 6) už nusikaltimą prieš žmogaus gyvybę ir už žmogaus turto išplėšimą; (2 p. 1 d. § 108, 4 p. 2 d. § 108, §§ 453—457, 3 p. § 563 ir §§ 589 ir 590 B. K.), jei tai padaryta politiniais tikslais arba jei tai sudaro pavojaus visuomenei (banditizmas); 8) už pasipriešinimą valstybės valdininkui veiksmu, jam einant pareigas (3 p. 2 d. § 108, §§ 123, 142, 145 — 148 B. K.); 9) už ėmimą kyšių naujokams arba kareiviams paleisti iš kariuomenės.

§ 15

Civilinių valstybės įstaigų valdininkai ir policija už savo pareigų neėjimą baudžiami dviem laipsniais aukščiau.

Skundai dėl neteisėto karo komendantų ir veikiančiosios kariuomenės viršininkų veikimo įteikiami Krašto Apsaugos Ministeriui, ir karo komendanto įsakymai ir nusprendimai gali būti pakeisti arba panaikinti Krašto Apsaugos Ministerio arba Vyriausiojo Karo Vado.

§ 17.

Visi karo komendanto įsakymai ir sprendimai privalo būti netrunkant pranešami Krašto Apsaugos Ministeriui.

6. Baudžiamojo statuto papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr. 20, 54 ir 229).

§ 1.

Už ginkluotą sukilimą:

- a) atimti Lietuvai nepriklausomybę,
- b) Lietuvos teritorijos daliai atplėšti,
- c) sudaryti su kitomis valstybėmis ryšiams, kurie įžeidžia Lietuvos suverenumą,
- d) nuversti konstitucijos keliu įvestai tvarkai ir valdžiai, nusikaltusieji baudžiami mirties bausme.

§ 2.

Už kėsinimąsi ginkluotu sukilimu pasiekti minėtus § 1 siekinius nusikaltusieji baudžiami nuo 8 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ligi mirties bausmės.

§ 3.

Už rengimąsi ginkluotu sukilimu pasiekti minėtus § 1 siekinius nusikaltusieji baudžiami sunkiųjų darbų kalėjimu nuo 4 metų ligi gyvos galvos.

§ 4.

Nusikaltimų, pažymėtų §§ 1, 2 ir 3, bendrininkai baudžiami numatytais Baudžiamajame Statute bausmėmis.

§ 5.

Visų nusmerklųjų pagal §§ 1, 2, 3, turtas kontis-
luojamas Valstybės naudai.

§ 6.

Už priklausymą prie slaptų organizacijų pasiekti
ninėtiems § 1 šio įstatymo siekiniams nurodytu tame
§ būdu nusikaltusieji baudžiami sunkiųjų darbų ka-
lėjimu ligi 8 metų.

§ 7.

Už kurstymą dėtis prie § 6 minėtų organizacijų
nusikaltusieji baudžiami sunkiųjų darbų kalėjimu ligi
4 metų.

§ 8.

I d. Kas mažintų Valstybės apsigynimo pajėgas,
naikindamas geležinkelius, telegrafus, telefonus, til-
tus ir kitas susisiekimo priemones, vandens įvodus ar-
ba karinę medžiagą ir visa tai, kas paskirta kariuo-
menei išlaikyti, baudžiamas nuo 4 metų sunkiųjų dar-
bų kalėjimo ligi mirties bausmės.

II d. Ta pačia bausme baudžiamas yra pagrobęs
karo metu arba karo stoviui esant, slapta arba atvi-
rai, ir pasisavinęs arba išėikvojęs geležinkelių, tele-
grafų, telefonų, susisiekimo priemonių, vandens įvodus
turtą ar karinę medžiagą ir visa tai, kas paskirta ka-
riuomenei išlaikyti, jei tas nusikalstamas darbas ma-
žintų Valstybės apsigynimo pajėgas.

§ 9.

Bausmės už vidaus tvarkos ir ramumo ardymą,
nustatytosios Baudžiamajame Statute, keliamos vienu
laipsniu aukščiau.

§ 10.

Už nusikaltimus žmogaus gyvybei plėšiant arba
grobiant baudžiama nuo sunkiųjų darbų kalėjimo ligi
mirties bausmės.

§ 11.

Už plėšimą ir grobimą baudžiama sunkiųjų dar-
bų kalėjimu nuo 4 metų ligi gyvos galvos.

7. Organizacijų, sudarytų okupuotoje Lietuvoje ar svetimosose valstybėse, dalyviams ir jų padėjėjams bau- sti įstatymas.

(V. Ž. Nr. 304 ir 313).

§ 1.

Kas dalyvauja sudarytose okupuotoje Lietuvoje
ar svetimose valstybėse organizacijose, kurių tikslas
yra sujungti Lietuvą arba jos dalį su kita valstybe,
arba nuversti esamąją valdžią, arba padaryti Lietu-
vos valstybėje suirutę, — baudžiamas mirtimi.

§ 2.

Kas nurodytiems tikslams pasiekti ruošia teroris-
tišką aktą, arba kėsinasi jį įvykdyti, arba įvykdo jį
prieš valdžios narį ar valstybės tarnautoją, — bau-
džiamas mirtimi.

§ 3.

Kas kursto prisidėti prie nurodytų organizacijų,
arba jų tikslams pasiekti padeda bet koku darbu,
arba platina, laiko ar gabena iš okupuotos Lietuvos ar

užsienio tų organizacijų literatūra, — baudžiamas sunkių darbų kalėjimu arba mirtimi.

§ 4.

Kas, sužinojęs §§ 1 — 3 nurodytus nusikaltėlius, nepraneša apie juos policijai arba prokuratūrai, — baudžiamas paprastuoju arba sunkių darbų kalėjimu.

§

Šiame įstatyme nurodytų nusikaltimų bylas karo stovio metu sprendžia kariuomenės teismas arba karo lauko teismas. Šis pakeitimas veikia nuo jo paskelbimo dienos (1929. XI. 13 d.).

§ 6.

Nurodytų organizacijų dalyviai, kurie per 1 mėnesį nuo šio įstatymo paskelbimo dienos, jeigu jie gyvena Lietuvoje, arba per 3 mėnesius, jeigu jie gyvena kitur, — išeis iš tų organizacijų ir praneš apie jas policijai arba prokuratūrai, — nuo bausmės atleidžiami.

§ 7.

Šis įstatymas veikia nuo jo paskelbimo dienos.

8. Į s t a t y m a s

apie auksinių ir sidabrinių pinigų, aukso ir sidabro gabalais arba nuolaužomis ir vežamais prekybos tikslais sidabriniais arba auksiniais išdirbiniais išvežimo iš Lietuvos uždraudimą.

(V. Ž. Nr. 21.).

§ 1.

Draudžama išvežti už Lietuvos sienų auksiniai ir

sidabriniai pinigai, auksas ir sidabras gabalais arba nuolaužomis ir vežamais prekybos tikslais auksiniais arba sidabriniais išdirbiniais.

§ 2.

Kaltininkai baudžiami kalėjimu ligi trijų mėnesių ir bauda, administraciniu keliu, ligi 1.330 litų.

§ 3.

Užtikti Valstybės sienoje išvežami auksiniai ir sidabriniai pinigai, auksas ir sidabras gabalais ir nuolaužomis ir vežami prekybos tikslais auksiniai arba sidabriniai išdirbiniai konfiskuojami Valstybės Išdo naudai.

§ 4.

Išskirtiniais atsitikimais leidžiama išvežti už Lietuvos sienų auksinių ir sidabrinių pinigų, aukso ir sidabro gabalais arba nuolaužomis ir auksiniais arba sidabriniais išdirbiniais, gavus tam tikrą kiekvienam kartui Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos duotą leidimą.

9. Matų, saikų ir svarstyklių įstatai.

(V. Ž. Nr. Nr. 34, 145 ir 249).

§ 21.

Už šių įstatų nelaikymą nusikaltusieji baudžiami teismo keliu pinigine bauda ligi 500 litų arba kalėjimu ligi 3 mėnesių.

Be to, jei vartojami neįspauduoti arba kad ir įspauduoti, bet neteisingi matai, saikai, svarstyklės ir kiti prietaisai, tad jie konfiskuojami.

§ 30.

Visuomenės įstaigos, bendrovės ir privatiniai pirkliai turi pirkti grūdus, sėmenis, sėlenas ir kitus byralus ar šakniavaisius tik pagal svorį.

§ 31.

Malūnai, priimdami grūdus, išduodami miltus ar atlikdami bet kurią kitą atsiskaitymą iš malinio, turi tai atlikti tik pagal svorį.

§ 32.

Nusizengę šių įstatų §§ 30 ir 31 asmens baudžiami einant Baudžiamojo Statuto 341 straipsniu.

10. Darbo dienos ilgumo įstatymas.

(V. Ž. Nr. Nr. 17 ir 212).

§ 15

Nusikaltęs šitam įstatymui teismo baudžiamas nuo 50 ligi 1.000 litų arba areštu lig keturių savaičių.

§ 16.

Baudos, kurias gauna išmokėti šių įstatymų 15-ju §, skiriamos Vidaus Reikalų Ministerijos ligoninių kasų fondui.

§ 17.

Išleidus šį įstatymą, Pramonės Įstatymų 5 skyriaus 156¹ — 156⁹ straipsniai (Rusų Valstybės Įstatymų Rinkinys, 1895 m. leidimas ir 1906 m. t. a.) nu-
stoja galios.

11. Spaudos įstatymas.

(V. Ž. Nr. 17).

Nusizengusieji šio įstatymo §§ 1—7 baudžiami teismo keliu ligi 2.000 litų.

§ 17.

Be pareiškimo išleisti (§§ 12, 14 ir 16) periodi-
niai spausdiniai visi tuojau konfiskuojami, gi jų leidė-
jas, redaktorius ir vedėjas tos spaustuvės, kurioje
buvo spausdinti, baudžiami kiekvienas nuo 200 ligi
1.000 litų; jiems neturint iš ko užsimokėti — areštu
nuo 1 ligi 3 mėnesių.

§ 20.

Kvotos ir žinios, tardymo surinktos nusikalsta-
mam darbui išaiškinti, negali būti spaudoje skelbia-
mos, kol byla teismo neišrišta arba nepanaikinta.

§ 21.

Jeigu byla buvo teismo nagrinėjama uždaromis
durimis, tai spaudoje teleidžiama paskelbti teismo
nusprendimas ir tos aplinkybės, kurias skelbti leidžia
teismo posėdyje pirmininkavęs asmuo.

§ 24.

Dalykai, apie kuriuos karo metu arba karo sto-
viui esant draudžiama spaudoje kalbėti, nurodomi tam
tikrais įstatymais.

12. Susirinkimų įstatymas.

(V. Ž. Nr. 20).

11. Nusikaltėliai,

a) nusikaltusieji tuo (5 str.), kad dare šio įstatv-

mo 3-ajame straipsnyje ir 5-jo straipsnio pastaboje paminėtuosius susirinkimus, nepranešę apie juos milicijai, Apskritis arba Miesto Viršininko yra baudžiami administratyviniu būdu iki 300 litų;

b) nuskaltusieji tuo (8 str.), kad nepaklausė milicijos atstovo, įsakius jam uždaryti susirinkimą, baudžiami teismo keliu iki 300 litų arba areštu iki trijų mėnesių, arba viena ir antra bausme drauge.

P a s t a b a. Administratyviniu keliu nubausieji turi teisės skųstis Taikos Teisėjui.

12. Nusikaltėliai, kursčiusieji per susirinkimą prie veiksmų 10 str. 1 punkte numatytųjų, ir susirinkimo vedėjai, leidusieji tokius kurstymus, traukiami tieson ir baudžiami baudžiamaisiais įstatymais.

13. Milicijos atstovas, uždariusysis susirinkimą (9 ir 10 str.), gali būti susirinkimo rengėjų arba vedėjų apskūstas Taikos Teisėjui.

14. Jeigu įsakymas uždaryti susirinkimą teismo būdu atrastas neteisėtu, tai davusysis įsakymą milicijos atstovas gali būti patrauktas tieson už savo tarnybos kompetencijų bendrąją tvarką peržengimą.

12. Rinkimų laisvės apdraudimo įstatymas.

(V. Ž. Nr. 16).

1) Kas neteisėtai įsiverš į susirinkimą, sušauktą rinkimų reikalais arba įėjęs nepasitrauks iš jo, pareikalavus jo vedėjui, arba kliudys rinktis, baudžiamas bauda ligi 110 litų arba areštu.

2) Valdininkas, kuris Valstybės įstaigoje darbo metu žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją, baudžiamas ligi 330 litų piniginės baudos arba areštu.

3) Kas savo valia nuims, nuplėš, nudraskys, per-

taisys padirbdins viešai tam tikroje valdžios skiriamoje vietoje iškabintą renkamąją kokios partijos ar kuopos skelbimą, pranešimą, sąrašą, baudžiamas bauda ligi 220 litų.

4) Kas žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją uždraustoje vietoje, baudžiamas bauda ligi 110 lt.

5) Kas balsavimui pasivadins ne savo vardu, baudžiamas bauda ligi 110 litų.

6) Kas savo valdžia, papirktu, prievarta arba grąsinimu rinkėjui ar jo šeimynos nariui mėgins palenkinti rinkėją, kad nepaduotų balso apskritai, arba kad paduotų jį taip, kaip anas norėtų, baudžiamas areštu arba kalėjimu.

7) Už tvarkos ardymą rinkimų vietoje rinkimų metu baudžiamas ligi 110 litų.

14. Įstatymas žemei perleisti, įgyti ir įkeisti.

(V. Ž. Nr. 39).

§ 8.

Visi žemės pardavimo ir įkeitimo aktai, padaryti šiam įstatymui apeiti, yra neteisėti ir laikomi nesamais, o nusikaltę prieš šį įstatymą yra baudžiami kalėti nuo 2 mėnesių ligi 1 metų arba pinigine bauda nuo 800 litų ligi 13.250 litų.

Ieškotoju tokiose bylose, be akto dalyvių, yra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris ar jo įgaliojimasai asmuo.

15. Denaturuotam spiritui gaminti ir pardavinėti įstatymas.

(V. Ž. Nr. 243).

§ 6.

Kas nusikalto pilnai arba dalinai išskyres iš denaturuoto spirito ar atmatų denaturavimo medžia-

gas arba pridėjęs į denaturuotą spiritą ar atmatas tokių medžiagų, kurios gali susilpninti denaturavimo medžiaga sudarytą skonį, kvapą arba spalvą, tas, atimant iš jo visus pagamintus iš denaturuoto spirito ir jo atmatų produktus ir priverčius jį sumokėti kaip už gryną spiritą aukščiausią akcizo normą už denaturuotus spiritą ir atmatas, kurių sudėtis buvo kaip nors pakeista, yra dar baudžiamas:

pirmą kartą administratiniu keliu pinigine bauda, kuri turi būti du kartu didesnė kaip išieškomoji už kalbamus denaturuotus spiritą ir atmatas akcizo suma;

antrą kartą teismo keliu tokia pat pinigine bauda ir areštu ligi dviejų mėnesių;

trečią kartą ir toliau ta pat tvarka tokia pat pinigine bauda ir kalėti paprastajame kalėjime nuo dviejų ligi keturių mėnesių.

§ 7.

Kas nurodytą § 6 denaturuoto spirito ir atmatų perdirbinėjimą vykdo gaminti degtinei ir jos dirbiniams pardavinėjimui, tas teismo keliu baudžiamas:

a) jeigu nusikaltimas padarytas spirito varyklose, o taip pat kitose akcizo priežiūroje esančiose gamyklose, tai, be to, kad atimami paruoštieji gėrimai ir visi prietaisai bei medžiagos, kuriais buvo naudotasi denaturuotiems spiritui ir jo atmatoms perdirbinėti ir iš jų gėrimams gaminti, o taip pat esantieji gamykloje danaturuotų spirito ir atmatų ištekliai, o akcizo mokesnis už visus surastus neteisėtai pagamintuosius gėrimus išieškomas, pirmą kartą uždedama pinigine bauda du kartu didesnė, kaip priklausanti už neteisėtai pagamin-

tus gėrimus akcizo suma, ir nusikaltusiam skiriama kalėti paprastajame kalėjime nuo dviejų ligi keturių mėnesių; antrą kartą tokia pat pinigine bauda ir kalėti paprastajame kalėjime nuo keturių ligi aštuonių mėnesių; trečią kartą tokia pat pinigine bauda ir kalėti paprastajame kalėjime nuo aštuonių ligi šešiolikos mėnesių, ir, be to, visiškai atimama teisė akcizuotinuosius gėrimus gaminti ir apie tai paskelbiama laikraščiuose;

b) jeigu nusikaltimas padarytas slaptai veikiančiose gamyklose (a), tai, be pinigines baudos ir bausmės, nurodytų punkte a, dar skiriama trigubo patentinio mokesnio išieškojimas, o paminėtasai punkte a teisių atėmimas gėrimus gaminti nusikaltusiam taikomas net ir pirmą kartą suradus pažymėtą šiame punkte nusikaltimą, ir

c) jeigu nusikaltimas padarytas ne varykloje, ne valykloje ar kitoje panašioje gamykloje, tai, be nurodytų punkte a piniginių baudų ir bausmių, paimama triguba patentinio mokesnio norma ir uždedamas papildomasai išieškojimas nuo dviejų tūkstančių penkių šimtų litų ligi penkių tūkstančių litų, o tie indai, kuriais buvo naudotasi slaptai denaturuotam spiritui arba jo atmatoms perdirbinėti, atimami ir sunaikinami.

§ 8.

Kas nusikalto pardavinėjęs denaturuotus spiritą ir atmatas arba laikęs juos prekybos įmonėje, kuri neturi nustatyto leidimo minėtiems gaminiams pardavinėti, tas, be atėmimo leidimo naudotis denaturuotais spiritu ar atmatom, jei toks leidimas buvo jau išduotas,

ir be atėmimo visų esančių pas jį denaturuotų spirito arba atmatų, o taip pat jo parduoto, bet pirkėjų iš parduotuvės dar neišneštų spirito ar atmatų, baudžiamas:

- a) administratiniu keliu, jei denaturuotas spiritas ar atmatos buvo pardavinėjami ar laikomi induose su nepaliestais antspaudais, plombomis, etiketais ir t. p. — pinigine bauda ne daugiau kaip šimtas penkiasdešimt litų;
- b) ta pat tvarka, jei denaturuotieji spiritas ar atmatos buvo pardavinėjami ar laikomi induose neužantspauduotuose arba su sugadintais ar suklastotais antspaudais, plombomis, etiketais ir t. p., pirmą kartą pinigine bauda nuo penkių šimtų ligi tūkstančio penkių šimtų litų, antrą kartą ir toliau teismo keliu kalėti paprastajame kalėjime nuo dviejų ligi keturių mėnesių.

§ 9.

Nelaikoma nusikaltimu, jeigu savo prekybos įmonės reikalams laikoma užantspauduotų ar neužantspauduotų denaturuotų spirito ar atmatų ne daugiau kaip dvylika litrų.

§ 10.

Kas nusikalto pasinaudojęs denaturuotais spiritu ir atmatomis tam reikalui, kuriam šitie gaminiai visiškai neleidžiami, arba ne tam reikalui, kuriam jie yra leisti, tas, be piniginės baudos ligi vieno tūkstančio penkių šimtų litų, privalo sumokėti akcizą, kuris priklauso už netinkamai jo sunaudotus denaturuotus spiritą ar atmatas.

§ 11.

Kas pardavinėdamas denaturuotus spiritą ar atmatas nusikalto nesilaikęs nustatytų taisyklių, ardes tvarką ir taisykles, kurios yra Finansų Ministerio nustatytos denaturuotų spirito arba atmatų pajamų bei išlaidų atskaitomybei vesti, tiek naudojantis jais, tiek pardavinėjant juos, arba peržengęs šių gaminių pergabenimo ir laikymo taisykles, administratiniu keliu baudžiamas — pinigine bauda ne didesne kaip vienas šimtas penkiasdešimt litų, jeigu peržengimai negali apsunkinti denaturuotų spirito ar atmatų atskaitos, priešingu gi atveju — pinigine bauda ne didesne kaip vienas tūkstantis penki šimtai litų.

Jeigu minėti peržengimai padaryti spirito varyklose ar valyklose, tai atatinkamoms įmonėms, be jau nurodyto nubaudimo, gali būti Finansų Ministerio nuožiūra atimtos teisės spiritą ar jo atmatas denaturuoti ar denaturavimo gaminius pardavinėti.

§ 12.

Įstatymų rinkinio V tomo, Akcizo mokesčių įstatų (1912 m. t. a. s.) str. str. 483¹, 483⁷, 485¹, 1083¹, 1083², 1084¹ bei 1112¹ su pastaba, o taip pat laikinųjų akcizo mokesnių įstatų pakeitimas (V. Ž. Nr. 146, eilė 1054) panaikinami.

16. Svaigųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatymas.

(V. Ž. Nr. 224).

§ 36.

Nusikaltusieji šio įstatymo 1, 3 — 6 ir 23 § baudžiami teismo keliu kalėti kalėjime ligi 1½ metų, arba pinigine bauda nuo 500 ligi 5.000 litų, arba abiem pabaudom drauge.

Visa šių nusikalstamųjų darbų medžiaga konfiskuojama.

Be šios bausmės, iš slaptų svaigiųjų gėrimų pardavėjų išieškoma trigubas patentinis mokesnis, kaip už laikymą traktieriaus, einant Laikinių Akcyzės mokesnių Įstatų 14 § 10 p. (L. V. Ž. Nr. 10), o iš svaigiesiems gėrimams pardavėti įstaigos laikytojo atimamas leidimas svaigiesiems gėrimams pardavinėti.

§ 37.

Asmens, nusikalte šito įstatymo 5, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 ir 29 paragrafams ir taisyklėms, išleistoms šito įstatymo 30 §-u, teismo baudžiami areštu ne daugiau kaip tris mėnesius arba pinigais ne daugiau kaip 1.000 litų arba abiem pabaudom drauge.

Be šitos bausmės, iš nusikaltusio svaigiesiems gėrimams pardavinėti įstaigos laikytojo atimamas leidimas svaigiesiems gėrimams pardavinėti.

Asmens, nusikalte šio įstatymo 34 ir 35 paragrafams, administracijos baudžiami pinigais ne mažiau kaip 20 litų.

§ 38.

Įpratusių girtuokliauti asmenų turtui ir uždarbiui gali būti sudaroma globa tų asmenų šeimos naudai.

17. Laikinieji akcyzo moksčių įstatatai ir jų papildymas ir pakeitimas.

(V. Ž. Nr.Nr. 10, 76, 187 ir 332).

§ 12.

Už pardavinėjimą, laikymą krautuvėse arbatžolių be banderolių arba su nuplėstomis arba jau kartą

vartotomis banderolėmis, taip pat ir už palaidų arbatžolių pardavinėjimą, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu ligi 3 mėnesių ir pinigine bauda ligi 270 lt. ir įmoka dešimteriopą akcizą už arbatžoles be banderolės arba su netikra banderole. Arbatžolės su netikromis banderolėmis konfiskuojamos. Už arbatžolių pardavinėjimą brangiau nustatytos kainos baudžiama pinigine bauda ligi 270 litų.

21.

Už pardavinėjimą arba laikymą prekybos įmonėse akcizu neapmokėtų papirosinių gilzų nusikaltusieji moka dešimteriopą akcizą ir baudą ligi 200 litų.

25

Visokių sandėlių ir krautuvių alkoholinių gėrų, karčiamų, alinių, bufetų, restoranų, tabako krautuvių savininkai ar išnuomotojai privalo Finansų Ministerijos nurodytose vietose ir paskirtu laiku įsiregistruoti ir įnešti Valstybės Įždinėn nustatytąjį mokesnį (akcizės ar patentinį)

Neįnešusieji iki paskirtai dienai primoka pabaudos $\frac{1}{2}$ mokesnio, o neįsiregistravusiems uždedama pinigine pabauda iki 580 litų, arba įstaiga uždaroma, arba bus pavartotos abi pabaudos.

28.

Apie kiekvieną akcizės rinkliavų įstatymų peržengimą viršminėtieji organai stato protokolus, kuriuos perduoda Finansų Ministerijai, kuri arba baudžia administratyviniu keliu, arba atiduoda teismui. Nubaustas administratyviniu keliu turi teisės skustis teismui per dvi savaiti laiko nuo dienos paskelbimo jam nitarimo Finansų Ministerijos.

Už pardavinėjimą arba laikymą krautuvėse mielių be banderolių, su nuplėstomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu kalėjimu ligi 3 mėnesių ir pinigine bauda ligi 100 litų ir įmoka dešimteriopą akcizą už mieles be banderolės ar su netikra banderole, o mielės konfiskuojamos.

Slapto alkoholinių gėrimų gaminimo ir pardavinėjimo baudimas.

41.

Kas, neturėdamas įstatymų reikalaujamo leidimo, yra varęs spiritą ar degtinę arba dirbęs jų dirbinius, tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu nuo trijų mėnesių ligi pusantrų metų; be to, iš kaltininko išieškoma skriaudos nuo trijų šimtų ligi penkių tūkstančių litų.

Jei taip spiritui varyti buvo vartojamas cukrus, tai kaltininkas baudžiamas

paprastuoju kalėjimu nuo šešių mėnesių ligi dviejų metų; be to, iš kaltininko išieškoma skriaudos nuo trijų šimtų ligi penkių tūkstančių litų.

42.

Kas yra pardavinėjęs neakcizuotus spiritą, degtinę arba jų dirbinius, tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu nuo trijų mėnesių ligi vieno metų; be to, iš kaltininko išieškoma skriaudos nuo trijų šimtų ligi trijų tūkstančių litų.

Kas yra dirbęs įrankius spiritui arba degtinei varyti, neturėdamas tam valdžios leidimo, tas yra baudžiamas

areštu nuo septynių dienų ligi trijų mėnesių arba bauda nuo šimto dvidešimt penkių ligi pustučio tūkstančio litų.

44.

Kas yra:

1) daręs vyną ne iš vaisių, ne iš daržovių ir ne iš uogų;

2) daręs tikslu pardavinėti alkoholinius gėrimus iš alaus arba vyno, primaišydamas prie jų kitos medžiagos,

tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu ligi vieno metų; be to, iš kaltininko išieškoma skriaudos nuo trijų šimtų ligi trijų tūkstančių litų.

45.

Kas yra:

1) laikęs arba gabenęs neakcizuotus degtinę, spiritą arba jų dirbinius;

2) laikęs įrankius spiritui arba degtinei varyti, nepranešęs apie tai atitinkamai valdžios įstaigai;

3) davęs rugių, bulvių, cukraus arba kitos medžiagos spiritui ar degtinei be leidimo varyti, jei spiritas ar degtinė buvo varomi,

tas yra baudžiamas

bauda nuo šimto ligi tūkstančio litų.

46.

Nusikalte kaip nurodyta 41—44 str., baudžiami teismo, o nusikalte, kaip nurodyta 45 str., gali būti

baudžiami atatinkamų administracijos organų. Jei administracijos organo nubaustasis nustatytu laiku nesumoka baudos, tai byla duodama spręsti teismui.

47.

Skriauda išieškoma valstybinių mokesčių imama tvarka ir eina Valstybės Izdo naudai.

Irankiai spiritui arba degtinei varyti, skirta spiritui arba degtinei varyti medžiaga ir draudžiamieji daryti, laikyti bei pardavinėti gėrimai konfiskuojami.

48.

Iš išieškotos skriaudos (41, 42 ir 44 str.) 50% skiriama dovanoms ir išmokama surašiusiems protokolą nusikalstamojo darbo susekėjams. Jeigu nusikalstamas darbas susektas pranešėjo nurodymu, tai skiriamoji dovanoms suma dalinama pusiau tarp pranešėjo ir surašiusių protokolą susekėjų.

Be to, įsiteisėjus teismo sprendimui, kurio kaltininkai yra nubausti už nusikalstamus darbus, numatytus 41 str., 42 str. ir 45 str. 1 p., surašiusiems protokolą nusikalstamojo darbo susekėjams išmokama 150 litų atlyginimo iš valstybės izdo lėšų, skirtų valstybinio degtinės monopolio kovai su kontrabanda. Jeigu nusikalstamas darbas susektas pranešėjo nurodymu, tai iš minėtųjų 150 litų sumokama 75 litai protokolą surašiusiems susekėjams ir 75 litai pranešėjui.

14. Degtukų akcizo įstatymas.

(V. Ž. Nr. 326 ir 329).

II. Bausmės už nusizengimus degtukų akcizo nuostatomams.

16.

Kas nusikalto gaminęs degtukus ar jų pusiau fabrikatus, kaip tai degtukų šiaudelius ar kitus, ne fa-

brikuose šitam reikalui atatinkamu leidimu įsteigtuose, tas, be degtukų, jų pusiaufabrikatų ir daiktų, naudotinių jiems gaminti, konfiskavimo, o taip pat dešimterio po akcizo už neteisėtai pagamintus degtukus ir patento mokesčio sumokėjimo, yra baudžiamas kalėjimu nuo 1 mėnesio ligi 3 mėnesių, arba pinigine bauda nuo 500 ligi 2.500 litų, arba abiem baudom kartu.

17.

Už nepadėjimą ant dėžučių ir pakelių su degtukais privalomų įrašų, už nelaikymą degtukų fabriku vidui įrengti, degtukams gaminti, įpakuoti, laikyti, banderoliuoti ir iš fabriku išleisti ir degtukų uždegamajai masei gaminti taisyklių, o taip pat už nevėdimą arba netaisyklingą vedimą degtukų fabrikuose nustatytų jiems knygų, už panaikinimą šitų knygų arba už nepareikimą apie jų pražuvimą, nusikaltusis baudžiamas pinigine bauda ne daugiau kaip 500 litu.

18.

Už nepristatymą, akcizo priežiūrai reikalaujant, 17 str. knygų ir pateisinamųjų joms dokumentų, arba už pavėluotą mokesčio departamentui pristatymą šitų knygų arba jų išrašų, o taip pat už kitokią nukrypimą nuo nustatytų degtukų fabrikuoms atskaitomybės taisyklių, nusikaltusis baudžiamas pinigine bauda ne daugiau kaip 250 litų.

19.

Už degtukų išleidimą iš fabriko be banderolių, su žemesnės vertybės banderolėmis, arba su vartotomis, perplėstomis, perpiautomis, ar kitaip sugadintomis banderolėmis, arba su išvirkščiai užlipdytomis banderolėmis arba su tokiomis banderolėmis ar to-

kluose pakeliuose, kurie yra taip sugadinti, kad dėžutės su degtukais iš pakelių galima išiminti, nusikaltusis be visų netaisyklingai išleistų degtukų konfiskavimo arba jų vertybės išieškojimo ir dešimterio už juos akcizo sumokėjimo, baudžiamas pinigine bauda ne daugiau kaip 1.500 litų.

20.

Už gabenimą, laikymą arba pardavinėjimą neteisėtai pagamintų, neteisėtai iš fabriko išleistų arba neteisėtai iš užsienio atgabentų degtukų ir jų pusiaufabrikatų nusikaltusis be sumokėjimo pinigines baudos už šituos degtukus, tolygios dešimterio akcizui, bet ne mažiau kaip 25 litų, baudžiamas areštu ligi trijų mėnesių.

Be to, neteisėtai pagaminti, laikyti, gabenti arba pardavinėti degtukai ar jų pusiaufabrikatai konfiskuojami, o už parduotuosius degtukus išieškoma jų vertybė monopoline parduodamąja kaina, buvusią nusizengimo metu. Tokios pat baudmės taikomos ir už nusizengimą, einant šio įstatymo 18 str. išleistoms taisyklėms.

21.

Už pardavinėjimą, o taip pat už laikymą prekybos įmonėse degtukams pardavinėti arba pas nešiotinai pardavinėjančius prekėjus, degtukų be banderolių, išskyrus 11 str. nustatytą išimtį, su vartotomis, su išvirkščiomis, su perplėstomis, perpiautomis ar kitaip sugadintomis banderolėmis, arba su banderolėmis ar pakeliuose, kurie yra sugadinti tokiu būdu, kad dėžutės iš pakelio galima išimti, arba kainomis aukštesnėmis kaip pažymėta dėžutės ar pakelio etikete, nusikaltusis be visų nebanderoliuotų, netaisyk-

lingai banderoliuotų ir atplėštų pakelių su degtukais konfiskavimo, baudžiamas pinigine bauda ne daugiau kaip 1.000 litų.

22.

Už banderolių nuiminėjimą nuo pakelių su degtukais arba nuimtųjų banderolių laikymą nusikaltusis baudžiamas

pinigine bauda ne daugiau kaip 1.500 lt.; atastosios pas jį banderolės konfiskuojamos ir panaikinamos.

Jeigu kalbami visi nusikaltimai įvyko degtukų fabrike arba prekybos įmonėje, tai, be banderolių konfiskavimo ir sunaikinimo, nusikaltusieji baudžiami pinigine bauda ne daugiau kaip 1.500.

23.

Už tuščių degtukų pakelių ar tuščių dėžučių laikymą parduotuvėje, jos padėtyje arba pardavėjo būte, kuris turi vidaus susisiekimą su parduotuve, nusikaltusis baudžiamas

pinigine bauda ne daugiau kaip 150 litų.

24.

Už perpardavimą arba perleidimą pirktų iš valstybės izdo banderolių, o taip pat įsigijimą banderolių ne iš izdo, nusikaltusis be perparduotų, perleistų arba neteisėtai įsigytų banderolių konfiskavimo, baudžiamas

pinigine bauda perpardavusis arba perleidusis — tolygia trigubai, o pirkusis — dvigubai banderolių kainai ir, kiekvienu atveju, pirmas ne mažiau kaip 250, o paskutinis — ne mažiau kaip 125 litais.

Už neprileidimą akcizo arba policijos valdininkų vykdyti jų pareigas degtukų gaminimui ir pardavinėjimui prižiūrėti, nusikaltusis nepriklausomai nuo piniginių išieškojimų už nusikaltimus, kuriems nulepti jis sutrukdė valdininkui atlikti jo pareigas, baudžiamas

areštu nuo septynių dienų ligi trijų mėnesių, arba pinigine baula nuo 50 ligi 1.000 litų.

26.

Už padirbimą nurodytų degtukų akcizo taisyklėse banderolių, etiketų, patentų, dokumentų arba kitų raštų, o taip pat antspaudų ir plombų, ar už padirbtų vartojimą arba už dalyvavimą jų padirbime, nusikaltusis, nepriklausomai nuo bausmių, nustatytų Baudžiamojo statuto 440 ir 441 straipsniuose, baudžiamas, jeigu jis vertėsi degtukų gaminimu arba pardavinėjimu, visų surastų pas jį degtukų, o fabrike be to įrankių, prietaisų ir, apskritai, vartojamų degtukams gaminti daiktų konfiskavimu.

III. Nusizengimų degtukų akcizo nuostatams byloms vesti taisyklės.

27.

Akcizo valdininkai ar policija dėl kiekvieno jų surasto nusizengimo degtukų akcizo nuostatams surašo protokolą ir siunčia mokesčių departamentui. Mokesčių departamentas bylas dėl nusizengimų, už kuriuos gresia piniginės baudos, riša administraciniu keliu, o kitas perduoda teismui spręsti.

28.

Mokesčių departamento nutarimas apie baudos ar kitokio piniginio reikalavimo uždėjimą pranešama

nubaustajam, kuris turi teisės per dvi savaites nuo pranešimo įteikimo jam dienos apskusti mokesčių departamento nutarimą teismui.

Įsiteisėjęs mokesčių departamento nutarimas vykdomas neginčo tvarka.

29.

Nustatytos šiuo įstatymu ir įplaukusios valstybės išdan baudos dalinamos taip: 50% valstybės išdui, o kiti 50% išduodami susekusiems nusikaltimams; jeigu nusikaltimas buvo susektas ne akcizo arba policijos valdininkų, bet kitų asmenų pranešimais, tai iš skiriamų susekėjams 50% baudos išduodama surašiusiems protokolą 25% ir pranešėjui 25%.

31.

Kas nusikalto gaminęs be leidimo ugnies įžiebimo prietaisus (mašinėles) ar ugnies įžiebimo akmenukus, arba išleides iš dirbtuvės, gabenęs, pardavinėjęs ar prekybos įmonėje laikęs akcizu neapmokėtus šiuos dirbinius, tas yra baudžiamas

pinigine baula nuo 300 ligi 1.000 litų.

Dirbiniai konfiskuojami.

19. Muitinių įstatai.

(V. Ž. Nr. 164).

§ 69.

Už nurodymą peržiūrėjimo dokumentuose mažesnio daiktų ar prekių kiekio, negu tikrai bus rasta, už tą skirtumą, jei jis yra didesnis kaip 8% nurodyto pranešime kiekio, be muito rinkliavos, dedama dar triguba muito didumo baula; $\frac{2}{3}$ šios baudos eina

Valstybės Iždan, 1/2 — suradusiam skirtumą valdininkui.

Už rastą prekių ar daiktų kiekio skirtumą, kuris sudaro ne daugiau kaip 8^o/_o bendro prekių kiekio arba sudaro ir 8^o/_o, bet šis skirtumas yra pasidaręs ne bloga prekių turėtojo valia, o dėl nenumatytų priežasčių (drėgmės ir t. t.), kas privalo būti patvirtinta bendrame muitinės posėdyje, tai už tokį skirtumą prekių turėtojas nebaudžiamas. Kiekio skirtumas išvežamoms prekėms negali būti didesnis kaip 8^o/_o.

§ 70.

Jei draudžiamos gabenti prekės peržiūrėjimo ir krovinių dokumentuose nurodytos savo tikrų pavadinimu, tai jos konfiskuojamos ir jų savininkai baudžiami po 50 litų už kiekvieną prekių netto kilogramą. Baudos suma skirstoma 69 §.

P a s t a b a. Jei draudžiamos įgabenti prekės pareikštos pranešime, kaip „nežinomos“, arba bus nurodytos teisingai tik viename dokumente — geležinkelio važtarašty ar pranešime, tai tokių prekių savininkai baudžiami dviejų litų bauda už kiekvieną prekių netto kilogramą. Prekės grąžinamos užsienin. Visa baudos suma eina Valstybės Iždan.

§ 71.

Jeį peržiūrėjimo dokumentuose prekių kiekis atskirose vietose neteisingai nurodytas, bet kiekvienos prekių rūšies kiekybė tuose dokumentuose bus nurodyta teisingai, tai tokių prekių savininkas nebaudžiamas tuo atveju, kai muitinė pripažįsta, kad neteisingas nurodymas yra įvykęs dėl klaidingo vietų paskirstymo arba jų pažymėjimo numeriais.

§ 72.

Jeį prekių rasta mažiau, kaip nurodyta pranešime, tai maitas imamas tik už rastą prekių kiekį.

Jeį bus rasta prekių kokybės skirtumo, t. y. jeį pranešime bus pareikšta aukštesnio tarifo prekės, o tikrenybėje bus rasta žemesnio tarifo, tai imama 5^o/_o baudos nuo skirtumo tarp tikrai mokamo maito ir nurodyto pranešime. Bauda skirstoma 69 §. Už prekes, pareikštas pranešime, bet tikrenybėje nerastas, maito neimama.

§ 73.

Jeį peržiūrint prekių vietas rasta tam tikslui prirengtose patalpose paslėptų prekių, tai šios prekės konfiskuojamos ir iš prekių savininko išieškoma bauda penkis sykius didesnė už maitą. Pusė baudos eina Valstybės Iždan, antra pusė — radusiam paslėptas prekes valdininkui.

§ 131.

Už neteisingus pašto deklaracijoje prekių rūšies arba kiekio nurodymus dedama adresatui bauda, bendrais šiuose įstatuose nurodytais pagrindais. Adresatui atsisakius nustatytą baudą mokėti, siuntinys grąžinamas į užsienį, o adresatas nuo nustatytos baudos atleidžiamas.

KONTRABANDA.

§ 159.

Kontrabanda laikoma:

- 1) prekės, įgabamos iš užsienio, neatlikus muitinės apeigų;
- 2) prekės išgabamos arba tos, kurios kėsinama išgabenti iš Lietuvos neatlikus muitinės apeigų;

3) vidaus rinkoje platinamos tokios prekės, kurios yra draudžiamos arba kurios yra neteisėtai gautos iš muitinės be maito, arba įmokejėms mažesni kaip reikia maitą.

§ 160.

Kontrabandai prilyginama — užsienio prekės, saugojamos, pervežamos ir sukrautos sandėliuose šiais atvejais:

1) jei kleimuočinos prekės gabenamos arba laikomos prekybos įstaigose be kleimų;

2) jei prekybai skiriamos nekleimuočinos prekės neturi muitinės kvitų ar urmo sandėlių dokumentų.

P a s t a b a. Kleimuočinių užsienio prekių nepilni gabalai ar atkarpos prekybos įstaigose privalo turėti atrėžtus nuo tų gabalų kleimuočius likučius ligi visas gabalas bus galutinai išparduotas; priešingu atveju, tie likučiai, nepilni gabalai ar atkarpos be muitinės kleimų laikomi kontrabanda.

§ 161.

Kontrabandos prekės ir jų gabenimo priemonės konfiskuojamos ir dedama pinigine bauda; atskirai nurodytais atsitikim., nusikaltę kontrabanda asmuo, be to, dar baudžiamas teismo keliu; be to, jei nusikaltę asmuo gyvena nuo sienos ne toliau kaip 25 kilometrai, jis gali būti teismo nutarimu išsiųstas iš pasienio ruožo.

§ 162.

Tais atvejais, kai kontrabandos prekių nebegalima konfiskuoti, tad iš nusikaltusiojo asmens išieškoma tų prekių vertybė.

§ 163.

Kontrabandos gabenimo priemonės — gyvuliai, pakinktai, vežimai, automobiliai ir valtyės, — sulaikytos su kontrabandos prekėmis pasienio ruože ligi 15 kilometrų tolumo nuo sienos, konfiskuojamos.

§ 164.

Toliau kaip už 15 kilometrų nuo sienos gabenimo priemonės konfiskuojamos tik šiais atvejais:

1) jei bus pripažinta, kad šiomis priemonėmis kontrabandos prekės buvo atgabentos iš užsienio arba iš pasienio ruožo, arba iš laivo;

2) jei bus rasta kontrabandos prekių tam tikrose šių gabenimo priemonių slaptose vietose.

§ 165.

Jei gabenimo priemonių savininkas įrodo, kad kontrabanda buvo vežama be jo žinios, arba kad jis buvo pasamdytas vežėju keleiviams vežti, pas kurį rasta kontrabanda, ir jis apie ją nežinojo, gabenimo priemonės nekonfiskuojamos.

P a s t a b a. Gabenimo priemonės, pervažiuojant sieną per muitinę, konfiskuojamos tik tuo atveju, jei kontrabanda rasta tam tikrose slaptose vietose, ir apie tai prieš peržiūrint nebuvo pranešta muitinės valdininkui.

§ 166.

Rastos be savininko kontrabandos prekės ir drauge su jomis sulaikytos gabenimo priemonės muitinės nutarimu konfiskuojamos, jei jų savininkas per 7 dienas nuo muitinės paskelbimo apie tai neatvyks ir tuo

pat laiku nepaduos skundo dėl neteisingo jų sulai-
kymo.

§ 167.

Nesumokėta per vieną mėnesį nuo teismo spren-
dimo įsiteisėjimo dienos pinigine bauda už kontra-
bandą, pristačius nustatyta tvarka neturtingumo liu-
dymą, baudžiamojo statuto 59 str. pakeičiama are-
štu.

§ 168.

Pinigine bauda už kontrabandą kaltininkas bau-
dziamas už kiekvieną kontrabandos darbą atskirai.

§ 169.

Kontrabandos pakartojimu laikomas toks nusi-
kalstamas darbas, kuris padarytas per vienerius me-
tus nuo pinigines baudos sumokėjimo už kontrabandą
arba nuo atlikimo baudmės kalėjime, pakeičiančios pi-
niginę baudą, arba nuo asmeninės baudmės, jei nusi-
kalstamas darbas yra nusizengimas, arba per trejus
metus nuo to laiko, jei tas darbas yra nusikaltimas.

I p a s t a b a. Kontrabanda laikoma nusizen-
gimu, jei už ją įstatymais yra nustatyta aukščiausia
bausmė — prekių atėmimas ir pinigine bau-
da, ir laikoma nusikaltimu, jei įstatymais nusta-
tyta, be pinigines baudos ir prekių atėmimo, dar
asmeninė bausmė.

II p a s t a b a. Nusizengusių kontrabanda
žmonių sąrašus su žiniomis, kiek įkainotos sulai-
kytosios prekės, kada įmokėta bauda arba atlik-
ta bausmė kalėjime, muitinės, kiekvienam metų
trečdaliui pasibaigus, pristato Finansų Ministeri-

jai. Ministerija nustato bendrus kontrabanda nu-
sikaltusiųjų sąrašus ir išsiuntinėja juos muiti-
nėms.

§ 170.

Bausmės už kontrabandą, einant Baudžiamojo
Statuto 68 str., nededamos dėl įsisenėjimo šiais at-
vejais:

1) jei nuo tos dienos, kada kontrabanda sulaiky-
ta, ligi patraukiant nustatyta tvarka kaltinamąjį kon-
trabanda tieson suėjo: nusikaltimo atveju — 3 me-
tai, nusizengimo atveju — 1 metai;

2) jei nuo kontrabandos sulaikymo dienos ligi tei-
sio nusprendimo dienos suėjo nusikaltimo atveju —
6 metai ir nusizengimo atveju — 3 metai;

3) jei nuo teismo nusprendimo dienos ligi šio nu-
sprendimo vykdymo dienos suėjo šio paragrafo 2
pункte nurodyti terminai.

§ 171.

Atsakomingsais už kontrabandą laikomi gyvena
Lietuvoje kontrabandos prekių savininkai, jų gaben-
tojai arba priėmusieji pas save jas saugoti, jei jie ne-
nurodys prekių savininko.

Radus kontrabandos prekių pramonės ir preky-
bos įstaigoje, atsakomingu laikomas įstaigos šeiminin-
kas, jei neįrodys, iš ko jis prekes yra pirkęs.

P a s t a b a. Sulaikytas gabenant per sieną
kontrabandą asmuo traukiamas tieson už kont-
rabandą ir už slaptą sienos perėjimą.

§ 172.

Priėmęs prekes saugoti arba jas gabenąs asmuo
atleidžiamas nuo atsakomybės, jei nurodys Lietuvoje

gyvenantį jų savininką ir įrodys, kad apie jo vežamų ar saugojamų prekių kontrabandos pobūdį jis nežinojo.

§ 173.

Asmuo, pernešęs arba pervežęs kontrabandos prekes arba priėmęs jas saugoti ir nurodęs Lietuvoje gyvenantį jų savininką, bet žinojęs apie prekių kontrabandos pobūdį, baudžiamas, nežiūrint uždėtos prekių savininkui atsakomybės už kontrabandą, pinigine bauda ne daugiau kaip puse prekių savininkui uždėtos piniginės baudos, arba kiekvienam iš savininkų, jei jų yra keli asmenys.

§ 174.

Jei kontrabandoje dalyvauja keli, tad pinigine bauda baudžiami jie visi drauge. Piniginė bauda skirstoma jiems lygiai, bet visi vienas už kitą atsako solidariai.

§ 175.

Nusikaltęs kontrabanda asmuo, be kontrabandos prekių atėmimo, baudžiamas dar pinigine bauda: už apmokamas muitu prekes 400% maito sumos; už tas prekes, kurias draudžiama įvežti, po 25 lt. už kiekvieną prekių netto kilogramą, už draudžiamas įvežti prekes — dviguba jų įkainojimo suma.

I p a s t a b a. Šiuo §-u nustatyti išieškojimai už slaptą muitu neapmokėtų prekių gabenimą neliečia rastų pas slaptai perėjusius sieną žmones vartotų daiktų.

II p a s t a b a. Finansų Ministeris turi tiesos uždrausti išduoti nusikaltusiems kontrabanda žmonėms legitimacijos bilietus sienai pereiti.

§ 176.

Kas pakartojamai nusikalto kontrabanda (169 §), baudžiamas, be kontrabandos prekių atėmimo, dar ir pinigine bauda 2 kartu didesne, kaip nustatyta 175 §-u, ir ištrėmimu iš pasienio ruožo nuo 1 ligi 3 metų, jei jis gyvena nuo sienos arčiau kaip 25 kilometrai.

§ 177.

Kas sulaikytas gabenant prekes ne per muitinių įstaigas turi prie savęs ginklą, baudžiamas, be nustatytos už kontrabandą baudmės, dar ne mažiau kaip 3 mėnesiais kalėjimo ir ištrėmimu iš pasienio ruožo jei jis gyvena nuo sienos arčiau kaip 25 kilometrai.

§ 178.

Kas padirbo netikrą muitinių kleimą (plombą, antspaudą, štempelį, banderolę), muitinių įstaigos dėdamą ant prekių ar prekių trobesių, arba uždėjo ant jų entikrą muitinių kleimą, arba tikrą, bet nuimtą nuo kitų užsienio prekių, baudžiamas, be baudmės už kontrabandą, dar sunkiųjų darbų kalėjimu nuo vienerių ligi penkerių metų.

Jei tas asmuo, pas kurį rastos prekės su nelikrais kleimais, nežinojo, kad kleimai netikri, ir nurodo tą asmenį, iš kurio tas prekes yra pirkęs, ir tai įrodo, tad traukiamas tieson tas asmuo, iš kurio prekės buvo pirktos.

§ 179.

Kas dalyvavo kontrabandos prekėms įvežti su darytoje gaujoje, be baudmės, nustatytos Baudžiamojų Statuto 249 str., baudžiamas dar prekių atėmimu ir pinigine bauda 2 kartu didesne, kaip nustaty-

ta 175 §, iš ištremimu iš pasienio ruožo nuo 1 ligi 5 metų, jei jis gyvena nuo sienos arčiau kaip 25 kilometrai.

Šia bausme baudžiamas ir tas, kas nusikalto davęs žinomai dalyvavusiems tokioje gaujoje prieglaudos arba suteikęs priemonių šiam nusikalstamam darbui padaryti.

§ 180.

Muitinių ir pasienio sargybos tarnautojai, dalyvavę kontrabandoje, atsako už tai kaip už tarnybos nusikaltimą.

XIV SKYRIUS.

Išieškojimai iš ekspeditorių už nusizengimus atliekant jiems muitinės apeigas.

§ 181.

Ekspeditoriams, komisionieriams ir pirklių igaliotiniams, kuriems yra leista lankyti muitines, pastebėtiems pakartojamai pristacius muitinių įstai-goms aiškiai neteisingų žinių apie prekių kiekį ar rūšį, gali būti uždrausta lankyti muitines nuo 1 ligi 6 mėnesių arba ir visai.

Šie nusizengimai svarstomi bendruose muitinių posėdžiuose, bet galutinai juos sprendžia Finansų Ministeris. Šiems žmonėms, ligi galutinai jų bylas išsprendžiant, Finansų Ministerija gali laikinai uždrausti lankyti muitines.

XV SKYRIUS.

Bylų sprendimas administraciniu būdu.

§ 182.

Baudos už tuos muitinių įstatams nusizengimus, kuriuos pastebi muitinė, darydama peržiūrėjimą, dedamos muitinės nutarimu.

§ 183.

Muitinių nutarimai dėl tų baudų, kurios uždėtos einant šių įstatų 182 §, gali būti skundžiami šių įstatų 66 § nustatyta tvarka. Skundas nesustabdo muitinės nutarimo vykdymo.

§ 184.

Peržiūrint konfiskuotos už nusizengimą muitinių įstatams prekės, muitinės sprendimui įgijus galios, paroduodamos iš varžytynių.

Konfiskuoti uždraustieji įvežti kariniai daiktai atiduodami karo žinybai, visi kiti, Finansų Ministeriui leidus, gali būti paroduodami iš varžytynių ta sąlyga, kad jie bus išvežti atgal į užsienį.

XVI SKYRIUS.

Kontrabandos bylų eiga.

§ 185.

Jei savininko nėra, tad sulaikytos kontrabandos bylą sprendžia muitinė.

Visos kitos kontrabandos bylos, išskyrus atsitikimus, numatytus 195 §, perduodamos teismui.

P a s t a b a. Jei, be prekių ir pervežimo priemonių atėmimo, privalo būti sumokėta tik pinigine bauda, ir kaltininkas per tris dienas po muitinės nutarimo paskelbimo dienos pareiškia muitinei savo sutikimą ir per 7 dienas nuo sutikimo dienos sumoka baudą, tai byla teismui neperduodama.

§ 186.

Muitinės viršininko parėdymu muitinės valdininkai turi teisės, policijos atstovams dalyvaujant, ieškoti ir sulaikyti kontrabandos prekes prekybos įstaigose ir privačiuose namuose.

§ 187.

Pasienio sargybos arba kitų įstaigų valdininkų sulaikytos kontrabandos prekės ir pervežimo priemonės privalo būti pristatytos kartu su jų sulaikymo protokolu artimiausiai muitinei (bet ne pereinamajam punktui) peržiūrėti, surašyti, įkainoti ir baudoms suskaičiuoti; ligi prekės nepristatytos muitinei, jas atidengti draudžiama.

P a s t a b a. Išlaidas sulaikytos kontrabandos prekėms atvežti į muitinę sumoka muitinė; tas išlaidas muitinė susigrąžina, pardavus pristatytas prekes iš varžytynių.

§ 188.

Jei sulaikytos kontrabandos prekės ir jų vežikai yra pristatyti tiesiog muitinei, protokolas apie sulai-
kymą surašomas muitinėje.

Pristačius kontrabandos prekes muitinei, jos

prie sulaikytojų peržiūrimos, surašomos ir įkainojamos. Įkainojimą tvirtina muitinės viršininkas.

§ 189.

Muitinei pristatytas greitai gendančias kontrabandos prekes, jas peržiūrėjus, surašius, įkainojus ir atlikus jų ekspertyzą, muitinė parduoda iš varžytynių; gauti už jas pinigai laikomi Izde ligi bylą išsprendžiant.

§ 190.

Jei sulaikyti gyvuliai nėra muitinės nutarimu gražinami, tai, ligi galutinai bylą išsprendžiant, jie atiduodami patikimiems žmonėms nemokamai šerti ir naudotis ta sąlyga, kad gražintų juos sveikus, o jei negražintų, kad sumokėtų dvigubai tiek, kiek jie įkainoti.

§ 191.

Sulaikytąjį su kontrabanda muitinė iškvočia ir paima parašą apie jo gyvenamąją vietą; ton vieton muitinė siunčia savo nutarimą.

P a s t a b a. Muitinės nutarimas laikomas paskelbtu, kad ir sulaikytasis jo nurodytoje vietoje nebūtų rastas.

§ 192.

Iškvtus sulaikytąjį su kontrabanda, muitinė griebiasi priemonių priklausančiai piniginei baudai garantuoti, išreikalaujama iš jo įkaitą arba patikimą laidą.

Nedavęs pakankamos garantijos, laikomas policijos priežiūroje.

P a s t a b a. Jei kaltinamas kontrabanda, kurio gyvenamoji vieta yra užsienyje, nepatiekia pakankamos garantijos, tai jis siunčiamas policijai sergėti ligi garantiją patieks arba ligi byla bus išspręsta. Šiuo atveju byla privalo būti perduota teismui skubos keliu.

§ 193.

Kontrabandos prekes ir sulaikytas gabenimo priemones surašius, įkainojus ir kvotą atlikus, muitinė daro prekių ekspertyzą ir motyvuotą nutarimą sulaikytąjį su kontrabanda patraukti tieson arba paliosuoti.

I p a s t a b a. Prekių ekspertyzą padarius, surašomas aktas, kur nurodoma, dėl ko tos prekės pripažintos užsieninėmis.

I I p a s t a b a. Muitinės nutarimas netraukti sulaikytojo su kontrabanda tieson ir grąžinti sulaikytas prekes prieš nutarimą įvykdant drauge su visa byla pristatomas Finansų Ministerijai tvirtinti.

§ 194.

Muitinės nutarime nurodoma, kuria bauda ir kuriais muitinių įstatų §§ kaltinamas kontrabanda yra baustinas.

§ 195.

Jei kaltinamas, be piniginės baudos ir prekių atėmimo, baustinas dar bausme, sujungta su laisvės

suvaržymu, tad muitinė siunčia visų bylos raštų nuorašus atatinkamai teismo įstaigai. Jei kaltinamas baustinas tik pinigine bauda ir prekių bei gabenimo priemonių atėmimu, tad muitinė tik paskelbia jam savo nutarimą. Kaltinamam su muitinės nutarimu nesutikus ir nustatytos piniginės baudos paskirtu laiku (§ 185) nesumokėjęs, muitinė perduoda jo bylą teismui baudžiamojo proceso įstatų numatyta tvarka.

Šios rūšies bylas, jei atimtinių prekių vertybė drauge su pinigine bauda ne didesnė kaip 5.000 litų, sprendžia Taikos Teisėjas, o jei vertybė didesnė kaip 5.000 litų, arba jei kaltinamam grėsia išsiuntimas už 25 kilometrų nuo sienos ar kalėjimas — sprendžia Apygardos Teismas.

§ 196.

Muitinės nutarimas tokioje byloje, kuri perduodama teismui, negali būti persvarstomas administraciniu keliu. Jei kaltinamas paduoda muitinei skundą, ji jo nesvarstydamą, perduoda teismui.

§ 197.

Jei kontrabandos prekės ir gabenimo priemonės leidžiamos pardavinėti vietos rinkoje, tad, įsiteisėjęs teismo sprendimui arba muitinės nutarimui jas atimti, muitinė perduoda jas iš varžytynių, pradėdama varžytynes nuo įkainojimo sumos.

§ 198.

Išieškotą už kontrabandą baudą ir gautus per varžytynes už atimtas kontrabandos prekes ir pervežimo priemones pinigus, padengus iš jų kontraban-

dos pristatymo išlaidas ir įnešus $\frac{1}{3}$ Valstybės Išdan, muitinė dalina šiaip: $\frac{1}{6}$ sumos dalis skirsto kontrabandą sulaikiusiems ir pagalbos kontrabandai sulaikyti teikusiems asmenims, žiūrint to, kiek kas sulaikant kontrabandą yra pasidarbavęs; likusioji $\frac{1}{6}$ dalis skirstoma muitinės tarnautojams, kurioje buvo vedama byla, proporcingai jų gaunami algai.

P a s t a b a. Jei kontrabandą yra sulaikiusi tik pasienio sargyba, tad visą skiriamą dovanoms sumą muitinė siūčia atatinkamam pasienio sargybos skyriui, kuris ją skirsto sulaikytajams.

§ 199.

Privatiniai žmonės ir valdininkai, padavę pranešimą, kuriuo bus rasta ir sulaikyta kontrabanda, turi teisės gauti pusę visos dovanoms skiriamos sumos. Pranešusiajam reikalaujant, muitinė gali jo asmenį laikyti paslapyje. Už melagingą pranešimą pranešusis traukiamas tieson.

§ 200.

Dalimis gaunamoji už konfiskuotas prekes pinigų suma gali būti muitinės nutarimu skirstoma taip pat dalimis.

§ 201.

Paskirti dovanoms pinigai privatiems asmenims, pranešusiems muitinei savo gyvenamąją vietą, siūčiami nurodytu adresu per vietinę administraciją; paskirti valstybės tarnautojams pinigai siūčiami per tą įstaigą, kur jie tarnauja.

§ 202.

Jei privatių asmenų, kuriems dovana priklauso, gyvenamoji vieta muitinei nežinoma, tad paskirti jiems pinigai laikomi vienerius metus muitinės depozite. Šiam laikui praėjus, nepareikalauti pinigai eina Valstybės Išdan.

XVII SKYRIUS.

Sulaikytų ir konfiskuotų prekių pardavimas iš varžytynių.

§ 203.

Sulaikytos ir konfiskuotos prekės, teismo sprendimui ar muitinės nutarimui įsiteisėjus, muitinių įstaigų įsakymu parduodamos iš varžytynių.

P a s t a b a. Greitai gendančios kontrabandos prekės, neatidėliojant jų apyrašą surašius, parduodamos iš varžytynių.

§ 204.

Varžytynės skiriamos muitinėje ne dažniau kaip vieną kartą per mėnesį.

§ 205.

Dviem savaitėm prieš varžytynes muitinė skelbia jas spaudoje, per vietinę policiją ir skelbimais muitinėje; varžytynių diena raštu pranešama Finansų Ministerijai ir Valstybės Kontrolei.

§ 206.

Skelbimuose turi būti nurodyta:

- 1) varžytynių diena, valanda ir vieta;
- 2) prekių pavadinimas, rūšis ir kiekis;

3) prekių kaina, nuo kurios varžytynės pradamos.

§ 207.

Prekėms patogiau ir brangiau parduoti jos gali būti paskirstytos partijomis.

§ 208.

Per varžytynes privalo dalyvauti neatsitraukdamas muitinės viršininko paskirtas muitinės valdininkas - peržiūrėtojas.

§ 209.

Draudžiama parduoti prekes pigiau kaip jos įkainotos.

§ 210.

Muitinės tarnautojai neturi teisės pirkti iš varžytynių muitinės paruodamųjų prekių.

§ 211.

Parduodamieji iš varžytynių daiktai tenka pasiūlyti aukščiausią kainą. Šis asmuo privalo pasiūlytą sumą tuojau sumokėti. Asmuo, tuojau nesumokejęs pasiūlytos sumos, nuo tolimesnio dalyvavimo varžytynėse pašalinamas.

§ 212.

Jei per pirmas varžytynes prekių niekas neparka, muitinė bendrame savo posėdyje prekes naujai perkainoja ir joms parduoti nustatyta tvarka skiria antras varžytynes.

§ 213.

Prekės neparduotos ir per antras varžytynes.

muitinės nutarimu, Finansų Ministerijos patvirtintu, eina valstybės žinion.

§ 214.

Akte apie įvykusias varžytynes pažymima: 1) pardavimo laikas, 2) aukščiausia pasiūlyta kaina. Prekių nepardavus nurodoma nepardavimo priežastis.

Aktą pasirašo varžytynes vedęs muitinės valdininkas.

§ 215.

Parduotos iš varžytynių prekės išleidžiamos iš muitinės bendrais pagrindais, t. y. duodama kvitai ir, reikalui esant, dedama kleimai, akcizo banderolės ir t. t.

§ 216.

Sandėlio knygoje pažymimas prekių iš varžytynių pardavimas ir nurodoma pardavimo laikas ir suma, už kurią prekės parduotos.

20. Emigracijos įstatymas.

(V. Ž. Nr. 310).

Baudžiamieji nuostatai.

§ 35.

Kas nusikalto vertęsis tuo, kad žodžiu, raštu, spaudiniu ar paveikslu prikalbinėjo arba kurstė Lietuvos piliečius emigruoti į užsienį, tas yra baudžiamas

bauda ligi tūkstančio litų, arba areštu ligi dviejų mėnesių, arba abiem šiomis bausmėmis kartu.

§ 36.

Emigracijos įstaigos laikytojas, vedėjas arba tarnautojas, kuris nusikalto žodžiu, raštu, spaudiniu ar paveikslu prikalbinėjęs arba kurstęs Lietuvos pilietį emigruoti į užsienį, yra baudžiamas

bauda ligi pustrėčio tūkstančio litų, arba areštu ligi šešių mėnesių, arba abiem šiom bausmėm kartu.

§ 37.

Kas nusikalto prikalbinėjęs Lietuvos pilietį, kad neleidžiamas emigruotų į užsienį, arba leidęs žmonėse žinomai melagingą paskalą apie naudingumą emigruoti į užsienį, tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu ligi vienerių metų.

§ 38.

Kas nusikalto vertėsis tuo, kad, vaizduodamas nebūlą dalyką arba veikdamas žinomai neteisingomis žiniomis arba kitomis apgaulės priemonėmis, gundė Lietuvos piliečius emigruoti į užsienį, tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu ligi dvejų metų.

§ 39.

Jei dėl nusikalstamų veiksmų, nurodytų šio įstatymo 37 ir 38 straipsniuose, buvo emigranto ūkis sunaikintas, tai kaltininkas yra baudžiamas

sunkiųjų darbų kalėjimu ligi trejų metų.

Jei taip, kaip nurodyta 37 ir 38 straipsniuose, buvo gundomi arba prikalbinėjami emigruoti į užsienį kariai, tai kaltininkas yra baudžiamas

sunkiųjų darbų kalėjimu ligi šešerių metų.

§ 40.

Kas nusikalto įgundęs emigruoti moterį, norėdamas paversti ją svetur kekše, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu ligi dvejų metų.

Jei taip gundydamas moterį kaltininkas pavartojo apgaulę, asmens smurtą, grąsymą padaryti galą ar sunkiąją kūno žalą jai pačiai ar jos šeimos žmogui, arba jei tam panaudojo savo valdžią jai, arba pasinaudojo jos negalia ar priklausymu jo, tai jis yra baudžiamas

sunkiųjų darbų kalėjimu ligi trejų metų.

Jei nusikalto vertėsis nurodytu šiame straipsnyje nusikalstamu darbu, tai jis yra baudžiamas

sunkiųjų darbų kalėjimu ligi šešerių metų.

Pasikėsinimas baudžiamas.

§ 41.

Kas nusikalto tyčiomis išgabenęs moterį į užsienį, žinodamas kito tikslą paversti ją svetur kekše, tas yra baudžiamas

paprastuoju kalėjimu ligi dvejų metų.

Pasikėsinimas baudžiamas.

§ 42.

Kas nusikalto vertėsis emigrantų gabenimu, neturėdamas tam reikalingo valdžios leidimo, tas yra baudžiamas

bauda ligi pustrėčio tūkstančio litų, arba areštu ligi šešių mėnesių, arba abiem šiom bausmėm kartu.

§ 43.

Emigracijos įstaigos laikytojas, vedėjas arba tarnautojas, kuris nusikalto nelaikęs emigracijos įstatymo arba jo vykdymo taisyklių, yra baudžiamas

bauda ligi pustrėcio tūkstančio litų, arba areštu ligi šešių mėnesių, arba abiem šiom bausmėm kartu.

21. Tranzito taisyklės.

(V. Ž. Nr. 154).

§ 10.

Jeigu, nustatytam leidime terminui pasibaigus (§6), transemigrantas nebūtų išsiustas, išeivybės įstaiga baudžiama už kiekvieną transemigranto neišsiuntimą ligi 1000 litų. Be to, išeivybės įstaigos už kiekvieną transemigranto pabėgimą važiuojant arba iš nustatytos gyvenamosios vietos, moka 1000 litų baudos. Uždėtos baudos nepaliuosuoja išeivybės įstaigų nuo pabėgusių transemigrantų suradimo ir jų gražinimo. Tiek praleidusieji terminą, tiek ir surastieji transemigrantai laikomi išeivybės įstaigų barakuose.

P a s t a b a. Išeivybės įstaigoms prašant, valdžia duoda pagalbos pabėgusiems iš nustatytų transemigrantams gyventi vietų suieškoti.

22. Medžioklės įstatymas.

(V. Ž. Nr. 191).

Medžioti draudžiama:

A) gyvuliai: 1) briedis (*Alces palmatus*); 2) elnias (*Cervus elaphus*); 3) stirna patelė (ožka) (*Capreolus capreolus*); 4) bebras (*Castor fiber*); 5) stumbras (zubras) (*Bison bonasus*), ir jų vaikai;

B) paukščiai: 1) mažasis erelis (*Aquila naevia*); 2) paprastasis supis (*Buteo vulgaris*); 3) pelinis sa-

kalas (*Tinnunculus alaudarius*); 4) pelėdukė (*Athene noctua*); 5) liepsnotoji pelėda (*Strix flammea*); 6) ausytoji pelėda (*Asio otus*); 7) naminė pelėda (*Syrnium aluco*); 8) lelis (*Caprimulgus europaeus*); 9) žalvarnė (*Coracias garrula*); 10) kukutis laputis (*Upupa epops*); 11) didysis margasis genys (*Dendrocopus major*); 12) vidutinis margasis genys (*Dendrocopus medius*); 13) mažasis margasis genys (*Dendrocopus minor*); 14) margasis baltpėdis genys (*Dendrocopus leuconotus*); 15) tripirštis genys (*Picoides tridactylus*); 16) juodoji melata (*Dryocopus martius*); 17) žalioji melata (*Gecinus viridis*); 18) pilkoji melada (*Gecinus canus*); 19) gegutė (*Cuculus canorus*); 20) kurtinys (*Tetrao urogallus*); 21) baltasis tetervinas (*Lagopus albus*); 22) juodasis gužutis (*Ciconia nigra*); 23) baltasis gužutis (*Ciconia alba*).

§ 12.

Medžioti draudžiama: —

1) tetervinų patinai — nuo gegužės mėn. 15 d. ligi rugpiučio mėn. 15 d.;

2) slankai — nuo gegužės mėn. 15 d. ligi rugpiučio mėn. 15 d.;

3) didžiųjų ir kryklių (mažųjų) ančių patinai — nuo balandžio mėn. 15 d. ligi liepos mėn. 15 d.;

4) visų rūšių — antys, žasys, gulbės, gervės (išskiriant paminėtas 3 punkte), tilvikai, bekasai, perkūno oželiai, vandeniniai ir pelkiniai paukščiai — nuo vasario mėn. 15 d. ligi liepos mėn. 15 d.;

5) strazdai ir griežlės — nuo balandžio mėn. 15 d. ligi liepos mėn. 15 d.;

6) kurapkos (lauko vištelės) — nuo gruodžio mėn. 1 d. ligi rugsėjo mėn. 1 d.;

7) virblai (jarubės), putpelės — nuo sausio mėn. 1 d. ligi rugpiučio mėn. 15 d.;

8) zuikiai (kiškiai) ir fazanai — nuo vasario mėn. 15 d. ligi rugsėjo mėn. 15 d.;

9) šernai, barsukai ir ūdros — nuo vasario mėn. 15 d. ligi rugsėjo mėn. 1 d.;

10) stirnų patinai (ožiai) — nuo lapkričio mėn. 15 d. ligi rugsėjo mėn. 1 d.;

11) kiti paukščiai ir žvėrys, išskiriant grobuonius, pažymėtus šio įstatymo § 13, nuo vasario mėn. 15 d. ligi liepos mėnesio 15 d.

§ 13.

Leidžiama ištisus metus naikinti šie gyvuliai ir paukščiai: 1) vilkas (*Canis lupus*); 2) lapė (*Canis vulpes*); 3) šeškas (*Putarius faectorius*); 4) vištvanagis (*Astur palumbarius*); 5) paukštvanagis (*Accipiter nisus*); 6) javų lingė (*Circus cyaneus*); 7) nendrių lingė (*Circus aeruginosus*); 8) kranklys arba varnas (*Corvus corax*); 9) šarka (*Pica vasia*); 10) varna (*Corvus cornix*).

Už kiekvieną nukautą vilką vyriausybė moka 25 litus premijos.

§ 14.

Medžioklės laikui išėjus, draudžiamų medžioti paukščių ir žvėrių prekyba yra leidžiama, bet ne ilgiau kaip 7 dienas po medžioklės termino.

§ 15.

Draudžiama draskyti paukščių lizdai, imti iš lizdų kiaušiniai ir visų rūšių jaunikliai paukščiai, išskyrus nurodytus 13 §.

§ 18.

Miškų administracijai ir šiaip asmenims, valstybės ir savivaldybių miškuose gyvenantiems, draudžiama laikyti kurtai, skalikai, jų metisai ir kitų rūšių šunes varikai.

§ 19.

Medžioti su šunimis skalikais draudžiama nuo vasario mėn. 15 d. ligi rugsėjo mėn. 1 d.

§ 20.

Miškuose ir laukuose draudžiama vartoti medžioklės tikslams duobės, kilpos, visų rūšių spąstai, raizgai, žabangos, nuodai ir tolygios medžioklės priemonės, taip pat draudžiama medžioti naktį ir medžiodant vartoti dirbtinė šviesa (žibintuvai, reflektoriai ir kt.).

§ 21.

Kiekvienam leidžiama naikinti valkatos šunes ir katės.

Valkata laikomas kiekvienas šuo, kuris yra nubėgęs $\frac{1}{2}$ kilometro nuo savininko gyvenamosios vietos arba be medžiotojo yra išbėgęs į mišką. Valkata laikoma kiekviena katė už sodybos ribų.

§ 22.

Medžioklės įstatymui nusikalsta ne tik tas, kuris medžioja, bet lygiai ir tas, kuris medžioti draudžiamu laiku perka ar parduoda nukautus paukščius ir žvėris. Toks nusikaltėlis baudžiamas lygiai kaip ir tas, kuris juos nukovė ar pagavo.

§ 23.

Kas teislingai praneša apie medžioklės įstatymo nesilaikymą, gauna pusę iš nusikaltusio imamos piniginės baudos. Taip pat jis gauna pusę pinigų, gautų pardavus konfiskuotus medžioklės įrankius ir grobinį, jei jie konfiskuoti jo nurodymu.

§ 24.

Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės atskirais atvejais duoti leidimus žinomiems savo mokslo darbai asmenims mokslo tiklais medžioti paukščius ir žvėris, rinkti jų lizdus ir kiaušinius, nesilaikant bendrų medžioklės taisyklių.

§ 25.

Vidaus Reikalų Ministeris, prireikus, gali sutrumpinti tuos ar kitus medžioklės terminus, uždrausti kai kuriuos medžioklės būdus ir įrankius arba laikinai uždrausti medžioti kuriuos nors gyvulius.

23. Valstybės statistikos įstatymas.

(V. Ž. Nr. 332).

Baudžiamieji nuostatai.

14.

Asmuo, atsisakęs be teisėtos priežasties suteikti valstybės statistikos reikalui žinių arba suteikęs žinomai melagingų žinių, yra baudžiamas bauda ligi 250 litų.

Sustiprintos apsaugos įstatymas.

(V. Ž. Nr. 194).

§ 1.

Sustiprinta apsauga įvedama kilus valstybėje ginkluotam sukilimui ar kitokiems pavojingiems neramumams.

§ 2.

Vietose, kuriose yra paskelbta sustiprinta apsauga, per visą jos veikimo laiką Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės:

1) drausti asmenims pasilikti tose vietose, kuriose jų buvimas trukdo tvarką ir ramumą palaikyti;
2) sulaikyti asmenis, įtariamus nusikaltus taip, kad grėšia jiems bausmė, sujungta su teisių susiaurimu;

3) sustabdyti draugijų, bendrovių ir sąjungų darbą ir uždaryti prekybos bei pramonės įstaigas;

4) uždrausti kartinių ir periodinių raštų spausdinimą ir platinimą;

5) drausti viešus ir uždarus susirinkimus, be apskrities viršininko leidimo;

6) leisti valstybės tvarkai saugoti privalomus įsakymus.

§ 3.

Už Vidaus Reikalų Ministerio privalomų įsakymų nesilaikymą baudžiama administraciniu būdu pinigine bauda ligi 5.000 litų arba kalėjimu ligi 3 mėnesių.

§ 4.

Baudas deda apskrities viršininkas, o Klaipėdos Krašte — Klaipėdos Krašto Gubernatorius.

§ 5.

Nubaustieji turi teisės per 7 dienas, nutarimą jiems paskelbus, skųstis Vidaus Reikalų Ministeriui. Skundo padavimas nesustabdo nutarimo vykdymo.

§ 6.

Sustiprinta apsauga pradeda veikti nuo paskelbimo dienos, jei nenurodytas kitas terminas.

§ 7.

Sustiprinta apsauga nustoja veikusi, išėjus tam laikui, kuriam ji buvo įvesta, arba Respublikos Prezidentui ją atšaukus.

5. Instrukcija laikinai paleidžiant kalinius iš kalėjimo sveikatai pataisyti, šeimos reikalams atlikti arba ūkio darbams dirbti.

(Leidžiama einant įstatymu apie palengvinimus kaliniams II §).

(V. Ž. Nr. 75).

1) Prašymai laikinai paleisti sveikatai pataisyti, šeimos reikalams atlikti ar ūkio darbams dirbti kalinių arba jų artimų paduodami kalėjimo viršininkui ir kalėjimo viršininko siunčiami Komisijos apie palengvinimus kaliniams pirmininkui.

2) Jei kalinys prašo paleisti jį sveikatai pataisyti, tad kalėjimo viršininkas paveda kalėjimo gydytojui apveždėti kalinį ir išreikšti savo nuomonę, ar yra reikalas paleisti ir kokiam laikui.

3) Jei kalinys prašo paleisti jį šeimos reikalams atlikti arba ūkio darbams dirbti, tad kalėjimo

viršininkas suteikia žinias Komisijai, kiek metų turi kalinys, iš kelių asmenų susideda jo šeimyna, po kiek metų turi šeimos nariai vyrai, kiek žemės turi kalinys ir kokiam laikui jis prašo jį paleisti.

4) Atsitikimais, nurodytais 2 ir 3 punktuose, kalėjimo viršininkas suteikia dar žinias, už kurį nusikaltimą atlieka bausmę kalinys, nuo kurio laiko ją atlieka, kokio teismo ar teisėjo yra nuteistas, kaip kalinys elgiasi atlikdamas bausmę ir ar nėra davinių manyti, jog jis pasislėps.

5) Komisijos pirmininkas, gavęs kalinio prašymą su minėtomis žiniomis, šaukia komisijos narius į posėdį ir, komisijai apsvarsčius kalinio prašymą, praneša kalėjimo viršininkui apie Komisijos nutarimą.

6) Sergą limpamomis ligomis (kolera, šiltine, dizenterija ir t. t.) kaliniai negali būti paleisti.

7) Kalėjimo viršininkas, gavęs raštą laikinai paleisti kalinį, tuoj paskelbia kaliniui ir paima iš jo žinių, kur gyvens tuo laiku, kuriam paleistas, ir perspėja, kad jei jis pasislėps, tai bus ieškomas, suimtas ir gražintas kalėjiman, kitą kart nebus paleistas ir trečdalis bausmės jam nebus nuimtas dėl jo gero elgimosi kalėjime. Apie tai kalėjimo viršininkas paima iš kalinio parašą.

8) Jei kalinys nubaustas paprastuoju kalėjimu, tai kalėjimo viršininkas stačiai jį paleidžia, o jei jis nubaustas sunkių darbų kalėjimu, tai perduoda jį milicijai nuvaryti į nurodytą kalinio vietą.

9) Jei nuvarius kalinį vieton, paaiškės, kad jis yra pamelavęs, būtent: neturįs nurodytoje vietoje ūkio, šeimos arba šiaip žmonių, kurie jį priglaustų, tai jis gražinamas atgal į kalėjimą.

10) Vietoje paleistieji kaliniai pavedami priežiūrai: miestuose — milicijos viršininkams, sodžiuose — valsčiaus viršaičiams, kurie gali pavesti prižiūrėti

kaime kalinį seniūnui. iVetoje kalinys privalo du kartu į savaitę pasirodyti seniūnui, valsčiaus viršaičiui, arba policijos viršininkui, kur jam arčiau.

11) Pasibaigus laikui, kuriam kalinys paleistas, kalinys suimamas ir varomas kalėjiman.

12) Jei kalinys pasislėps, tai seniūnas praneša viršaičiui, o viršaitis — nuovados policijos viršininkui, kuris privalo ieškoti kalinio, pranešdamas apie tai apylinkės nuovadų policijos viršininkams.

13) Nesuradęs kalinio, policijos viršininkas praneša apie tai kalėjimo viršininkui, o pastarasis komisijos pirmininkui, kuris ieško kalinio publikacijos keliu.

V. Karoblis.

Teisingumo Ministeris.

6. Instrukcija vykdant įstatymą apie palengvinimus kaliniams, numušant trečdalį bausmės.

(Leidžiama einant įstatymo apie palengvinimus kaliniams 11 §).

(V. Ž. Nr. 75).

1) Prašymai numušti trečdalį bausmės kreipiami paties nusmerktojo į atatinamą taikos teisėją arba teisrą, kieno kas nubaustas, ir įduodami kalėjimo viršininkui bent kelioms dienoms prieš liekant trečdaliui bausmės.

2) Kalėjimo viršininkas, gavęs tokį prašymą, ne vėliau kaip kitą dieną, surašo protokola, kuriame pažymi, už koki nusikalstamą darbą nusmerktasis atlieka bausmę, nuo kurio laiko sėdi kalėjime, kokia ir kuriam laikui paskirta jam bausmė, ar nėra apie jį dar neišrištų bylų, kaip jis elgėsi, kokius darbus

ėjo kalėjime, ar klausė kalėjimo vyriausybės, ar nebuvo nubaustas už ką nors ir jei buvo, tai už ką, kiek kartų ir kokia bausmė jam buvo uždėta. Be to, klausia sėdinčiųjų vienoje kameroje kalinių, ar neturi jie skundų ant padavusio prašymą kalinio, ir jei būtų pareikšti skundai, tai ištyrinėja juos ir apie pasekmes taipgi pažymi protokole.

3) Minėtąjį protokola pasirašo kalėjimo viršininkas, jo padėjėjas, kuris žino kalinį, ir tie kalėjimo tarnautojai, kurių priežiūroje buvo kalinys.

4) Protokola su kalinio prašymu kalėjimo viršininkas tuojau siunčia atatinkamam teisėjui arba teismui.

5) Teismo ir taikos teisėjo sekretoriai pažymi po kalėjimo viršininko protokolu, ar nėra teisme prašančio numušti bausmę kalinio kitų bylų.

6) Apygardos Teismas svarsto prašymus numušti trečdalį bausmės galimai artimiausiam tvarkomajam posėdy ir apie svarstymo dieną praneša valstybės gynėjui iš anksto, kad valstybės gynėjas ligi posėdžio dienos galėtų suteikti žinių, ar nėra jo arba tardytojų žinioje kitų to kalinio bylų.

7) Teismas ir taikos teisėjas apsvarstę prašymą, tą pat dieną siunčia nutarimo nuorašą kalėjimo viršininkui ir valstybės gynėjui. Kalinys tuoj paleidžiamas, bet valstybės gynėjas gali paduoti protestą.

8) Jei protestas būtų patenkintas, tai kalinys suimamas ir grąžinamas kalėjiman.

9) Jei lig bausmės terminui išeisiant paleistasai dovanotosios bausmės laiku, o jei jos buvo mažiau kaip trys metai, tai trijų metų laiku, padarys naują nusikalstamą darbą ir už jį bus nubaustas ne mažesne kaip paprastai kalėjimas bausme, tai įsiteisėjus naujam teismo sprendimui, jis privalo atlikti dovanotąją jam bausmės dalį.

10) Dėl naujo nusikalstamo darbo byla sprendžia tas teismas, kuriam ji priklauso; tas pats teismas riša ir klausimus apie bausmės likučio iš naujo uždėjimą (9 §).

11) Gražinant paleistąjį kalėjimą, laikas, pralinkęs jam laisvam būnant, neįskaitomas į bausmę ir likusios bausmės terminas skaitoma nuo dienos jo suėmimo.

12) Visų paleistųjų, einant šia instrukcija, iš kalėjimo asmenų Prokuroras veda sąrašą ir seka, kad būtų pildomas įstatymo apie palengvinimus kaliniams 9 §, dėliai ko jis privalo per vietinę policiją rinkti žinių apie paleistojo elgimąsi.

V. Karoblis,

Teisingumo Ministeris.

Amnestijos įstatymas.

§ 1.

Teismo sprendimu paskirta mirties bausmė tiems asmenims, kurie padarė nusikalstamą darbą ligi 1928 m. gegužės 15 d., pakeičiama sunkių darbų kalėjimu ligi gyvos galvos.

Nuo teismo ir bausmės atleidžiami tie asmenys, kurie ligi 1928 m. gegužės m. 15 d. yra nusikalte —

1. tiems baudžiamųjų įstatymų straipsniams, kurie, kaip didžiausią bausmę numato areštą, drausmės bausmę arba piniginę baudą, be to Klaipėdos krašte dar ir paprastą kalėjimą ligi 6 mėnesių, išskyrus nusizengimus, kurie numatyti —

a) Laikinojo Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo įstatymo §§ 33 (L. V. Ž. Nr. 2—3), neliečiant tačiau Klaipėdos krašte padarytų šios rūšies nusizengimų, šiuo atsitikimu nuo atlyginimo sumokėjimo ne-

atleidžiama (Klaipėdos krašto Baudžiamojo kodekso 188 ir 231 str. str.):

b) Muitinių įstatais (V. Ž. Nr. 164, eil. 1153);

c) Akcizo įstatais ir Įstatymu slaptam degtinės varymui ir pardavinėjimui bausti (V. Ž. Nr. 145. eil. 1042);

d) Matų, saikų ir svarstyklių įstatais (V. Ž. Nr. 34, eil. 388 ir N. 145, eil. 1044, Klaipėdos krašte — Matų, saikų ir svarstyklių taisyklių § 22);

e) Baudžiamojo statuto 218, 255. 624 — 627 str. str. (Klaipėdos krašte — Valgomųjų dalykų įstatymo § 13 2 d. ir § 16 ir miškų vogimo įstatymu);

2. a) Baudžiamojo statuto 73 — 75, 79, 80, 86, 142, 144, 145, 154, 155, 162, 165, 187—194, 192¹, 230¹, 263, 263¹, 292, 294, 300, 461, 465, 466 be 3 d. 532 d. 3 ir 533 str. dėl įžeidimo valdininkų ryšyje su jų tarnyba, o 574; 581, 591, 592 ir 616 str. str. tik tais atsitikimais, kai nusikaltimas padarytas pirmą kartą ir kai pasisavinto, pavogto, išvilioto ar nupirkto turto vertybė ne didesnė kaip 200 litų;

b) Ypatingų valstybės apsaugos įstatų § 14 8 p.

c) Karo įst. XXII knygos 96, 99, 101 p. a, 100 prie 96 ir 99. 102 ir 103 prie 101 p. a. 104. 104¹, 108, 113, 116 p. p, a ir b, 121 d. 1. 122 d. 1, 124. 125. 130, 131, 145 — 148, 151 — 154, 154¹, 159¹ prie 153, 154 ir 154¹, 161 — 163, 166 ir jo papildymas, 168, 169, 171, 172 d. 1, 173, 174 d. 1, 175, 183, 188, 189 d. 1, 190 — 196 203 d. 1, 204, 205, 208, 216 d. 1 ir 2, 217, 229, 230, 232 d. 1, 2 ir 3, 237 ir 238 str. str.;

d) Klaipėdos krašte Baudžiamojo kodekso 113, 114, 117 — 119, 131, 135, 140 — 144, 163, 164, 166 — 168, 184 — 186, 217 — 219, 230 d. 1, 327 d. 1 ir 328 d. 1 str. str. o 242, 246, 257 — 259 ir 263 str. str. kai nusikaltimas padarytas pirmą kartą ir kai pasi-

savinto, pavogto išvilioto ar nupirkto turto vertybė ne didesnė kaip 200 litų.

§ 3.

Pusė teismo sprendimu paskirtos bausmės atleidžiama ir sunkiųjų darbų kalėjimas ligi gyvos galvos pakeičiamas 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo tiems asmenims, kurie ligi 1928 m. gegužės mėn. 15 d. padarė nusikalstamus darbus, numatytus šiais baudžiamųjų įstatymų straipsniais —

a) Baudžiamojo statuto 120 — 137 (be 134 str.) str. str., išskyrus valstybės išdavimo nusikalstamuosius darbus;

b) Baudžiamojo statuto papildymo ir pakeitimo (L. V. Ž. Nr. 20) §§ 1, 2, 3, 6 ir 7, išskyrus § 1 p. p. a, b ir c numatytus atsitikimus;

c) Ypatingų valstybės apsaugos įstatų § 14 p. p. 1 ir 2 ir Karo teismo įst. § 14 (L. V. Ž. Nr. 8), išskyrus agitaciją ir kitus veiksmus priešininkų valstybių naudai;

d) Karo įst. XXII knygos 97, 101 p. b, 100 prie 97 str. 102 ir 103 prie 101 p. b, 105, 106, 111 d. 1, 112 prie 105, 106 ir 111 d. 1, 114, 116 p. c. 117 p. p. a ir b. 121 d. 2, 122 d. 2, 126, 127, 133, 134, 137 prie 133 ir 134, 155, 155¹ str. str.;

e) Klaipėdos krašto Baudžiamojo kodekso 110, 111, 112, 115, 116, 123 d. 2, 124, — 130, 130a str. str.; išskyrus valstybės išdavimo nusikalstamuosius darbus.

Be to atleidžiama pusė teismo sprendimu paskirtos, einant Klaipėdos krašto Baudžiamuoju kodeksu, paprasto kalėjimo bausmės, jei ji neatleistina šio įstatymo § 2..

§ 4.

Už visus kitus nusikalstamuosius darbus, padarytus ligi 1928 m. gegužės mėn. 15 d., jei jie nėra numatyti šio įstatymo §§ 2 ir 3 su §§ 2 ir 5 numatytais išimtimis, atleidžiama $\frac{1}{4}$ dalis teismo sprendimu paskirtos bausmės ir sunkiųjų darbų kalėjimas ligi gyvos galvos pakeičiamas 20 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

§ 5.

Šis įstatymas netaikomas tiems asmenims, kurie nusikalto izdo įstatymams ir Baudžiamojo statuto 108 — 119 str. str. papildymo ir pakeitimo §§ 1—8 pasiekti pažymėtų § 1 p. p. a, b ir c tikslų, ypatingų valstybės apsaugos įstatų § 14 p. p. 3—5 ir Karo Įstatų XXII knygos 136, 248—271 str. str.

Šis įstatymas netaikomas tiems asmenims, kuriems yra taikytas 1920, 1922 ir 1926 m. amnestijos įstatymai, bet taikomas tiems asmenims, kuriems bausmės dovanojimo tvarka Respublikos Prezidentas jų bausmę yra sumažinęs, pakeitęs arba jos dalį atleidęs.

§ 6.

Žmonėms, kurie šio įstatymo § 2 yra atleistini nuo teismo ir bausmės, apie tai jiems paskelbus, leidžiama per vieną mėnesį prašyti teismo spręsti jų bylas iš esmės. Tada, jei jie bus pasmerkti amnestijos įstatymas netaikomas.

RODYKLĖ.

Sudarė J. Viskanta.

Rodyklė

Sudarė J. Viskanta.

Abortas — 465, 466 žiūr. Gemalas.

Acetilenas — 228.

Advokatas: atėmimas teisės būti advokatu, arba įgaliotiniu byloms — 30 p. 8; kliento įtikėtų jam slėpinių paskelbimas — 541.

Agentas: išdavimas karo slėpinių svetimos valstybės agentui — 112; diplomatijos agentui smurto padarymas — 478; įžeidimas jo asmens — 535, pažeminimas jo garbės — 538; svetimšalinių draugijų agentai — 328.

Agitacija — žiūr. Kurstymas sąmysiui.

Aikštės miestuose: nelaikymas taisyklių apie jų įtaisymą — 401; svaigiųjų gėralų gėrimas viešai aikštėje — 285.

Akcijos: neįrašymas į rištines knygas žinių apie jų apyvartą — 326; padirbimas netikrųjų — 428.

Akcinės bendrovės (akcininkų b-vės) — jų vedėjų arba tarnautojų atsakomybė: už neleistas operacijas — 330, 579; už paskelbimą b vės slepiamų dalykų — 544; už naudojimą piktam savo tarnybos padėtimi arba kenkimą b-vės reikalams — 578, 580; nusigývenimo arba bankrutavimo atsitikimais — 601, 604, 605.

Akcizas (akcýzė): padarymas, atgabenimas iš užsienių, paleidimas apyvarton daiktų arba ženklų, kurie rodo gavimą akcizo rinkliavos — 346; žiūr. pried. XVII, XVIII ir XIX.

Aktai valdžios ir visuomenės įstaigų: vartojimas ne savo asmenybės aktų, norint pasisavinti svetimą asmenybės padėti — 439; melagingas pareiškimas arba paliudijimas aplinkybių aktui surašyti — 445; neleistinas tarnautojo paskelbimas notarinio akto turinio — 655 p. 5; sudarymas arba patvirtinimas draudžiamo įstatymu akto — 672; sudarymas akto, peržengiant taisykles arba pavidalus ar apeigas — 673. žiūr. Metrikacija, suklastojimas.

Akušerė — 196, 466 d 2 ir 3, 497 d. 2. žiūr. Gimdyvė, priėmėja.

Aliejus žibinamasai — 235. žiūr. Riebalai.

Alimentai tėvams — 419 žiūr. Išlaikymo nedavimas.

Alus: skiedimas jo vandeniū arba sumaišymas įvairių gamyklų alaus — 219. žiūr. Svaigieji gėralai.

Amatininkas: neteisėtas naudojimas amatininko vardu — 334. žiūr. Meistras.

Amnestija — žiūr. Dovanojimas bausmės, gražinimas teisių. Amnestijos teikimo teisė — V. Ž. Nr. 275 § 52, 67. Amnestijos įstatymai — V. Ž. Nr. 35, 107, 230; 273; pried. IV ir XXVII.

A municija — žiūr. Apšarvavimas.

Amžius: lengvinimas bausmės, sukakusiam 70 metų — 58; karo tarnybon šaukiamasis amžius — 179, 180, 187, 188 d. 2. žiūr. Nepilnamečiai.

Antspaudas. Antspauda: valdžios įsakymu pridėtos antspaudos sugadinimas, nuplėsimas nuo būsto arba nuo kito antspauduoto daikto — 144; rėžėjo atsakomybė už padarymą be reikiamo leidimo viešos įstaigos antspaudu — 347; netikro antspaudu padirbimas — 449, 450, 451; nusikalstamas pavartojimas antspaudu — 452. žiūr. Suklastojimas.

Apdraudimas: apdraudimo operacijų darymas be leidimo, arba peržengiant gautojo leidimo apybrėžas — 325; apdraudimo įstaigų tarnautojų arba vedėjų piktanaudojimai savo tarnybine padėtimi — 577 — 580; apdraudimo pinigų išgavimas suktybėmis — 594; apdrausto turto padėgimas arba sunaikinimas, norint gauti apdraudimo pinigus — 598.

Apeigos: bažnytinės — jų išniekinimas — 74 p. 1, vertimas dvasininko smurtu atlikti arba kliudymas jų šventimo — 80; **tarnybinės**, kurių peržengimas daro negalingą patį veiksmą arba sudarytąjį aktą — 673, 674.

Apgaulė, apgavimas — nusikalstamieji darbai padarytieji per apgaulės arba apgavimą: įsismerkimas į tvirtovę arba karo laivą — 113; išvengimas karo tarnybos — 188 p. 2, 189 d. 2; išmaldos prašymas — 276; vedybinis arba santuokinis apgavimas — 410; panikimas pavojuje — 492; pavertimas prostitute — 526; apgavimai turto dalykuose — 591—594; melagingas pasisakymas ir dėjimas tarnautoju — 595. žiūr. Nusukimas, sukčiavimas.

Apyskaita: peržengimas taisyklių apie spausdinimą teisimo bylų apyskaitų ir sprendimų — 305; melagingų žinių įrašymas apyskaiton su tikslu pamažinti verslo mokesčius — 328, 580.

Apyvarta prekybos arba verslo įstaigų: suteikimas mokesčių įstaigoms apie tai melagingų žinių — 327, 328. žiūr. Išleidimas apyvarton.

Apkrėtimas — nelaikymas taisyklių apie apsaugojamas priemones nuo apkrėtimo: gyvulių, medžių arba augalų — 243, 244, 245, 648; oro, žemės arba vandens iš fabrikų ar įmonių — 311; sužalojimas svetimų gyvulių, apkrėtus juos liga — 550 p. 8. žiūr. Limpamos ligos, maras.

Apleidimas: didelis apleidimas tarnybos darbo — 666 d. 2.

Aplinkybės: nusikalstamos aplinkybės nežinojimas — 43; mažinančios bausmę — 53—58; didinančios bausmę — 60 — 67; baudimą pašalinančios — 68—72.

Apnuodijimas: sužalojimas svetimų gyvulių arba žuvų. apnuodijus pašarą arba vandenį — 550 p. 8, 9. žiūr. Dažai nuodingieji, nenuodijimas.

Aprėžimas teisių — 60 d. 2, 69.

Apsauga krašto — 550 p. 3. žiūr. Kariuomenė, karo metas.

Apsauginiai miškai: jų tausojimas — 255—258; savavališkas kirtimas juose medžių — 624 d. 2. žiūr. V. Ž. Nr. 302 eil. 2024 ir Nr. 314.

Apsidraudimas — žiūr. Andraudimas.

Apsigynimas — žiūr. Reikalingasis apsigynimas.

Apsileidimas (nerūpestingumas): nusikalstamos aplinkybės nežinojimas dėl apsileidimo yra pakaltinamas — 43; tarnybiniai nusikaltimai, padarytieji dėl apsileidimo arba nerūpestingumo — 636, 639, 640, 641, 642, 645, 649, 652, 654, 669.

Apsindymas žmogaus šuniu arba kitu gyvuliu — 233.

Apskelbimas — žiūr. Pagarsinimas, paskelbimas, skelbimas.

Apsvaigimas — žiūr. Girtas žmogus, nenuovoka.

Apšarvavimo daiktai (amunicija): jų laikymas be leidimo — 230¹; igijimas arba paėmimas ikaitan iš kareivio — 619.

Apšmeižimas — žiūr. Smeižimas.

Apžiūra — žiūr. Krata.

Arbata (arbatžolės) falsifikuotoji — 217. žiūr. pried. XVII.

Architektoriai: jų peržengimai statybos arba parangų nuostatų — 378, 379, 380, 560, 561, 663.

Areštai: bendrieji nuostatai apie arešto bausmę — 2 p. 7, 2^c, 3 d. 3, 21, 21¹, 22, 54, 55 p. 3, 59, 63, 64 d. 2, 65 d. 2, 66.

Areštantas (suimtinis, suimtasis) — žiūr. Kaliniai.

Areštinės (arešto namai) nepilnamečiams — 41 d. 5, 55 d. 2. žiūr. Laikinas įstatymas apie namus suimtiesiems, V. Ž. Nr. 7, 189.

Areštuotasis kilnojamas turtas: baustinas išnevertinimas, nusavinimas arba kitokis nudėjimas arešt. turto — 607; nusikalstamas turto suareštavimas pasipelnymo tikslu — 664.

Arkliai: pavedimas valdyti arklių girtam žmogui — 231 p. 2; jų nepristatymas kariuomenei — 193, 684; pavogimas arklio arba vertimasis arklių vogimu — 585; įgijimas pavogtų arklių arba vertelgavimas jais — 618; nusižengimai įstatymui arklių kergimui tvarkyti — žiūr. V Ž. Nr. 316, 335.

Arkliavagystė — 585, 618.

Armija — žiūr. Kariuomenė.

Asmens laisvė: nusikaltimai asmens laisvei — 498 — 512; a. l. atėmimas — 498, 499, 500, 649. žiūr. Konstitucijos § 12, V. Ž. Nr. 275.

Asmens nepavojumas: peržengimas nuostatų, kuriais apsaugojamas a. n. — 222—239; nusikaltimai, padarytieji dėl ne laikymo taisyklių a. n. apsaugoti — 382 d. 2, 387, 464, 474, 494, 550 p. 6, 555 p. 4.

Asmenybės padėtis: a. p. aktų arba įrodymų pagriebimas arba suklastojimas — 438; vartojimas ne savo aktų arba pasisavinimas svetimos a. padėties — 439. žr. Pasas, metrikai.

Atėmimas asmens laisvės: 498, 499, 500, 649.

Atėmimas daiktų (konfiskacija) — nusikalstamojo darbo įrankių arba draudžiamų gaminti, laikyti ar platinti daiktų: — bendrieji nuostatai — 36, 38; tam tikrais atsitikimais, numatytųjų B. S. daiktų atėmimas — 199, 215, 217, 223, 225, 226, 246, 247, 254, 255, 277, 316, 317, 337, 338, 340, 344, 346, 353, 356, 357, 436, 501, 592, 617, 619, 627, 629, 662, 683.

Atėmimas gyvybės: 453—466. žr. Dvikautės, padarymas galo, nužudymas, nusižudymas.

Atėmimas teisių: benrieji nuostatai — 12, 25—35, 56, 57, 60, 69; tam tikrais atsitikimais, numatytųjų B. S. teisių atėmimas — 195, 198, 202, 204, 205; 218; 224; 225; 227; 228; 266; 281; 319; 322, 364, 382, 420; 447; 464, 466; 474; 493; 495; 546; 558; 559; 561; 603, 604, 608; 626.

Atentatas — 455 p. 3, 456, 457, žiūr. pried. VII § 2.

Atgaila: atgailojo atgaila po nusikaltimo lengvina bausmė — 53; pašalina bausmę, jei pats nusikaltėlis pašalino darbo rezultata arba sulaukė sudarytąjį pavojų — 569.

Atitaisyimas: — nusikalstamojo darbo padarinių — 37, 38; išspausdintų žinių — 306.

Atkeršijimas (retorsija): nukentėjėlio a. lygiu ar sunkesniu asmens emurtu, arba įžeidimu — 477 p. 2, 536 p. 2.

Atklydėliai gyvuliai: nepaskelbimas apie atklydusius gyvulius, jų išnaudojimas, arba pasisavinimas — 571—573.

Atlyginimas pernelyg mažas: už supirktus javus nuo kaimiečių — 610; baustinas tarnautojo vertimas piliečio atlikti darbą už pernelyg mažą atlyginimą arba dovanai — 665.

Atodėtis (otsročka): baudos mokėjimo — 24, 59; gavimas per apgaulės atodėties kareiviavimo pareigai atlikti — 188 d. 2.

Atplėšimas svetimo laiško ar šiaip korespondencijos — 542, 680. žiūr. Korespondencija.

Atsakomybė baudžiamoji: ją didinamosios aplinkybės — 60—67; bendrininkų a. — 51.

Atsargos iškalėjimas: jo įskaitymas į bausmę — 54.

Atsargos kariuomenė, kareiviai: 27, 183 — 186.

Atsimetimas (netesėjimas-neustoika): atsimetimo pinigų (netesybų) lupikiškas ėmimas — 608 p. 2.

Atsisakymas: nuo bendrininkavimo — 51 d. 5; a. be pateisinamos priežasties liudytojo, nusimanėlio, ar t. p. tiesos pareigą atlikti — 172; atsisakymas maitinti ir karšinti teisėtą tėvą arba motiną — 419.

Atsitiktinumas nepakaltinamas ir dėl to nebaudžiama — 42.

Atstovas — žiūr. Advokatas, agentas, bylojimas, pasiuntinys.

Atšakus elgesys, pasielgimas: samdininko ar tarno su samdytoju, arba mokinio su meistru — 377; susisiekimo ar vėžybos įmonių tarnautojų su keleiviais — 396; su savo tėvu ar motina — 419; atšakus išmaldos prašymas — 276. žiūr. Begėdiški pasielgimai, įžulumas.

Atšaukimas išspausdintų žinių — 306; įžeidimo atšaukimas, paskelbiant spaudoje teismo sprendimą — 539.

Atvykimas pasisakyti kaltybę arba prisipažinti, o taipogi atlikti bausmę už kitą žmogų per apgaulę — 169.

Atvokavimas svetimos korespondencijos — 542, 680. žiūr. Korespondencija.

Auklė — nepasakymas samdytojui apie sirgimą limpamąja liga — 208. žiūr. Zindyvė.

Auklėjimas jaunuomenės: peržengimas įstatymų apie tai — 290, 291; nužudymas žmogaus, kuris žudytoją auklėjo — 455 p. 5.

Auklėtojas: atėmimas teismo sprendimu teisės būti auklėtoju — 30 p. 7; ėmimas auklėtojo pareigų, kai tas nusižengėliui uždrausta — 290 p. 2; jo žiaurus arba nepadorus elgesys su auklėtinu — 420; nužudymas savo auklėtojo — 455 p. 5;

auklėtojo gašlavimas su auklėtiniu, o taipogi pataikavimas praleistuvavimui — 515, 516, 523, 525.

Auklėjamosios drausmės įstaigos nepilnamečiams — 41, 5.

Aukos: jų rinkimas bažnyčiai ar maldos namui be leidimo arba prasimanytu tikslu — 277. žiūr. Viešųjų aukų rinkliavų taisyklės, V. Ž. Nr. 175.

Auksas ir sidabras: laikymas ir pardavinėjimas jų dirbinių be nustatyto įspaudo ar prabos, o taipogi su neteisingai įžymėta praba, arba kaip kitaip peržengiant nuostatus — 348—353; uždraudimas išvežti iš Lietuvos — žiūr. pried. VIII.

Autorius — 307, 308.

Autoriaus teisės — 620, 621, 622.

Avarija — 148, 392, 494.

Balansas: įrašymas jame netikrų duomenų — 328, 580 d.

1 p. 2.

Balastas (sunkimai): metimas sunkimų neleidžiamoje vietoje, arba peržengiant taisyklės — 395.

Banderolės: netikrųjų padirbimas, o taipogi jų vartojimas arba pardavinėjimas — 344 d. 2, 434, 435. žiūr. pried. XVII, XVIII.

Banditizmas — žiūr. pried. V § 14.

Bankas: įsteigimas be leidimo — 318; jo tarnautojui neleidžiamų operacijų arba draudžiamų sutarčių darymas — 321, 322, 323; pagarsinimas kredito slėpinių ar kitų slepiamų dalykų — 544; pasisavinimas įtikėto svetimo turto — 575. žiūr. Kredito įstaigos.

Bankrutas. Bankrutavimas: 599 — 607; neatsargusis ar pavirastasis — 603, 604; tyčios — 601, 602, piktos valios — 599, 600 — savanaudiškas bankrutavimas: 599 — 602; nesiėmimas reikiamų priemonių kredito įstaigai arba įmonei likviduoti — 605; baustinas vengimas skolas atlyginti — 606; nesąžiningas nusavinimas, nudėjimas arba išnevertinimas turto, kuris yra įkeistas, areštuotas arba sekvestruotas — 607.

Bauda (piniginė penė), kaip bausmė pagrindinė, — 2 p. 8, 2^a d. 3 d. 3; baudos vieneto skaitymas ir atidėjimas ar išskaidymas mokėjimo — 24; jos pakeitimas nepilnamečiams nuo 10 ligi 17 m. teismo pabarimu — 55 d. 1 p. 3; pakeitimas areštu, jei nuteistasis neturi lėšų — 59; sudedant ar įskaitant, lygi nama su areštu — 63; sujungimas baudos su areštu, nuteisiant už kelis nusižengimus — 64.

Baudinis ieškas (piniginė pabauda), kaip pridedamoji bausmė, 21^a, 33 p. 2, 330 d. 2, 332 d. 2; 608; 627, 629 d. 2. Žiūr. pried. XVII.

Baudžiamasis persekiojimas — jo pasenėjimas —, 68, 71.

Bausmė: jų rūšys — 2, 2^a, 2^b, bendrieji nuostatai apie bausmes — 15—38; bausmių ribos ir jų skaitymas 16—21, 21^a, 22, 24; pridedamoji bausmė — 21^a, 33, 60 d. 2; vienodos ir įvairios bausmės — 62; tuleriopus bausmės — 66 p. 7; skaudžiausioji bausmė — 60; bausmių įskaitymas — 54, 61, 63; bausmių sudėjimas 62, 63; bausmių sujungimas — 66; bausmių lengvinimas ir pakeitimas — 14, 49, 53—59, 65; bausmė didinančios aplinkybės — 60—67; bausmę pašalinančios aplinkybės — 68—71; bausmės dovanojimas — 72; lygtinis bausmės atleidimas — str. 23 ir žiūr. pried. I ir II; atlikimas bausmės už kitą žmogų — 169.

Bažnyčia: trukšnavimas ar kitokios netvarkos darymas joje — 75; nelegalus aukų rinkimas — 277; įtaisymas be leidimo namuose — 379, 381; sužalojimas jos — 553, 562—564; vogimas iš jos pašventintų daiktų — 588; plėšimas joje — 589 p. 2. Žiūr. Dvasininkai, žvakės bažnytinės, maldykla.

Begėdiški: pasielgimai ir žodžiai — 280; paveikslai ir rašiniai — 281.

Bejėgis žmogus, arba nustojęs vieko: palikimas jo pavujuje — 489, 490.

Bejėgiškoji arba vargingoji moteries padėtis: sangūliavimas. pasinaudojant tokia moteries padėtimi, — 521, 527.

Bendrininkai (sūčastniki) — 51.

Bendrininkavimas — 51; — kareiviavimo pareigai vengti — 189; tyčia padarytame bankrutavime — 602.

Bendrovė pramonės ar prekybos — 318, 324, 326, 330, 578, 579, 580, 601, 604, 605. žiūr. Akcinės b-vės; bankrutavimas.

Beprotis — žiūr. Nesveikaprotis, pamišėlių ligoninė.

Biblija — šventasis Raštas, — 73. žiūr. Šventenybės.

Bibliotekos: įsteigimas be leidimo — 296; atsakomybė už laikymą draudžiamų leidinių — 298.

Bilietai kredito įstaigų — padirbinėjimas arba netikrųjų padirbtų bilietų platinimas ar leidimas į žmones apyvarton — 279, 427 — 431, 436.

Bilietai pramogoms arba vaidinimams: neapmokėtų nustatytaja rinkliava pardavinėjimas — 345.

Bilonas (nepilnavertė moneta) — 427 d. 4 p. 2.

Birža: paleidimas joje melagingų paskalų apie komercijos dalykų interesus (panikos sukėlimas) — 264.

Bjaurojimas (ponošenije) tikybos arba šventenybės — 73, 74, 76.

Bylojimas kitų reikalais — melagingas pareiškimas teis-

mai, kiek vesta bylų šio teismo apygardoje neturint tam nu-
statyto žyminio — 161 d. 2.

Blankai: dirbimas blankų vertybiniais popieriais nenu-
statytą tvarka — 331 p. 2; baustinas įrašymas į blanką, pasi-
rašytą kito žmogaus, dokumento teksto, kenkiant pasirašiu-
siojo turto reikalui ir priešingai jo valiai — 613, 614.

Brakonieriaivimas: medžiojimas arba žvejiojimas neleistu
laiku, draudžiamose vietose arba ginamomis priemonėmis —
246, 247, 248, 250, 251, 252; žiūr. Medžioklės įst.; pried. XXII.

Buhalteriai (knygavedžiai): įrašymas apyskaitose mela-
gingų duomenų — 328.

Burto traukimas, šaukiant kariuomenėn: neatvykimas lai-
ku traukti, arba nestojimas kariuomenėn priimtojo burtu — 180,
182, 187.

Būstas. Butas. Arešto būstas — 21, 55 d. 2. Kalėjimo
būstas — 16, 18. Gyvenamojo būsto ar buto neliečiamumo
pažeidimas — 122 p. 1, 511, 512, 650 — žiūr. Konstit. V. Ž. Nr.
275 13 pavedimas savo buto nusik. susirinkimui ar svai-
giems gėralams gerti — 127, 315 p. 6. Vogimas įsilaužiant —
581, 582, 583, 584.

Būtinis reikalingumas — 46.

Cenzūra: priėmimas spausdinti laikraščio be leidimo, arba
paleidimas iš spaustuvės į žmones necenzūruoto — 293, o tai-
pogi leidinio su melagingu redaktoriaus vardo ar spaustuvės
pavadinimo pažymėjimu — 294; išspausdinimas be leidimo arba
uždraustojo, o taipogi neleistas perdirbimas cenzūros aprobuo-
tojo spausdinio — 299; uždraustojo literatūros arba muzikos
kūrinio suvaidinimas arba sudainavimas scenoje — 302; bausti-
nas leidėjo peržengimas nustatytos tvarkos leidiniui išspausdinti
ar išleisti — 304. žiūr. pried. V § 12, XI.

Civilinė padėtis — žiūr. Asmenybės padėtis.

Daiktai: draudžiamieji — 36, 37; šventi arba pašventinti
— 73, 74 str. ir jų priedėliai; įrodomieji — 159, 165, 166; už-
mirštieji — 572, 573, kareivių apšarvavimo daiktai — 619. žiūr.
Atėmimas daiktų, įrodymai, šventenybės.

Dalyvavimas: sąjungoje nusikaltimui padaryti — 52, 113,
124, 125, 126; nusikalstamame sambūryje — 120, 121, 122, 123,
o taipogi gaujoje — 279.

Darbai: darbo privalomumas dėl kalinių — 16, 18, 20, 21;
žemės ūkio darbai — 373 — 376; statybos — 378—407; baus-
tinus tarnautojo vertimas piliečio atlikti neprivalomą darba
— 665.

Darbo dienos ilgumo įstatymas — žiūr. pried. X.

Darbo namai dėl tinginiaujančių ar dykinėjančių nusikai-
tėlių — 32.

Darbininkai: dalyvavimas sąjungoje darbininkams prieš
darbdavius kurstyti, arba sukiršinti — 125 p. 2, 3; propaganda
juos sukelti prieš vyriausybę, arba nusikaltimą padaryti —
130; samdymas ir laikymas be paso — 269; verslamoninkų ar
pramoninkų piktanaudojimui algos atlyginimu — 364, o taipogi
jų peržengimai nuostatų apie nepilnamečių arba moterų darba
— 365, 366; darbininkų sambaudžio padarymas — 367, 509;
atstojimas savo valio nuo darbo — 369; baustinas darbininko
pagarsinimas arba išdavimas gamybos ar pramonės slėpinių
— 543.

Daržas: savo valia skynimas ar rinkimas svetimame dar-
že gėlių, vaisių ir t. p. — 633 p. 9; važiavimas arba varymas
gyvulių savo valia per svetimą daržą — 634.

Dažnai nuodingieji arba kenksmingieji sveikatai: nudažy-
mas tokiais vartojimo reikmenų arba namų apyvokos daiktų,
o taipogi tokių dažų vartojimas maisto gaminiams arba gėra-
lams dažyti ar paspalvinti — 211. žiūr. Maisto ir gėrimų produk-
tų dažymo medžiaga, V. Ž. Nr. 265 eil. 1712.

Degtinė — žiūr. pried. XV—XVII ir svaigieji gėralai.

Demonstracija — žiūr. Sambūriai.

Denaturuot. s spiritas — žiūr. pried. XV.

Didysis nusikaltimas — 3.

Ditamacija (šmeižimas) — 531, 533, 536—539.

Dievo niekinimas arba vainojimas — 73.

Dividendas — pristatymas netikro jo apskaitymo ar apy-
skaitos — 580.

Dykaduoniavimas — 32, 276.

Dykinėjimas — 32, 274, 275.

Dokumentas — 111, 112, 117 p. 1, 155; suklastojimas —
440—443; svetimo d-to sužalojimas, paslėpimas arba pasisavini-
mas — 438, 439, 552; pagrobimas d-to vogtinai, plėšikaujant ar-
ba per apgaulę, — 581, 589, 591; baustinas tarnautojo pagar-
sinimas turinio — 653, o taipogi pametimas ar nudėjimas dok-
to — 654; sudarymas netikro arba neteisingo dokumento — 667.

Dora. Dorovė — nusikaltimai visuomenės dorovei, — 280
— 289. žiūr. Konstit. § 100.

Dovana tarnautojui palenkti arba papirkti — 661, 662
žiūr. Kyšis.

Dovanojimas bausmės — 72. žiūr. Amnestija, malonė.

Draudimas — žiūr. Apdraudimas.

Draudimas turtui — nusikaltimai dėl uždraustojo arba
įkeistojo turto, — 593, 607, 664. žiūr. Įkaitas.

Draudžiamieji leidiniai: jų pardavinėjimas — 298; — išspausdinimas — 299; — paleidimas į žmones — 303. žiūr. pried. XI.

Draudžiamieji lošimai — 289.

Draugijos — žiūr. Susirinkimai. Įstatymas apie draugijas, V. Ž. Nr. 15.

Drausmė: Karo drausmės įstatai — 5; auklėjamosios drausmės įstaigos — 41, 55; melagingas įskundimas pašaukti drausmės atsakomybėn — 157.

Duelė — žiūr. Dvikautės.

Duona: kepimas ir pardavinėjimas duonos su netinkamomis priemaisiomis — 212 žiūr. Javai.

Durpės — savo valia kasimas svetimoje žemėje, — 633 p. 2.

Durpynas: jo sunaikinimas, padegant, išsprogdinant ir t. p. — 562, 568.

Dvasininkas: atėmimas luomo padėties teisių — 25, 26, 27; vertimas smurtu atlikti pamaldas ar apeigas — 80; pasisavinimas dvasininko pareigumo — 97; atsakomybė už neleidžiamą sutuokimą — 413; atsakomybė už metrikacijos knygų vedimą — 425, 426; nužudymas dv. ko — 455 p. 2; smurtas jo asmeniui — 471, 476, 477; grasymas jam — 510 d. 2; įžeidimas jo — 532.

Dvikautės, dvikova: 481—488.

Dvivedybos — 412.

Elektros įtaisų arba laidininkų sužalojimas — 551.

Elgesys — žiūr. atšakus, begėdiškas, geras elgesys.

Elgetavimas — 276; padarymas elgeta nepilnamečio ligi 17 m. — 283; tėvų arba prižiūrėtojo vertimas nepilnamečio (ligi 17 m.) elgetauti — 420 p. 2.

Eksteritorijalumo teisė — 5 p. 4; 6.

Emigracija (išėivybė): prikalbinėjimas emigruoti, melagingo paskalo leidimas apie naudingumą emigruoti — 265. žiūr. Emigracijos įstatymas ir taisyklės, V. Ž. Nr. 310, 332, 319, 266; pried. XX, XXI.

Fabrikas: neleistas fabriko įsteigimas — 310; neįtaisyimas jame priemonių apkrėtimui išvengti — 311; dirbimas saikomų stiklinių indų, nenustatyto saiko — 363; piktanaudojimas aigos atlyginimu darbininkams — 364; peržengimas nuostatų apie nepilnamečių ar moterų darbą — 365, 366; atidavimas į fabriką mažamečio, kuriam nesukako nustatytas darbai amžius — 421; pagarsinamas paslaptėje fabriko laikomų gaminimo būdų arba pramonės slėpinių išdavimas — 543; sužalojimas fabriko įtaiso, ku-

riuo varomas fabrikas arba apsaugojamas dirbančiųjų jame nepavojumas — 551, 555 p. 4. žiūr. Gamykla.

Falsifikacija — peržengimas taisyklių, nustatytųjų maisto ir gėrimo dalykų falsifikacijai išvengti — 210; primaišymas į miltus netinkamų maistui dalykų — 213, o taipogi kepimas duonos su tokiomis priemaisiomis — 213, 212; primaišymas į grietininį viestą dirbtinių riebalų — 214; dirotinių saldusių fals. — 215; arbatos falsifikavimas — 217; alaus skiedimas vandeniu — 219.

Farmaceutas — 200—203. žiūr. Vaistinės.

Felčer's: nesuteikimas pagalbos sergančiam žmogui — 497 p. 2. žiūr. Medicinos praktika.

Gaisras: nelaikymas taisyklių apie priemones gaisrui išvengti ar gesinti — 236, 237; pranešimas ne laiku apie įvykusį gaisrą — 239; kliudymas gaisrą gesinti, sugadinant gesinamąjį įtaisą — 555 p. 3; pasisavinimas turto, kuris turėjo būti išdalintas nukentėjusiems nuo gaisro — 576; vagystė, gasirui ištikus, — 582.

Galvijai — žiūr. Ganymas, naminiai gyvuliai, skerdykla.

Gamykla: šaunamųjų arba sprogstamųjų dalykų — 123 p. 223, 224; įtaisyimas svetimame miške plytų ar kitos ugnies kuriamos gamyklos — 629. žiūr. Fabrikas.

Ganymas gyvulių arba paukščių: savo valia svetimoje žemėje ar miške — 633 p. 4; draudžiamas ganymas gyvulių apsauginiame ar draustiniame miške, o taipogi jaunuose ne apsauginuose miškuose ligi 15 metų — 257 p. 1, 258 — žiūr. V. Ž. Nr. 302 eil. 2024 § 4, 15.

Garbė: pagrobimas nepilnamečio merginos su tikslu paženkti jos garbei — 505 d. 2; nusikaltimai garbei — 530—540. žiūr. Įžeidimas, nuoskauda, šantažas, šmeižimas.

Garlaisvis — 139, 142, 148, 370 d. 2, 372, 400; 558—560; 564; 566, 567. žiūr. Laivas.

Garo katilai: peržengimas jų vartojimo taisyklių — 229.

Garsinimas dalyko, kuris: žemina garbę — 531, 537; griauja pasitikėjimą dėl žmogaus ar įstaigos užsiėmimo, verslo ir t. p. — 540. žiūr. Šmeižimas, slėpinių paskelbimas.

Gašlavimas: gašlingi pasielgimai viešojo vietoje — 280 d. 2; — su nepilnamečiu žmogumi — 513, 514; — su savo valdiniu arba globojamuoju, su prie to priverstu asmeniu, arba su moteriške pažeidžiant jos mergystės vainiką, — 515.

Gatvės: nelaikymas taisyklių apie jų grendimą, įtaisymą šaligatvių, švietimą ir t. p. — 401, 402; gėrimas viešai gatvėje svaičių gėralų — 285.

Gaudymas, peržengiant nustatytąsias apsaugos taisykles, žuvų arba vėžių — 246, paukščių arba žvėrių — 247; savo valia

gaudymas svetimoje žemėje ar vandenuose žuvų, vėžių arba medžiojamų gyvių — 623.

Gauja: dalyvavimas gaujoje, susidariusioje nusikaltimams padaryti, — 52, 279, 455 p. 6, 584, 589 p. 6, 590 p. 4; 615 d. 2 p. 1.

Gazdinimas — žiūr. Grasymas, grūmojimas.

Gelocėjimas: kliudymas geibėti žustančius, sugadinant gelbėjamą įtaisą, — 550 p. 3. žiūr. Palikimas pavojuje.

G.lės: jų skynimas savo valia sveumame sode, darže ir t. p. — 633 p. 9.

Geležinkeliai: jo pagriebimas savo žinion arba naikinimas piktadarių sambūriu — 123 p. 2; keleiviams nustatytųjų taisyklių peržengimas — 397; neleistas naudojimas pašalčio žmogaus geležinkelio ruožu — 398; priėmimas g. tarnybon žmogaus, kuris tam nelinka arba neturi teisės, — 400; sužalojimas ruožo ar riedmenų — 558, 566; nepranešimas visai, arba ne laiku, apie ne tyčia padarytą kelio sugadinimą — 570; g. tarnautojų nelaikymas taisyklių susisiekimo nepavojingumui apsaugoti — 559; statytojų rangovų ar g. tarnautojų piktanaudojimai statant ar priimant įtaisytą geležinkelį arba jo įtaisą — 560, 567; karo padėties metu naikinimas geležinkelio, pasisavinimas arba iš-eikvojimas geležinkelių turto — žiūr. pried. V § 14 ir pried. VI § 8. žiūr. Traukinys.

Gemalas — padarymas galo neščios moteriškės gemalui: ios pačios atliktas — 465; kito žmogaus, priėmėjos arba gydytojo — 466; pagimdymas prieš raką dėl padaryto neščiai moteriškei kūno sužalojimo — 469 d. 2.

Gentystė — 411, 416. žiūr. Giminaičiai, giminystė.

Geras elgesys kalinio lengvina bausmę — 23, 31 d. 2, 35 d. 2. žiūr. Lygtinis nuteisimas.

Gėralai. Gėrimai: nešvarių arba nesveikų gėralų gaminimas, pardavinėjimas — 209, 210, 211, 215 d. 3. žiūr. Svaigieji gėralai.

Gerovė: apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama žmonių gerovė, — 241—261¹.

Gimdymas prieš laiką, nesuėjus rakui: dėl priėmėjos kaltybės — 196; dėl suardymo sveikatos neščiai moteriškei — 469. žiūr. Gemalas.

Gimdytojai: nepilnamečio vaiko susituokimas be jų sutikimo — 417, 419 p. 3; atsisakymas duoti savo tėvui ar motinai išlaikymą, atkaklus tėvų valdžios neklausymas — 420; atidavimas mažamečio vaiko darbui į fabriką ir t. p. — 421; negražinimas jiems pasilaikyto jų vaiko — 503; nepranešimas apie pasilaikytą

primestinį arba paklydusį svetimą vaiką — 504; jų pataikavimas paleistuvavimui neilnamečio savo vaiko — 525.

Gimdyvė: priėmėjos nepašaukimas jai gydytojo — 196; medicinos personalo arba slaugytojos nesuteikimas jai reikiamos pagalbos — 497.

Gimimas — 424, 425, 426. žiūr. Metrikacija.

Giminaičiai: susituokimas giminaičių neleidžiamo giminystės arba gentystės laipsnio — 411, 416; nužudymas savo giminaičio — 455 p. 1; aukštutiniam savo giminaičiui padarymas kūno sužalojimo — 471 d. 1, o taipogi smurto jo asmeniui — 476, grasymas jam — 510 d. 2 p. 1, arba įžeidimas jo — 532 p. 1; giminaičių kraujomaiša — 518, 519; jų sangūliavimas savybėje — 523.

Giminystė: atėmimas teisių, pareinančių nuo giminystės — 29 p. 1; artimo giminystės ar gentystės laipsnio santuoka yra negalinga — 416. žiūr. Vyriausybės Įsakymą apie neleistiną giminumą tarnybos santykiuose. V. Ž. Nr. 19.

Ginklas: ginklo pavartojimas, bedarant nusikaltimą, numatytą B. S. — 122 d. 2, 123 d. 2, 142, 145, 262 p. 4; 512 d. 3; 583, 584, 589, 590; įtaisymas be leidimo ginklų gamyklos, neleistas ginklų dirbimas — 223; laikymas neleisto ginklo, draudžiamoje vietoje nešiojimas, neatsargus vartojimas — 230; laikymas be leidimo karinio ginklo arba didelio skaičiaus paprastų ginklų — 230¹; dykinėjančio arba dykaduoniaujančio žmogaus turėjimas su savim ginklo — 274, 276; pavogimas karinio valdžios ginklo — 582 p. 3; įgijimas arba paėmimas ikaitui ginklo iš kareivio — 619 ir jo priedėlis. žiūr. Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklės V. Ž. Nr. 12, 82, 192, ir pried. V § 8.

Ginkluotoji pajėga: neapleidimas viešojo sambūrio, pašaukus ginkluotą pajėgą (policija, kareivius ar t. p.) ir pareikalavus išsiskirstyti, — 120 d. 3, 121 d. 3; smurtu pasipriešinimas g. pajėgai — 123

Ginkluotas sukilimas — žiūr. pried. VI.

Girtas žmogus: girtumas, kaip bausmę lengvinančioji aplinkybė, — 73, 74, 76, 79; pasirodymas viešoje vietoje — 284; karčiamos laikytojo ar pardavėjo nepasirūpinimas apsaugoti nuo aiškaus pavojaus išeinančio iš ten pasigėrusio žmogaus — 234; pardavimas svaigių gėralų žmogui, kuris matomai yra jau girtas — 315 p. 4.

Gydymas žmoniu, neturint medicinos praktikos teisės — 195.

Gydytojas: neatlikimas priėmėjos pareigos šaukti reikale gydytoją gimdyvei — 196; davimas žinomai melagingo sveikatos žyminio — 444; padarymas galo gemalui (abortas) — 466; neat-

sakomybė už suteiktą dvikovininkams medicinos pagalbą — 487; medicinos pagalbos nesuteikimas sergančiam žmogui — 497 d. 2.

Gynimasis — 45; gynimosi apybrėžų peržengimas baudžiamas tik tam tikrais įstatyme nurodytais atsitikimais — 45 d. 2.

Gyrimas nusikaltimo viešai — 133.

Gyvybė — žiūr. Atėmimas gyvybės.

Gyvenamoji vieta: varžymas rinktis ir keisti gyv. vietą paleistiesiems iš kalėjimo — 34, 35; savo valia apleidimas valdžios nuskirtos gyv. vietos, arba buvimas draudžiamoje — 177; nepranešimas arba neteisingas pranešimas namų šeimininkui apie savo gyv. vietos pakeitimą — 268. žiūr. pried. I § 3 ir II § 12.

Gyvuliai — žiūr. Atklydėliai gyvuliai, ganymas, naminiai gyvuliai, medžiojamieji gyviai, šuo, žvėrys.

Gyvulių maras ar limpamos ligos: nepranešimas laiku apie susirgimą — 243.

Globa nusikaltėlių: pavojingo nepakaltinamo nusikaltėlio atidavimas atsakomai priežiūrai — 39 d. 2; nepilnamečio atidavimas rūpintojui — 41; globa lygtinai nuteistųjų — pried. I ir II žiūr. Proto liga.

Globėjas: atėmimas teismo sprendimu teisės būti globėju — 30 p. 6; žiaurus ar nepadorus elgesys su globiamuoju, vertimas susituokti — 420; atidavimas mažamečio į fabriką darbui — 421; globėjo su globiamuoju gašlavimas, sangūliavimas, o taipogi sąvadavimas arba pataikavimas jo paleistuvavimui — 515, 516, 523, 525.

Grasymas: grasymas tarnautojo, neteisčiai naudotis valdžia, didina bausmę — 65 d. 1; baustinas grasymas, galintis sukelti grasomajam jo įvykdymo baimės — 510; grasymas, kaip psichinė priemonė tam tikram nusikaltimui įvykdyti. — 80, 142, 145, 146, 148, 150, 408, 507, 508, 509, 512, 515, 516, 522, 526, 589, 590, 615, 630 d. 2, 650, 657 d. 3, 658.

Grasos kalėjimas: 2 p. 4, 2², 3.

Gražinimas pagrobtojo turto, geruoju prieš nusmerkiant, lengvina bausmę, — 581 d. 4, 591 d. 3.

Gražinimas teisių teismo sprendimu atimtųjų arba aprėztųjų, — 31. žiūr. Konstit. V. Ž. Nr. 275 § 52 ir pried. IV.

Grioviai žemei nusausinti: nelaikymas taisyklių apie jų kasimą — 261, gadinimas melioracijos griovių — 261¹; nelaikymas taisyklių apie griovelių įtaisymą gatvėse — 401; savavališkas medžių kirtimas aprėztame grioviu miške kvalifikuojamas — 264 d. 2.

Grybai: padirbimas bilieto grybams rinkti — 443 p. 7; savavališkas grybavimas — 633 p. 1.

Grobimas — žiūr. Plėšikavimas, vagystė, nuniokojimas.

Grūdai — žiūr. Javai.

Grūmojimas — žiūr. Grasymas.

Idiotas. Idiotizmas — žiūr. Nesveikaprotis, proto liga.

Indėlio bilietai: išleidimas, nepaėmus pačių indėlių — 580.

Ipoteka: melagingas pareiškimas apie dalyką, kuris turi būti įrašytas į ipotekos knygas — 445. žiūr. Aktai, įkaitas.

Išdavimas valstybės: diplomatinis — 110, 116; karo — 108, 109, 119 ir kariuomenei medžiagą tiekiant — 114, 115; Lietuvos teritorijos dalies svetimai valstybei išdavimas, perkeliant pasienio ženklą ir t. p., — 117; demonstracija užuojautai pareikšti valstybės išdavikui — 121; kurstymas išdavimui — 129, 130 žiūr. Šnipavimas, karo išdavimas.

Išdavimas nusikaltėlių — žiūr. Nusikaltėlių išdavimas.

Išikvojimas įtikėto turto: 577, 578. žiūr. — Išvartojimas, kleidimas.

Išėmimas — žiūr. Emigracija.

Iškaba — 267, 359.

Iškoneveikimas valstybės ženklo, vėliavos, valdžios skelbimo ir t. p. — 136, 155 d. 2.

Iškreipimas: valstybės ar valdžios ženklo, o taipogi išstatyto skelbimo ir t. p. — 155; pašto tarnautojo iškreipimas korespondencijos ar telegramos turinio — 680 p. 2.

Išlaidumas — žiūr. Kleidimas.

Išlaikymas (alimentai): nedavimas išlaikymo teisėtam tėvui arba motinai — 419; nužudymas žmogaus, žudytojui teikusiojo išlaikymą — 455 p. 5.

Išleidimas apyvarton arba vartosenon: sprogino did. nusikaltimui padaryti — 222, arba žmogui, kuris neturi leidimo įgyti — 225 p. 4; žinomai netikro pinigų, bilieto ir t. p. — 430; išvertintų žyminių markių, išdildžius jų išvertinimo žymę — 433; suklastotų dokumentų — 448; daiktų, baudžiamuoju įstatymu draudžiamų leisti apyvarton arba įgytų nusikalstamuoju darbu — 592; svetimo turto, gauto nusikaltimu — 616, 617; savavališku miško kirtinių arba gaminių — 626; dalyvavimas gaujoje, susidariusioje nusikalstamai vertelgauti suminėtais dalykais — 279. žiūr. Vertelgavimas.

Išmaldos nusikalstamas prašinėjimas — 276.

Išnevertinimas turto, kuris yra įkeistas, areštuotas arba sekvestruotas, — 607.

Išniekinimas tikybės dalykų arba šventenybių (koščunstvo) — 74.

Išniekinimas numirėlio (poruganije) — 79.

Išradimai — 621, 622. žiūr. Privilegija.

Išreikalavimas: kvėžio — 657 d. 4; neprivalomos pajamos arba darbo pareigos atlikimo — 664, 665.

Išromijimas (veisiamosios galios atėmimas): romovų sektos žmogaus — 85; šiaio žmogaus — 467.

Ištisina (kapitalinė paskolos suma) — 608.

Ištrėmimas užsienin nusmerktojo svetimšalio — 35 d. 4.

Ištvirtimas — žiūr. Gašlavimas, sangūliavimas, sąvadavimas, prostitutija.

Išvartojimas: rastųjų daiktų — 572 žiūr. Išeikvojimas.

Išvežimas netekėusios neplin. merginos, kad be tėvų sutikimo susituoktų — 417; moteries užsienin, kad pavertus prostitutė — žiūr. pried. XX § 41; neapžiūrėtos miško medžiagos — 628 p. 2.

Išžagėnimas — 39, 520, 522, 523 žiūr. Sangūliavimas.

Iždas: pasisavinimas svetimoje žemėje iškasto iždo — 573 p. 1; valstybės iždas — 36, 578 d. 2, 600 d. 2, 601 d. 2. žiūr. Konfiskacija.

Igalotinis — žiūr. Advokatas, bylojimas, pasiuntinys.

Ikaitas nekiln. turto: ikeitimas svetimo turto; arba savojo, nutylint apie suvaržymus — 593; ikeitimas turto jau ikeistojo, uždarustojo arba sekvestruotojo turto, kenkiant laiduotojui arba skolintojui — 607; draudžiamas tarnautojo ikeitimas savo turto sutartyse su tarnaujama valdžios įstaiga — 683.

Ikelbinėjimas: vadovaujančio kariuomenės dilimi pereiti į priešininkų pusę — 108 d. 3; sudaryti nusikalstamą sambūrį — 121, 122 ir 123 d. 2; neleidžiamai keltis iš vietos į vietą arba emigruoti — 265; nusižudyti — 463.

Irankis: turėjimas su savim dykinėjant arba elgetaujant įrankio, kuriuo galima įsilaužti, — 274, 276; prirengimas įrankio, kuriuo galima gintis ar pulti; važiant — 583, 584, plėšikaujant — 589, prievartaujant — 590; turėjimas įrankio medžiams kirsti ar pjauti, būvant savo valia svetimame miške, — 630. žiūr. Atėmimas daiktų.

Irodymai. Irodomieji daiktai: padirbto netikrojo rašto arba daikto įrodymo pristatymas baudžiamajai bylai — 159; nepaklausymas valdžios teisaus reikalavimo duoti įrodomąjį daiktą arba raštą baudžiamajai bylai — 165; pagriebimas, pagadinimas arba paslėpimas įrodomojo daikto arba rašto — 166; pa-

garsintojo dalyko tikrumo įrodymo galimumas ir išimtyje — 537, 538.

Įsakas, įsakymas priverčiamasis (privalomasis): kūrystas neklausyti arba priešdarbiauti priv. įsakui arba teisėtam valdžios įsakymui — 125 p. 1, 129 p. 3, 130; nelaikymas ar peržengimas priv. įsako — 138; kliudymas smurtu paskelbti arba įvykdinti — 142; tarnautojo nepasirūpinimas paskelbti, įteisėti arba įvykdinti — 641, 642.

Įsakytinis (prikazčik) — 115, 608 d. 5.

Įsigriovimas į svetimą būstą, gyv. trobesį ir t. p. žmonių sambūrio — 122 p. 1, 512 d. 3; smurtu vieno arba kelių žmonių — 512, žiūr. Būstas.

Įskaitymas: atsargos iškalėjimo — 54; bausmių — 61, 63.

Įskundimas melagingasis — 157.

Įspaudas (kleimas): laikymas ir pardavinėjamas aukso, sidabro ir t. p. dalykų be prabos, įspaudo — 348, 349; padirbimas netikrojo prabos spaustuvo arba įspaudimas tokiu dirbiniu — 351; pardavinėjimas aukso ar sidabro netikrai įspauduotu, arba netikros prabos — 352; vartojamas svarų arba matų be nustatyto įspaudo — 363; padirbimas netikrojo spaustuvo arba įrankio įspaudui — 451, o taipogi tokio vartojimas pažymimajam ženklui dėti — 452; neteisingas tarnautojo įspaudavimas svarų, mastų, brangiųjų naujų dirbinių ir t. p. — 685, o taipogi maisto dalykų arba kitokių prekių — 686. žiūr. Prekių kleimavimo taisyklės, V. Z. Nr. 203, 233, 239 ir pried. IX.

Įstaiga valstybės arba visuomenės: įžeidimas įstaigos arba nepadorus elgesys joje — 154. žiūr. Kredito įstaigos, prekybos įstaigos, spaustuvės.

Įstatymas: užsienyje padarytas darbas, nedraudžiamas tos valstybės įstatymu, nebaudžiamas ir Lietuvoje — 10; naujo baudžiamojo įstatymo taikymas nusikaltinamas prieš jo išleidimą padarytiems — 14; įstatymui įvykdinti darbai nebaudžiami — 44, kūrystas neklausyti arba priešdarbiauti įstatymui — 125, 129, 130; kliudymas smurtu paskelbti įstatymą — 142, baudž. įstatymu draudžiamo daikto išleidimas apyvartan — 592; tarnautojo nepasirūpinimas paskelbti arba įteisėti įstatymą — 640; žiūr. Įstatymų skelbimo tvarkos ir jų įsiteisėjimo įst., V. Z. Nr. 146.

Įžeidimas (oskorblenije): šventenybės arba tikybės garbinamojo dalyko — 73, 76; valstybės ar visuomenės įstaigos arba jos tarnautojo, kai ėjo toje įstaigoje tarnybos darbai, — 154; karinės garbės įžeidimas — 532, p. 4; išprovokuotasis įžei-

dinas — 536 p. 1; bendrieji nuostatai apie įžeidimą — 530—540. žiūr. Nuoskauda, smurtas, šmeižimas.

Įžodis — žiūr. Pasižadėjimas.

Įžulumas (derzost): įžulus išmaldos prašinėjimas — 276; įžuli vagystė — 581.

Ypatingi Valstybės apsaugos įstatatai — žiūr. pried. V.

Jaunasis (jaunikis), **jaunoji** (nuotaka): jų katro apgavimas susituokiant — 410.

Javai (grūdai): jų supirkinėjimas arba priėmimas perkamų nesvertinai — 341; lupikiškas nesudorotų javų supirkinėjimas iš kaimiečių pernelyg žema kaina, pasinaudojant varginą pardaviko būkle — 610 d. 1.

Jaunuomenės: jaunuomenės auklėjimo įstatymų peržengimas — 290, 291. žiūr. Mažamečiai, nepilnamečiai.

Kaina: pernelyg didelis pakėlimas kainų maisto ar būtino reikalo dalykams (spekuliacija) — 242; supirkinėjimas iš kaimiečių javų pernelyg žema kaina (pamestina kaina) — 610.

Kalba viešai pasakytoji: įžeidimas valstybės arba visuomenės įstaigos — 154; peikimas Konstitucijos nustatytos santvarkos — 128; gyrimas nusikaltimo — 133.

Kalėjimas: kalėjimo bausmės — 2, 2¹, 2², 3; kalėjimo rūšys — 16, 18, 19, 20; kalimieji laikai ir jų skaitymas — 16, 18, 19, 20, 22; darbo privalomumas sunkių darbų kalėjime — 16, 18; neteisėtas kalinimas — 649. žiūr. Namai suimtiesiams.

Kalėjimo sargyba: kalinio padarytas sargovui kūno sažalojimas arba smurto veiksmas — 479 d. 4, o taipogi įžeidimas — 532 d. 2; nerūpestingas kalinio prižiūrėjimas arba leidimas ištrūkti, pabėgti — 652.

Kaliniai: paleidimas kalinio smurtu, susitelkusio tam žmonių sambūrio — 123; paleidimas kalinio arba padėjimas jam bėgti — 173; kalinio pabėgimas iš namų suimtiesiems — 174; palengvinimai kaliniams — žiūr. pried. III, XXV ir XXVI.

Kaltingumas: darbų kaltingumas — 39—47.

Kaltybė tyčios arba neatsargumo — 48.

Kanūno rūrys: 48—52.

Kankinimas: žmogaus kankinimas, bežudant, kūną bežalant arba suimant — 455 p. 9, 471 p. 5, 499 p. 4; be reikalo kankinimas nam. gyvulių — 287.

Kapas: jo sužalojimas — 554; vagystė iš atkasto kapo — 582 p. 1; peržengimas taisyklių apie numirėlių laidojimą arba iškasimą — 221 žiūr. Lavonas.

Kapai, kapinės: peržengimas taisyklių apie jų įtaisymą arba apsaugojimą — 221.

Kareiviai — 27, 184—186; igijimas arba priėmimas įkaitui apšarvavimo daiktų iš kareivio — 619.

Kariuomenė: nusikalstamoji propaganda kariuomenėje — 130, 131; vengimas arba nestojimas kariuomenės šaukiamo naujoko — 179, 180, 182, 187, 189; kurstymas nestoti arba pabėgti iš kariuomenės — 190, 191; padėjimas pabėgti arba slapstymas pabėgusiojo (dezertyro) — 192; kariuomenės dalies išdavimas priešui — 108; įstojimas arba neišstojimas iš priešininkų kariuomenės — 109; kariuomenės dalies (jos garbės) įžeidimas — 532 p. 4; pristatymas kariuomenei žinomai netinkamų karo priemonių arba ginklų, žalingų maisto arba pašaro dalykų — 114, 115; ėmimas kysių naujokams arba kareiviams paleisti iš kariuomenės — pried. V § 14. žiūr. Karo padėtis.

Kariuomenės atsarga: atėmimas laipsnių, ordinų ir t. p. nusmerktajam atsargos kariui — 27, 28; nelaikymas taisyklių apie ats. kario registravimąsi ir apskaitymą k. ats. — 183—186

Kariuomenės Teismas — žiūr. pried. VII § 5. Kariuomenės teismo įstatatai, V. Z. Nr. 10, 273.

Karo Baudžiamasis Statutas — 5.

Karo imtinis: jo baudimas už Lietuvos išdavimą — 119.

Karo išdavimas: pagelbėjimas priešininkui eiti karo žygius, nužudymas kariuomenės vado arba atskirai daliai vadovaujančio kario, šnipinėjimas priešininko naudai ir t. p. — 108; įstojimas arba neišstojimas iš priešininkų kariuomenės — 109; kurstymas kariauti su Lietuva — 110; karo slėpinių išdavimas arba paskelbimas — 111, 112; pristatymas kariuomenei žinomai netinkamų gynimosi arba puolimo priemonių, taipogi žalingų maisto arba pašaro dalykų — 114, 115.

Karo metas. **Karo padėtis** (stovis): kurstymas nestoti mobilizuojamam kariuomenės arba pabėgti (dezertuoti) — 190, 191; slėpimas nestojusio per mobilizaciją arba pabėgusio kario 192¹; nepristatymas į renkamąją vietą arkliai arba vežimo ir t. p. — 193; geležinkeliečio vengimas eiti tarnybos pareigas, paskelbus mobilizaciją — 687; karo padėties režimas — žiūr. pried. V ir Konstit., V. Z. Nr. 275 § 34.

Karo tarnyba (karinė prievolė): — 179—192; neprisirasymas prie naujokų šaukiamos nuovados — 179, 180; neatvykimas laiku į naujokų ėmimo komisiją, arba nestojimas kariuomenės — 180, 182, 186, 187; atsarginių karių neįsiregistravimas arba nepranešimas apie gyv. vietos pakeitimą — 183, 184, 185; vengimas karo tarnybos per apgaulės, arba tuo tikslu išbėgimas užsienin — 188, 189; kurstymas nestoti arba pabėgti iš kariuomenės — 190, 191. žiūr. Kariškių baudž. įstatymas dėl karo tarnybos vengimo, V. Z. Nr. 19.

Kasa skolinamoji: įsteigimas be leidimo arba nelaikant taisyklių — 318 p. 4; peržengimas nustatytųjų taisyklių kasoms laikyti — 319, žiūr. Kredito įstaigos, paskola.

Kasiniai: savavališkas jų kasimas svetimoje žemėje — 632, 633 p. 2.

Kekšiaujanti moteriškė — žiūr. Prostitutė.

Keliai: peržengimas taisyklių apie važiavimą plentais ar kitais keliais, arba apie ginimą jais gyvulių — 403, 407. žiūr. Geležinkeliai.

Keleiviai (pasažirai): laivo kapitono išsodinimas keleivio nesutarčioje vietoje — 390; susisiekimo priemonių tarnautojo atsakus elgimasis su važiuojančiais keleiviais — 396; geležinkeliečio nelaikymas taisyklių apie žmonių vežimą — 399; keleivio padarytas asmens smurtas arba įžeidimas laivo kapitano — 479, 532 d. 2; susisiekimo priemonės vadovo palikimas pavojuje keleivių — 492, o taipogi nesistengimas gelbėti keleivius — 493, 495.

Kėlimas netvarkos arba riaušių: bažnyčioje arba maldykloje — 75, 77; viešojoje vietoje — 262; svaigiųjų gėralų parduvėje — 315. žiūr. Trukšmadarystė.

Kelmai: jų rovimas, peržengiant miškų tausojimo nuostatus — 255, 258.

Kiršinimas neapykantos dėl tikybių, tautų arba luomų ir t. p. — 122 d. 1; dalyvavimas sąjungoje, susidariusioje sukirstinti atskiras gyventojų dalis arba šeiminkus su darbininkais — 125.

Kirtimas — žiūr. Miško kirtimas.

Kyšis. Kyšiavimas: papirkimas tarnautojo kyšio — 149, 150; tarnautojo priėmimas kyšio arba reikalavimas duoti — 656, 657; padėjimas kyšiavimui — 660; pasisavinimas duotojo perduoti kyšio, arba išgavimas per apgaulę — 661; kyšio atėmimas (konfiskacija) arba gražinimas šeiminkui — 662; emimas kyšių naujokams arba kareiviams paleisti iš karinomenės — žiūr. pried. V § 14.

Klasta: įtraukimas klastomis į nenaudingą sutartį — 611 p. 2. žiūr. Apgaulė, sukčiavimas.

Kleidimas (rastočitelnost): nusigyvenimas arba bankrutavimas dėl kleidimo — 603, 604.

Kleimas — žiūr. Įspaudas.

Kliudymas: valdininkui eiti ten, kur jis įstatymu turėjo teisės — 143; teismo darbui — 156—178; važiuoti arba eiti viešais keliais — 407; tarnautojo kliudymas kitam tarnautojui eiti tarnybos pareigas — 638.

Knygos: melagingų duomenų įrašymas į prekybos knygas — 445 p. 3, 580; tarnautojo nelaikymas tvarkos, nustatytos pinigų, inventoriaus, arba įpotekos knygoms vesti — 666; tarnautojo įrašymas žinomai melagingų žinių į nustatytąsias knygas — 667 p. 2; tarnautojo įrašymas ne laiku pinigų pajamų — 671. žiūr. Biblioteka, cenzūra, rištinės knygos.

Knygų krautuvė: įsteigimas be leidimo — 296; pardavinėjimas spausdinių, kurių turinyje yra nusikalstamo darbo pažymių — 307.

Konfiskacija: turto nusmerktųjų už ginkluotą sukilimą — pried. VI § 5, žiūr. Atėmimas daiktų.

Konstitucija: peikimas Konstitucijos nustatytos valdymo santvarkos — 128; Lietuvos Valstybės Konstitucija, V. Ž. Nr. 275; ginkluotas sukilimas nuversti Konstitucijos kelius įvesti tvarkai ir valdžiai — žiūr. pried. VI § 1.

Kontora tarpininkavimų arba sužinojimų: jos įsteigimas be leidimo, arba nelaikant taisyklių — 318.

Kontrabanda: dalyvavimas gaujoje kontrabandai padėti — 279 p. 5; nuostatai apie kontrabandą — žiūr. pried. XIX.

Kontrafakcija (nelegalus perspausdinimas) — 620.

Korespondencija: atvokavimas savo valia svetimo laiško, telegramos ir t. p., o taipogi paskelbimas jų turinio arba žinių — 526, 680; sužalojimas korespondencijos, kuri yra pašto telegrafo įstaigos žinioje, — 552; pavogimas — 581; pagrobimas per plėšimą — 589 d. 3, o taipogi per apgaulę — 591 d. 4; pašto telegrafo tarnautojo sužinoto tarnyboje korespondencijos turinio pagarsinimas — 653 d. 2; pašto telegr. tarnautojo atsakomybė už korespondencijos sunaikinimą, sulaikymą arba iškreipimą turinio — 680.

Kortos — žiūr. Lošiamosios kortos.

Krata ir apžiūra: padarymas kratos be teisėto pagrindo arba neleista įstatymų tvarka — 650; moteriškės gėdą įžeidžiamos apžiūros padarymas — 651.

Kraujomaiša su giminaičiais: susituokiant — 411; sangūniaujant — 518, 519.

Kreditas: pakenkimas kreditui, tarnautojui paskelbus slepiamus diskredituojančius dalykus — 544, 545, 546; grasinimas pagarsinti dalyką, kuris pažeidžia prekybos kreditą, — 615 p. 3; tarnautojo išdavimas arba pagarsinimas būdų valstybinių kredito popierių gaminimo — 655.

Kreditorius — žiūr. skolintojas.

Kredito įstaigos: žmonių sambūrio padarytas pagriebimas savo žinion, išplėšimas, arba sunaikinimas kredito įstaigos —

123 p. 2; **įsteigimas be leidimo arba peržengiant taisykles** — 318; **priziūrėjo** arba **vedėjo darymas neteisėtų operacijų** — 330; **tarnautojo pagarsinimas** slepiamų arba diskredituojančių dalykų — 544; **tarnautojo piktanaudojimai** savo tarnybine padėtimi — 578; **vedėjo pavartojimas** įstaigos turto neleistoms operacijoms, o taipogi gautojo iš vyriausybės kapitalo ne paskirtam tikslui vartojimas — 579; **steigėjų** arba **vedėjų piktanaudojimai** — 580, o taipogi jų atsakomybė įstaigos likvidavimo arba bankrutavimo atsitikimu — 601, 604, 605; **kredito įstaigų bilietų padirbimas, perdirbimas ir tokių netikrųjų išleidimas** į žmones apyvartai — 427, 428, 429, 430, 431, 436.

Kreiva priesaika — 158 d. 2 p. 2, 160. Žiūr. Melagingas paliudijimas.

Krembliai — žiūr. Grybai.

Krikštas: **perkrikštijimas smurtu** arba **parvertimas** į kitą tikybą — 87; **atlikimas krikšto apeigos** dedantis kunigu — 97.

Kryžius: jo **išniekinimas** — 73; **sužalojimas** — 553 p. 3.

Kroviniai: **geležinkeliečio nelaikymas taisyklių** apie vežimą krovinių — 399.

Kūdikis: **motinos vaikžudystė** savo begimdomo pavainikio kūdikio — 461. Žiūr. Vaikas.

Kunigas — 80, 97, 455 p. 2, 471 p. 2, 476, 477; 510 d. 2 p. 2, 532 p. 2. Žiūr. Dvasininkas.

Kūno neliečiamybė: jos pažeidimas smurto darbu — 475.

Kūno sužalojimas: 467 — 480; **sužalojimo rūšys**: labai sunkus — 467, sunkusis — 468, lengvasis sužalojimas — 469; **neatsargus sužalojimas** — 474; **kvalifikuotieji sužalojimai** — 471, 472, 476; **išprovokuotasis** — 470 d. 2, 477 p. 1, arba **atkeršijamasis sužalojimas** — 477 p. 2; **tarnautojui padarytas sužalojimas**: dėl pasipriešinimo — 142 d. 2, dėl prievartos — 145 d. 2; **susižalojimas, vengiant karo tarnybos**, — 188, 189.

Kuponas: **apmokėjimas kuponu**, kuriam dar nesukako mokamasis terminas, **nepradėjo eiti palūkanos** ir t. p. — 320, o taipogi **atlyginimas darbininkui algos** tokiu kuponu — 364, 374 d. 2; **padirbimas, perdirbimas** arba tokių netikrųjų kuponų išleidimas į žmones apyvartai — 427—431, 436.

Kurstymas (podstrekatelstvo) **bendrininkauti** arba **vykdyti nusikaltimą**: **bendroji savoka** — 51; **nestoti** arba **pabėgti** iš kariuomenės — 190, 191; **neiti savivaldybinės natūralinės pareigos** — 194; **darbininkų sambaudai daryti** arba **tęsti** — 368, 509 d. 2; **dvikaučių eiti** — 486 d. 3, 487; **nusižudyti** — 463, 488; **tyčiomis subankrutuoti** — 602; **savo valia kirsti svetimą miš-**

ka — 624 d. 3; **viršininko kurstymas tarnautojo peržengti viešo pardavimo arba varžytynių taisykles** — 681 d. 2.

Kurstymas samyšiui (vozbuždenije mass) **žmonių sambūrio** arba **minios kurstymas priešdarbiauti** įstatymui, sukelti neapykantą dėl tikybų, tautų arba klasių, o taipogi **darbininkų sambaudžiu daryti** — 125; **peikimas** viešoje prakalboje arba rašinyje **Konstitucijos nustatyto valdymo** — 128; **padaryti maištą, perversmą, priešdarbiauti valdžiai** ir t. p. — 129; **nusikalstamoji nevieša propaganda** šiaip žmonėse arba kariuomenėje — 130, 131, 132. Žiūr. Karo Teismų įstatų papildymas V. Z. Nr. 8, § 14.

Kvota: **meluojamas parodymas bekvociant** — 158; **pagarsinimas spaudoje dalyko, iškelto aikštėn kvota**, — 305. Apie kvotų darymą — žiūr. V. Z. Nr. 312, eil. 2099.

Labdarių (labdaringoji) įstaiga: jos **tarnautojo arba valdybos nario pakenkimas įstaigos reikalams** — 578.

Laidojimas numirėlių: **palaidojimas** arba **paslėpimas numirėlio, kurį turėjo apžiūrėti teismo gydytojas** — 171; **palaidojimas numirėlio ne kapuose, arba peržengiant taisykles** — 221; **sutrukdytas laidojimo iškilmės dėl peštynių arba netvarkos darymo** — 262 d. 3. **Laidojimo ir mirties priežasčių registracijos taisyklės**, V. Z. Nr. 277. žiūr. Lavonas.

Laikai (terminai): **pasenėjimo laikai** — 14 d. 3, 68—71; **bausmių laikai** — 16—20; **bausmių laikų sudėjimas** — 66; **kalinasis laikas** — 22, 31, 34, 35; **lygtinai atleistos bausmės bandomasis laikas** — žiūr. pried. I ir II; **teisių atėmimo arba aprėžimo laikas** — 31, 69.

Laikraštis: 293, 294, 303, 304, 306; 307; 309. žiūr. pried. V § 12 ir pried. XI.

Laisvė: **nusikaltimai asmens laisvei** — 498—512; **atėmimas asmens laisvės** — 498, 499, 500, 649. Žiūr. Konstitucija (V. Z. Nr. 275) apie laisvės garantijas: **asmens neliečiamumo** § 12; **buto neliečiamumo** — § 13; **tikėjimo ir sąžinės laisvės** — § 14, 84, 85, 87; **korespondencijos** — § 15; **žodžio ir spaudos** — § 16; **susirinkimų** — § 17; **draugijų** — § 18; **darbo iniciatyvos** — § 89.

Laiškas: **svetimo laiško atvokavimas** arba **atplėšimas** ir **pagarsinimas jo turinio** — 542, 680. žiūr. Korespondencija.

Laivas: **karo laivas** — 108 d. 3, 112 d. 1, 113; **nelaikymas taisyklių apie saugojamąsias priemones nuo gaisro laive** — 236, 237; **prekybos laivas** — 361, 362; **jūrų laivas** — 370, 371, 372; **nelaikymas taisyklių apie laivų statymą, itaisymą, iš-**

krovimą, naudojimąsi prielaukomis, uostų įtaisymais ir t. p. — 387; nelaimė (avarija dėl neleistino kūrenimo ugnies krante arba pašvyturės apylinkėje — 392; priėmimas laivų plaukimo tarnybon žmogaus, kuris tam neturi teisės arba netinkamas — 400; nelaikymas taisyklių apie pagalbos suteikimą skęstančiam laivui — 493, 494; laivo kapitono arba laivavedžio palikimas pavojuje keleivių — 492, o taipogi nesistengimas juos gelbėti — 495; laivo tarnautojo peržengimas tarnybos pareigų tuo metu, kai laivui grėsė pavojus — 496; laivo sužalojimas — 550 p. 7, 558, 564, 566; vogimas turto, kuris yra pavojuje dėl laivo skendimo — 582, žiūr. Keleiviai.

Laivyba. Laivų plaukymas (sudochodstvo): neklausimas teisėto reikalavimo asmens, nuo kurio pareina nepavojumas laivui plaukti — 139, o taipogi pasipriešinimas jam — 142, arba vertimas asmens smurtu neiti pareigas — 148; sutrukdytas arba kiudymas laivui plaukti dėl nelaikymo taisyklių apie jų praleidimą per tiltus, arba sunkimų metimą kelio vaгоje — 386, 395; sugadinimas arba sužalojimas laivo nepavojumui įspėti ženklų — 558 p. 3, 566 p. 3; sužalojimas įtaisymo laivams plaukti — 557, 565; netikras iškėlimas įspėjamo ženklo, nelaikymas taisyklių laivų plaukymo nepavojumui apsaugoti ir t. p. — 559, 567.

Lavonas — 171, 221. Lavonų iškaskimo ir pervežimo taisyklės, V. Ž. Nr. 241; žiūr. Laidojimas.

Leidėjas: 294, 303, 304, 306, 533 d. 2; 615 d. 2; išleidimas savo valia svetimo literatūros kūrinio ir t. p. peržengimai autoriaus teisės — 620.

Leidiniai — žiūr. Spaudiniai.

Lengvinimas ir keitimas bausmių: 53—59; bausmės lengvinimas už pasikėsinimą — 49; bendrininkui dėl ypatingų asmens santykių ir sąlygų — 51 d. 4; dalyviui pranešusiam apie nusikalstamą sąjungą (bendrii) — 127; lengvesnė bausmė — 10, 14; žiūr. pried. III, XXV ir XXVI.

Liežuvavimas — žiūr. Šmeižimas.

Līga: proto līga — 467, 500, žiūr. Limpamos ligos.

Ligonis: nesuteikimas jam medicinos pagalbos — 497.

Limpamos ligos: nepranešimas apie susirgusius limp. ligomis žmones — 206; nelaikymas taisyklių apie priemones žmonių sveikatai apsaugoti — 207, 646; parsisamdžiusios žindytės arba auklės nutylėjimas apie sirgimą limp. liga — 208; nepranešimas apie susirgusius naminius gyvulius — 243, o taipogi apkrėstus augalus — 244.

Lina: peržengimas taisyklių jiems pardavinėti — 342

Literatūra: nelegali literatūra užsienio organizacijų — pried. VII § 3. žiūr. Autoriaus teisės, cenzūra, spaudiniai, kontrafakcija, pornografija.

Laiduotinis liudijimas — 413 d. 2.

Liudijimas — žiūr. Melagingas liudijimas.

Liudytojas (svidietel): atėmimas teisės būti liudytoju su tartimis arba notariniams aktams — 30 p. 9; melagingas paliudijimas (parodymas), bekvočiant arba išklausinėjant teisme — 158; atsisakymas atlikti liudytojo pareigą — 172; liudytojo davimas laiduotinio liudijimo nusikalstamai santuokai (vedybai) sudaryti — 413 d. 2; vertimas kaltininko ar liudytojo pasisakyti arba paliudyti — 676.

Liudytinis dokumento sutvirtinimas (svidietelskaja skriepa) — 30 p. 9, 445 p. 2.

Lizdai paukščių: jų išdraskymas, arba ėmimas iš jų kiaušinių ar paukštyčių — 248.

Lydimas miško (plėšimas ir vertimas kita dirva) be leidimo, arba peržengiant miškų tausojimo taisykles — 255—258. žiūr. V. Ž. Nr. 302 eil. 2024.

Lygtinis nuteisimas — žiūr. pried. I ir II; kariniams teisėmams — V. Ž. Nr. 329.

Lygtinis paleidimas — 23; laikinis paleidimas — žiūr. pried. III ir XXVI.

Lošiamosios ir pasjanso kortos: peržengimas taisyklių joms pardavinėti — 343; jų padirbimas, vartotų plovimas arba valymas su tikslu parduoti, o taipogi pardavinėjimas su netikromis banderolėmis — 344. Jų monopolizacijos įstat. ir instrukcija — V. Ž. Nr. 68, 152, 240, 297.

Lošimai draudžiamieji: įtaisyimas uždraustų lošimų arba pavedimas tokiam lošimui savo būsto — 289; leidimas lošti karčiameje ir t. p. įstaigoje — 315 p. 2.

Loterija — 332, 333 443 p. 9; žiūr. Loterijų taisykles, V. Ž. Nr. 176.

Lupikavimas (rostovščičestvo) — 608, 609, 610.

Mainomoji kontora, krautuvė: įsteigimas be leidimo, pinigų main. kontoros — 318; neleistinos operacijos — 321—323.

Maisto dalykai: nelaikymas reikiamo tyrumo ir švarumo, gaminant arba parduodant — 209; nesveikų arba netikrųjų gaminimas arba pardavinėjimas — 210—218; nelaikymas taisyklių apie kaimo gyventojų aprūpinimą maistu — 241, 647; pakėlimas kainų (spekuliacija) — 242; sandėlio sužalojimas arba sunaikinimas — 550 p. 4, 562, 568; tarnautojo įženklinimas nežalingumo ženklų maisto dalykų, nepatikrinus jų — 686

Maistas — 121, 129 d. 2, 130; žiūr. Sukilimas.
Maldykla. Maldos namai — 73 p. 2, 74 p. 2, 75, 76, 77, 379, 380, 381, 553, 562; 563; 588 p. 2. žiūr. Bažnyčia.
Malkos: jų sandėlio sunaikinimas — 562, 568. žiūr. Sieliai; miško kirtimas.
Malonė: palengvinimas baudmės vertam malonės — 53; Malonės ist. — žiūr. pried. IV.
Maras (epidemija, epizootija) — 207, 243. žiūr. Limpamos ligos.
Marģarinas: peržengimas taisyklių jam gaminti, laikyti arba pardavinėti — 214.
Matai, saikai ir svarai: netikri, neįspauduoti arba draudžiamieji vartoti — 363; netikrųjų įspaudavimas arba įkleimavimas — 685. žiūr. Matų, saikų ir svarstyklių įstatai, V. Ž. Nr. 34, 145, 249 ir 323.
Matavimo ženklai: jų sužalojimas arba perkėlimas — 549 p. 2.
Mažamečiai: mažametis, kuriam nesukako 10 m., nepakaltinamas — 40; draudimas juos priimti tarnu karčiamoje, arba leisti ten jiems gerti svaigius gėralus — 315 p. 4; peržengimas taisyklių apie mažamečių darbą fabrike ir t. p. — 365, 366, 421; palikimas jų pavojuje — 489, 490; atsakomybė už prižiūrimojo mažamečio padarytą nusikaltimą — 423.
Mebliuoti kambariai: isteigimas, peržengiant taisykles, arba neturėjimas nustatytos įskabos — 267.
Medaliai: 28, 272 p. 3, 359, 427—436.
Medicinos praktika: vertimasis jaja, neturint teisės — 195. Medicinos praktikos teisių istat. V. Ž. Nr. 190, 241. Medicinos felčerių ist. V. Ž. Nr. 225, 262.
Medis. Aušančio svetimame miške medžio savo valia nukirtimas arba pagrobimas — 624, o taipogi sėklinio — 624 d. 2; miško medžio sužalojimas įkirtimais, žievės atplėšimu ir t. p. — 625 p. 6. Sodno, parko ir šiaip jau ne miško medžio nukirtimas — 547, arba pagrobimas — 581.
Medžioklė. Medžiojamieji gyviai: jų medžiojimas draudžiamu būdu, neleistu laiku arba draudžiamoje vietoje (rezervate) — 247; baudžiamas nudobimas stumbro, briedės, elnės, stirnos arba jų jauniklio (veršiuko) — 250; nešiojimas, pardavinėjimas ir t. p. draudžiamu metu sumedžiotų gyvių — 251; medžiojimas, neturint medžioklės bilieta — 247 p. 1, arba neparodymas medžiojant bilieta, pareikalavus medžioklės prižiūrovui — 249; padirbimas netikrojo medžioklės bilieta — 443 p. 7; savavališkas medžiojimas svetimoje žemėje, o taipogi išvaymas žvė-

rių arba paukščių iš svetimos žemės — 623. Medžioklės ist. — žiūr. pried. XXII; Instrukcija — V. Ž. Nr. 202, 260.

Meistras: žiaurus jo elgimasis su mokiniu arba pusmeistriu — 282; mokinio arba darbininko nužudymas savo meistro arba šeimininko — 455 p. 5.

Melagingas įskundimas — 157.

Melagingas liudijimas, paliudijimas (lžesvidietelstvo): bekvociant arba beteisiant baudž. byloje — 158. žiūr. Kreiva priesaika.

Melagingas parodymas (pokazanije) teismo organams: apie aplinkybę, kuri yra teisėta vada pašalinti arba nušalinti nuo parodymo arba dalyvavimo byloje — 161 p. 1; apie nebuvimą kliūčių gauti leidimui byloti kitų reikalais, arba apie skaičių toje teismo apygardoje vestų bylų — 161; apie savo lėšas, kad gavus neturto teisės žyminį — 161 p. 3; nusigyvenusio skolininko apie savo turimą turtą — 599, 600; kredito įstaigos, dalininkų arba akcininkų b. vės vedėjo apie turtą įstaigos jai subankrutavus — 601; skolininko apie savo lėšas skolintojams atlyginti — 606 d. 1; buv. Kuršo gub. dalyje (Palangos valsč.) apie turto palikimą — 606 d. 2; tarnautojo išgavimas, nesutampamomis su tiesa priemonėmis, netikro parodymo iš kaltinamojo, liudytojo ir t. p. — 676.

Melagingas pareiškimas arba pranešimas: apie nebūtą nusikaltimą — 156; pasui gauti — 271; apie prekybos arba verslo įstaigų apyvartą ir pelną — 327, 328; vyresnybei apie tarnybos reikalus — 669, 670; žiūr. Pranešimas.

Melagingas paskatas (ložnyje sluchi): 263—265.

Melagingas patikrinimas savo asmens — 273, 275.

Melagingos žinios: apie savo asmenybę — 275; apie valstybės įstaigas arba vyriausybės veikimą — 263¹, įrašymas neteisingų žinių į dokumentą arba nustatytąsias knygas — 667 p. 2; tarnautojo pranešimas arba patvirtinimas netikrų žinių apie jo einamos tarnybos reikalus — 669, 670; suteikimas melagingų žinių arba apyskaitos, kad būtų pamažintas verslo mokestis — 327, 328.

Melioracija: nelaikymas taisyklių apie griovių kasimo ir žemės nusausinimo darbus — 261; neatlikimas uždėtos prievolės laikyti melioracijos įtaisymus, arba jų gadinimas — 261¹.

Menas: meno dalyko sužalojimas — 550 p. 2.

Mergina nelytėtoji: pažeidimas jos mergystės vainiko — 515 p. 3; savadavimas paleistuvauti — 524 p. 2. žiūr. Moteris, sanguliavimas.

Metrikai. Metrikacija: nusikalstamas sudarymas metriku,

arba peržengimas metrikacijos taisyklių — 413, 424, 425, 426; žiūr. Konstit. V. 2. Nr. 275 § 86.

Mezliava: rinkimas mezliavos bažnyčiai be leidimo arba prasimanytu tikslu per apgaulę — 277.

Miltai maistui: primaišymas į juos nenaudingų maistui dalykų — 213; nelaikymas taisyklių apie prekiavimą jais — 341. Miltų ir duonos prekybos taisyklės, V. 2. Nr. 316.

Mineralinių vandenių versmės ir gydomieji dumblai: neleistini darbai jų apsaugojimo apylinkėje — 384.

Minia: netvarkos darymas bažnyčioje — 75 d. 2, 77; išniekinimas valstybės ženklų arba Vyties — 136; kėlimas peštynių trukšmo ir t. p. — 262; žiūr. Sambūriai.

Mirtis: dėl kūno sužalojimo — 262, 404, 467, 469; dėl neprašymo apie matytą pavojų žmogaus gyvybei — 491. žiūr. Dvikautės, padarymas galo.

Mirties bausmė: 2 p. 1, 2^a, 15, 25, 28, 29, 53, 57 p. 1; 58, 68, 108; karo padėties metu — pried. V § 14; už ginkluotą sukiimą — pried. VI § 2; už dalyvavimą užsieny sudarytose teroristinėse organizacijose — pried. VII § 1, 2 ir 3.

Mirusis: mirusio šeimos nario įžeidimas — 530.

Miškas: nelaikymas taisyklių apie plukdymą — 386; sužalojimas arba naikinimas, padegant ir t. p. — 562 d. 2, 568; pagrobimas pagamintos ir sukrautos miško medžiagos, arba pavogimas iš miško sandėlio — 581; savavališkai nukirstos miško medžiagos įgijimas arba jaja vertimasis — 626; įtaisymas savo valia svetimame miške plytų arba ugnies kuriamos gamyklos — 629; buvimas svetimame miške be pateisinamos priežasties — 630; menki pasinaudojimai svetimu mišku, dėl kilusiojo kelyje būtino reikalo, nebaudžiami — 631; savavališkas sienavimas arba žolės pjovimas svetimame miške — 633 p. 7 ar 625 p. 2. žiūr. Ganymas, grybavimas, medis, medžioklė, rovimas kelmų, apsauginiai miškai.

Miško dirbiniai ir gaminiai: savo valia jų gaminimas svetimame miške — 625 p. 1; perviršytas jų pagaminimas — 625 p. 3. žiūr. Miškų Statuto 262, 266, 762 ir 763 str.

Miško kirtimas: peržengiant miškų tausojimo taisykles — 255, 256, 258, 260; savo valia svetimo miško kirtimas — 624—627; perviršytas miško kirtimas — 625 p. 3; nebaustinas menkas miško kirtimas būtiliams reikalams kelyje — 631; miško kirtimas, prieš gavus nustatytąjį bilietą (orderį), arba savo valią išvežimas neįkleimutos miško medžiagos — 628. žiūr. Medis.

Miško lydymas — žiūr. Lydymas.

Miško pabiros arba pakratos: uždraustas jų rinkimas apsauginiame miške — 257.

Miško skynimas (rasčistka): peržengiant miškų tausojimo taisykles — 256, 258; savo valia svetimo miško skynimas — 625 p. 2.

Miškų tausojimas (sbereženije, ochrana liesov): peržengimas miškų tausojimo taisyklių — 255—260. žiūr. Privatinių savininkų miškams prižiūrėti ir valdyti taisyklės, V. 2. Nr. 302, 314.

Miško verteiva (liesopromišlennik): įgijimas ar vertimasis savavališkai nukirstąja miško medžiaga — 626 d. 3.

Mobilizacija — 192^a, 193, 687. žiūr. Karo padėtis.

Modelis — 358, 621.

Mokesčiai (mokesniai): suteikimas mokesčių įstaigoms melagingų žinių arba apyskaitos, ad kbūtų pamažintas verslo mokesčiai — 327, 328.

Mokykla: įsteigimas mokyklos be leidimo arba ėjimas mokytojo pareigų, kai tas nusižengėliui buvo uždrausta — 290; fabriko arba amato įstaigos prižiūrėtojo nedavimas galimumo mažamečiams darbininkams lankyti mokyklą — 365.

Moneta (metalinis pinigai): 279, 427—432, 436. Monetų įstatymas — V. 2. Nr. 167, 189, 296. žiūr. Bilonas, pinigai.

Motina: atsisakymas maitinti ar karšinti savo motiną — 419; motinžudystė — 454; nužudymas begimdant savo pavainikio arba nesantuokinio kūdikio — 461; padarymas galo savo gemalui — 465. žiūr. Gimdytojai.

Moteris, moteriškė: taisyklės apie bausmės atlikimą — 41, 55, 58; peržengimas taisyklių apie moterų darbą fabrikuose arba įmonėse — 366; uždarymas paleistuvavimo name moteriškės neirašytos į prostitučių sąrašą — 500 p. 2; pagrobimas nepilnametės piktam naudoti jos nekaltybę, paleistuvauti arba paženkti jos garbei — 505; telkimas moterų į paleistuvavimo namus — 527 p. 2; nepilnametės priėmimas į paleistuvavimo namus — 529. žiūr. Mergina, gašlavimas, gimdyvė, prostitutė, sągulavimas, sąvadavimas.

Muitas — žiūr. pried. XIX.

Mušlėnės — žiūr. Niokojimas, peštynės.

Muzejus: sužalojimas jo meno arba mokslo doikto — 550 p. 2; muzejaus būsto sužalojimas arba sunaikinimas — 562 d. 3, 563, 564.

Muzika: uždrausto muzikos kūrinio sudainavimas arba sugrojimas viešumoje — 302; peržengimas autoriaus teisių — 620, 622.

Naktis: nusikalstamieji darbai, padarytieji nakčia kvalifikuojami, — 511 d. 2, 512 d. 2, 581 d. 2, 583, 584, 624 d. 2.

Namai — žiūr. Areštinės, bažnyčia, būstas, darbo namai; kalėjimas, maldykla, paleistuvavimo namai, prekybos namai, statyba. Laikinas įstatymas apie namus suimtiems, V. Ž. Nr. 7, 189.

Naminiai gyvuliai: neatsargus laikymas pavojingo nam. gyvulio — 230 p. 4; apsiundymas žmogaus šuniu arba kitu gyvuliu — 233; nepranešimas apie susirgimą maru arba limpamomis ligomis — 243, o taipogi nelaikymas taisyklių apie apsaugojamas nuo apkrėtimo priemones — 245; kankinimas be reikalo — 287; tarnautojo nesirūpinimas, kad būtų laikomos taisyklės apie apsaugojamas nuo apkrėtimo priemones — 648.

Natūralinės savivaldybinės pareigos: jų neatlikimas — 194; tarnautojo neteisėtas reikalavimas atlikti neprivalomą darbą — 665.

Naudojimas savo valia: teismo sprendimu atimtomis teisėmis — 177 p. 3; svetimu turtu — 623—634.

Naudos veržimas (lichomstvo): tarnautojo išreikalavimas neprivalomos pajamos, o taipogi darbo pareigos atlikimo — 664, 665. žiūr. Kyšnavimas.

Naujokai: neprisirrašymas prie naujokų šaukiamos nuovados — 179, 180; neatvykimas laiku į naujokų ėmimo Komisiją, arba nestojimas kariuomenėn — 180, 182, 186, 187. žiūr. Burto traukimas, kariuomenė ir pried. V § 14 p. 9.

Neapsižiūrėjimas tarnautojo — 636, 639, 640, 641, 642, 645, 649. žiūr. Apsileidimas.

Neatsargumas: kaip apsilaidimo pasėka — 43 d. 2; bendroji sąvoka — 48; su paraku arba kitu sprogstamuoju dalyku — 227 d. 3; su ginklu, su kietais dalykais, su skystimais, su naminiais gyvuliais, nepastatymas darbų vietoje reikiamo nepavojumui apsaugoti ženklo ir t. p. neatsargumai — 230; važinėjant mieste ar kaime — 231; laikant laukinį žvėrį — 232; nužudymas per neatsargumą — 464, o taipogi kūno sužalojimas — 474; neatsargių sužalojimo darbų nebaustinumo sąlygos — 503—568, 569.

Neatsilygintinis turto perleidimas, vengiant mokėti skolas. — 599, 600, 601.

Nedavimas žinios: apie įvykusį gaisrą — 239; apie susirgusius limpamomis ligomis žmones — 206, o taipogi naminius gyvulius — 243, arba apkrėstus medžius ar augalus — 245; apie gimimą arba mirimą — 424. žiūr. Nepranešimas.

Nedoringi veiksmai, pasielgimai arba užsiėmimai: jų pada-

rymas numirėliui — 79; tėvų arba globėjo vertimas nepilnamečio elgetauti arba kitu nedoru darbu užsiimti — 420. žiūr. Begėdinti pasielgimai.

Neganda — 263, 576, 582 p. 2 žiūr. Visuomenės neganda.

Negerbimas valdžios: reiškimas valdžiai negerbimo nepadoriu elgesiu įstaigoje — 154; parodymas negerbimo svetimai vyriausybei, įžeidžiant jos diplomatinį agentą — 535 d. 2.

Neįsagalėjimas — žiūr. Bejėgis žmogus, bejėgiskoji padėtis, neturtas.

Neišsugalėjimas — žiūr. Bankrutavimas, nusigyvenimas.

Neišmanymas, kaipo lengvinamoji bausmė aplinkybė, — 73, 74, 76, 79; sudarymas nenaudingos sutarties, pasinaudojant nukentėjėlio neišmanymu arba neprityrimu — 611.

Neitralitetas: peržengimas valstybės neutralumo taisyklių — 137.

Nekaltybė lytinė: jos piktam naudojimas, galaujant, sąguliaujant arba sąvadaujant paleistuvauti — 513, 516, 520, 524 p. 2.

Neklausymas samdytojo — tarnų, pusmeistrių, laukų darbininkų, amato mokinio, — 377.

Neklausymas savo tėvų — 419, 417.

Neklausymas valdžios: 138—155 žiūr. Pasipriešinimas valdžiai.

Nelaikymas privalomo (priverčiamojo) įsako, kai už tai tam tikros bausmės nenumatyta — 138.

Nelytėtoji mergina: jos sąvadavimas paleistuvauti — 524 p. 2 žiūr. Nekaltybė lytinė.

Neliečiomybė — žiūr. Būstas, asmens laisvė ir laisvė.

Nenaudinga turto sutartis: sudarymas prievarta — 590; skatinimas apgaulėmis sudaryti — 591 p. 3; nenusimanančiojo žmogaus skatinimas prižadais susidėti nenaudinga sutartimi — 611; raginimas susidėti nenaudinga sutartimi, grasant pagarsinti diskredituojančias žinias (šantažas) — 615.

Nenuovoka (bezsoznatelnoje sostojanije): kaip nepakaltinamoji aplinkybė — 39; atėmimas tarnautojui nuovokos, kad jis negalėtų savo pareigos eiti — 147, 148; palikimas pavojuje žmogaus be nuovokos — 489, 490; nesuteikimas pagalbos žmogui be nuovokos — 497; sąguliavimas, atėmus vyriškiui arba moteriškei nuovoką — 516, 522; pagrobimas svetimo turto, atėmus nukentėjėliui nuovoką (plėšimas) — 589.

Nepadorus pasielgimas: valstybės arba visuomenės įstaigoje — 154; viešojoje vietoje — 280.

Nepaklausymas, nepaklusnumas — žiūr. Neklausymas.

Nepakaltinamumas — 39, 40, 41, 42, 43, 44.

Nepavojumas Lietuvai iš šalies: pranešimas svetimai valstybei krašto apsaugos paslapčių — 111, 112; tarnautojo pametimas dokumento, arba kitokio krašto apsaugos slėpinio, arba neatsargus tokio dokumento saugojimas — 654.

Nepilnamečiai: nepilnamečio ligi 17 m. nepakaltinamumas — 41 d. 1; atidavimas nusikaltusio nepilnamečio atsakomai priežiūrai, į auklėjamąją drausmės įstaigą ir t. p., o nepilnamečės, be to, į vienolyną — 41; pakeitimas jiems bausmių — 55, 57; pagrobimas nepilnamečės merginos, piktam naudojant jos nekaltumą arba pažeidžiant jos garbę — 505; gašlavimas, sangūliavimas su nepilnamečiu arba nepilnamečė — 513, 514, 515, 516, 520, 521, 523; sąvadavimas nepilnamečės paleistuvauti — 524; tėvų katro arba auklėtojo pataikavimas nepilnamečiui arba nepilnamečėi paleistuvauti — 525; sudarymas su nepilnamečiu žmogui jam nenaudingos sutarties — 611.

Nepranešimas policijai arba kam reikia: apie žinomą su manytą arba imtąjį daryti nusikaltimą kito žmogaus — 162, 163. apie žinomą dalyvį didžiojo nusikaltimo — 164 ir pried. VII § 4; nebaudžiamas nepranešimas, jei tat būtų drauge kaltinamas ir patsai nepranešusis arba jo šeimos žmogus — 170; apie limpamas ligas arba apkėrtimą jomis — 206, 245; apie įvykusį gaisrą — 239; apie įregistravimo arba išregistravimo reikalą gyventojų namuose arba pakeičiųjų viešbučiuose — 266; apie gimimą arba mirimą — 424; apie matytą pavojų kito žmogaus gyvybei — 491; apie primestąjį arba paklydusį vaiką — 504; apie atklydusius gyvulius, arba rastus nežinia keno daiktus — 571; tarnautojo nepranešimas apie žinomą nusikalstamojo darbo sumanytą, arba apie padarytąjį nusikaltimą ir to kaltininkus — 643 d. 3, 644.

Neprietyrimas — 611. žiūr. Neišmanymas.

Neregys: raginimas pasirašyti dokumentą, kuris nesutinka su jo, pasirašiusiojo neregio, valia — 612.

Nerimas: jo sukėlimas pavojaus šauksmu — 263.

Nerūpestingumas — 652, 654. žiūr. Apsileidimas.

Nesveikaprotis: žiaurus elgimasis su juo — 282; žiūr. Proto liga.

Neščia moteriškė: padarymas galo jos gemalui (abortas) — 465, 466; pagimdymas prieš raką dėl priėmėjos kaltybės — 196, arba dėl padaryto jai kūno sužalojimo — 469.

Nešvarybės (srutos, sąšlavos, maita ir t. p.): draudžiamųjų nuleidimas į upę, ežerą ir t. p., arba į nepaskirtą tam reikalui kanalizacijos vamzdį ar šiaip jau priv. įsaku draudžiamą vietą — 385; savo valia vežimas į svetimą žemę — 633 p. 3.

Neteikimas pagalbos žmogui pavojuje — 491, 493, 494, 497

Neteisingas sprendimas (neteisus teisimas — nepravosudije) — 675.

Netesybų lupikiškas ėmimas — 608 p. 2. žiūr. Atsimetimo mokesnis.

Netinkamas nusikaltimui objektas — 47.

Neturto teisė: melagingas pareiškimas neturto teisės žyminiu gauti — 161 p. 3; neturto teisės netikrojo žyminio padirbimas — 443.

Neveiklumas tarnautojo, arba nepasirūpinimas reikiamomis priemonėmis pavestai pareigai atlikti — 639—648. žiūr. Valdžios neveiklumas.

Nežinojimas, kaip nepakaltinamoji aplinkybė, — 43. žiūr. Neišmanymas.

Nieknėkinimas Dievo, tikybos arba šventenybės — 73.

Niokojimas (pogrom): žmonių sambūrio padarytos muštinės dėl tikybų, tautų neapykantos, o taipogi ekonominiiais ar politiniais sumetimais — 122. žiūr. Nuniokojimas.

Notaras: patikrinimas arba patvirtinimas draudžiamo įstatymu akto — 672; nelaikymas nustatytų pavidalų ir apeigų aktams sudaryti — 674.

Nuganymas (potrava) žolės, augalų arba pasėlių; savavališkai ganant gyvulius arba paukščius svetimoje žemėje ar miške — 633 p. 4, 6 ir 8.

Numirėlis — 171, 221, 424. žiūr. Laidojimas, lovonas, mirusis.

Nuniokojimas (razgrom): žmonių sambūrio padarytas aplėšimas arba sunaikinimas svetimo turto tikiybiniiais, tautiniais, ekonominiiais arba politiniais sumetimais — 122 p. 1, 123 p. 2.

Nuodai. Nuodingieji dalykai: gydymas žmonių nuodingais vaistais. neturint medicinos praktikos teisės, — 195; nelaikymas taisyklių jiems laikyti, duoti arba vartoti — 201, 205; laikymas ir pardavinėjimas be leidimo, arba peržengiant taisykles — 204; nudažymas nuodingais dažais namų apyvokos daiktų — 211. žiūr. Nuodų sąrašas, V. Ž. Nr. 282.

Nunuodijimas žmogaus — 455 p. 10. žiūr. Apnuodijimas.

Nuoskauda (obida) — 530. žiūr. Įžeidimas, smurtas, šmeizimas.

Nuotaka — žiūr. Jaunoji.

Nuovoka: atėmimas tarnautojui nuovokos be jo noro — 147, 148. žiūr. Nenuovoka.

Nuplėšimas: valdžios skelbimo, įsakymo, valsybės ženklo ir t. p. — 155.

Nusavinimas uždraustojo, įkeistojo, areštuotojo arba sekvestruotojo savo turto, kad pakenkus laiduotojui arba skolintojui — 607..

Nusigyvenimas (nesostojatelnost), nusigyvenėlis — žiūr. Bankrutas, bankrutavimas.

Nusikaltėlių išdavimas — 13. Nusikaltėlių išdavimo sutartys (konvencijos) Lietuvos su: Latvija ir Estija V. Z. Nr. 157; Jungt. Amerikos Valstybėmis — V. Z. Nr. 172; Anglija — V. Z. Nr. 256, 283, 286; Belgija — V. Z. Nr. 276; Prancūzija — V. Z. Nr. 315.

Nusikaltimas — 3.

Nusikalstamumas — 39, 40—47.

Nusikalstamas darbas: 1, 2, 3,; jo pakaltinamumas — 39, 42—47; neatsargus ir tyčios — 48; tolygus arba vienodas — 64, 67; tolydinis arba tolydžio tęsiamasis — 70.

Nuslėpimas (nutylėjimas): žindybės arba auklės savo limpamos ligos — 208; nuslėpimas priežasčių, kurios kliudo gauti prekybos arba verslo leidimą (patentą) — 335; nuslėpimas aplinkybės, kuri daro santuoką (vedybą) negalinga — 410, 411, 412; nuslėpimas žinių apie savo turta — 161 p. 3, 601 p. 1, 606. žiūr. Paslėpimas, slapstymas, slėpikavimas.

Nusmerktojo nužudymas — 15, 25, 28, 29. žiūr. Kaliniai, mirties bausmė.

Nusizengimas — 3 d. 3.

Nusizudymas: teikimas priemonių nusizudyti — 462; įkalbinėjimas arba padėjimas nusizudyti — 463; ištraukus burtą arba kaip kitaip susitarus (amerikiečių dvikautės) — 488.

Nusprendimas — žiūr. Sprendimas

Nusukimas mato, saiko arba svorio — 591.

Nuteisimas — žiūr. Lygtinis nuteisimas.

Nutylėjimas — žiūr. Nuslėpimas.

Nutrėmimas — 2 p. 3 2², žiūr. Ištrėmimas.

Nuvertimas vyriausybės, (ginkluotasis perversmas): dalyvavimas sąjungoje, susidariusioje nuversti esamą valdžios santvarką — 126; kurstymas, arba propagandos spaudinių skleidimas, daryti ginkluotąjį perversmą — 129, 130; ginkluotas sukilimas nuversti įvestai Konstitucijos santvarkai — žiūr. pried. VI ir VII.

Nužudymas: 453—466, 481—488; kvalifikuotasis — 454, 455, 456; privilegijuotasis — 458, 459, 460; motinos vaikžudytė — 461; gemalui galo padarymas — 465, 466; nužudymas valstybės išdavimo tikslu — 108; dvikovoje — 482, 483, 484, 486; nužudymas karo padėties metu — žiūr. pried. V § 14 VI § 10 ir VII § 2, 5.

Ziūr. Mirties bausmė, nusizudymas, atentatas.

Objektas nusikaltimo: nebūtas arba netinkamas daiktas nusikaltimui daryti — 47.

Obligacijos: padirbimas netikrųjų — 428; išleidimas neapdraustų arba didesnei sumai negu yra leista — 580 p. 4 ir 5.

Oras: jo apkrėtimas iš fabriko, gamyklos ir t. p. — 311.

Ordinai: suteiktų ordinų atėmimas teismo sprendimu — 28; viešas segėjimas ne savo ordinu arba pasižymėtinu ženklu — 272.

Organizacijos slaptosios arba teroristinės: priklausymas prie slapėtų nusikalstamų politinių organizacijų — žiūr. pried. VI § 6, 7; užsieny sudarytosios teroristinės organizacijos kėsintis prieš Lietuvos valstybę ar valdžią — žiūr. pried. VII.

Pabarimas: nepilnamečiai nuo 10 ligi 17 m. arešto arba baudos vietoje baudžiami teismo pabarimu — 55 p. 3.

Pabauda pinigine — žiūr. Bauda, baudinis ieškas.

Pabėgimas: iš kariuomenės — 191, 192, 192¹; kalinio arba suimtino pabėgimas — 173, 174—176; tarnautojo nepasirūpinimas suimti pabėgusį kalinį — 645, o taipogi nerūpestingas saugojimas kalinio — 652.

Padėgimas: nepakaltinamasis padėgikas būtinai atiduodamas į gydyclą — 39; grasymas padėgimu — 510; padėgimas svetimo turto — 562, 563, 568; apdraustojo savo turto padėgimas, norint gauti draudimo pinigus — 598.

Padėjikai (padėjėjai). Padėjikavimas (padėjimas): už padėjikavimą (p o s o b n i č e s t v o) baudžiama kaip už bendrininkavimą — 51 p. 3; padėjimas iš kariuomenės pabėgti — 191, nusizudyti — 463, 488; dvikautėms daryti — 487 d. 2; savo valia svetimą mišką kirsti arba pagrobti — 624 d. 3; padėjimas kyšiamui — 660.

Padirbimas netikrų arba perdirbimas įrodomųjų daiktų — 159; pinigų — 279, 427—431, 436; žyminių markių ar banderolių — 433, 434, 435; padirbimas žetono — 443. žiūr. Falsifikacija maisto dalykų, raštų suklastojimas

Padorumas: pažeidimas viešo padorumo — 280.

Pagalba: žiūr. Neteikimas pagalbos.

Pagarsinimas: kliudymas tarnautojui įstatymą, priv. įsaką pagarsinti — 142; tarnautojo nepasirūpinimas įstatymą ir t. p. pagarsinti — 640. žiūr. Garsinimas, paskelbimas.

Pagrobimas: numirėlio arba lavono — 79; svetimo vaiko — 502; nepilnametės merginos, kad pakenkus jos nekaltybei arba garbei — 505, neištekęsios moteriškės dėl susituokimo su ja — 506; savo turto, kuris yra įkeistas arba suareštuotas

607; nesudoroto medžio iš svetimo miško — 624. žiūr. Nunio-
kojimas, plėšimas, vagystė.

Pagunda: niekniekinimas Dievo arba bjaurojimas šventė-
nybės dėl žmonių pagundos — 73, 74; pagundos darymas begė-
dišku pasielgimu viešoje vietoje — 280. žiūr. Kurstymas.

Paimtis (vyjemka) — 656. žiūr. Krata.

Pajunkimas (privyčka) nusikalstamai elgtis — 55 p. 3, 64;
dykaduoniauti arba elgetauti — 276.

Pažaltinamumas (vmieniajemos) — 39. žiūr. Nepakal-
tinamumas.

Pakartojimas nusikalstamojo darbo — 67. žiūr. Recidivas.

Pakeitimas bausmių: 53—59, 65 d. 2 žiūr. Lengvinimas.

Pakeleivių įstaiga (viesbutis) — 266.

Pakėlimas kainų maisto ar būtino reikalo dalykams (spe-
kuliacija) — 242.

Pakenkimas kreditui arba kredito pažeidimas, paskel-
biant slepiamus dalykus — 544, 545, 546.

Pakorimas — mirties bausmė, — 15. žiūr. Nužudymas.

Palaidojimas — 78, 171, 221. žiūr. Laidojimas.

Paleidimas kalinio: laikinas paleidimas — 23; pried. III,
XXV. žiūr. Lygtinis nuteisimas, pabėgimas.

Paleistuvė — žiūr. Prostitutė.

Paleistuvystė — 280, 513—529. žiūr. Prostitucija, gašla-
vimas, sangūliavimas, sąvadavimas.

Paleistuvavimo namai: uždarymas į juos moteriškės, nei-
rašytos į prostitučių sąrašą — 500 p. 2; telkimas ten moteriš-
kių — 527 p. 2; priėmimas nepilnametės arba sulaukymas juose
prostitučių, norinčios mesti savo verslą — 529.

Palikimas pavojuje žmogaus, nesuteikiant jam galimos pa-
galbos, — 489, 490—497.

Paliudijimas — žiūr. Liudytojas, melagingas liudijimas, pa-
rodymas.

Pamainymas vaiko — 502.

Pamaldos arba viešas šventimas: kliudymas jų apeigomis
arba šventimui — 75, 77; vertimas dvasininko smurtu jas atlikti
arba nutraukti — 80; niekniekinimas Dievo arba išniekinimas
tikybės dalykų, beinant viešąjį šventimą — 73 d. 2, 84 d. 2.
žiūr. Bažnyčia.

Pamišėlių ligoninė: uždarymas į ją žmogaus nesergančio
proto liga — 500 p. 1.

Pamestina kaina — 610. žiūr. Kaina.

Paminklas: viešojo paminklo sužalojimas — 550 p. 1 kar.
paminklo sužalojimas — 554.

Panika: sukėlimas panikos visuomenėje arba biržoje, pa-
leidus melagingą paskalą — 263, 264. žiūr. Nerimas.

Papirkimas: tarnautojo kyšio davimu — 149, 150; liuditojo,
nusimanėlio arba teismo vertėjo papirkimas — 158 d. 2. žiūr.
Kyšis.

Parakas — 225, 226, 227, 582 p. 3. žiūr. Sproginiai.

Paranga (podriad): atėmimas statybos parangų teisės už
netinkamą tokių darbų atlikimą — 561; tarnautojo pagarsini-
mas parangų arba priestatų derybų slėpinio — 655 p. 3.

Pardavimas. **Pardavinėjimas,** peržengiant taisykles: me-
dikamentų, vaisių ar nuodų — 197, 198, 204; maisto ar gėrimo
dalykų — 209, 210—219; sprogstamųjų dalykų — 227; žibinamo-
jo aliejaus — 235, 340; sumedžiotų draudžiamu laiku gyvių —
251; begėdiškų rašinių arba paveikslų — 281; spaustuvės įtaisų
arba spaudmenų — 295; uždraustų arba necenzūruotų leidi-
nių — 298; svaigiųjų gėralų — 315, 317; procentinių popierių
— 321; neleistos loterijos bilietų arba laimėjimų paskolų bilie-
tų — 333; bažnytinių paveikslų, žvakių ir t. p. — 336, 337—339;
linų arba kanapių — 342; bilietų pramogoms be nustatytosios
rinkliavos mokesčio — 345; aukso arba sidabro ir jų dirbinių
— 348, 349, 350; pardavimas žmogaus vergovėn arba nelaisvėn
— 501; svetimo arba nebūto turto, o taipogi savo turto, nusle-
piančio jo apsunkinimus — 593; turto pardavimas, einant netei-
setu tarnautojo parėdymu, pasipelnymo tikslu — 664.

Pareiškimas — žiūr. Melagingas pareiškimas, pranešimas.

Parodymas, liudijimas (pokazanije) — žiūr. Melagingas
parodymas.

Parvertimas smurtu arba grasymu iš vienos tikybės į
kitą — 87.

Pasas: gyvenimas arba iškeliavimas be paso arba pase-
nėjusiu pasu, o taipogi laikymas darbininko arba tarno be tin-
kamo paso — 269; iškeliavimas užsienin be paso — 270; mela-
gingas pareiškimas pasui gauti — 271; pateikimas valdžiai sve-
timo arba netinkamo paso savo asmenybei patikrinti — 273; pa-
dirbimas netikrojo arba perdirbimas paso — 442. Pasų įstatai,
V. Ž. Nr. 18, 28, 40, 55, 85, 94, 185, 293, 341. Užsienių pasams
duoti taisyklės, V. Ž. Nr. 271, 291, 309, 337. Klaipėdos krašto
piliečiams pasus duoti taisyklės, V. Ž. Nr. 202. žiūr. Pilietybė.

Pasažirai — žiūr. Keleiviai.

Pasėliai: jų sužalojimas arba sunaikinimas — 549 p. 3, 562,
568; jų nužanymas, skynimas arba nupjovimas savo valia sveti-
moje žemėje — 633.

Pasėnėjimas (davnost) — 14, 68—70.

Pasielgimas — žiūr. Atsakus, begėdiškas, nepadorus, žiaurus pasielgimas arba elgimasis.

Pasigailėjimas: nužudymas iš pasigailėjimo — 460; pasilaikymas svetimo vaiko iš pasigailėjimo — 503; pasigailėjimo arba bausmės dovanojimo teisė — 72. žiūr. Amnestija, malonė.

Pasikėsinimas: nepakaltinamojo žmogaus pasikėsinimas — 39; nelinkamam objektui — 47; pasikėsinimo sąvoka — 49; baustiniai pasikėsinimai, numatytieji B. S. str. — 108 d. 3, 122 p. 1, 135, 146, 149, 150; 129, 130, 144, 145; 147; 148; 173; 427; 428; 434; 438; 458; 460, 461, 468, 469, 470, 471, 476; 480; 488; 498; 499; 500; 502, 505—509, 512, 516, 518—520, 526, 550; 552—556, 562, 578, 581—591, 593—598, 611, 615; 651; 657; 658; 664; 665, 680.

Pasilaikymas (uderžanije): svetimo vaiko — 503; rastų arba pamirštų daiktų, atklydusių gyvulių — 572.

Pasilinksminimai — žiūr. Pramogos.

Pasipelnymo tikslas (savonaudiškumas): nužudymas tuo tikslu — 455 p. 12; per didelės valdžios pasisavinimas — 636 d. 2, arba valdžios neveiklumas tuo tikslu — 639 d. 2.

Pasipriešinimas: Lietuvos kariuomenei, kad padėjus priešininko žygiams — 108 d. 3; einančiam tarnybos pareigas tarnautojui — 122 p. 2, 142, 145; minios pasipriešinimas valdžiai, kaip pasėka melagingo paskalo arba trukėjo kėlimo — 263; sągūlavimas su žmogumi, kuris negali nusikaltėliui pasipriešinti — 516, 520. žiūr. Kliudymas, neklausymas, priešdarbavimas; pried. V § 14 p. 8.

Pasirašymas (podpiska): skolininko peržengimas duoto pasirašymo, kad neišvažiuos iš gyv. vietos — 178; neleistas atidarymas pasirašymo vertybiniais popieriais išleisti — 324 p. 1; pasirašymas melagingo pareiškimo verslo leidimui gauti — 335 d. 2.

Pasisavinimas asmenybės padėties teisės: kunigo pareigumo — 97; vyriausybinių rabino pareigumo — 152; svetimos prievardės, laipsnio, žymėženklis arba titulo — 272.

Pasisavinimas turto, korespondencijos: dokumento arba pašto korespondencijos — 552 d. 2, 680; radinio, pamiršto daikto arba atklydėlių gyvulių — 571, 572, 573; pavesto svetimo kiln. turto — 574; duotojo bankui, lombardui ir t. p. įstaiagai daikto įkaitui arba saugojimui — 575; turto, kuris turėjo būti išdalintas nukentėjusiems žmonėms sušelpiti — 576; globojamo turto — 577; tarnautojo pasisavinimas jam įtikėto įstaiigos turto — 578; šventų arba pašventintų daiktų, pavestų pasisavintojui vartoti per pamaldas — 588 d. 3; tarnautojo pasi-

avimas duotojo kitam tarnautojui perduoti kyšio arba dovanos — 661, 662.

Pasisavinimas valdžios: neteisus pasisavinimas valdžios ar tarnautojo pareigumo — 151; tarnautojo pasisavinimas per didelės valdžios arba peržengimas kompetencijos apybrėžų — 636, 637. Žiūr. pried. XI § 14.

Pasitikėjimas (dovierije): vagystė, pažeidžiant pasitikėjimą — 581 d. 2; pasitikėjimo piktam naudojimas — 575, 576—580.

Pasiuntinys svetimos šalies — 478, 535, 538 d. 1. žiūr. Agentas diplomatijos.

Pasižadėjimas (obiazatelstvo): paimtieji pasižadėjimai už išgertus skolintinai svaigiuosius gėralus laikomi negalingais — 317; nuslėpimas, parduodant arba įkeičiant, pasižadėjimą, varžančių taji turta — 593; išdavimas pasižadėjimo apie pramanytą (fiktyvę) skolą, numatant neišvengiamą nusigyvenimą arba jau apskelbus nusigyvenusiu skolininku, — 599, 600, 601.

Paskalas — žiūr. Melagingas paskalas.

Paskandinimas turto — 562, 563, 568, 598.

Paskelbimas (oglašenije, opublikovanije): teismo sprendimo paskelbimas laikrašty kaltininko lėšomis, kaip pridedamoji bausmė. — 33 p. 3, 218, 309, 464, 474, 539; paskelbimas krašto apsaugos arba karo slėpinių — 111, 653 d. 4; paskelbimas spaudoje neleistų arba uždraustų žinių, o taipogi žinių, iškeltų aikštėn kvota arba tardymu, — 305; paskelbimas žinių, laikytinų paslaptįje dėl savo užsiėmimo — 541; išgautų žinių, atvokavus svetimą korespondenciją. — 542; paskelbimas prekybos, pramonės arba kredito slėpinių, sužinotų dėl savo tarnybos santykių, — 513, 544, 545, 546; valstybės tarnautojo paskelbimas dokumento arba žinių, laikytinų paslaptįje — 653, o taipogi paslapčių apie tarnybos reikalus, arba valdžios, visuomenės arba šiaip žmogaus vartojamų techniškių slėpinių — 655; pašto-telegrafo tarnautojo paskelbimas tarnyboje sužinoto korespondencijos turinio — 680; kludymas tarnautojui paskelbti įstatymą, įsaką ir t. p. — 142; tarnautojo nepasirūpinimas paskelbti įstatymą, įsaką ir t. p. — 640. žiūr. Garsinimas (razglašenije).

Paskleidimas spausdinio, rašinio arba paveikslo: kuriuo kurstoma prieš vyriausybę arba esamą valstybės santvarką — 128, 129, 132 ir pried. VII § 3; kuriuo įžeidžiama keno garbė — 533.

Paskola: su laimimaisiais bilietais (promesomis) — 333 p. 2; lupikiška paskola — 608, 609.

Paslaptis: baustinas tarnautojo pagarsinimas paslaptįje laikytino vyriausybės įsakymo, žinios arba dokumento, o taipogi telegramos arba pašto korespondencijos — 653.

Paslėpimas, slėpimas: dokumento, kuris yra įrodymas Lietuvos teisės svetimai valstybei — 117; įrodomųjų daiktų arba raštų — 166; numirėlio arba lavono, prieš teismo gydytojo apžiūrėjimą — 171; įtaisytos spaustuvės be leidimo — 292; cenzūros sulaikyto spaustuos arba leidinio — 300; svetimo vaiko — 502 p. 1; svetimo dokumento arba korespondencijos — 552 d. 2, 680; turto, numatant nusigyvenimą arba apskelbus nusigyvenusiu skolininku, — 599, 600, 601, 602; savo turto, kuris yra įkeistas, suareštuotas arba sekvestruotas — 607; paėmimas paslėpti daiktų, įgytų nusikalstamuoju darbu — 616, 617, 626; o taipogi arklio — 618. žiūr. Nuslėpimas, slapstymas.

Pastogė — žiūr. Prieglobstis.

Pašalinimas: baudimą pašalinančios aplinkybės — 68, 69—72; pašalinimas iš tarnybos, kaip bausmė, — 28, 30, 33, 65, 425.

Pašiepimas šventų daiktų arba tikėjimo dalykų — 74 p. 3.

Paštas: įtaisyimas privatiško pašto be leidimo — 406.

Pašventinti daiktai — 74 ir jo priedėlis; žiūr. Šventenybės, šventvagystė.

Pataikavimas tėvų katro arba auklėtojo nepilnamečio arba nepilnamečės paleistuvavimui — 525.

Patentas — 327, 328, 335, 362.

Patikrinimas arba sutvirtinimas akto — 445, 672.

Patronatas (visuomenės globa pleistiems kaliniams) — žiūr. pried. I § 3 ir 7.

Paukščiai: išdraskymas jų lizdų — 248; išvarymas jų iš svetimos žemės, arba medžiojimas savo valia — 623; savavališkas jų ganymas svetimoje žemėje — 633 p. 4 ir 8. žiūr. pried. XXII.

Pavardė: nuslėpimas nuo valdžios savo pavardės arba pasakymas netikrosios — 272, 273, 275.

Paveikslas — žiūr. Šventenybės, piešinys, prekybos ženklas.

Pavidalai — 673, 674. žiūr. Apeigos.

Pavojus: kurstymas padaryti pavojų daugelio žmonių gyvybei — 129 d. 2, 130. žiūr. Palikimas pavojuje, šaukimas.

Pažeminimas žmogaus, pažarsinus paslaptis arba diskredituojančias žinias — 541, 655 p. 4. žiūr. Garbė, šmeižimas.

Peiderastija — 516 p. 1. žiūr. Sanguliuojimas vyriškio su vyriškiu.

Peikimas Konstitucijos ir įstatymu nustatytosios valdymo santvarkos — 121, 128.

Pensija: jos atėmimas, nusmerkus kalėti. — 28. žiūr. V. 2. Nr. 221, eil. 1443 § 53.

Perdirbimas — žiūr. Padirbimas, suklastojimas.
Perleidimas turto, kenkiant interesams skolininko arba laiduotojo ir t. p. — 599, 600, 601 p. 2, 607. žiūr. Neatsilygintinis perleidimas, pardavimas, nusavinimas.

Perspaušdinimas savo valia svetimos literatūros, muzikos arba dailės kūrinio (kontrafakcija) — 620.

Perversmas — žiūr. Nuvertimas vyriausybės, sukilimas.

Pervežimas be atsargumo: parako ar kitų sprogstamų daiktų — 227; kietų daiktų, ar žmonių per vandenį keltu arba laiveliu — 230 p. 4; ūmai degamų dalykų — 236 p. 3, 237. žiūr. Geležinkeliai, laivas, keleiviai.

Perviršytas miško kirtimas (pererubka) — 625 p. 3. žiūr. Miškų Statuto 762, 763.

Peštynės viešoje vietoje — 262. žiūr. Niokojimas.

Piešinys: slėptinas nuo svetimos šalies dėl Lietuvos nepaėjimo — 111, 112, 654; įdėjimas į leidinį piešinio, neduoto cenzūrai peržiūrėti — 299; nustatytas apsaugoti dirbinių ženklų teišems — 358, 621. žiūr. Paskleidimas.

Piktanaudojimas — žiūr. Pasitikėjimo ar valdžios piktam naudojimas.

Pilietybė — 4, 6, 9, 10—13; metusio Lietuvos pilietybę baudimas už karo išdavimo nusikaltimus — 119. žiūr. Konstitucija V. 2. Nr. 275 § 9—23. Laik įstat. apie pilietybę, V. 2. Nr. 2—3, 26, 94, 146.

Pilnametybė santuokinė (vedybos arba tekybos pilbė) — 414, 417; žiūr. Mažamečiai, nepilnamečiai.

Pinigai netikrieji — padirbti arba perdirbti: dalyvavimas gaujoje tokiems dirbti ir jais verstis — 279; padirbimas, perdirbimas monetų arba popierinių pinigų — 427, 428, 429; jų įdavimas per tikrus, priėmimas, gabenimas, išleidimas į žmones ir t. p. jais vertelgavimas — 430; rengimas padirbti — 431; pakeitimas monetos prabos arba svorio, atrėžiant jos dalį — 432; konfiskacija netikrųjų — 436. žiūr. Kyšiavimas, naudos veržimas, paskola.

Pinigų kalykla — 123 p. 2, 353.

Pinigų knygos: nelaikymas sąskaitybės taisyklių apie jų vedimą — 666; įrašymas melagingų duomenų arba žinių — 667; nelaiku įrašymas gautų pajamų, o taipogi nelaiku išsiuntimas arba įmokėjimas išdinėn — 671.

Piniginė pabauda — žiūr. Baudinis ieškas (deneznoje vzikanije).

Piniginė penė — žiūr. Bauda.

Piniginiai ženklai: bevardžių pinig. ženklų paleidimas.

žmones — 329; atgabenimas iš užsienio daikto, kuris atvaizduoja pinigų ženklą — 346.

Pirkimas — žiūr. Nusukimas, nenaudinga sutartis, pardavimas.

Plaukymas laivų — žiūr. Laivyba.

Plentai — 403, 407.

Plėšimas, plėšikavimas: dalyvavimas plėšikų gaujoje — 279 p. 3; svetimo turto plėšimas arba pagrobimas atimant nuovoką, sužalojant kūną, prievartaujant ir t. p. — 589, 590. Žiūr. Nuniokojimas; pried. V § 14.

Plukdymas sielių — 386.

Popierai procentiniai ar vertybiniai — 321, 324, 331, 427—436, 580 p. 5. žiūr. Raštai.

Pornografija — 281. žiūr. Spaudos įstatymo § 23, V. Z. Nr. 17.

Posėdis: viešojo posėdžio arba susirinkimo tvarkos ardyimas ar neklausymas pirmininko — 140 d. 2; tęsimas ginčų, uždarius posėdį, arba savivališkas jo atidarymas — 141. Žiūr. pried. XII ir XIII.

Potvynis: sugadinimas arba sužalojimas įtaisymų potvyniui įspėti ar užkardyti — 550 p. 5, 557, 565; vagystė, potvyniui ištikus, 582 p. 2.

Praba. Prabavimas — 348, 349—352, 432, 685. žiūr. Įspaudas, auksas. Aukšinių ir sidabrinių daiktų žymėjimo įstat., V. Z. Nr. 92; Vid. Reikalų Ministro įsakymas apie tai, V. Z. Nr. 244 eil. 1590.

Prakalba — žiūr. Kalba, kurstymas sąmyšiai.

Pramoga, pramogėlė: sutrikdymas žmonių pramogėlės — 262; surengimas be leidimo viešos pramogos — 288; neleistinas pramogos darymas karčiameje ir t. p. svaigiųjų gėralų įstaigoje — 315; pardavinėjimas pramogoms bilietų, neapmokėtų nustatyta rinkliava — 345. Pramogų mokesčio įst. V. Z. Nr. 165 ir Instrukcija, V. Z. Nr. 298.

Pranešimas: svetimos valstybės vyriausybei arba agentui slapčių žinių apie Lietuvos krašto apusaugą — 111; nusikalstamos sąjungos dalyvio pranešimas apie sąjungą, ligi nesusekus jos buvimo, mažina arba visai pašalina bausmę pranešusiam — 127; melagingas pranešimas valdžiai apie nebūtą nusikaltimą — 156. žiūr. Melagingas įskundimas, melagingas pareiškimas, nepranešimas.

Prekės: darbo užmokesnio atlyginimas prekėmis — 364 p. 2, 374; jų sandėlio padėgimas ir t. p. sunaikinimas — 562, 568; neteisingas prekių įkleimavimas — 686. Prekių įkleimavimo taisyklės V. Z. Nr. 203, 218, 239, 337.

Prekyba: peržengimas įstatymų apie prekybos ir verslų priežiūrą — 310, 311—363; atėmimas teisės verstis prekyba — 33, 198, 218, 245, 281. žiūr. Pardavimas; pried. IX ir XIX.

Prekybos bendrovė — 318, 324, 326, 327.

Prekybos įstaiga: 310, 37, 311, 359; pried. V § 11.

Prekybos knygos: įrašymas melagingų žinių į patikrinamas prekybos knygas — 445 p. 3, 580 p. 2.

Prekybos ženklas: savo valia naudojimas svetimu prek. ženklu — 356; vartojimas prek. ženklo su draudžiamu antrašu arba paveikslu — 357, o taipogi su neįregistruotu piešiniu — 358. Prekių ženklaus saugoti įstatymas ir instrukcija, V. Z. Nr. 183, 228.

Priedamosios bausmės: 21^a, 22 d. 2, 33, 60 d. 2. žiūr. Baudinis ieškas.

Priėmėja: neatlikimas pareigos šaukti reikale gydytoją gimdyvei — 196; padarymas galo neščios moteriškos gemalui (abortas) — 466; nesuteikimas būtinos medicinos pagalbos — 497.

Prieglobstis: baudimas už suteikimą prieglobsčio arba pastogės nusikalstamos gaujos dalyviui — 279 d. 2.

Prikalbinėjimas — žiūr. Įkalbinėjimas, kurstymas.

Priesaika — žiūr. Kreiva priesaika.

Priestata (tiekimas — postavka): netinkamo vartoti maisto ar pašaro pristatymas kariuomenei karo metu — 115; tarnautojo pagarsinimas priestatos derybų slėpinio — 655.

Prisipažinimas: vertimas kaltinamojo prisipažinti — 676; apgaulingas kaltybės prisipažinimas — 169.

Priešdarbiavimas (protivodieistviye): kurstymas priešdarbiuoti įstatymui priv. įsakui arba teisėtam valdžios įsakymui — 125 p. 1, 129 p. 3, 130 p. 3 žiūr. Kliudymas, pasipriešinimas.

Priešinimasis — žiūr. Pasipriešinimas.

Prietarai (suevierije), kaip bausmę lengvinančioji aplinkybė, — 79.

Prievardė: naudojimas savo valia tarnautojo prievarde — 151; pasisavinimas svetimos prievardės — 272 p. 2; naudojimas neturima amatininko prievarde ar teisėmis — 334.

Prievarta (prinuždenije); kaip tokio darbo nepakaltinamoji aplinkybė — 46; vertimas dvasininko atlikti apeigas arba šventimą — 80; darymas prievartos tarnautojui, kad negalėtų atlikti tarnybos pareigų — 142, 145, 146, 122 p. 2; vertimas susituokti — 408, 420, 422; vertimas gašlauti, sangūlianti arba paleistuvauti — 515, 516 d. 3, 522; vertimas atsisakyti nuo teisės

vykdymo arba pareigos atlikimo — 507; vertimas darbininku sambaudį daryti — 509.

Prievartimas (vymogatelstvo): dalyvavimas gaujoje, susidariusioje prievartauti—279 p. 3; prievartavimas arba vertimas užleisti turto teisę, sužalojant kūną arba darant smurtą asmeniui ir t. p. — 590. žiūr. Naudos veržimas.

Privatus asmens ir šeimos gyvenimas: viešai pagarsinimas apie tai pažeminamų žinių arba aplinkybių — 538.

Priverčiamasis arba privalomasis įsakas — žiūr. Įsakas.

Privilegija išradimams — 621, 622. Išradimų ir patobulinimų apsaugojimo įstatymas ir instrukcija V. Ž. Nr. 273, 282. Ypatingos privilegijos piliečiui dėl jo kilmės, tikėjimo ar tautybės yra Konstitucijos panaikintos, V. Ž. Nr. 275 § 11.

Priežiūra: nusikaltusiojo nepilnamečio arba nepakaltinamo pilnamečio žmogaus alidavimas atsakomai tėvų, globėjų ir t. p. priežiūrai — 39, 41, 55 d. 2; peržengimas įstatymų apie priežiūrą: jaunuomenės auklėjimo — 290, 291; spaudos — 292, 293 — 309; prekybos ar verslų — 310, 311—363; geležinkelių — 399; atsakomybė už priežiūrimojo nepilnamečio arba nepakaltinamojo žmogaus nusikaltimus — 423.

Proba, probavimas — žiūr. Praba, prabavimas.

Procentiniai popieriai — 321, 324, 331, 427 — 431, 436.

Propoganda nusikalstamoji — 129, 130, 131, 132. žiūr. Kurstymas sąmyšiu

Prostitutė (kekščiauanti moteriškė, paleistuvė): moteriškės igundymas smurtu, apgaulėmis, grasymu ir t. p. virsti prostitute, o taipogi išvažiuoti užsienin, kad pavertus ten prostitute — 526 ir pried. XX § 41; vyriškio (sutenerio) pelnijimasis iš meiluzės — prostitutės verslo — 527; norinčios mesti savo verslą prostitutės sulaikymas paleistuvavimo namuose — 529 d. 2.

Prostitucija — 500, 526, 527, 528, 529. žiūr. Paleistuvystė, paleistuvavimo namai.

Proto liga: žiaurus elgimasis su nesveikapročiu žmogumi — 282; įvaymas proto ligos — 467; sveikapročio žmogaus laikymas uždaryto pamišėlių ligoninėje — 500. Proto ligonių globos šeimynose statutas V. Ž. Nr. 280.

Provokacija: išprovokavimas asmens smurto arba įžeidimo — 477 p. 1, 536 p. 1.

Pusmeisteris — 282 d. 2, 377. žiūr. Atšakus ir žiaurus elgimasis.

Rabinai: savo valia ėjimas pareigų, įstatymu pavestų vyriausybiniam rabinams arba jų padėjėjams. — 152.

Radiny (nachodka): nepaskelbimas apie radinį — 571; rastų daiktų pasisavinimas arba išvartojimas — 572, 573.

Rangovas (podriadčik): jo peržengimas techniškių ir kitokių taisyklių apie statymus ar įtaisymus — 382 d. 3, 561. žiūr. Paranga.

Rašiniai: kurstomieji sąmyšį daryti — 128, 129, 132, 133; įžeidžiamieji valdžios arba visuomenės įstaigą — 154; begėdiškieji — 281; uždraustojo rašinio išspausdinimas — 299; įžeidžiamieji žmogaus garbę — 533, 538 p. 2. žiūr. Cenzūra, spauda.

Raštai: ėjimas žyminių markių nuo raštų iš valdžios bylų — 433; paskelbimas žinių iš savo valia atvokuotų svetimų raštų — 542 d. 2; tarnautojo nepranešimas arba nepateikimas vyresnybei gautojo valdiško rašto — 642 p. 2. žiūr. Aktai, dokumentai, popieriai, rašiniai.

Raštų suklastojimas (podlog) — 437, 438—452. žiūr. Padirbimas.

Reabilitacija — 31. žiūr. Gražinimas teisių.

Receptas: pardavinėjimas vaistų be gydytojo recepto, arba netinkamai pagamintų — 197, 200; peržengimas taisyklių apie receptų sąskaitavimą ir jų knygų vedimą — 200 p. 6. žiūr. Vaistinės, smarkūs vaistai, nuodai.

Recidivas: nusikalstamojo darbo pakartojimas — 67; pakartojimai nusikalstamojo darbo, tam tikrais atsitikimais numatytieji B. S. — 177 d. 2, 202, 227, 284 d. 2, 285, 291, 330; 349; 364, 455 p. 7, 585, 587, 589, 590; 596; 597; 615 d. 2; 624.

Redaktorius: atsakomybė už platinimą begėdiškų rašinių arba paveikslų — 281; melagingas pažymėjimas leidinyje atsakomojo redaktoriaus vardo — 294; atsakomybė už išleidimą spaudinio, kurio turinyje yra nusik. darbo pažymių — 307; dėjimas laikraštini įžeidžiamų rašinių, laiškų arba paveikslų — 533; grasymas paskelbti spaudoje diskredituojančias žinias (šantažas) — 615 d. 2. žiūr. Spaudos įstatymo §§ 11—24, V. Ž. Nr. 17, 197, 232; pried. XI.

Registravimas (registracija): registravimas policijoje atvykstančių ir išvykstančių įnamininkų (gyventojų) arba pakeleivių — 266; peržengimas taisyklių apie atsarginių karių registravimą (įsirašydinimą) — 183, 184, 185; neįregistravimas gimimo arba mirimo įvykio — 424, 426. Laidojimo ir mirties prižasčių registracijos taisyklės, V. Ž. Nr. 277. žiūr. Metrikacija.

Regyklos — žiūr. Spektakliai, pramogos.

Reikalingasis apsigynimas (neobchodimaja oborona): — 45; peržengimas reikalingo gynimosi apybrėžų (gynimosi ekscesas) — 45 d. 2; 459, 473.

Rengimas (prigotovlenije) nusikalstamam darbui vykdyti — 50; baustini rengimai, numatyti B. S. — 135, 431, 457, 564.

Retorsija — žiūr. Atkeršijimas.

Rezoliucija apie kaltumą — 60, 64, 66, 552, 574, 581, 591. žiūr. Sprendimas.

Riaušės (bežcinstva) — 315 p. 2. žiūr. Kėlimas netvarkos.

Riebalai dirbtiniai: peržengimas taisyklių apie jų gamimą, o taipogi jų primaišymas į grietininį sviestą — 214. Dirbtinių riebalų gaminimo ir pardavinėjimo taisyklės, V. Ž. Nr. 319.

Riedmenos (prodvižnoj sostav — geležinkelių važma) — 558, 564, 566.

Rinkimai: atėmimas rinkimų teisės — 30 p. 1; peržengimas rinkimų laisvės laidavimo įstatymo — žiūr. pried. XIII.

Rištinės knygos (šnurovėje knigi): nelaikymas taisyklių apie jų vedimą spaustuovėse, prekybos įmonėse ir t. p. įstaigose — 293 p. 2, 295, 326.

Rovimas kelmų, peržengiant miškų tausojimo taisyklės — 255, 258.

Rūkymas tabako draudžiamoje vietoje, darant gaisro pavojų, — 238.

Rūpintojas (popječitel) — 30 p. 6, 420, 421, 422, 425 žiūr. Globėjas.

Saikai — žiūr. Matai.

Sąjunga (bendrija) nusikalstamoji (soobščestvo): bendrieji nuostatai apie dalyvavimą joje — 52; dalyvavimas sąjungoje valstybės išdavimui — 118; dalyvavimas sąjungoje sąmyšiui kelti visuomenėje — 124, 125, o taipogi valdymo santvarkai arba vyriausybei nuverstai — 126, 135; leidimas savo būste susirinkti nusik. sąjungai — 127; dalyvavimas sąjungoje pinigams ar vertybiniam popieriams padirbti — 431 p. 2; dalyvavimas sąjungoje žmogui nužudyti — 457, o taipogi viešo susisiekimo priemonėms sužaloti — 564. žiūr. Gauja, organizacijos, sambūriai, sambaudis.

Saldėsiai: peržengimas taisyklių dirbtiniams saldėsiams gaminti ir parduoti — 215.

Sambaudis (stačka): netinkamų karo priemonių pristatymas kariuomenei, susikalbėjus statytojui su priėmėju — 114; pakėlimas kainų susikalbėjus prekijams — 242; kurstymas darbininkų sambaudžiui — 125 p. 3, 368; sambaudžio darymas (streikas) — 367, 509.

Sambaudis (stačka): netinkamų karo priemonių pristatymas minios sąmyšiui kelti — 120, 121, 122, 123. žiūr. Niokojimas, niokojimas.

Samda (najem): nuostatai apie samdos įstatymų peržengimą — 364, 365—377. Žemės ūkio darbininkų samdos įstatymas, V. Ž. Nr. 306.

Sąmyšis (smuta) — 120, 121—137. žiūr. Kurstymas sąmyšiui, sąjunga, sambūriai.

Sąmokslas (zagovor) — žiūr. Atentatas, sąjunga.

Sangūlis, sangūliavimas (liubodiejanije) — 517, 520, 521—523. žiūr. Gašlavimas, išžaginimas, svetimavimas.

Sangūliavimas vyriško su vyriškiu (muželožestvo, pederastija) — 516.

Sanitarija — žiūr. Sveikata.

Santuoka (brak): suardymas arba sutraukymas santuokos teisių, nusmerkus katra susituokėlį už didįjį nusikaltimą — 29; santuokinė pilnametybė (vedybos arba tekybos piln-bė) — 414, 417. žiūr. Susituokimas.

Sargyba, sargybinis kariuomenės: žmonių sambūrio užpuolimas kariuomenės sargybos arba sargybinio — 123 p. 1; neklausymas teisėto reikalavimo sargybinio — 139 d. 2; nužudymas sargybinio — 455 p. 4; kūno sužalojimas — 471 p. 4, smurtas asmeniui — 476, o taipogi atėmimas laisvės sargybiniui — 499 p. 3; įžeidimas sargybinio arba kariuomenės garbės — 532 p. 4. žiūr. Kalėjimo sargyba.

Sąskaityba: baustinas tarnautojo peržengimas sąskaitybos taisyklių — 666, 671.

Sauvaliavimas, sauvaldžiavimas (samoupravstvo) — 498, 499—512 žiūr. Smurtas.

Savdavimas (svodničestvo) paleistuvavimui — 524.

Savavališkas naudojimas svetimu turtu — 623, 624—635; savavališkas medžiojimas arba žvejojimas — 623, miško kirtimas — 624, 625, 631. žiūr. Miško kirtimas, ganymas, kasiniai.

Savitarpis apsidraudimas — 330, 578—580. žiūr. Apdraudimas.

Savonaudiškumas (korist, koristnaja ciel) žiūr. Pasipelnymo tikslas.

Savivaldybinė darbo pareiga: jos neatlikimas, nepaklausius teisėto reikalavimo valdininko — 191.

Sekvestras: sekvestruotojo turto paslėpimas, nusavinimas ir t. p. nudėjimas — 607 p. 2.

Sekundantai: jų atsakomybė — 483, 486, 487; ėjimas dvikaučiui — 484.

Sieliai — 386.

Sielkrantė — žiūr. Vieškrantis.

Sienas: valstybinės sienos ruožo iškreipimas, norint išduoti

svetimai valstybei Lietuvos teritorijos dalį — 117 p. 2; sienos arba matavimo ženklų perkėlimas ar sugadinimas — 549 p. 2.

Skaitykla — žiūr. Viešas knygynas.

Skelbimas (publikacija): įdėjimas melagingų žinių skelbime apie draugijos, bendrovės arba įstaigos turto reikalus, balsą, apyskaitą ir t. p. — 580 p. 2. žiūr. Garsinimas, paskelbimas.

Skerdykla: įtaisyimas skerdyklos, peržengiant taisyklės, arba jos laikymas nešvaroje — 312; skerdimas gyvulių ne skerdyklose — 313. Skerdyklų ir mėsos priežiūros įstatymas ir taisyklės, V. Ž. Nr. 337, 245.

Skynimas savo valia vaisių arba gėlių — 633 p. 9. žiūr. Miško skynimas.

Skola. Skolininkas (dolžnik): jo peržengimas duotojo teismui pasirašymo, kad neišvažiuos iš gyven. vietos — 178; skolininko melagingas pareiškimas teismui apie neturėjimą lėšų skoloms atlyginti — 606; ikeistojo, areštuotojo arba sekvestruotojo skolininko turto išnevertinimas, perleidimas arba kitoks nudėjimas, pakenkiant skolintojo arba laiduotojo interesams — 607; nusigyvenusio arba subankrutavusio skolininko savo turto paslėpimas, perleidimas arba kitoks nudėjimas, kad išvengus skolas atlyginti, o taipogi išdavimas pasižadėjimo apie pramanyta (fiktyvę) skolą — 599, 600, 601; karčiamos arba tam panašios įstaigos laikytojo pardavinėjimas svaigiųjų gėralų skolon — 317 žiūr. Pasižadėjimas.

Skolinamoji kasa — žiūr. Kasa.

Skolinimas pernelyg sunkiomis arba lupikiškomis sąlygomis: pinigų — 608; kaimiečiams skolinimas javų ar kitokio sandėto, arba pinigų su vietos papročiais nesutinkančiomis sąlygomis, — 609.

Skolintojas (kreditorius): skolininko piktanaudojimai savo turtu ir pakenkimas tuo skolintojo kredito interesams — 606, 607; skolintojo lupikavimas — 608, 609.

Skundas — 156, 157.

Slapstymas. Slėpikavimas (ukrivatelstvo): padėjimas nusikalstamajam darbui, pažadant jį paslėpti — 51 d. 1 p. 3; slapstymas tardomojo, teismo organų ieškomojo žmogaus arba nusmerktojo nusikaltėlio — 167, 168, 170; pabėgėlio iš kariuomenės (dėzertyro) ne karo metu — 192; o taipogi karo metu nestojusio kariuomenės arba pabėgusio kario — 192; atsakomybė už savavališkų miško kirtikų slėpikavimą — 626, 627.

Slėpimas — žiūr. Nuslėpimas, paslėpimas.

Slėpiniai (paslapyje laikytini dalykai — predmety tajny):

krašto apsaugos arba karo slėpinių paskelbimas arba jų išdavimas svetimai valstybei — 111, 112, 654; nuostatai apie baudžiamą slėpinių paskelbimą — 541, 542—546; advokatui, gydytojui, kunigui ir t. pan. profesijos žmogui jo intereso įtikėtų dalykų paskelbimas — 541; o taipogi valstybinės arba privatinės įstaigos tarnautojo paskelbimas paslapyje laikytinų dalykų apie tarnaujamos įstaigos veiklą — 541, 680 p. 3; savo valia svetimam laiško atvokavimas arba šiaipjau svetimoms korespondencijos savo valia atidarymas, o taipogi paskelbimas jos turinio arba taip išgautų žinių — 542, 680 p. 4; fabrikos, gamyklos arba verslamonės įstaigos tarnautojo arba darbininko paskelbimas pramonės slėpinių, arba vartojamų ar ketinamų vartoti tarnaujamoje įstaigoje gaminimo būdų — 543; banko ar t. p. kredito įstaigos tarnautojo paskelbimas kredito slėpinių — 544; prekybos įmonės tarnautojo paskelbimas prekybos arba komercijos slėpinių — 545; mokesčių apdėjimo įstaigos tarnautojo arba tokios komisijos nario paskelbimas dalykų apie mokesčių mokėtojo turtą, skolas, apyvartą ar pelną — 546.

Smarkūs vaistai — 195, 201, 204, 205.

Smurtas (nasilije): nuostatai apie smurtą asmeniui — 475, 476—480; žmonių sambūrio padarytas smurtas šiaip asmeniui — 122 p. 1, o taipogi sargybai kariuomenės arba kalėjimo — 123 p. 1 ir 3; smurtas, kaip priemonė tam tikram nusikaltimui padaryti, numatytajam B. S. str. — 142, 146, 173 d. 2; 174; 408; 458; 470; 507—510, 512, p. 2, 516 d. 2 p. 3, 522, 526, 536; 589, 590, 636 d. 2, 650. žiūr. Kūno sužalojimas, prievarta.

Sodas — 549, 562, 568, 633 p. 9, 634.

Spauda (pressa): niekinimas arba vainojimas spaudoje Dievo, tikybos arba šventenybių — 73, 74; valstybės ar visuomenės įstaigos įžeidimas spaudoje — 154 d. 2; neleistas paskelbimas spaudoje žinių apie baudžiamosios bylos dalyką, arba kitokių uždraustų skelbti žinių — 305; šmeižimas spaudoje (difamacija) — 533, 538; pasitikėjimą diskredituojančių žinių paskelbimas spaudoje — 540; peržengimas taisyklių apie spaudos priežiūrą — 292, 293—309. Spaudos įstatymas — žiūr. pried. XI ir V. Ž. Nr. 17, 197, 232.

Spaudiniai (proizvedenija pečati): kurstomieji samyšį daryti — 128, 129, 132, 133; įžeidžiamieji vyriausybės arba visuomenės įstaigą — 154 d. 2; begėdiški spaudiniai arba pornografija — 281; įsteigimas knygyno ir pirkliavimas spaudiniais be leidimo — 296; pardavinėjimas be leidimo spaudinių gatvėje arba išnešiojant — 297; platinimas arba paskleidimas draudžiamųjų spaudinių, apie kurių uždraudimą yra apskelbta — 298; necen-

zūrotieji arba uždraustieji spaudiniai — 293, 298, 299, 304; nusikalstamojo turinio — 307; įžeidžiamieji žmogų — 533, o taipogi žeminamieji žmogaus arba jo šeimos privatų gyvenimą — 538; diskredituojantieji pasitikėjimą dėl žmogaus profesijos, įstaigos užsiėmimo arba verslo ir t. p. — 540; užsienio nelegalių organizacijų spaudiniai — žiūr. pried. VII § 3. žiūr. Cenzūra, leidėjas, redaktorius.

Spaustuvė (tipografija): įsteigimas spaustuvės be leidimo arba laikymas slapta — 292; spaustuvės prižiūrėtojo arba laikytojo nepranešimas Apskr. Viršininkui žinių apie skaičių mašinų arba spaustuvių, o taipogi peržengimas taisyklių apie vedimą spausdinamųjų raštų rejestro ir t. p. — 293; nepristatymas Apskr. Viršininkui 8 ekz. leidinio — žiūr. Spaudos įst. § 9, V. 2. Nr. 197; nusikalstamas paleidimas iš spaustuvės į žmones leidinio, nepažymint ar melagingai pažymint spaustuvės pavadinimą, redaktoriaus vardą ir t. p. — 294. Žiūr. Spaudos įst. § 1—8.

Spausdinimo reikmenos: jų pardavinėjimas, žmogui, neturinčiam teisės, o taipogi peržengimas taisyklių apie vedimą knygų parduotoms sp. reikmenoms įregistruoti — 295.

Spiritas — žiūr. Denaturuotas spiritas, pried. XV, XVI ir XVII.

Spektakliai (rodymo pramogos, regyklos) — 262 d. 3. 302, 345, 443 p. 8.

Spekuliacija — 242. Žiūr. Pakėlimas kainų, lupikavimas.

Sprendimas teismo: svetimos valstybės baudžiamojo teismo sprendimo reikšmės nusakymas (traktavimas) BS — 10; paskelbimas spaudoje kaltininko išsprendimo teismo sprendimo, kaip pridėjamoji bausmė, — 33 p. 3, 218, 309, 464, 474, 539; neįdėjimas laikraštiniame spausdintino teismo sprendimo — 306; baudimas iš bausmių sudėties už padarytus, ligi paskelbiant rezoliuciją arba sprendimą, du ar daugiau nusik. darbus — 60, 64; padarymas nusik. darbo, paskelbus sprendimą, bet dar bausmės neatlikus — 66; gražinimas geruoju, ligi paskelbiant rezoliuciją arba sprendimą, kaltininko pasisavintojo arba pagrobtojo turto, lengvina bausmę — 552, 574, 581, 591; tarnautojo nesėdimas priemonių arba žygių įsiteisėjusiam sprendimui arba nutarimui įvykdyti — 639 d. 4, 645 p. 2; teisėjo arba kito tarnautojo padarymas neteisingo arba žinomai neteisaus sprendimo ar nutarimo — 675; klaidymas ar nepasirūpinimas paskelbti — 142, 640.

Sprogdinimas: grasymas išsprogdinimu — 510; sužalojimas arba sunaikinimas išsprogdinimu svetimo turto — 562, 563,

568; išsprogdinimas apdrausto turto, norint gauti apdraudimo pinigus — 598.

Sproginiai. Sprogstamieji dalykai — 123 p. 4, 126 d. 2, 222—225, 227, 457 d. 2. Žiūr. Parakas.

Srutos: neleistinas srutų nuleidimas į upę ir t. p. — 385.

Statyba, Statymo darbai: peržengimas įstatymų apie statymo darbus — 378, 399—407, 555 p. 4, 663.

Statistika — žiūr. pried. XXIII.

Stojimas — žiūr. Atvykimas.

Streikas (zabastovka) — 125 p. 3, 367, 368, 509. Žiūr. Sambaudis.

Sudėjimas bausmių — 62, 63.

Suėmimas: neteisėtas suėmimas žmogaus — 649. Žiūr.

Atėmimas laisvės.

Sugražinimas — Gražinimas teisių, turto.

Suimtinis (areštantas) — 174. Žiūr. Kaliniai.

Suirutė — žiūr. pried. VII § 1.

Sukčiavimas, suktybė (mošeničestvo): dalyvavimas sukčių gaujoje — 279, suktybės turto dalykuose — 591, 592—597. Žiūr. Nusukimas.

Sukilimas (vostanije, bunt): kurstymas sukilimui — 121, 129 d. 2, 130; ginkluotas sukilimas — žiūr. pried. V § 14, pried. VI, VII ir XXIV.

Suklastojimas raštų (podlog): 437—452.

Sulaikymas svetimos korespondencijos — 680. Žiūr. Pasilaikymas, kludymas, suėmimas.

Sumušimas — žiūr. Kūno sužalojimas, niokojimas, peštinės.

Sunaikinimas: karo priemonių sandėlio — 108 p. 5; sunaikinimas svetimo turto — 562, 563, 568. žiūr. pried. V § 14 ir VI § 8.

Sunkimai (balastas): jų metimas neleistojje vietoje — 395.

Sunkiųjų darbų kalėjimas — 2¹, 2², 3, 16.

Sunkusis kūno sužalojimas — 468.

Supirkinėjimas: monetų (pinigų) atrėžų metalo — 432; javų iš kaimiečių pernelyg žema kaina — 610.

Susidėjimas nusikalstamų darbų (sovokupnost) — 60, 64; 151 d. 2.

Susisiekimasis: susisiekimosi priemonių gadinimas arba naikinimas — 108, 549, 550, 551, 556—558 ir pried. V § 14 ir VI § 8. Žiūr. Geležinkeliai, keliai, laivas, paštas - telegrafas.

Susijaudinimas (afektas): nusikalstamieji darbai padarytieji susijaudinus, privilegijuojami — 458, 470, 476 d. 2, 479, 480

paėmimas įkaitis iš kareivio ginklo arba apsišaryavimo daikto — 619. Žiūr. pried. LV, XVI, XVII.

Svarai. Svarstyklės — 363, 685; žiūr. Matai, nusukimas.

Sveikata: apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugojama žmonių sveikata — 195, 196—221. žiūr. Kūno sužalojimas, limpos ligos, falsifikacija maisto arba gėrimo dalykų.

Svetimavimas (preliubodiejanije): svetimoteriavimas arba svetimvyravimas — 418.

Svetimšaliai (inostrancy): jų atsakomybė iš B. S. — 4; 5 p. 4; 8, 9, 13, 119; nusmerktojo svetimšalio ištrėmimas — 35 d. 4, ir V. Ž. Nr. 332 eil. 2271 § 4, o taipogi jo sugrįžimas savo valia Lietuvon — 117 d. 3. žiūr. Agentas, pasiuntinys

Sviestas — 214.

Šaligatviai (trotuarai) — 401. žiūr. Gatvės.

Šantažas — 615.

Šaudymas draudžiamoje vietoje — 230 p. 3.

Šauksmas: sukėlimas visuomenės trukšmo pavojaus šauksmu be reikalo — 263 p. 2. žiūr. Šūkavimas.

Šeimininkas: kurstymas neapykantos tarp šeimininko ir tarnų arba darbininkų — 125 p. 2; atsakomybė šeimininko už sugadinimą uždėtų valdžios antspaudų jo daiktams arba būstui — 144; neįtaisymas fabrike, gamykloje ir t. p. įmonėje priemonių apkrėtimui išvengti — 311; šeimynykščio atsakomybė už nužudymą savo šeimininko kvalifikuojama — 455 p. 5; tarno neklausymas savo šeimininko — 377.

Šeima: nuostatai apie nusikalstamus šeimos teisėms darbus — 408, 409—426; palikimas pavojuje savo šeimos nario — 489, 490; įžeidimas šeimos nario, kad ir mirusio — 530; pagarsinimas žeminamo dalyko, ginant savo šeimos garbę — 537; pagarsinimas žeminamų žinių apie privatų šeimos gyvenimą — 538 p. 2, 615.

Šmeižimas (difamacija, opozorenije) — 531, 537, 538, 540, 541, 655 p. 4. žiūr. Įžeidimas.

Šnipavimas, špionažas — 108 p. 6, 111, 112, 113. žiūr. Išdavimas valstybės, karo išdavimas.

Šūkavimas: bažnyčioje arba maldos namuose — 75, 77; šūkavimas viešoje vietoje arba susirinkime — 262.

Šuliny: netvarkoje jo laikymas — 383; teršimas šuliniu — 548.

Suo: apsiundymas žmogaus šuniu — 233. žiūr. pried. XXII § 18, 19, 21.

Sventasis paveikslas (ikona): jo niekinimas — 73; arba

Bjaurėjimas — 74; dirbimas ar pardavinėjimas šventųjų paveikslų arba šventenybių vaizdų gundomoje išvaizdoje — 336; jų sužalojimas — 553 p. 3.

Šventasis Raštas: jo niekniekinimas — 73, 74.

Šventenybės: šventi ir pašventinti daiktai — 73, 74 str. ir jų priedėliai; jų sužalojimas — 553; vogimas — 588.

Šventadieniai, šventės: šeimininko — nekrikščionio neleidimas savo tarnui arba darbininkui krikščioniui sekmadienį arba šventą dieną švęsti — 81; švenčių ir poilsio įstat., V. Ž. Nr. 328 ir Konstit. § 87, 88. žiūr. Pamaldos.

Šventvagystė (sacrilegium, sviatostatstvo) — 582 p. 1, 588.

Tabakas: jo rūkymas draudžiamoje vietoje — 238 Akcizo mokesčiai tabakui, V. Ž. Nr. 287; žiūr. pried. XVII ir XIX.

Tardymas: meluojamas parodymas betardant — 158; tarnautojo nesiėmimas priemonių arba žygių suimti pašauktąjį tardyman — 645 p. 2.

Tarnas: laikymas tarno be paso — 269; laikymas nepilnametio tarno svaigiųjų gėralų parduotuvėje arba karčiamoje — 315 p. 4; atšakus tarno elgimasis su samdytoju arba jo šeimos nariu, o taipogi neklausymas — 377.

Tarnautojas (valdininkas): atėmimas teisių būti tarnautoju valstybės arba visuomenės įstaigoje — 30 p. I; atstatymas nuo tarnybos — 65 d. 2; pašalinimas tam tikram laikui nuo pareigų ėjimo — 65 d. 3; kliudymas eiti tarnybos pareigas — 142, 143, 638; vertimas tarnautoją neiti tarnybos pareigų — 145, 146, 148; atėmimas tarnautojui nuovokos, kad negalėtų eiti tarnybos pareigų, — 147, 148 d. 4; papirkimas tarnautojo — 149, 150; pasisavinimas tarnautojo vardo ar valdžios — 151; įžeidimas tarnautojo, einant tarnybos pareigas — 154, 532 p. 3, 536 d. 2; apgaulingas dėjimasis tarnautoju — 595 p. 1; sąvokos „tarnautojas“ nusakymas — 636 d. 5; nuostatai apie nusikalstamus darbus padarytus valstybės, savivaldybės arba visuomenės tarnyboje — 636, 637 — 687. žiūr. Apsileidimas, dvasininkas, notaras, teisėjas, kyšiavimas, naudos veržimas, neveiklumas, pasisavinimas per didelės valdžios ir kita, kas liečia nusikalstamąjį tarnautojo veiklą.

Tarnyba valstybinė arba savivaldybinė: išmetimas ant višados iš tarnybos, nusmerktojo už nusikaltimą tarnautojo — 30 p. 1; peržengimas tarnybos pareigumo, o taipogi tarnautojų priklausymo (pavaldumo) santykių didina atsakomybę, — 65 d. 1; teismo sprendimu atstatydinimas nuo tarnybos — 65 d. 2, o taipogi pašalinimas nuo tarnybos tam tikram laikui — 65 d. 3;

išdavimas valstybės paslapčių arba karo slėpinių, pasinaudojant užimama tarnybine padėtimi, didina atsakomybę — 110, 111 žiūr. Karo tarnyba.

Teatras: pertraukimas vaidinimo, sukėlus trukšmą ir t. p. — 262; pardavinėjimas bilietų vaidinimams be nustatyto pramojų mokesčio — 345; uždraustojo kurinio suvaidinimas arba sudainavimas scenoje — 302. žiūr. Autoriaus teisės, spektaklis.

Technikas — 382 d. 3, 561. žiūr. Statybos darbai.

Teisėjas: atsakomybė už žinomai neteisingą arba neteisų sprendimą — 675.

Teisės — žiūr. Autoriaus teisės; aprėžimas (ograničenije), atėmimas (lišenije), ir varžymas (stiesnenije) teisių; gražinimas teisių; šeimos teisės; medicinos praktika.

Teismas: kliudymas teismo darbui — 156, 157—178. žiūr. Kariuomenes Teismas, kreiva priešai, melagingas liudijimas, o taipogi parodymas ir kita; Konstit. V. Ž. Nr. 275 § 66, 67—70.

Telegrafas, telefonas: naikinimas arba sugadinimas telegrafo arba telefono, kad palengvintus priešininkui arba pakenkus Lietuvos nepavojumui — 108 d. 3, pried. V § 14 ir pried. VI § 8; žmonių sambūrio pagriebimas savo žinion, išplėšimas ir t. p. naikinimas telegrafo, telefono įstaigos ar įtaisymų — 123 p. 2; sužalojimas arba sugadinimas ir t. p. — 556, 565.

Telegrama — 653 d. 2, 680. žiūr. Korespondencija.

Terminai (sroki) — žiūr. Laikai.

Teroras — žiūr. Organizacijos teroristinės, atentatas.

Teršimas vandens versmių (upės, šulinio ir t. p.) — 220, 311, 385, 548, 550 p. 8 ir 9.

Tėvas: nedavimas išlaikymo (alimentų) savo teisėtam tėvui, o taipogi atkaklus neklausymas ir t. p. — 419; savo tėvo nužudymas (tėvažudystė) — 454. žiūr. Gimdytojai.

Tiekimai — žiūr. Priestata.

Tikyba: nusikaltimai tikybai — 73, 74—97. žiūr. Bjaurėjimas, niekniekinimas, krikštas, šventenybės, šventvagystė.

Tiltas: nelaikymas taisyklių apie išleidimą tiltų laivams praieiti — 386; viešojo tilto sužalojimas arba sunaikinimas — 549, 557, 565, pried. V § 14 ir pried. VI § 8.

Tinginiavimas — žiūr. dykinėjimas.

Tyčia (umysel): jos sąvoka — 48.

Transportas — žiūr. Pervežimas, geležinkeliai, laivas.

Tranzitas — žiūr. Tranzito taisyklės — pried. XXI.

Trąšos: dirbtinių trąšų kontrolės įst. V. Ž. Nr. 312 ir taisyklė, V. Ž. Nr. 329.

Traukinys: nepaklausymas traukinio varymo vadovautojo.

konduktoriaus ir t. p. teisėto reikalavimo — 139 ir pasipriešinimas, einant pareigas, — 142 d. 3, o taipogi atėmimas nuovokos arba vertimas jo neiti pareigas, dėl ko susidarė traukiniui pavojus, — 148; traukinio susikūlimas — 148, 495, 558, 560. žiūr. Geležinkeliai, riedmenos.

Trobesiai: pastatymas arba perstatymas be reikiamo leidimo — 378, 379. žiūr. Apdraudimas, gaisras, padegimas, išsprogdinimas, statyba, būstas ir kita.

Trotuarai (šaligatviai) — 401.

Trukšmadarystė — 262 žiūr. Šauksmas, šūkavimas, kėlimas netvarkos.

Turtas: atėmimas turto teisių teismo sprendimu — 29¹, žiūr. Konfiskacija; apie pasisavinimą rastojo arba įtikėtojo svetimo turto — 571, 572—576; apie piktanaudojimą svetimu įtikėtoju turto — 577, 578—580; apie savo valia naudojimąsi svetimu turto — 623, 624—635; tarnautojo peržengimas taisyklių apie turto ėmimo, laikymo arba išdavimo tvarką — 666. žiūr. Nuniokejimas, vagystė ir kita, kas liečia turta.

Tvirtiniai arba ipotekiniai aktai: melagingas pareiškimas valdžiai apie dalyką, kuris turi būti įrašytas į tokį aktą, o taipogi į ipotekos arba vyresniojo notaro knygas — 445. žiūr. Livdytinis akto sutvirtinimas.

Tvirtovė (kriepost) — 113, 123.

Tvirtovės kalėjimas 2, 3, 19, 22; Lietuvoje tvirtovės kalėjimo bausmė pakeista paprastuoju kalėjimu — 2^a.

Uostas — 108 d. 3 p. 4, 387, 395.

Upė: nuleidimas į ją sрутų ar kitokių nešvarybių — 385; pakeitimas laivybinės upės vagos, įtaisymas joje pylimų arba užtvankų ir t. p. — 388; metimas sunkimų (balasto) — 395; teršimos jos, metant į ją daiktus, nuo kurių vanduo negali pagesti — 548. žiūr. Vieškrantis, apnuodijimas.

Uždarbio atlyginimas (užmokesnis): fabrikos arba dirbtuvės ir t. p. pramonės įstaigos darbininkui pamažinimas savo valia užmokesnio (algos), o taipogi uždarbio atlyginimas verčiamai ne pinigais, o daiktais arba vertybiniais popieriais — 364; susitarusių darbininkų sustabdymas darbo arba sustreikavimas, kad privertus darbdavį pakelti atlyginimą — 367. privertus darbdavį pakelti atlyginimą, — 367.

Uždarymas: teismo sprendimu prekybos arba pramonės įmonės, įsteigtos be leidimo arba peržengiant taisykles, — 33, 37 ir pried. V § .1; uždarymas nesergančio proto liga į pamišėlių ligoninę—500 p. 1; moteriškes, neįrašytos į prostitučių sąrašą, uždarymas paleistuvavimo name — 500 p. 2.

Uždraudimas: spausdinti rašinį, feisti laikraštį arba leidinį — 299, 306, 309; uždraustieji kūriniai, įrašytieji į draudžiamųjų leidinių sąrašą, — 298, 299, 302; uždraustieji lošimai — 289, 315 p. 2; nusikaltimai dėl uždraustojo arba įkeistojo turto — 593, 607, 664. žiūr. Apdraudimas, suareštuotasis turtas.

Užpuolimas: ant kariuomenės su tikslu padėti priešininko žygiams — 108 d. 3; žmonių sambūrio užpuolimas ant kariuomenės sargybos arba sargybinio — 123 p. 1 žiūr. Niokojimas, nuniokojimas, plėšimas, smurtas.

Užsiėmimas (profesija, verslas): garsinimas dalykų, kurie griaua pasitikėjimą dėl žmogaus užsiėmimo — 540; įtikėti dalykai advokatui, kunigui, notarui, bankininkui ir t. pan. profesijos žmogui turi būti laikomi paslapyje ir už jų paskelbimą be pateisinamų priežasčių baudžiama — 541.

Užsienis — 9, 10, 12, 13, 35 d. 4, 177. žiūr. Pasas, svetimšaliai.

Užstatas (kilnojamojo turto įkaitas): pardavimas svaigiųjų gėralų, imant užstatui daiktus — 317 p. 1; pasisavinimas užstato — 575; nusikalstuoju darbu gautojo daikto paėmimas užstatui — 616, 617, o taipogi pavogto arklio — 618; paėmimas iš kareivio užstatui ginklo arba apšarvavimo daikto — 619; paėmimas užstatui savavališkų miško kirtinių — 626; paimtojo užstatui daikto vartojimas savo valia — 635. žiūr. Įkaitas.

Vabzdžiai, kurie kenkia pasėliams: nepranešimas apie jų atsiradimą — 243, 244; o taipogi nelaikymas taisyklių apie apsaugojamas priemones nuo jų išsiplatinimo — 245.

Vagystė: dalyvavimas vagių gaujoje — 279 p. 3; pavogimas valdžios, visuomenės arba kredito įstaigos turto, kuris yra įtikėtas nusikaltėliui (pačiam pavogusiam) prižiūrėti — 578; nuostatai apie vagystę — 581, 582—588. žiūr. Arkliavagystė, šventvagystė.

Vaidinimas: pertraukimas vaidinimo, sukėlus trukšmą arba netvarką — 262; suvaidinimas uždraustojo kūrinio — 302; pardavinėjimas bilietų be pramojų rinkliavos mokesčio — 345. žiūr. Autoriaus teisės.

Vaikas: vaiko neklausymas savo tėvų — 419, atidavimas savo mažamečio vaiko į fabriką darbei — 421; molinos nužudymas savo begimdomo kūdikio — 461; nužudymas savo vaiko (vaikžudystė) — 455 p. 1; pagrobimas, paslėpimas arba pamainymas svetimo vaiko — 502; negražinimas tėvams savo valia paimto arba pasilaikyto svetimo vaiko — 503; nepranešimas apie atklydusį arba primestąjį vaiką, o taipogi pasilaikymas jo — 504.

Valkžudystė — 455 p. 1, 461. žiūr. **Gemalas**.

Vaisiai: savo valia jų skynimas arba ėmimas iš svetimos žemės, sodo arba daržo — 633.

Vaistai, vaistinės: žmonių gydymas, neturint medicinos praktikos teisės, smarkiai veikiančiais vaistais arba nuodais, — 195; gaminimas, laikymas arba pardavinėjimas medikamentų ne vaistinėje — 197; vaistininko arba farmaceuto peržengimas nustatytųjų taisyklių apie vaistų gaminimą — 200, 201—203; peržengimas taisyklių apie prekiavimą medikamentais arba vaistais — 197, 198, 204; įsteigimas vaistinės be leidimo, arba peržengiant taisykles, — 310. Vaistinių steigimo taisyklės, V. Ž. Nr. 251. Vaistų įvežimo iš užsienio taisyklės — V. Ž. Nr. 281, 298, 334. Nuodų ir smarkiai veikiančių dalykų sąrašas, V. Ž. Nr. 282. žiūr. **Receptas**

Valdininkas — žiūr. **Tarnautojas**, **notaras**, **teisėjas**, **viršaitis**.

Valdžia — žiūr. **Negerbimas**, **neklusimas**, **neveiklumas**, **nuvertimas**, **pirkimas**, **pasisavinimas** (valdžios); **nepranešimas**, **pasipriešinimas**, **priešdarbiavimas** (valdžiai); **kurstymas** **sąmyšiui**; **tarnautojas**; **teismas**.

Valkatavimas — 275. žiūr. **Dykinėjimas**.

Valstybė — žiūr. **Išdavimas**, **neiralijetas**, **nepavojumas** **Lietuvai**, **peikimas** **valstybės santvarkos**, **pilietybė**.

Vanduo: užteršimas gendančiais daiktais vandens versmių arba šaltinių, iš kurių vartojamas vanduo žmonėms gerti arba gyvuliams girdyti — 220; užteršimas vandens versmių sutromis iš fabričių ir t. p. — 311; nuleidimas į vandens versmę arba tekamę sruvų lataką (kloakos vamzdžio) — 385; teršimas vandens versmių daiktais, nuo kurių negali pagesti vanduo — 548; apnuodijimas vandens versmių, kad nunuodijus svetimus gyvulius arba žuvis, — 550 p. 8 ir 9; vandenlaidis arba užtvankos įtaisų sužalojimas — 549, 557, 565; vandens įvodu, vandetraukio arba kanalizacijos įtaisų sužalojimas arba sugadinimas — 549, 551; vandens kelių įtaisymų sužalojimas arba naikinimas — 108 d. 3, 549, 557, 565, pried. V § 14 ir VI § 8, nusausinamojo arba drėkinamojo žemę taisyms savo valia pravedimas, peržengiant taisykles — 261; o taipogi neatlikimas uždėtos prievolės tokiems melioracijos įtaisymams laikyti arba jų gadinimas, — 261¹. žiūr. **Mineralinių vandenų versmės**, **šulinys**, **upė**, **laivyba**, **paskandinimas**, **žuvis**.

Varžymai, **suvaržymai** **teisių**: paleistiems iš kalėjimo nusi-

kaltellame gyven. vietą rinktis ir keisti — 23, 29, 34, 35 ir pried. I § 3; lygtinis varžymo atleidimas — žiūr. pried. I § 1, 5.

Varžytynės (aukcijonas, licitacija, viešos derybos, arba viešas pardavimas); valdžios arba visuomenės įstaigos parangų ar priestatų (tiekimų) derybų slėpinio paskelbimas — 655 p. 3; peržengimas taisyklių apie varžytynių darymo tvarką — 681; tarnautojo dalyvavimas jam įstatymu draudžiamose varžytynėse — 683. žiūr. **Viešas valdžios miško pardavimas**.

Važiavimas: pernelyg greitas arba neatsargus — 231; kliudymas važiuoti viešu keliu — 407. žiūr. **Pervežimas**, **vežėjas**.

Vedyba — žiūr. **Santuoka**, **ausituokimas**.

Veidas: nepagydomas išbjaurinimas veido — 467.

Vekselis: melagingas pareiškimas apie pametimą neišmokėto vekselio — 606 žiūr. **Suklastojimas**, **pasizadėjimas**.

Vėliava: bičiulinės valstybės vėliavos iškoneveikimas — 136; valstybės, kariuomenės, arba visuomenės organizacijos vėliavos nuplėšimas, iškrepimas ir t. p. niekinimas — 155.

Verslai (promisly): apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrimi verslai — 30 p. 5, 310, 311—363.

Vertelgavimas (vertimasis nusikalstamai gautuoju turtu — nusikalstamasis verslas): 64, 344 d. 4, 432—435; 442 d. 3; 443; 524, 526, 527, 582 d. 3, 585, 608, 614; 616; 618; 619; 626. žiūr. **Išleidimas** **apyvarton**, **slėpikavimas**, **recividas**.

Vertimas — žiūr. **Išreikalavimas** **kyšio**, **prievarta**, **prievarlavimas**, **smurtas**; **autorias teisės**.

Vertybinių popieriai — žiūr. **Akcijos**, **bilietai** **kredito įstaigų**, **kuponas**, **obligacijos**, **procentiniai popieriai**.

Vežėjas: pavedimas valdyti arkli žmogui tam netinkamam arba girtam — 231. žiūr. **Važiavimas**.

Vienuolynas — 41 d. 4, 55 d. 2 ir 3, 277.

Viršaitis **valsčiaus**: padarymas jam asmens smurto, kai ėjo tarnybos pareigas, — 480 d. 3.

Visuomenės dorovė — 280, 281—289.

Visuomenės neganda (občestvennoje biedstviuje): 263, 576, 582 p. 2.

Visuomenės nepavojumas (občestv. bezopasnost): 222—239.

Visuomenės rintis (občestv. spokojstviuje): 262—279.

Visuomenės trukšmas — žiūr. **Panika**, **šauksmas** **pavojaus**.

Visuomenės turtas (občestv. dostojanije) — 549.

Viešas knygynas (biblioteka); 296, 298, 550 p. 2. 562 d. 3, 563.

Viešas miško pardavimas — žiūr. **Valstybinio miško pardavimo taisyklės**, V. Ž. Nr. 234, 261, 329. žiūr. **Varžytynės**.

Viešbutis — 266.

Vieškrantis (bečevnik): peržengimas taisyklių apie laikymą tvarkoje vieškrančių prie uokių, ežerų — 386.

Vitraktis (otmyčka): 274, 276. žiūr. [rankis.

Vytis (Lietuvos valstybės ženklas — Konstit. § 8): nuplėsimas, iškraipymas, pagadinimas arba išniekinimas — 155; vartojimas Vyties atvaizdo neleidžiamiems dalykams — 360.

Vogimas iš paskutiniosios (iš vargo): 581 d. 4. žiūr. Vagystė, pagrobimas.

Žemė — žiūr. Apkrėtimas, melioracija.

Ženklas: atsižymėjimo arba pasižymėtinis — 28, 272 p. 3; išpėiamasis — 230 p. 5; pažymimasis — 347, 450, 452; firmos — 359; ž. apsaugoti airbinių teisėms — 358; valdžios ženklas — 144, 155; pašto ženklas (markė) — 346; padirbimas netikrųjų vertybinių ženklų (popierių) — 427, 428—436; svetimo ženklo savo valia padirbimas — 451, o taipogi padirbto vartojimas — 452. žiūr. Prekybos, matavimo ir sienos ženklai; įspaudas, praba; ordina; žyminė rinkliava; Vytis.

Žiaurus elgimasis: su nesveikapročiu jo prižiūrovo, arba meistro su pusmeisteriu ar mokiniu (gizeliu) — 282; tėvų katro arba auklėtojo su nepilnamečiu arba nepilnamete — 420 žiūr. Atšakus elgimasis.

Žindyvė: parsisamdžiusios žindyvės nuslėpimas arba nutylėjimas apie sirgimą limp. liga — 208.

Zinios — žiūr. Melagingos žinios, melagingas paskalas, melagingas pareiškimas; paslaptis, slėpiniai, garsinimas, paskelbimas.

Žydai — 291. žiūr. Rabinai.

Žyminė rinkliava: ėmimas žyminių markių nuo raštų iš valdžios bylų, išdildinimas jų išvertinimo žymių ir t. p. su tikslu tokias markes paleisti apyvarton per tikrąsias — 433; padirbimas netikrųjų — 434; padirbtų netikrųjų žym. markių vartojimas arba išleidimas vartosenon — 435; atgabenimas iš užsienio ženklų, kurie atvaizduoja žym. markes — 346.

Žmogžudystė — žiūr. Atentatas, dvikautės, nunuodijimas nužudymas, nusizudymas, plėšikavimas, tėvažudystė, motinžudystė, vaikžudystė.

Žmona: savo žmonos nužudymas (žmonžudystė) — 455; savo žmonos sąvadavimas paleistuvauti — 524 d. 2.

Žolė: savo valia pjovimas arba šienavimas svetimoje pievoje, lauke arba miške — ar 625 p. 2, 633 p. 7. žiūr. Nuganymas

Žuvis. Žveja: brakonieriškas žvejojimas arba gaudymas žuvų ar vėžių jų neršto apsaugos draudžiamu metu, ginamomis priemonėmis arba neleistiniais būdais — 246; savo valia žvejojimas svetimuose vandenyse — 623; žuvų apnuodijimas — 246 d. 2, 550 p. 9; padirbimas netikrojo bilieta žvejoti — 443. Privalomas įsakymas žuvų ūkio reikalais valstybiniuose vandenyse — žiūr. „Lietuva“ 1923-VI-20 d. Nr. 135.

Žvėris laukinis: prijaukinto žvėries laikymas be reikiamo atsargumo — 222; išvaymas žvėrių iš svetimos žemės arba savavališkas medžiojimas — 623. žiūr. Medžioklė.

Atitaisytinios klaidos

214 str. 2 d. (78 p. 24—25 ir 27 eil.) židžiai „karvės pienu“ ir „karvės pienas“ reikia pakeisti žodžiais: „sviestu“ ir „sviestas“.

456 str. (152 p. 6 eil.) žodis „vyriausybės“ reikia pakeisti žodžiu: „valstybės“.

479 str. 1 d. (158 p. 24 eil.) žodžių „laivo keleivis“ vietoje turi būti: „laivo tarnautojas arba keleivis“.

Pried. XIV. (—) Įstatymas žemės perleisti, įgyti ir įkeisti ištiesai panaikintas V. Ž. Nr. 324 eil. § 77.

Atsiskyrimo klaidos

214 str. 2 d. (199 p. 24–25 ir 27 eil.) žodžiai „kur
yra pabrėžta“ ir „kur yra pabrėžta“ turėtų būti
pašalinami iš teksto.

456 str. (152 p. 4 eil.) žodžiai „kur yra pabrėžta“
turėtų būti pašalinami iš teksto.

479 str. 1 d. (159 p. 24 eil.) žodžiai „kur yra pabrėžta“
turėtų būti pašalinami iš teksto.

Pried. XIV 1– (164 p. 1 eil.) žodžiai „kur yra pabrėžta“
turėtų būti pašalinami iš teksto.

Turinys

	Pusl.
Redakcijos žodis	3
Baudžiamojo statuto įvedamasis įstatymas	5
Baudžiamasis statutas.	
I skyrius. Apie nusikalstamuosius darbus ir bausmes apskritai	5
I skirtis. Bendrieji nuostatai	6
II skirtis. Apie Baudžiamojo Statuto galios sritį	6
III skirtis. Apie bausmes	9
IV skirtis. Apie darbų pakaltinimą ir jų kaltinumą	17
V skirtis. Apie kaltumo rūšis	20
VI skirtis. Apie bausmių lengvinimą ir keitimą	22
VII skirtis. Apie aplinkybes, kurios didina atsakomybę	26
VIII skirtis. Apie baudimo pašalinamas aplinkybes	30
II skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugoja- ma tikyba	31
IV skyrius. Apie valstybės išdavimą	36
V skyrius. Apie sąmyšį	41
VI skyrius. Apie valdžios neklausymą	49
VII skyrius. Apie teismo darbo kliudymus	57
VIII skyrius. Apie peržengimą kareiviavimo ir savivaldy- binių pareigų įstatymų	66
IX skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugo- jama žmonių sveikata	71
X skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugoja- mas visuomenės ir asmens nepavojumas	80
IX skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugo- ma žmonių gerovė	87
XII skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais apsaugo- jama visuomenės rimtis	93
XIII skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiū- rima visuomenės dorovė	100

XIV skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrimas jaunuomenės auklėjimas	102
XV skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrima spauda	103
XVI skyrius. Apie peržengimą įstatymų, kuriais prižiūrimi verslai ir prekyba	108
XVIII skyrius. Apie samdos įstatymų peržengimą	125
XVIII skyrius. Apie peržengimą įstatymų apie statymo darbus ir apie naudojimąsi keliais ir susisazinomomis priemonėmis	129
XIX skyrius. Apie nusikalstamus šeimos teisėms darbus	137
XX skyrius. Apie netikrųjų pinigų, vertybės popierių ir ženklų padirbimą	141
XXI skyrius. Apie raštų suklastojimą	146
XXII skyrius. Apie gyvybės atėmimą	151
XXIII skyrius. Apie kūno sužalojimą ir smurtą asmeniui	154
XXIV skyrius. Apie dvikautes	160
XXV skyrius. Apie palikimą pavojuje	162
XXVI skyrius. Apie nusikalstamus asmens laisvei darbus	165
XXVII skyrius. Apie paleistuvystę	171
XXVIII skyrius. Apie išeidimą	177
XXIX skyrius. Apie slėpinių paskelbimą	180
XXX skyrius. Apie turto, kelių, išpėjamųjų, sienos ir kitų tokių ženklų arba kitų daiktų sužalojimą	182
XXXI skyrius. Apie radio neskkelbimą, svetimo turto pasisavinimą arba naudojimą piktam pasitikėjimo	192
XXXII skyrius. Apie vagystę, plėšikavimą ir prievartavimą	197
XXXIII skyrius. Apie sukčiavimą	202
XXXIV skyrius. Apie bankrutavimą, lupikavimą ir kitus baustinius turto nesąžiningumus	205
XXXV skyrius. Apie nusikalstamus autoriaus teisėms ir išradimų privilegijoms darbus	215
XXXVI skyrius. Apie naudojimąsi savo valia svetimu turto	216
XXXVII skyrius. Apie nusikalstamuosius darbus, padarytus valstybės arba visuomenės tarnybą einant	222
I priedėlis (prie 73 str.)	243
II priedėlis (prie 74 str.)	244
Priedėlis prie 619 str. IV. dalies	244

Pridedamieji įstatymai

1. Lygtinio nuteisimo įstatymas	245
2. Lygtinio nuteisimo įstatymui vykdyti instrukcija	248
3. Įstatymas apie palengvinimus kaliniams	251

4. Malonės įstatymas	254
5. Ypatingi Valstybės Apsaugos įstatai	257
6. Baudziamojo statuto papildymas ir pakeitimas	261
7. Organizacijų, sudarytų okupuotoje Lietuvoje ar svetimose valstybėse, dalyviams ir jų padėjėjams bausti įstatymas	263
8. Įstatymas apie auksinių ir sidabrinių pinigų, aukso ir sidabro gabalais arba nuolaužomis ir vežamais prekybos tikslais sidabriniais arba auksiniais išdirbiniais išvežimo iš Lietuvos uždraudimą	264
9. Matų, saikų ir svarstyklių įstatai	265
10. Darbo dienos ilgumo įstatymas	266
11. Spaudos įstatymas	267
12. Susirinkimų įstatymas	267
13. Rinkimų laisvės apdraudimo įstatymas	268
14. Įstatymas žemei perleisti, įgyti ir įkeisti	269
15. Denaturuotam spiritui gaminti ir pardavinėti įstatymas	269
16. Svaigųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstatym.	273
17. Laikinieji akcызės mokesnių įstatai ir jų papildymas ir pakeitimas	274
18. Degtukų akcizo įstatymas	278
19. Muitinių įstatai	283
20. Emigracijos įstatymas	301
21. Tranzito taisyklės	304
22. Medžioklės įstatymas	304
23. Valstybės statistikos įstatymas	308
24. Sustiprintos apsaugos įstatymas	309
25. Instrukcija laikinai paleidžiant kalinius iš kalėjimo sveikatai pataisyti, šeimos reikalams atlikti arba ūkio darbams dirbti	310
26. Instrukcija vykdam įstatymą apie palengvinimus kaliniams numušant trečdalį bausmės	312
27. Amnestijos įstatymas	314
Rodyklė	321
Atitaisytinios klaidos	382